137 2/6
149
270
500

T091
V299

23436

LIBRARY OF
LEHIGH UNIVERSITY
HOMO MINISTER ET INTERPRES NATURAE
1877

VARIJ A
GRÆC
ON

ÆSYRT

des tibi nun
primis arte
gabis, sed cu
hendes. Pr
cognoſcitur.
rurſus eriger
culter aperi
corpore toto
Vndiqꝫ ca
efflatur. C
uel exſtim
mole nutans
Volutare V
autem concip
ſeſet, uel cu
ducitur: aut
nunq̄ ubi crud
xime, quū equ
auide veſcunt
rentur, agreqꝫ

VARIJ ARTIS VETERINARIÆ SCRIPTORES GRÆCI, JOANNE RVELLIO SVESSIONENSI, MEDICO MODIS OMNIBVS ABSOLVTISSIMO, INTERPRETE.

APSYRTI DE FEBRE EQVI CAP.^T PRIMVM.

CVM militans in ijs essem legionibus quæ ad Istrū amnem collocatæ sunt, Incommoda didici quæ eq͠s euenire solent: Quibus in ipsis examinantur. Hæc itaq; simul & remedia quæ aduersus ea repræsentantur, hoc in volumen contuli: Quod Charissime Asclepiades tibi nuncupo, Qui & ciuis habearis optimus, et cum primis arte medica polleas. In quo non eloquentiam inuestigabis, sed cum peritia ratione mēs experimētum deprehendes. Primum de febricitante Equo disseram, qui his cognoscitur notis. Caput in terram degrauatū labat, quod rursus erigere nō potest. Oculi tumentes prominent ac difficulter aperiuntur, interdumq; lachrymis manāt. Labra cum corpore toto similiter in mollitiem fatiscunt. Testes laxatur, Vndiq; calor erumpit. Et halitus ore feruens & grauis efflatur. Crura protendit: Nec ab Equisone vel tractus uel extimulatus agi potest, sed pedetentim progressus sua mole nutans vacillat. Quin & in latum decumbit, nec se volutare valet. Hæ comites notæ ita se habent. Febrim autem concipit Equus, quū nimio labore vexatus elassescit, uel cum vehementi compulsu vel cursu citatiore ducitur: aut cum frigoris aut æstus iniurijs patitur. Nonnunq̄ ubi cruditas eum male habuit. Quod usuuenit maxime, quū equi primitiuis frugibus et pascuis illecti auide vescuntur: Siquidem difficile membratim ea digerentur, ægreq; concoctionem capessent. Curandi ratio

talis eſt. Sanguis è temporibus aut facie demittitur. Primóq; die cibo omni abſtineatur. Sola paulatim bibendi poteſtas facienda eſt. Progreſsionibus exiguis et lenibus credatur. Cum hyems inceſsit, operiatur ueſtimentis. Calidumq; ſit equile in quo cubat. Dum autem habere videbitur meliuſcule, in paſcuum, ſi temporis occaſio ſinat, emittendus: Sin deneget, fœnum ſiccum aqua mulſa cõſperſum ſenſim pluſculum miniſtretur. Hordeaceus cremor: hordeum item ſi nõ deglubitur, ſed non ſæpius inter initia præbeatur. Nec id eſt perpetuum, ut equus febri tum conflictetur, cum obſtipum caput in terram ſummittit, aut extẽdit crura, concidensq; pandiculatur. Quod ſi certior fieri voles, hordeum cæterosq; id genus cibos obijcies. Si enĩ id eſitarit quod obijcitur, febre uacabit, ſoláq; laſsitudiẽ tentabitur. Qui uero febre laborat equus, hæc auerſatur omnia & ciborum urgetur faſtidio. Item merorem quendam præſefert ſolum requirens potum. Quinetiam ſeſe iactitat, nec erigere poteſt. In quo nunq̃ eſt committendum ut ex venis quæ proxime neruos ſitæ ſunt, ſanguis exhauriatur. Siquidem hac ſanguinis miſsione neruorũ diſtentio concitatur. Cum is proſerpit morbus uitio tandẽ gliſcente, vitam media finit. Impetum à primo febris rudimento ad triduum uſq; perfert equus, poſt quod ilico tẽpus hæc animantem tollit. Non audiendi ſunt qui ſolo aurium tractatu notari poſſe febrim aſseuerent: aut ſi manũ lateri circa humeri flexum admoliantur. Ab hoc enim tactu nullum febris indicium perueſtigabitur. Neq; ſanguinem equi detrahere licet, qui laſsitudinis notas geſtu præmonſtret. Siquidem facta virium iactura, ſolum pecudi negotium exhibebitur. Febricitanti pecori ſupradictis locis ſanguinem emittere neceſsarium eſt, quod et caput imbecillitate prematur, et huic morbo maxime fuerit oportunum.

HIEROCLIS PRÆFATIO.

ETSI nunc alijs efflagitantibus in foro nr̃m exhibere officium oporteat, & in huiuſcemodi ſtudia diligentiam omnẽ impendere, nõ tamen fruſtrari debet honore tua dignitas optime Baſse. Namq; ſuauis nimirũ prouincia, iucũdum onus quod ab amico demandatur. Et ut verbis utar Euripidis κάματος ὁ ἀκάματος; Id eſt Iniunctus abs te

labor

labor laboris ſenſum nõ habet. Quippe' cuius gratia libens
facerem (audebo enim tecum ioculare' verbum uſurpare) ut
deſertor aciei Judicialis aliquantiſper eſſem, tameſſi id maius
eſt, q̃, ut ab homine nõ feriato præſtari poſſit, Quod quodã
in loco cecinit Pindarus. At poſtq̃ cenſes aggrediendũ, iu-
benti morem gerens Artem Veterinariam à vitijs auſpi-
cabor, quæ equis agnaſci ſolent: ſimul et remedia proſe-
quar, quæ ſingulis horum adhibentur. Porro nobis Neptu-
nus equeſtris et Æſculapius quo cœptis aſpirent inuoce-
tur. Jlle quod ei prorſus equorum cura credita ſit. Js quod
humani generis ſaluti præſit. Vt ſi quid etiam Chirone
Centauro, vel Peſienſibus ſtarum ludis dignum, prodere
memoriæ fuerit opus, votis implorati ſubſcribant. Tibi igi-
tur placet Equum ut aiũt in campum excire', ſi licet
adagium à foco ductum ab operis veſtibulo ſtatim uſur-
pare. Ego ſi alterius auſpicijs ad hæc ſcribenda promoue-
rer, multa forſan volumina coactus eſſem ædere, equorũ
ingenia narrans. Tempus admiſſuræ congruũ. Quandiu ma-
trices ventrem perferunt. Quibus locis paſcui lætitia, uber-
tas ſoli, quod optimum et ſaluberrimum miniſtret pabulum,
victumq; ſuppeditet. Inſuper quibus ſignis quis optimã equi
noſcet indolem. Quonam pacto mores componet, quo minus effe-
ratus proſiliat: aut ducenti magiſtro calcitroſus renitatur,
ne uel effrenus ſæuiat, neue titillatu paulo magis laſciuiat,
ſed prompte' frenum admittat, conſcendentemq; calcibus non
proturbet, nec grauate' ferat, ſtimuliſq; pareat vectorum,
omnia præſtans quæ' uelint obſequia. Hæc omnia literarum
monumentis tradidiſſem, ſi cuiuis alteri dicaretur opus. Ver-
quoniam hæc ad amuſſim omnia percalles, necnon equini cibatus
placita à natu maioribus accepiſti: audis etiam illius antiqui
Simonis equitandi rationem, quam in Athenien Eleuſinio ſcal-
pſit, imaginibuſq; deſignauit. Quinetiam cõmentarium mente'
tenes, quem de re' equeſtri conſcriptum natus Grillo patre'
Xenophon poſteritati reliquit. Quapropter quæ' ad equorum
curationem oportuniſſime' pertinent, nobis ſat erit explicaſſe'.
Quinimo profeſſores qui diligentius præſidem ſalutis humanæ'
medicinam excoluerunt, ſingulorum quibus medentur obſer-
uare' nõ colorem modo, ſed et qualitatem opus eſſe' tradunt,
quaſi non idem omnes auxilium expoſtulent. Verũ mul-
ti candoris homines, quos ita pallor decolorat, ut quandam
imaginem corij vultu referre' videantur: et ſane adipibus

obeſos, ſummo etiam nigrore Æthiopum modo relucentes, utpote
graciles, pro humorum vi uel inopia variam curandi rati=
onem deſiderare contendunt. Qui uero ſanandis equorũ ualetudi=
nibus dederunt operam, nõ tam moroſo ſenſu cuncta nũc ex=
plorant, ut nigrum à puniceo putent diſtinguendum: nec anxie
diſquirendum promiſso latere prælongus ſit an quadratus. Pro=
inde nec nationem magnopere exiſtimant curæ habendam, ſi
quis ſit Arcas, aut Cyrenæus genere, uel oriundus ab Iberia,
aut natalibus Cappadox, aut alumnus Theſsaliæ uel Mau=
ritaniæ, uel Perſidis. Nec utiq; mihi à ſupradicto curandi
genere uidetur alienum, edocere in quot annos ætatem equi
prorogari tradant. Bizantinus igitur Ariſtophanes ex
Ariſtotelis philoſophi ſententia, quæ ad naturam animalium
pertinent, mira breuitate perſtrinxit, equum annos quinqua=
ginta vitam agere prodens. Ad hæc in libro qui Georgica
Quintilia inſcriptus eſt, eundem equũ inuenimus cuidam equiti
toto ſtipendiorum faciendorum curriculo, quinq; et viginti an=
nos continentes ſuffeciſse. Tarantinus autor eſt, cum ædem
Iouis Athenienſes in arce proxime Eneacrunũ fontem cõde=
rent, decreto facto edixiſse, ut omnia iugalia Attici agri
iumenta in oppidum agerentur. At quendam uillicũ plebiſciti
metu veteranũ iam octoginta annos agentem mulum addux=
iſse: Populum ob emeriti ſenis honorem fabricæ templi iumẽ=
torum ducem præfeciſse: qui nullo cohercitus iugo cæteris
anteiret, nec ullis uerberibus aut flagris cæderetur. Decre=
tumq; fecerunt quo caueretur ne quis inſtitor triticum aut
hordeum vendens: aut frumentarius negociator eum à tabernis
abigeret: ne ue conditiuis pabulis arceret. Concipere et geſtare
uterum equam ad triginta uſq; annos Ariſtoteles aſserit.
Sed iam nobis talia proponentibus oratio cohibeatur, ne
fortaſse imprudentes iam procul ab inſtituto deerremus.
Videntes igitur Illuſtriſsimos probatiſsimos quoſq; medicos
ſigna quædam prædicere, quibus affectus ſinguli cognoſcan=
tur: Sic in ueterinaria quoq; medicina hanc præſagiendi ra=
tionem adſciſcere neceſsarium ducimus. Etenim ſi hominibus
in quibus innata eſt quædam ſermonis facultas, quo poſſũt
exprimere id quod eis negociũ faceſſit, nihilominus tamẽ ar=
tis medicæ prudentibus ſignorum obſeruatione fuit opus, quanto
magis in animatibus quæ muta uitæ cõditione prædita ſũt, indices
morborũ notas arte tradita colligere neceſſũ erit. Vt igitur a maxi=
mis rem inchoãtes exordiamur, de febre prius mẽtione faciamus.

De febre

DE FEBRE CAPVT SECVNDVM.

SI febre corripiatur equus, vitium ijs notis fa-
tebitur. Vehementer in ſolum nutat corporis
mole degrauatus, ut ne ſurſum quidem erigi poſ-
ſit. Oculos promit tumentes lachrymoſosq;, quos
ægre genas extollit. Labia cernuntur flaccida: Penduli te-
stes. Corpus totum calore digeritur & fatiſcit. Huic anima
grauiter olet, & ſpiritus ex naribus cum feruore proru-
pit. Crura iactitat. Et ſi quiſq; ipſum agere conetur, pedibus
inſiſtere non ualet, ne ſi calcaribus quidem quiſpiam urgeat. Ve-
rum paulatim tranſuerſus agitur, nõ aliter titubans, q̃ qui
nimio potu temulenti vacillant. Hanc noxam contrahit equus
quũ uehementi curſu uel impulſu fuerit laceſsitus, aut quum
frigus aut labor exceſserit. Nonnunq; cruditate vitiũ ex-
oritur: præſertim cum recenti demeſsoq; nuper hordeo victita-
rit, quod detritu contumax eſt, ac ægre membris diſtribuitur.
Hac ratione curandi uteris. Sanguinem è temporibus aut
facie demittes. Primoq; die cibi abſtinentia pugnabis, ſola potio-
ne paulatim data contentus: Exiguo progreſsu leniq; cõten-
tus exerceatur. Sit locus in quo ſtabulatur calidus, & à
perfrictionibus tutus. Quũ melius habere uidebitur, in paſcua
producatur, ſi tempus herbam ſuppeditet: ſin minus, foenum
paulatim liberalius obijciatur. Hordeum bene glumis ex-
plicitum commoderate, non profuſius inter principia detur. Inte-
rim autem nõ febricitat equus, cum et proijcit crura & ſe
protendens humi decumbit. Hoc, ſi hæreas, te faciet certiorẽ,
ubi hordeum uel aliud cibi genus obtuleris: Hoc ſi prompte
veſcatur, febri caret: Sin occupetur, cibos omnes reſpuet:
triſticiam vultu fatebitur, ſolumq; potum efflagitabit. Pro-
cumbens humi, nec exurgere, nec ſomnum inire poterit.
Febre uexatum tradunt à principio ad tres usq; dies noxã
tolerare, vlterius uero parem eſse morbo nõ poſse; niſi nactus
auxilium fuerit, quo celeriter ſubueniatur. Addidit Stra-
tonicus, quod ſi poſt triduum ea febri fuerit explicitus, tan-
dem tamen eadem ipſa interiturum. His uero qui laſsitu-
dinis ſigna præferunt, neq; ſanguinis miſsionem, ne corpus et
vires carpat & robur eneruet, tentari placet. Febricitãti
ſanguinem dimittere neceſsarium eſt, ex ijs quas modo
dixi partibus, præſertim à capite quod ea pars ſit aggraua-
ta & huic morbo facile pateat. Qui ab auris tactu laterisq;
ad ſummum armum poſse notari febrim arbitrantur, ij à ue-

ritate proꝛſus deſciſcunt, nec rectam mihi noticiam aſsequi uiden:
tur. Poteris autem equo febrienti infuſis medicaminibus opitulari.
Conuenit ergo baccas lauri diligenter contritas, in mellis aceta:
bulum Viniq; cyathum dimittere, adiecto pari aquæ modo: dein
cum iis ſubactas faucibus ingerere. aut apii ſemen tritum duobus
Vini cyathis conſpergere: Ruſumq; detritum additis aquæ tribus
cyathis in os infundere. Si quodam Veterno preſsus ſomnos ſub
tecto captet, ad iter faciundum exigatur, ſed nõ ultra decẽ ſta:
dia permeet. Quũ autem ſtabulo ſe receperit, pabuli uarietate
ſolicitetur, offerantur q; cremor hordei, braſsicarũ cymæ &
lauri turiones, ſi queant inueniri.

Febris præſagium & curatio. Caput tertium.

LAchrymæ oculis profluunt, caligoq; eiſdem offun:
ditur. Vndiq; calor erumpit. Quũ tangitur, totus
ardore flagrat. Deorſum quoq; caput proclinat. Fri:
gus corpus percurrit. Horrore concutitur. Dentibus
crepitat. Teſtes protuberant. Os hulceribus ſcatet, quas aphthas
Vocant. Strigles palati lyratim digeſtæ, ſublimes propendent,
molles, calidæ. Tumeſcũt etiam oculi. Labia in mollitiem lan:
guent. Cum horam præſenſeris qua frigus inuadit et febris
exoritur, cõuenit ipſum fouere & ueſtimentis muniri, fa:
rinam hordei calidam præberi potandam, abſtineri, quo uacuus
digeratur, cibo. Si venter compreſsus eſt, mora recentia: ſin
profluit, radicem tritam incoqui, & miſta mellis hemina tres
aquæ coctæ infundi. Poſtea ſaliuati more per nares demitti.
Actum ad balnea prolui: inſpiratis oleo Vinoq; defricari:
poſtea ſtragulis obduci. Cum ad ſomnum Ventum erit, cibis
paulatim deſtinari, temporibus ſanguinem emitti, qui tres he:
minas impleat. Poſtero die è cruribus ſupra genu feriatur ve:
na, nec prius cruoris profuſio ſiſtatur, quã ſex heminæ pro:
fluxerint. Dein ægro quã optime proſpiciatur.

ANATOLIVS.

FEbricitantem equum eo cognoſces, quod aluus ex:
crementa reddit denſa figurataq;. Cui mederi
oportet, æſtate calidis balineis, hyeme fotibus, quo
minus inhorreſcant, calidis. Cibo exiguo ex erui triti:
ciue farina alendus. Egelida aqua præbenda. Alui deie:
ctionem medicamento conuenit moliri. Sanguis è ceruice di:
mittendus: aut Venis quæ ad fauces pectusve pertinet. Genua
calido aceto collinenda. Cum ex morbo ſeſe recollegiſse uide:
bitur, tum calida perlui placet. Si uero laſsitudo febrim

crearit, ſtrigoſumq; præſeferat habitum, ac macie cõſici vi-
deatur, caprilli lactis hemina, creti amyli quod ſatis erit, &
oua quatuor cruda cum ſucco contuſæ portulacæ vnà ſubigun-
tur, faucibus ſuffunduntur triduo, vel tantiſper dum priſti-
næ ſanitati reſtituatur equus. Quod ſi tonſillarum epiphoris
aut cæteris à capite deſtillationibus febris excitetur, calidis
ipſe fouendus erit, palatum ſale cumila pice et oleo cõmixtis
illinendum, Calida pedes et genua calfacienda: Os manico
ſolano intritiſq; vini flocibus defricandum: Ex hordeo
alga uel virenti gramine cum ſuppetit oblectandus. Si
ex naribus ſanguis feratur ſuccum coriani colatum cõue-
nit eiſdem infundere.

EVMELVS.

Cvm febrim experitur equus à tendone ſan-
guinem detrahes. Deinde caſiæ myrrhæ thuris
ſingulorum ſeſcunciam, adiecto marinæ teſtudinis
ſanguine, & vino uetere triduo naribus inferes, Aut ſu-
mens abrotani faſciculum qui manu prehenderetur, et ficorũ
aphrarum quod eſſet ſatis. Item rutam apium mentam pa-
ſtinacamq; ſimul incoques: decoctumq; frigidum triduo
dabis potandum.

AGATHOTYCHVS.

EQuo quem febris male habet, oua terna ſextan-
temq; roſacei cum libra vini candidi, tenuis, odo-
rati conuenit infundere. Sed loco cõtineatur, in quo
facile reſpiret. Hordeo prohibeatur, ſolo foeno contentus.
Frigidam aquam frequentius ebibat. Si potum reſpuat, os ape-
riendum, oricularioq; clyſteri liquor inditur hianti. Cum ita
triduo conſtiterit, hordeo recreabitur indies liberalius obiecto.

PELAGONIVS.

Cvm inteſtino dolore concepta febris inuaſit, hæc
delibuto corpore diſcutitur hoc unguine, quod re-
cipit, tragacanthæ vnciam, ſeminis hormini, rhois
Syriacæ ſingulos ſextantes, piperis candidi vnciã, ſa-
pæ libras duas, ſucci panacis quadrantem, ſeminis apij
ſextantem et ſemunciam, myrrhæ troglotidis trientem,
triſaginis dodrantem, chamæmeli quadrantem, thuris maſ-
culi trientem, piperis nigri ſextantem, gentianæ ſemunciam.
Ijs omnibus vnà confuſis totum animal oblinitur. Equi
febrim abigit, et inteſtinum dolorem leuat, atq; ſtrigoſi ma-
ciem reficit, potio quæ habet mannæ ſextantem, thuris

ſelibram cum ſemuncia, Jris Jllyricæ, quæ nõnullis ſyluestre lilium dicitur, ſelibram, piperis, baccarum lauri, ſeminis apij ſingulorum unciam, Hæc cõtuſa et cum defruto ſubacta propinantur. Non deſunt qui hanc potionem indant ori, quæ continet lactis aſinini libram, olei cyathos duos, croci ſcrupulum, myrrhæ ſcrupulos duos, ſeminis apij quantum cochleari um capit. Omnia teruntur et lacti permiſcentur oleoq; perfunduntur. Triticeo farre cum aquæ ligula hyeme paſcunt. Æſtate hordeaceum far ex aqua frigida faucibus infundunt. Si uero diſtenta ſint ilia, nec ijs febris finiatur, neceſsum erit urens medicamentum, quod cauſticum uocãt, adhibere et ita curationem proſequi. Febris ſummouetur alia potione, quæ capit lactis caprini ſelibram, amyli quod ſatis fuerit, quatuor ouorum liquorem, olei cyathum, ea ſucco perdicij herbæ quam Latini nominant urceolarem excipiuntur, commixtaq; præstantur deuoranda. Febrim illitu diſcutit medicamentum quod continet roſarum, ueteris olei ſingulorum pondo, aceti cyprini olei ſingulorum ſeſquilibram, portulacæ & iuglandium ueterũ ſemiſsem, mentæ & rutæ quod ſatis eſse uidebitur. Ea ſimul detrita ſic ut in unguentum coaleſcant, perliniuntur. Alia potio quæ post dimiſsum ſanguinem præbetur haurienda, recipit ſelibram gentianæ, trientem aristolochiæ, hyſsopi, ficorũ, abſinthij ſingulorum ſextantem, ſeminis apij ſemiſsem, rutæ manipulum. Jn fictili cum aqua coquuntur ad tertias omnia & cum enigreſcere uidebuntur, cocturæ decentis argumentum eſt, huius mina corniculo faucibus inſeritur. Sunt qui foenograeci ſuccum mundo linteo colatum, apij, rutæ, ſertulæ campanæ, hyſsopiq; ſingulorum manualem faſciculũ commiſceant, Jusq; decocti in cornu præbeant faucibus rapiendum. Febrim leuat ac laſsitudinem reficit medicamentum quod habet ſucci panacis unciam, laurini olei Jriniq; caſtorij et hyſsopi ſingulorum trientem, gleucini trientem cum ſemuncia, abſinthij pontici ſelibram. Hæc ſimul miſceantur ut in acopum coëant. Eſt et aliud quod conſtat abrotani ſpumæ nitri adarcæ baccarum lauri recentium ſingulis ſextantibus, quæ commixta liniuntur.

Apſyrti de Malide articularia Caput ſecundum.

Cum de ijs me conſulueris Domine Sabine quæ frequenter equis obuenire ſolent, et quibus cauſis afficiantur, maximum tibi quod equinum pecus

infirmet

infirmet vitium proponam, ex quo nō ſine magna difficultate
ſeſe recipit. Is autem morbus eſt quem pleriq; malidem, non-
nulli deſtillationem; Romani ſuſpirium appellent. Sed ſi ue-
rum uelim fateri articularijs cruciatibus annumeratur.
Cuius tales ſunt notæ. Sanies naribus deſtillat craſſa, virus
olens, colore palleſcens luteo. Capite degrauatur, ſtertensq;
ſibilum elidit, et ad maciem perducitur quod cibos omnes fa-
ſtidiat. Quin et ob id quod equus alternis inſiſtens in illos ſub-
inde atq; illos ſtatum cōmutat, claudicatus excitantur. &
quacunq; corporis parte procubuit, illic ſentit exhulceratio-
nem, quod uitioſum quid ſuffundatur, humorq; q̃ acerrimus
articulos impleat. Id autem contingit quod nullum huius ani-
malis iocineri conceptabulum inſidet, quod bilioſam illuuiem
excipiat, ſed quidam ſolutior inhæret neruulus, in quem
ſe genus hoc humoris inſinuet, qui excrementorū ſabem
hinc emolitur, ſanguiniq; per arterias commiſcet, quæ ad dor-
ſum protenſæ feruntur. Dein ad medullæ ſpinam ſe conferes
humoris virus, cerebrum ſabe uitiat, utpote quod ab hac
dorſi medulla capeſſat alimentum. Quare caput et linguam
corripit, quæ inter artus annumeratur. Malidi ſanguinis
miſſione ſuccurritur, præſertim ſi quis faciei pectoriſq; ve-
nas ſoluet, inſuper ſuffragines ſauciet. Pecus autem vario ge-
nere pabuli recreetur. Hoc quoq; medicamentum per na-
res infundatur, quod abſinthio peucedano et centaurio deco-
ctis in vino conſtat. Quandoquidem amaror amaritudine
depellitur. Verum hæc infuſionum genera maioribus noſtris
accepta feruntur. Sequentia hæc ex noſtrarum inuentionum
penu deprompta ſunt. Colocynthidis ægyptiæ ſemen ins tar
acetabuli tunditur, & torrefactum in duabus heminis vini
albi odorati perteritur. Vbi totum linteoloq; colatū fuerit,
per dextram narem ingeritur. Vtimur quoq; decoſta colo-
cynthidis medulla. Optimum etiam fuerit ſylueſtris cucume-
ris radicem tenuiter contundere ſelibræ pondo, duas aquæ
heminas adijcere, ubi nocte vna maduerit, detritam colis in-
cernere: his fuſi nitri denarios treis immiſcere: Mox pre-
henſa lingua dimidiam medicamenti portionem per os ſep-
tem diebus inferre, reliquamq; miſturam ex aqua præ-
bere potandam. Inter initia ſanguinem detrahere cōuenit,
ſed cum iam diutius ſeſe uitium prorogauerit, nullus ſanguis
miſſioni locus. Hac enim tentata ſæpius euenit, ut viribus
exhauſtis animal in perniciem agatur. Eodem quoq; modo

dum morbi principia ſentiuntur, priusq̃ caput occupet, me-
dicamentum inſpirare quod naribus rapiatur. Quod ubi con-
cepta malis peruaſit, nulla ſalutis ſpes ſubeſt, ualetudoq; ia
deplorata relinquitur. Nec te fugiat uelim, quod equus hoc
morbo ſeſe facilius expedit ocyusq; liberatur. Mulus ue-
ro nõ ſic huiuſcemodi vitijs explicatur. Namq; cũ ex
animante alterius generis inſititium habeat concrementũ, ma-
gis cruciatibus articularijs patet. Et inde cõtracta labes
pertinacius inhæret. Remedio est pectoris cutem membra-
nasq; ferro reſcindere, utriq; uulneris oræ canabinas line-
as ue fibulas infigere. Tum candidi ueratri ſtatere ægyptiũ
Id eſt ſemunciam inſerere. Mox oras plagæ fibulis obſtringe-
re, atq; ita dum ſua ſponte decidant ſinere. Manus loco
non eſt admouenda. Pecus ad aquam nõ appellat. Nitri
crudi detriti ſextans in hemina vini naribus indatur. Sed
Vinum ſit egelidum. Hordeum fœnumq; nitro conſpergantur,
et ita præbeantur. Nitrum potionibus infrietur. Porro can-
therios non facile morbus is tentat. Equarum pulli cum
armentis exciti in equilia ſe contulerint, articularia hãc
experiri proluuiem contingit, et ita uexati hyeme commo-
riuntur. Sed id ante deprehendi poteſt q̃ per nares aliquid
feratur, Quũ pullus ita tuſſi prematur, ut oſſicula quæ-
dam deuoraſse ſuſpicio ſit. Sed cognitu perq̃ facile, quo-
niam articulari morbo iam occupetur. Cui q̃ celerrime opus
eſt ut ſupra præcepimus, auxilium adferre. Sequẽs po-
tio præſenti remedio cum autumnus appetit obijcitur. Ab
Vua candida muſteum exprimitur vinum, quod duas
impleat heminas. Huic tuſæ ariſtolochiæ et inceriniculo
cretæ cochlearia duo non adeo plena commiſcentur, Quæ
quotidie ſeptem dierum ſpatio per nares infunduntur.

Apſyrtus de malide ſicca humida articulari et intercute.

Malidis genera quatuor habentur, humida, ſicca,
articularis et ſubtercus. Quarum aliquæ cura-
tu facile ſummouentur: aliæ difficile medicamẽ-
tis cedunt. Non deſunt quæ omnem curationis modum re-
ſpuant. Humida quidem remedijs non ægre diſcutitur.
Cuius indicia ſunt: Tenuis humor aquæ non diſsimilis per
nares egeritur. Subtercus etiam malis quæ ſcabiẽ creat,
medendi rationem nõ aſpernatur. Sicca quæ nihil per
nares emolitur, ab omni abhorret medicamento. Cibum aut
& potum capit animal, nihilominus tamen emaceſcit

& languore conficitur. Munus concoctionis nō obit. Nares
diſtentæ patent: Grauis ſpiritus efflatur. Tracta cutis diffi-
culter non niſi tota conuertitur. Ilia in tympani modum in-
tenta, ſublataq; propendent. Tergus occaleſcit. In hoc
nullum curationis genus tentandum, cum pecudem breui
mors rapiat. Quemadmodum recte Thebanus Eumelus dice-
re ſolebat. Non ego ſum inquit, nec alius quiſq̃ malidis ſiccæ
medicus: Cauſam uero nūc explicabo. Pulmo per dextrum
latus rumpitur. Inde morbum contrahit, quem pleuritidem uo-
cant. Remedio erit, cum quis equū malide correptum tuſsienteq;
ſenſerit, thuris & mannæ ſingulorum obolos tres in vini he-
mina tritos per ſiniſtram narem infundere. Prodeſt quoq; braſ-
ſicam particulatim cæſam hordeoq; commiſtam obijcere. Quine-
tiam ratio ſuffumigandæ malidis maioribus noſtris inuenta
eſt. Qua non equos modo, ſed alia quoq; ueterina, quæ ſoli-
dis conſtant ungulis hauſto origani vapore ſuffiunt: fictili
nouo candentem prunam continente caput ut nidorem nari-
bus ad triduum uſq; rapiant, alternis autem diebus ad
tempus longiuſculum faciundum præcipiunt. Origanū mon-
tibus eruatur. Si pullus nuper in lucem æditus, uel adhuc
ſubrumus malidem concepit, lactariæ matrici hoc pacto
conſulendum. Fœno & uario pabuli genere recreanda. Po-
tioni nitrum adijciendum. Sitis inuitanda. Obijciendi braſ-
ſicæ coliculi. Segregandi ab armentis & alio demandādi,
qui hac malidis lue corripiuntur. Siquidem vitium in
alios graſsatur, facileq; gregem ſimili contagione pro-
ſterneret.

Hierocles de malide ſicca, humente, articulari & intercute.

MAlidis à græcis appellatæ quæ maxima pe-
riculoſiſsimaq; ualetudo cenſetur, quatuor
ſunt genera. Nam uel eſt humida, uel inter-
cus, articularis uel ſicca. Harum quædam
facile curationem admittunt, Nonnulla vix ullis reme-
dijs abigi poteſt. Alia nulli prorſus medicinæ patet. Fa-
cilis humidæ curatio, In qua tenuis aquoſaq; ſanies nari-
bus fertur. Nec ſecus ea quæ ſubter cutem funditur, quæ
ſcabie corpus obſidet. Articulariæ mederi difficile eſt.
Sicca ut aiunt nullis paret medicamentis. Igitur ſi qua
pecus humida malide ſit occupata, tuſsi uexatur, atq;
per nares humidam ſaniem effundit. Faſtidit cibum. Im-

becillitas robur infirmat. Corpus concidit. Caput nõ attollitur
Flacceſcunt aures, nec demiſsæ ſubriguntur. Curandi ratio
talis eſt. Croci caſiæ myrrhæ cynamomi ſingulorũ drachma
teritur, ſimul baccæ lauri & apÿ ſemen in pilam dimittun-
tur. Vna vini odorati hemina cum dimidia portione mellis
adÿcitur. Hæc potio leua nare ſuffunditur: Succusq; pernæ
ſuillæ cum petiolis incoctæ, inſtar ſextarÿ percolatus, ad-
iecto melle, permiſtisq; ſubactorum ouorum liquoribus inſe-
ritur ori. Eundem per ſiniſtram infundere proderit, ut ar-
teria leniatur ſanguinaria, quam polyſpermon veterinarÿ
nominant, in pilam coniecta minutiſsime teritur. & adie-
ctis vini acetabulis duobus, per nares infunditur. Sin
aliud experiri tibi ſit in animo, tritam ariſtolochiæ ra-
dicem cum vini odorati cyathis tribus per narem ingeri-
to. Vel ciclamini radicem pondo ternũ denariorum in tribus
vini cyathis itidem infundito. Deinde pecus ad paſcua pro-
mito. Si uero labes hæc ſubter cutem fuſa tergus imple-
uit, ut Hieronymus Libycus autor eſt, purulentũ quid
& virus olens naribus eructat: tuſsi premitur &
macie pecus elangueſcit. Cuicunq; parti uitium incubuit,
hæc ita rumpitur ut è uomica pus exeat. His itaq; ci-
bos omne genus ad ſatietatem conuenit obÿcere. Cremorem
quoq; colatæ ptiſanæ, in quo decocta ſit auena. Vel in eo
maxime poſteri canis artus incoquantur, qui pilis bene pur-
gatus ſit, & glaber undiq; reddatur. Quæ ſi non adſint, in
vicem ſubſtituatur gallina, deinde aqua calida proluatur.
Si articularis infeſtet, ſubruſa ſanies craſsaq; naribus ema-
nat. Caput torpore grauatur. Corpus emaceſcit, quod cibi
faſtidium urgeat: alternoq; viciſsim artuum explicatu
claudicationes ciuntur. Sicubi procumbat, ſubiecta pars
experietur hulcus, quod ſub tergus profuſio ſerpat, &
q̃ acerrimus humor articulos omnes obſideat. Siquidem animãs
hæc iuxta iecur uaſculo caret, in quo fellea colluuies reſide-
at. Verum laxus quidam locus huius retrimenti capax.
Id indigeſta quadam excretione ſanguini commiſcet. Qua-
propter per arterias quæ ad dorſum tendunt, delatus ad
ſpinæ medullam humor, fraceſcenti labe, tam hanc q̃ cere-
brum imbuit, quod hac dorſi medulla uelut adminiculo ful-
tum, hinc ad ſeſe victum allicit. Inde caput maxima pre-
mitur grauitate: patitur lingua. Succurrendum ergo ſan-
guine à uenis demiſſo, quæ in facie ſubditæ ſunt. Porro à

pectoris

pectoris venis atq; etiam ſuffraginibus ſanguis eſt detrahendus. Vario pabuli genere pecus ſollicitandum. Vinum in quo centaurium abſinthium et peucedanum incocta ſint, infundendum. Si parum id proficit, aliæ ſaluandæ rationes tentandæ. Colocynthidis Ægyptiæ torrefactum ſemen acetabuli menſura funditur, adiectoq; vini odoratioris candidi ſextario, linteolo colatum per dextram narem immittitur. Potes quoq; mica colocynthidis feruorem ignis nō expertæ vice ſeminis uti. Vel radicem ſylueſtris cucumis inſtar ſelibræ tenuiter contuſam, inditis aquæ duabus heminis, una nocte maceratam terere, miſtisq; duabus drachmis tuſi nitri percolare, exertaq; lingua dimidiatam medicamenti portionem ſeptem diebus in os dare. Reliquam aquæ quam obtuleris potandam admiſcere. Sanguis tamen inter initia mittendus. Namq; cum uitium in uetuſtatem incidit, exhauſtis iam viribus detractio ſanguinis ſuperuacue tentabitur, cū animal id genus imbecillitate conficiat. Quinimo ſtatim inter initia priuſq̃ uehementer caput fuerit obſeſſum, medicamenta per nares conueniet inſpirare. Equus quidem ægre minus explicitus hoc uitio, priſtinæ ſaluti reſtituitur. Verum mulus ex hoc non facile ſe recipit, quod à parente generis alterius aſcita ſtirpe procreatus ſit. Hanc itaq; medendi rationem Apſyrtus primus ædidit. Pectoris corium tunicasq; reſecari iubet, ad utrāq; plagæ hiantis oram lineas uel canabinas imponi fibulas, veratriq; candidi ſtaterem ægyptium, qui ſemunciam pendit inſeri. Poſtremo fibulas diſtringi, et ita donec ſponte ſua decidant relinqui. Manum non admoueri loco. Nec equum in aquam deſcendere. Nitri crudi tuſi ſesquidrachmam in vini tepefacti hemina per nares dari. Hordeum foenumq; nitro conſpergi. Apſyrto quoq; nitrum potioni placet adijci. Maxime periculis oportuna malis arida eſt, & fere remedijs inuicta. Naribus enim nihil erumpit. Caput uiribus deficitur, & ſi cibum capiat equus, ob cruditatem tamen emaciatur. Ilia tympani modo diſtenta prominent. Vndiq; cutis obdureſcit. Totus ferme conuellitur. Thebanus Eumelus utiq; curari poſſe talem inficiatur, q̄ ruptum quid aut colliſum in pulmonibus gnorit. Auxilium tamen hoc ſupradictis adſcribatur. Cum quiſpiam inter initia malide corripi pecus, & iam tuſſicula premi ſenſerit, ut mammæ et thuris ſingulorū tres obolos, in vini odorati hemina detritos per narem inſinuet, diſſecti minutatim braſ-

ſicæ coliculi, hordeoq; quod offertur immiſti, ſunt auxilio.
Nitri tuſi ſeſquidrachma in vini hemina per nares præſtatur
rapienda. Sed uinum ſit tepefactum. Nec te prætereat hordeũ
foenumq; nitro prius eſſe perfundendum q̃ obijcias. Non
item ignorandum quod tam in humente q̃ arida malide in-
fuſæ potiones opitulantur. Nec deſunt qui hoc remedij genus
probent ijs qui malidem experiuntur. Albarum vuarum mel-
ligmem exprimunt, coactoq; vini ſextario, tuſæ ariſtolo-
chiæ & inceruiculo cretæ ſigulas duas adijciunt, ſeptemq; die-
bus per nares demittunt. Dein poſtq̃ aluum deiectione ſolli-
citarint, pecus exigunt in paſcua. Si vuas tempus anni
negauerit, remedijs quæ ſupra propoſuimus erit utendum. Sũt
qui ſuffitus origani nidore, quam cunilam uocant, naribus va-
pto moliantur, & auxilium inde putent afferri. Caput fi-
ctili nouo fauillam ignis excipiente contegunt, tum cunilæ
ſurculos ſuffiunt, Idq; alternis diebus ad horas complures
factitant. Cantherios tradunt non facile hiſce vitijs
implicari.

Theomneſtus de malide.

MAlis putrium humorum collecta ſubluuies, quæ
ægre diſcuti poteſt, ab ea parte quã inſederit,
ſpeciale ſibi cognomentum uendicans. Duæ mor-
bi differentiæ. Nam earum altera arida eſt,
altera humens. Arida cæco ſerpit habitu. Humida nimirum
omnibus conſpicuo patet. Namq; naribus pituitoſa defertur
ſanies in album uerſa colorem. Vnde vitium hoc Græci ma-
lidem appellarunt à candore uidelicet ouilli uelleris, quod
malum uocant, indito nomine. Si ſanies naribus aut palato
deſcendens odore uacet, facile vitium curanti cedit. Sin
graue virus oleat, difficulter medicamentis expugnabitur
tali nixa ratione. Nam quatenus odoris expers humor
exit, hulcus nullum ſubeſſe fatetur, ſed inibi ſola coijſſe
recrementa docet. Quorum deiectio medicamentis petenda eſt:
fartura ſimul expedienda modis deinceps ſubijciendis. me-
dicamentum malidis humidæ quo deiectionem alui molimur, ac
infarctos explicamus meatus, quod per os nares ue ſuffun-
dendum eſt. Trium ouorum liquorem internum expedit eua-
cuare, rurſum quæ reſtant putamina, duo quidem melle, ter-
tium garo complere. Iterum eo transfundere quo profuſus hu-
mor antea fuerat, Demum quadrantem ſextarij veteris
olei uel cyprini uel irini tantundem admiſcere, ad hæc fa-
rinæ

rimæ piperis ſigulas treis, radicis cocci, Iris Illyricæ ſingulorum pares modos adijcere: Contuſa omnia ori uel naribus inſerere: ſemiſſem horæ caput in modicam altitudinem ſuſpenſum attollere, ſic pecus in curſum promere. Et ubi concitatius actum fuerit, capiſtri loro ita deligandum ut caput deorſum ſpectet. A prioribus pedibus vinculum ad ſuffragines adducendum, quo demiſſo ueterini capite, liquor humor profluat. Cum id factum triduo fuerit, nec amplius humor profertur, hanc curandi rationem ſequi debes. Gentianæ tuſæ cribratæq; ſigulam, ariſtolochiæ tantundem, admiſto hydromelitis Italico ſextario tantiſper infundes, dum ad ſanitatem perduxeris. Humidæ malidis nec tetrum odorem expirantis noticia ratioq; curandi ita ſe habent Nunc virus olentem proſequemur.

Eiuſdem de humida maliq; odoris malide.

Cum humores marcidi malidem humidam, ſanguinem dico pituitam ve, crearint, concurſuq; ſuo loca peruſſerunt, in quæ proruperint, exiens humor virus ſubolet. Quod uitium etſi ægre curationi cedit, omnino tamen à medendi ratione nõ abhorret. Ideo tum quatuor hydromelitis ſextarios oleiq; acetabulo miſceto Hæc triduum ſuffundito. Sed cum facile defertur humor, braſsicæ cymas coliculoſq; ſimul et maluas quæ prius coctæ ſint et expreſſæ in pilam immittito, porros treis ſimiliter indito, adiectaq; axungiæ ſuillæ ueteris offa librali ſimul tundito: cumq; in collyria quinq; uel ſex oblonga digeſſeris, deprehenſa lingua præſtato deuoranda. Poſtq̃ illapſa fuerint, conditum cum vinaria fece fundito. Hæc ſi triduo feceris, recte curationem poteris aſſequi. Quin etiam ſi cum vetere vino tetrapharmacum ingeſſeris, priſtinæ ſanitati pecus reddes. Sin ijs exhulceratio non cohibeatur, ſed in nomam quæ corpus exeſt voratq; degeneret, tetrapharmaco ex aqua mulſa ſolum utitor. Iam de differentijs malidis & odore uacantis & graue virus redolentis, Item de cognitione & remedijs diximus, Nunc ad aridam tranſeamus.

Eiuſdem Theomneſti de ſicca malide.

ARida malis humoribus putrefactis gignitur, qui ad pulmonis officinam, vicinaſq; cordis ſedes incubuerunt. Non tamen à ſanguine uel pituita, ſed utraq; bile contrahitur. Ideoq; ſicca iudicatur eſſe. Ijs ea cognoſcetur indicijs. Affatim macie pecus elangueſcit. Ilia

conuelluntur. Cutis tam uehementer obtenditur, ut latera manu preſsa crepitent, tympaniq3 modo ſonitum ædant. Cibu aſpernatur, ac tametſi tuſsire gliſcat, fruſtra nititur, oreq3 tantum identidem hianti ad extuſsiendum prouitatur, ſed irrito conatu. Quaſi autem oſsicula deuorarit, ſic inteſtinis punctionibus lancinatur & cruribus inſiſtit. Proinde hæc omnia ſi repræſententur morbo ceſsiſse pecus, ad ultimaq3 uentum eſse teſtantur. Hinc medicinas adhibere ſuperuacuum eſt. Sed ſi nondum morbo fuerit ſuperatus, quamuis difficulter diſcuti poſsit, auxilia tamen adferemus. Dignum miratu medicamentum memoriæ prodemus, quo ſæpenumero uitium depulimus, & animal priſtinæ reddidimus ſanitati. Cuius componendi ratio hæc eſt. Vua candida preſsa, Italicus muſti ſextarius eximitur, cui peucedani tenuiſsime friati creticiq3 cochlearia duo & par ariſtolochiæ modus adijciuntur. Leua nare diebus ſeptem ingeritur. Tenuem uictus rationem ſequi conuenit. Sic enim morbi ſiccitas abigetur.

Ex Nephonte malidis articulariæ curatio.

SI equus mulus ue articulari morbo conflictetur, hunc adhibeto curandi modum. Sanguine à ſuffraginibus mittito: Candentes ferri laminas in rectum articulis imprimito, uſq3 dum aquoſus liquor emanet. Poſtea quod in lancibus ſalitus thymus remittit, inſtar libræ fictili nouo conijcito, infuſisq3 uini ueteris quatuor heminis ad dimidias coquito: permiſcens olei quod ſatis ſit. opopanacis drachmas treis, erucæ pugillos qui manum quater impleant, diebus ſingulis acetabula duo fundito. Hyeme ſub dio pecus contineto. Æſtate in piſcinam ut natet demittito. Dein auulſis articulorum cruſtis, uulnerario medicamine utitor tali: æruginis myſios chalcitidis pares modos ſimul coquito, & in ceratum coactos oblinito.

AGATHOTYCHUS.

GIth quod in frumentario agro naſcitur, inſtar unciæ conteritur, cyathi tres uini et olei conijciuntur, immiſtoq3 pari aquæ modo, per triduum in ſaliuati morem immittitur. Sed ſi morbus ad articulos irrepſerit, candens ferramentum experiri ſine mora proderit. Porro omnium qui nonnihil in lucem ædiderunt medicamenta exurendi facultate donata, cauſtica uocant, literis mandare potuiſsem, niſi uererer ne plus

æquo

æquo Volumen noſtrũ ſuccreſceret. Duo tamen aduerſus
humidi ſicciq; morbi differentias ad inuicem remedia, quibus
ut probis ſpectatiſq; contentus eris. Medicamen inſequens,
in omni humida malide ſuffuſum auxiliatur. Radicis cocci
gnidij grani, coſti, cyperi, opopanacis, Zinziberis, petroſelini
hyſsopi, abrotani, tragacanthæ, croci, myrrhæ, aloës, floris
odorati Junci, ſerulæ campanæ, meu, maceris, cardamomi
ariſtolochiæ centaurij tenuis parum ſingulorum portiones
tunduntur, et incerniculo cretæ Attico melle excipiuntur.
ac coacti in paſtillos quorum ſinguli dragmas treis pendant,
in umbra reſiccantur. Per hyemem cum Vino uetere uel
condito: Per æſtatem ex mero frigido adiecta roſacei un-
cia infunditur. Si pecus ſicca malis occupet, ſecundũ hoc
medicamen iuuabit in fauces infudiſse. Recipit aũt ſeminis
lactucæ, ſucci pconiæ ſingulorum beſsem, roſacei olei libram,
croci quadrantem, ſucci papaueris Unciam, ſeminis ſatiui
cucumis ſextantem, ſucci abſinthij trientem, Ubi cũ ſic-
cis fuſis et cribratis liquida permiſcueris, plumbeo uaſe
recondes. Cum ad uſum prometur, tribus huiuſce medi-
camenti drachmis, olei roſacei quadrantem et hydromelitis
ſextarium Jtalicum adijcies. Idq; per triduũ infudiſse
ſatis eſt. Sanitatiq; reſtitutum pecus in fluuiatile uel la-
custre pabulum exiges: maritimum declinabis. Ijs tertiũ
ſubiungi poteſt medicamentum, quod ñõ ſine magna commodi-
tate omnibus malidis generibus ingeritur: Ariſtolochiæ
libra, ficuũ pinguium modij quarta pars, ſampſuci quadrãs,
diligenter ſingula tunduntur, Per noctem totam in aqua mol-
liuſculo igni coquuntur, in Jtalico huiuſce Juris colati ſex-
tario, quarta mellis portio commiſcetur. Mox in os &
fauces datur. Non deſunt qui & hoc medicamine magnum
adſerant auxilium: Terreſtrem crocodilum et ranam palu-
ſtrem Viuos in oleum mergunt, et tantiſper in olla fictili
coquunt dum eorum corpora, penitus intabuerint, ac in oleũ
tota reſoluatur. Deinde colatũ ius pecudi per nares indunt.
Alij per initia morbi garum primi meriti, oleum acerbum et
candidum oui liquorem commiſcent, ſimulq; ſubacta per
nares inferunt. Tiberius axungiæ ueteris cum ſimiæ fi-
mo tres offas primo die, ſecundo ſeptem, tertio conſimiliter
faucibus inculcabat. Poſtmodum leniter & blande tractan-
dum animal præcipit. Proderit item myrrhæ, croci, ſtachys
ſingulorum drachmam, opopanacis, apij ſingulorum drach-

mas ſenas ſimul in pollinem teri, binas vini dulcis heminas olei candidi cyatho confundi, in ſiniſtramq; narem dari.

Malidis humidæ præſagium et curatio.

MAlis enaſcitur acutis palearum aceribus uel ariſtis quoties raptæ pulmonibus veterinorum inſederunt, uel quum fœnum quod emarcuit, eiſdem fuit obiectum. Huius morbi notæ ſunt. Naribus nihil odoris tetri pecus remittit, tuſsis infeſtat, ilia contrahit, mediaq; conficitur. Quod ad medendi rationem pertinet, cyclamini ſiccati tuſi & in farinam redacti drachmam, opopanacis ſemiobolum, baccas lauri duas. Singula fundito, cum vino iuncta ſuffundito. Salutaris habetur eburnea ſcobis cum friato ſale ex vino odorato miſta et faucibus infuſa.

Paſtilli Hippocratis ad malidem depellendam & reſarciendam imbecillitatem.

PAſtilli qui omnem exigunt malidem et imbecillitatem reficiunt, habent baccarum lauri ſextantem, ſpumæ nitri quincuncem, ſulphuris igne non experti tantundem, myrrhæ quadrantem, crocomagmatis ſemiſsem, Iris Illyricæ quadrantem, ſeminis apij, ariſtolochiæ ſingulorum pares modos. Ea ſimul pilæ creduntur, et tantiſper detrita dum fatiſcant in polentam, adiecto vino in paſtillos digeruntur. Cum poſtulabit uſus ex albo vino faucibus infunduntur.

APSYRTI DE ELEPHANTIA Caput tertium.

CVm in ceruice tubercula prodierunt, et venę largius diſtentæ rigent, ac in capite facieq; in flexus curuos implicantur, earumq; prominent toruli, nares ſimiliter diſtractæ patent: quodq; ex ipſis & ore defertur, ſpumoſum cruentumq; profluit. Ilia contrahuntur. Naribus ſpiritu elidit, nec cibo nec potui cum cupiat poteſt indulgere, ſed paulatim cibum capit. Vbiq; rupta compage corporis quædam partium fiant diuortia, ita ut partes ſummæ aures, labia, nares hulcera ſentiant, deorſumq; ſua ſponte procidat, lingua colligatur, quam præcandentem et præter ingenium deformem exerit, hinniendi libertate mulctatus, talis elephantia laborat. Huic nihil opitulari ſolet, nec ipſum in aliorum ſtabulo verſari conuenit, ſed ablegari longius & ſolum vertere.

HIERONIS ELEPHANTIÆ REMEDIA.

NOn tam difficile q̃ promptum fuerit equos inueſtigare qui Elephantia corripiuntur. Quippe cum periculoſus eorum languor omnibus ſit euidentior q̃ ut notis debeat illuſtrari. Cum crura huius pecudis intumuiſſe conſpiciuntur, arrectas aures geſtat, partes in renum confinio ſic in duritiem occaluerunt, ut flecti contumaciter renuant, ceruix intenta riget. Inconſtanti aſpectu truciq; cernit, tunc cognoſcito ſupradicta ualetudine conflictari. Curandi ratio hæc eſt. Calido contineatur equili: ceruicis uenæ feriantur. Poſt triduum ab armis ſi neceſſitas vocet: poſt exactos quinq; dies à feminibus ſanguis emittatur, quo ſolutis in toto corpore venarum commercijs, noxium cum ſanguine virus euadat. Qui cum abunde profundatur, non tam repente veterinum conficitur. Cæterum equus aſſueto cibo firmandus. Si hordeum reſpuat, polenta cum fabis in lomentum commolitis exhibeatur. Egelida aqua potioni præbenda. Deinde vinum, oleum, nitrum, bitumen, ſemen rutæ decoquuntur, Iureq; decocti totum corpus defricatur, uſq; dum ob laſſitudinem opus interpelletur. Poſtea ſanatis pellibus eodem liquamine delibutis renes cum vicinia conteguntur.

Pelagonij medicinæ contra Elephantiam.

VIni tres cyathos, olei heminam, frumenti, hordei, cicerum, phaſiolorum, cicerculæ ſingulos ſextarios, In vnum omnia coquito, dum abiectis antedictis decoctum ad tertias redigatur. Hoc cremore decocti totum equum perfricato, & potione quam nunc ſubnectemus utitor. Vini ueteris heminam, thuris, coſti ſingulorum ſextantem, adipis caprinæ unciam. Hæc ſimul terito adiecta hydromelitis hemina, & per triduum propinato. Quarto die vino & oleo laſeris unciam adijcito, ſequutiſq; diebus potandum præſtato. Opem etiam adfert medicamentum, in quo habetur, nitri uncia, caſtorij, baccarum lauri, radicis ponticæ ſingulorum ſextans, rutæ ſextans cum ſemuncia. Hæc ſingulatim tunduntur, quibus cretis mixtiſq; vini cyathus & olei ſemuncia adijciuntur, et corniculo aut alio quouis infundibulo faucibus induntur. Hoc auxilio quotidie utendum dum pecus integra ualetudie fruatur. Stragulis ſemper obtegatur, quo facilius ſudor poſſit euocari. Quandoquidem vitium hoc calore commo-

dius eliditur. Adhibendum quoq; ſequens medicamentum quod in malagmatis ſentorem coierit, cucumis ſiccæ, gallarum cupreſsi, ſingulorum pondo quatuor, reſinæ torrefactæ, abſinthij tuſi ſingulorum pondo. Sicca tunduntur, cretaq; liquidis miſcentur. Jtem potio huic morbo ſalutaris quotidie dari poteſt, aut antidotum quod diapente dicitur: quoniam quinq; medicinis conſtet, aut alia potuum genera huic antedicto morbo dicata.

Pelagonij ad labem peſtiferam remedia. Caput quartum.

MEdicinas & potiones dicere oportet, quibus peſtilentes morbi depelluntur. Equi plerumq; peſtilentiam concipiunt laſsitudine & æſtu, nonnunquam cum frigore & penuria cibi laborant, cumq; ſuo tempore vrinam non fecerint, vel ſi quum diu ſteterint, ſubito ad curſum extimulati ſunt: vel ſi ſudant, & à concitatione confeſtim biberint. Quibus remedia quæ à maioribus noſtris prodita ſunt, adiumentum conferre cognoſcimus, & commode reſpondere experimenta teſtatur.

Antidotum quod diapente dicitur, conſtat gentiana, ariſtolochia, baccis lauri, myrrha, eburnea ſcobe. Hæc æquis ponderibus tuſa cernuntur ut in vnitatem coëant, poſteaq; ex his facta reconditur. Jtaq; cum pecudem peſtis perculit, plena pulueris huius ligula vino permiſta quotidie quoad equus conualuerit, faucibus infunditur. Quinetiam præſens hoc habetur auxilium, ſylueſtris cucumeris radices leuigatur, cretæq; cum nitri bene detriti ſemiſse, quinis vini ſextarijs miſcentur. Jd animali quinq; diebus infudiſse ſatis eſt. Sylueſtris etiam cucumeris tritæ portio quædam aquæ inſpergitur, quam animans in potu hauriet, quæ peſtilenti contagione vexatur. Si gregatim veterina laborent, ſabinæ herbæ ſelibram, triſaginis & ariſtolochiæ ſingulorum quadrantem cum centaurij ſextante ſimul contundes et incernes cribro, cumq; neceſsitas poſtulabit ex eo quod ligulam impleuerit ſextario vini permiſtum animantis faucibus imprimes.

Medicamentum quod ad Piſterium Siculum refertur.

RAdices ebuli & urticæ æquis ponderibus tuſas & cretas in gari modum adijcito, qui putamina trium ouorum expleat, linteoloq; percolatum inſtar menſuræ quam ouum capit per triduum naribus ingerito.

PELAGONIVS.

Huius

Huius medicaminis usu pestifera lues aboletur.
Ciconiæ pullum priusq̄ uolare possit, pinnis
tamen præditum in fictilem ollam viuũ demit-
tito, & oblitum gypso in furnum injicito, cũ
abunde torrefactus fuerit, pila tundito. & in pollinem re-
dactum vase vitreo recondito. Cum necessitas incesserit, coch-
lear huius plenũ ex vino faucibus dum se recipiat inse-
rito. Salutaris huiusce pulueris usus. Quinimo gari primæ
notæ quantum capit poculum, naribus inseritur. Sed ut equus
sonum ineat, danda est opera ut frigidiori cubili stabuletur.
Idem coriandri & syluestris cucumeris folia, tusasq; ra-
dices ex vino & melle quod satis fore uidebitur præbe-
bis libandam. Mox porri succum instar acetabuli faucibus
inseres. Fresum eruum vino comixtum per triduum dabis.
Aut ex uino fabarum bene molitarum somento cõsimiliter
pasces. Sed pridie macerari postero die in vino conteri some-
tum debet, & paulum mellis & butyri tantundem adijci.
Nec te capiat obliuio talia cũ tepente vino debere propinari.
Syluestris cucumeris radices trium sextarior instar
ubi quaternis aquæ sextarijs vno die maduerint, post
concitatæ colis cernuntur. Deinde nitri Alexandrini in
farinam pertriti vnciæ sexdecim immiscentur. & diebus
septem dantur. Quod si nos tale defecerit auxilium, vice
huius aqua cõijcitur, & ori per cornuculum inditur.
Cum gregatim pestilentia cœpit grassari, hoc articulario re-
medio sic erit succurrendum. Omnes pecoris artus hinc euo-
cato cruore liquida pice perlinendi. Identidem ad progressũ
animal emittendum, quoties videlicet fuerit obiecto fultum
cibo. Hordei tamen moliti & cribro pollinario creti quater-
nos sextarios cum erratico cucumere dari perq̄ vtile
creditur. Pecudi sanguis elicitur: mox hordeum aqua aut
vrina maceratum, acetumq; cum bubulo stercore cumino
et synopide mistum, circũponuntur articulis.
Semen Alexandrinæ cucurbitæ torridum, & acetabuli
modo incerniculo cretum, odorato nitro miscetur, colatumq;
diebus quinq; cornu infundente per nares immittitur. Euin-
cendi sunt autem quauis pestiferi morbi, & exquisitis re-
medijs propulsandi. Tunc panacis & eryngij radices fe-
niculi seminibus miscendæ. Et cum defricti ac moliti triti-
ci farina, candentiq; aqua conspergendæ. Eoq; medicamine,
saliuandum ægrotum pecus. Tum paribus casiæ myrrheq;

& thuris ponderibus, ac tantundem ſanguinis marinæ te=
ſtudinis miſcetur potio, cum vini ueteris ſextarijs tribus,
& ita per nares infundatur. Sed ipſum medicamentū pon=
deris ſeſcunciæ diuiſum portione æqua, per triduū cum vino
dediſſe ſatis erit. Peſtilentia cum in armentis incidit, con=
festim mutandus est cœli ſtatus, in plures lacinias diſtri=
buto pecore, Longinquæ regiones petendæ ſunt: atq; ita ſegre=
gandi à ſanis morbidi, ne quis interueniat qui contagione cæ=
teros labefaciat. Itaq; cum ablegabuntur, in ea loca perdu=
cendi ſunt quibus nullum pecus armenticium impaſcitur, ne
aduentu ſuo illis labem adferant. Peſtiferæ luis ſæuiciam
compeſcit antidotum, quod recipit paſtinacæ quincuncem, aga=
rici dextantem, caſſami Id eſt fructus balſami, nardi, aui=
gæ herbæ ſingulorum quadrantem, Vettonici ſelibra. Iris
Illyricæ unciam, trifolij quadrantem, piperis candidi unciam,
abrotani dextantem, marrubij, ſantonicæ herbæ ſingulorum
quadrantem. Omnia diligenter tunduntur, ex vinóq;
colata potui præbentur.

ÆMILIVS HISPANVS.

Ex pedibus ſanguis mittitur. Tum myrrhæ tro=
glotidis triens, croci ſelibra, centaurij quatuor
ſcrupuli, ſpicarum Indicæ nardi uncia, piperis can=
didi quadrans, ſeminis apij cochlearia quinq;, papaueris, pro=
polis ſingulorum uncia, mellis ſextarius vnus, nitri quod fue=
rit ſatis commiſcentur, & in paſtillos coguntur, qui ſua magni=
tudine nucem auellanam æquent. Hij aquæ tepidæ ſextario
diluti pecudi dantur, quæ lue laborat peſtilenti.

LITORIVS BENEVENTANVS.

Cum peste uexatur equus, confestim è pectore
ſanguis detrahendus, dein è cruribus. Item ſi
neceſſitas urgeat è temporibus: varióq; pabuli
genere delectandus: hoc eſt hordeaceo farre triticeoq;. Non=
nunquam furfuribus cum pauco fœno firmandus. Interim potio
naribus infundenda, quæ capiat centaurij abſinthij pares mo=
dos, & id vini in quo liberaliter poſſint incoqui. Si priori=
bus pedibus claudicationem cœpit ſentire, ſtatim à cruribus
prioribus ſanguis dimittendus: Si poſterioribus, à feminibus
exhauriendus. Si conuelluntur ilia & nares apertæ dehiſ=
cant, ab utriſq; temporibus ſanguis erit euocandus. Tum
qui ſeptimum diem non exceſſit catellus bene decoquitur,
& vrina pueri nondum venerem experti cum vini

hemina

hemina miſcentur, potio ſuffunditur. Sunt qui præcipiant
ſtatim atq; animal primis pedibus claudicat, corpus vniuer=
ſum vino & oleo ſini, Poſtmodum hoc auxilio ſaluari.
Adipis urſinæ triens, centaurij & napi quem bumiadem ap=
pellant, ſingulorum vncia, ſerpylli ſelibra, hyſſopi quadrãs,
aiugæ, amaranti, artemiſiæ, acuti trifolij ſingulorum vncia,
radicis rutæ ſyluestris ſelibra, verbenacæ rectæ, bettonicæ
ſinguli quadrantes. Omnia in mulſo coquuntur, & adiecta
ſerpylli ſelibra cum hyſſopi quadrante & aiugæ vncia
per os exhibetur.

HIEROCLIS DE PVLMONE, Caput quintum.

SI quando pulmones dolor infeſtet, vitium
longis annumeratur. Vero; maxime pecus
equinum hijs infirmantibus noxis implicat.
Quod ad notarum rationem pertinet, corpus
concidit, et ita tuſsicula fatigat, ut oſſicula deuoraſſe creda=
tur: mucoſam reijcit pituitam, Stertore; ſpiritus offenditur.
largiori indulget potui, copioſiorem; cibum conquirit. Curan=
di ratio hæc eſt. Crocus myrrha caſia cynamomum ſimul
pinſita ſeruigantur, & adiecto melle & vino infunduntur,
Sed ut medicamentis confeſtim occurratur neceſſum eſt. Nam;
ſi prius accidat, pure pulmones impleri actum eſt de eis, ſta=
tim; morte conſumuntur.

TIBERIVS.

MEl piper pineam nucem reſina ſcatentem vinum; fer=
uefacito. Sic ori per triduum ingerito. In cibatu præſer=
tim largiore foeno utere chordo;. Ceterum vitij notas ex=
plores. Siquidem accidit ut morbus in aliũ degeneret.

EVMELVS.

PVlmonariorum ſigna hæc ſũt. Crura et venæ tumet.
Teſticuli frequentius micantes palpitant, Febris inde
concepta peruadit, quæ manu alis admota iam inueni=
tur hærere. Sanguinem a tendonibus opus eſt emittere, qui
per æſtatem oleo et aceto miſtus, per hyemem vino, toto cor=
pori circumlinitur. Hæc potio danda quæ recipit croci, myr=
rhæ, odorati iunci, caſiæ, eryngij, piperis candidi ſingulorum
vnciam, ubi ſimul contuderis, tum erui moliti parem modum
adijcies. Omnia ſimul detrita cretaq; melle excipies &
aſſeruabis. Huius medicamenti cum vſus requiret oboli
magnitudo in aqua teritur, & per ſiniſtram narem immitti=
tur. Verum anteq̃ hoc auxilium adhibeatur, nitro, melle

& poſca os defricato, ſi nihil profuit, urens medicamentum adfigito usq; dum inde pus emanet.

CASSIVS FELIX.

SI pulmonis dolor equum male habet, ore & naribus ſpiritus erumpit, halituq; latera diſtenduntur. Truſcibus ſpectat oculis. Pabulum in præſepio iam manſum reſpuit, & graue uirus eructat. Talis compoſitio ſuffunditur. Baccarum lauri ſiccarum & terebinthinæ ſingulorum quod magnitudine duarum fabarum æquet tubercula, mellis quod erit ſatis. Hæc in aceto p̄miſta per nares infunduntur. Nam poſt horum uſum cruentam purulentamq; urinam faciet. Tum aluminis uncia cum pari pondere nitri et hydromelitis ingeritur. Poſtea ſolum hydromeli iniicitur. Bono fœno equus alitur.

HIPPOCRATES.

EQuo cui pulmo negotium exhibet, humida naribus profluunt: Ipſe grauem ore ſpiritum efflat. Ilia pendent conuulſa. Ratio infundendi talis. Fructus arborum adſtringentiſsimi quiq; in una uini hemina & olei menſura pari decoquuntur et faucibus induntur. Leni cibatu contentus eſſe debet. Eruum hordeo permiſcendum, aut ſuillum cerebrum in uini hemina coquendum. Olei tres cyathi miſcendi. Quod ſatis uidebitur infundendum. Odorata potione ſimiliter utendum. Vel gallo tantiſper incocto dum prorſus intabuerit. Sextarius unus uini commiſtus ingeritur. Sanguis ſi tantumq; robur adeſt ut mitti poſſit, detrahendus. Iam medica q̃ gramine paſcendum. Aſpergendus farina potus, ut eo fultæ uires uegetæ ſeruentur.

Apſyrtus de rupto Pulmone. Caput Sextum.

APſyrtus Dionyſio Tomeo Salutem. Te equos alentem nolo latere, quod ſi ruptum quid aut colliſum in pulmone fuerit, ceruix et itidem pectus emaceſcit. Grauis ſpiritus & cum ſtertore prorumpit. Tuſsis exercet. Os craſſo ſcatet pure. Priora crura claudicant. Verum tardius ad ſe redit equus. & ubi fuerit ſaluti reſtitutus, nunq̃ obeundis laboribus par eſſe ualebit. Cui tamen hoc remedio eſt ſuccurrendum. Eruum freſum interdiu noctuq; maceratur aqua: & ubi elotum, dein exiccatum fuerit, in tenuem farinam digeritur, Quæ cribro creta pollinario cum uini nigri odorati & aquæ calidæ paribus menſuris potioni danda eſt.

si uero

Si uero potum fastidit, lingua prehenditur, quo sorbitio faci-
lius insinuetur. Non multum progredi debet pecus, sed calido
equili coopertum contineri: curandumq; ut cremorem fresæ fabæ
colatum atq; tepefactum ebibat. Reliquæ potioni quæ calida de-
bet esse nitrum adijciatur. Proderit quoq; resolutos in farina
calculos nitro conspergi & cibis præberi. Ijsdem quoq; remedijs
uulsa recreatur arteria. Sed uitium hoc longius esse cōsueuit.
Utrosq; inspirato oleo uinoq; fouere, & ubiq; secundo pilo
defricare conueniet. Cæterum si est in pulmonibus ruptum, co-
modum est acetum acre tepefactum aut humanam urinam
cum adipis liquefacti sextante corniculis infundere. Sed
sit axungia suis mensibus defectæ, cui iam naturales cur-
sus ita substiterunt, ut naturæ prioris fruatur inte-
gritate.

EVMELVS.

Quibusdam accidit pulmones rumpi: cum uel con-
citatius procurrere coacti sunt, uel continens
tussis sine ulla intercapedine uexat. Sunt
qui id genus animalia quædam ossicula deuoras-
se putent: ideo quod insatiabili uoracitate cibos ac potus in-
culcent, & purulentum extussiant. Cum ad potionē uen-
tum est: croci, casiæ, nardi, myrrhæ, cynamomi portiones
æquæ teruntur, & adiecta nigelli uini hemina bibuntur.
Quæ si non inueniantur, pinsitum eruum cum uini et aquæ
calidæ quod satis esse uisum erit, propinandum. Sequēs
potio ijs utiliter exhibetur, qui ruptum aliquid uel collisum
in pulmonibus sentiunt: Aut præcipiti cursu deturbati in pul-
monem conciderunt. Spicæ nardi, croci, myrrhæ, costi, iunci
odorati, casiæ, eryngij, piperis candidi singulorum uncia:
erui farinæ quod satis erit. Omnia detrita cretaq; melle ex-
cipiuntur. Cum ad usum medicamen uenerit, resoluendum,
& sinistra nare demittendum. Sed id non ante fiat, quam
absinthio nitro melle & posca os equi proluatur.

Eumelus de pulmonarijs et uulsis. Caput vij.

Cum in pulmonibus quid rumpi cœperit: hoc uitium
πνευμωρωξ græcis, quasi pulmonis rupta dixe-
ris, appellatur. Quod facile medicamentis uincitur.
Sed si morbus iam inueterauerit, suppurationem creat, utq;
pure pulmonem infercit, tum pulmonarij deinceps et conuulsi
nuncupantur. Hæc ægritudo difficulter abigitur. Remedijs
tamen est locus. Sulphuris, myrrhæ singulorum selibra te-

ritur, & additis vini duobus acetabulis & olei cyatho naribus inſeritur. Reliquaqꝫ curatio proſequenda. Sed ſi ijs auxilijs ſecundam valetudinem nō aſſequatur, ſub alis oportet candens ferramentum in ventrem admouere, librata manu ita ut ne penitus quidem adigatur, aut alte nimis inſidat. Cum uero plus profluxerit, vulnus igne factum pice cera & oleo ſanatur.

PELAGONIVS.

Vlſſis & pulmonarijs præſentaneo eſt remedio ſuillus cruor. Hunc in modum porculum lactentem iugulato. Adſit animal mihi præſto, quod eo malo vexatur, ut confeſtim candentem adhuc ſanguinem faucibus eius infundito. Ex triticeo fermento unde paniſicia cocreſcunt coactos orbiculos cum ſapa diebus compluribus dum ſaneſcant præbeto. Memoria tamen teneto, cum aquæ poteſtas fiet, inſpergendam eſſe potioni farinam. Spicæ etiam gallici allij depurgatæ tunduntur pila, quibus vetus axungia miſcetur, formataqꝫ offa digeritur in paſtillos: mox mellis ſapæ & ouorum miſtis liquoribus immerguntur & triduo dantur.

HEMERIVS.

Fabæ molitæ ſelibram in ſextarijs tribus defruti macerato, & vnum & triginta piperis grana mortario trita cum adipis hircini libra rurſus conterito & triduo per corniculum infundito.

THEOMNESTVS.

De pulmonarijs conſequenter poſt tuſſim diſſerui. Siquidem maxima ex parte ab huius uehementia ſuccuſſus pulmo rumpitur. Identidem etiam hoc uitium curſitatione uel ſaltu cōtrahitur, Cum equus vallum, foſſam, ſalebraſue tranſilierit. Accidit etiam plerūqꝫ cum acrius feras inſectatur. Interdum equus ſiti confectus, aut aliud veterim genus quod bibendi deſiderium excruciat, cum facta eſt aquæ poteſtas, tam auido ſpiritu potum haurit, ut ſæpe pulmonem rumpat. Id uero cauſæ fuerit, quod pulmo viſcerum omniū tenuiſsimam ſibi membranam vendicet, & vernaculo ſpiritu refertus ſit. Omnis autem humor quo imbuitur, continuo motu ſpumoſus bullat, tenuiſsimamqꝫ ſibi conſtitutione adſciſcit, nec ullus ei neruus, caruncula uel lacertus ineſt, ſed ſumma mollicie præditus noſcitur. Etenim pulmonem

natura

natura cordi uitalem auram eiaculanti semperq; uibranti
ideo huiuſmodi ſuffulſit ſubterq; affirmauit, ne ſi quando uiſ-
cus hoc corpori duro nec cedenti admotum fuerit, uel ictum
acceperit animanti perniciem moliatur. Pulmo igitur diſtentioni
iniurijs patens facile nimirum abrumpitur. Quod rupti diuor-
tium ab initio cum ſentiri cœpit, medicamentis oportet ſummo-
ueri. Id uero cum cæcum latuit, in uomicam degenerat, quæ
pure multo pulmonem obſidet. Sed aliam rupta, aliam ſup-
purationes curationem deſiderant. Rationem igitur curandi
& utrorumq; ſigna quibus inter medendum uſi ſumus ex-
ponemus. Miles quidam, vir, quantum mea fert opinio, rex
honeſtarum ſtudioſus, ſuum equum ſale ſemel in die ſaciabat
ad hunc modum. Cauum cornu ſalis implebat, protendens equi
& os eius adaperiens per hiatum magnam vim eius fauci-
bus inculcabat. Rurſum caput in ſublime penſum tenebat,
quo facilius illaberetur. Cum uero ego morbi equini cauſam
ſciſcitarer, hoc ſe facere ſolitum reſpondit, eoq; modo equu
cumprimis generoſum nobilemq; in tabem perduxiſſe. Sal
enim cum extenuante vi prœditus ſit, abunde per cornicu-
ſum ingeſtus ob penſilem habitum equi in pulmonem deflue-
bat, inſtillanſq; eius q acerrima ſames, huius uiſceris ome-
tum penitus eroſerat, Cumq; etiam hulcus inibi creauiſſet, ta-
bes animantem obſedit, ita ut in dies macie conſumeretur. Ad-
notatis igitur ipſe et collectis cauſis, intelligens quo morbo tenta-
retur, nec equum aliunde q ſalis intruſu noxam concepiſſe,
deflentem confectumq; luctu militem equo donaui: no perinde
quidem generoſo ſed ualido tamen, equumq; illum iam fere
deploratum accepi, Quo idoneis remedijs perſanato, rurſu
bellatore ſum uſus, qui eo uſq; Regi fuit cordi, ut dignus ap-
pareret qui ab eo poſſideretur. Nunc ergo ſigna remediaq;
proponemus. Pulmo ruptus his indicijs cognoſcitur. Paulatim
ſpiritum excernit, & vitiatam partem admoto coſtis
ore demonſtrat. Mutilos exprimit gemitus, inter aſpirandu
dolens. Tuſſim veretur, nec tamen ſecus extuſſit, q
ſi uoraſſet oſſicula. Imprimis datur ab opere vacatio,
et quieti ſit locus. Sanguinem oportet e toris acetabuloru
coxendicis detrahere. Quandoquidem equus rupto iam pul-
mone ſtrigoſus ſtatim in maciem deducitur. Caprinum lac
cum ſucco ptiſanæ ſeptem diebus infundendum. Melius ſi
cum auenæ cremore idem inſtilletur. Si lactis annona non
ſuppetit, trunculos ſuillos præpingues, et hircinum adipem

concoquere conueniet, & cum decocti iure ſeptem diebus im
mittere. Lacteam aquam hyeme à reſperſu triticeæ farinæ bi
bat: æſtate ptiſanam. Sic enim rupta coaleſcent. Si uero ſup
puratio Vomicáue præoccuparit, ſigna hæc aderunt. Largi
orem aquam ebibit, & plus q̄ moris ſit pabuli deuorat.
Tuſsicula ſæpius urget, pus reÿcit, & interdum tuſsi
puluinos hulcerum uel cruſtulas emolitur. Huic tale medica
men infundendum. Portulaca ſylueſtre eſt holus, quod
& in hortis cultu miteſcit. Huius ſuccus ex roſaceo per
treis aut ſeptem dies infundi debet: Cui tragacanthum adÿ
ciatur, quod in Cretenſi paſſo aut caprino lacte ſit maceratū.
Si lactis nō detur occaſio, in auenæ uel hordei cremore
madeſcat. cum Vomica maxime fuerit excitata, nares gra
uiſsimum Virus expirant. Cui medicamentis ſuccurritur
ſi ſeptem diebus hoc infundas. Quod habet coſti ſextantem,
caſiæ trientem, Vbi contuderis, cribro cernes tenui, et addi
tis Vuis paſsis in Vino demittes. Equum ab exercita
tionibus Vindicabis.

APSYRTI DE HORDEATIONE CAPUT VIJ.

APſyrtus Ammonio Alexandrino ſalutem.
Literas ad me dediſti, quibus ſciſcitaris unde
Equis accidat hordeatio, quam crithiaſim
græci uocant: ſimul et quodnam genus cu
rationis deſideret. Id quod euidentius eſt, q̄ ut explicari
mereatur. Nam ex euentu rei nuncupationem traxit. Cum
ab itinere ſtatim aut curſu anhelans adhuc equus hordeum
ſumptitarit, crudus Valetudinem concipit, ſubitq; tergus inco
ctus humor & ſenſim ōcurrens totum obſidet corpus. Inde
Vires conuelluntur: non ingredi, nec artus flectere poteſt,
Vrinam nō niſi magno enixu reddit. Se iactat ipſe nec pro
ſtratus exurgere cupit, ſed tanq̃ cubitor humi paſcitat.
Quod ad curandi rationem pertinet; Venæ ſub anterioribus
talis externa uel interna parte feriantur, indeq; ſan
guis detrahatur. Qui cum ſatis profluxerit ſupprimendus
eſt. Deinde uaſcula faſcÿs obſtringenda, eaq; fouenda ca
lida poſca, quæ ÿs temperetur modis, ut habeat aquæ con
gios denos, & Vncias aceti uicenas. Spongia ÿs imbu
ta uerſus originem armorum adfigenda, ut humor in cru
ra præceps deuoluatur. Ambobus utrinq; locis idem præ
ſtandum. Sequuto die ab eiſdem poſteriorum pedum ſedi
bus ſanguis itidem emittatur. Fomenta uti præcepimus

adhibeantur. Hordeum nō ante decimum quartum diem obij-
ciendum. Si tempus uiride pabulum ſubminiſtret eo utendum.
Quotidie agatur progreſsionibus exerceri, productus ad
ſolem aceto & oleo collinatur, quo tergus euadat laxius.
Sed vinū minime commiſcendum. Reſiccatus alte capiſtro
vinciatur. Frictio ſecundum pilos ad imas partes ſpectet.
Siquidem per pedes huiuſce valetudinis impetus erumpere
creditur. Quapropter pecus ungulas abijcit. Quibus vitioſa
incrementa linguæ recenter innaſcuntur, quas ranas ueterina-
rij uocant, ſanguisq; per ora venarum profunditur: has
imotenus ſcarificare & ferro circuncidere conuenit. Sed
cum res ceſſerit in melius ut agi poſsit ad aquationes &
lauacra producatur. Dein exerceatur curſu, ſed ne id quidē
inter initia morbi tentandum, ne ex eo cutis ſpiracula con-
denſeſcant. Accidit etiam ſubinde dum iter facit, aut ad aquā
appulit, ut abunde potum hauriat, eodemq; uitio tentetur.
Quod eiſdem auxilijs finiendum. Sed confeſtim ad ſecundam
valetudinem recurſus fit, nec eius ungulæ concidunt. Tradūt
equum quem hordeatio male habet, nitro potandum, præcipiuntq;
ſcorpiurum herbam, quæ & heliotropium uocatur, tritam in
vtriſq; naribus infundendum. Sic enim maturius ungulas exuit.
Qui iam hoc incommodo extricatus euaſit, huic deinceps
obeundis munijs non eædem ſuppetunt facultates, nec tantum
roboris ſubeſt. Si detractione facta ſanguinem ſiſtere
voles, uſti aluminis & triti ligamine ſupprimetur.

Hierocles de hordeatione & liberaliore potu.

De hordeatione perfectius diſſerere proderit. Cū
ex itinere aut curſu adhuc anhelabundum
pecus hordeum deuorarit, cruditate uexa-
bitur. Quæ ſubter tergus irrepens per totum
corpus euagatur. Itaq; conuellitur equus, ut nec pedibus inſi-
ſtere nec articulos inflectere ualeat. Magna cum vi lotium
egerit. Sudor feminibus & coſtis erumpit. Cibus inter ſuſpi-
ria datus raptim cum halitu trahitur. Caducus recuſat ex-
citari, ſed decumbens pabulo veſcitur. Remedium erit uena
ab anterioribus maleolis interna uel externa parte diſſcin-
dere. Cum abunde ſanguis profuſus eſt, uaſa vinculis ob-
ſtringantur. Equus ab alto poſca foueatur, quæ decem cogios
aquæ & duos aceti capiat. Spongia eo liquore madefacta
qua prodit armus, identidem admoueatur, ut profluens hu-
mor ad crura ſe conferat. Hoc idem vtriſq; pedibus ten-

tandum. Sexto die à poſtremis pedibus de locis eiſdem
conſimiliter ſanguis dimittatur, & ut ante propoſitum eſt,
poſca perfundatur. Hordeum ante quatuordecim dies nõ obÿ:
ciatur. Si viride fœnum tunc ſuppetit, eo utendum. Pro:
gredi quotidie compellatur. Verſus ima defricentur tergo:
ra, pilioq; ſubigantur. Nam ut inter omnes conſtitit, per
pedes tota morbi vis euadet, & vngulas ideo mutari con:
ſpicimus. In quibus ranæ recentes naſci conſueuerũt, has
ſcarificari, & ferro circũſcribere licet. Sed cum iam pro:
greſſu melius ualebit proluatur & ad curſum leniter ex:
timuletur. Verum inter initia morbi citatius agere non
expedit, ne iam denſata cutis ſpiracula penitus occluda:
tur. Nec deſunt qui ſtatim q̃ equũ hordeatione cœpit
experiri, ſalis pugillum in acris aceti ſextario comie:
ctum per os infundi præcipiant. Si tamen equus diũ mo:
litur iter, nõ diſſimile uitium potu raptim hauſto contra:
xerit, eiſdem caſibus cognoſcitur implicari: nec alÿs itaq;
remedÿs eſt opus. Non tamen vngularum iacturam faci:
et, multóq; celerius recreabitur. Sed uitium ÿs deprendi:
tur ſignis. Equus horrore cõcutitur, & in palato cutis
intumeſcit. Quibuſdam nitrum potui dandum placet equo
qui hordeatione fatigatur. Quod ſi uoles celerius ungulas
mutari, herbam quod heliotropion dicitur, in vino detritam
per utramq; narem ſuffundes. Nec te fugit equum qui
huiuſcemodi vicio ſuperſit ſeſe nunq̃ ita recolligere, vt
deinceps ſuum obire miniſterium & ſolitos uſus præſtare
queat. Porro ſi largiore tritici cibatu noxam concepit
equus; venæ pectoris circiter armos, Item crurum ada:
cto ſcalpello ſauciandæ. Ceruicis tamen uenas nequaq̃
licet ferire, quod ibi poſitæ reſideant iugulares, quæ
ſpagitides nominantur. Item aliæ grandes quæ ſurſum
procedentes ſecus aures feruntur, parotidas uocant. Siqui:
dem alimentum ſpinali medullæ ſumminiſtrent. Aliqui equũ
potione prohibent, ſolisq; clyſteribus inditis uentrem pro:
luunt: præcipiuntq; triticeos furfures & octauam
nitri portionem cum tribus olei cyathis, & aqua quæ con:
gios binos expleat, per ſedem ingeri. Tum progreſſibus
exercere, dareq; operam ut vncta manu per anum inſer:
ta fimũ extrahatur rurſusq; citato curſu per cliuos
agere. Ferunt hoc exercitationis genus equo non parum
commodare.

Hordeationis notæ et remedia.

CRithiaſis, quam hordeationem uocauimus, oculos
male habet, osq; fœdis hulceribus obſidet,
quas aphthas nominant. Crenæ palati uerſusq;
ſublimes attolluntur & feruorem quendã ex-
pirant. Sanguine turgent venæ, viſuiq; caligo ſuccedens of-
funditur. Porro ſingula quæ premunt equum animo reuoluẽda
& ſigillatim ſigna quæ ſeſe offerunt uiſenda. Primũ ſanguis
è palato detrahendus in ſiniſtra parte, eo puluinorũ torulo
qui ſibi tertiam quartam ve ſedem vendicant. Is tantis per
profluere ſinatur, dum treis heminas impleuerit. Quinetiam à
prioribus cruribus emiſſus interna parte prorumpat, donec in-
ſtar trium heminarum profundatur. Quo die nec fœno nec paleis
nec hordeo paſcendus, ſed ſecta tantum recens herba quæ in
aqua maduerit obijcienda. Ex quo latice nõ plus vno con-
gio bibat, ne ſequenti die peruadat horror. Hordeo pauciore fir-
metur, ſemodioq; ſit contentus. Largior herbæ modus exhi-
beatur. Vtroq; die aquæ congium bibiſſe ſatis erit. Tertio
die ſeſquipla ſint omnia. Reliquis quantum conſueuit offerri.
Si in poſteriora morbus decumbat, ſub inguinibus vtroq;
crure uena ſecatur, cuius profuſio non ante ſubſiſtat q̃ ſex
heminæ ſanguinis profluxerint. Ea medendi ratio maioribus
noſtris tradita eſt. Alias hyoſcyami cum æſtate coliculis
viret decem quindecim ve folia diligenter in Italico vino te-
runtur, huiusq; potionis dimidia pars infunditur, cõfeſtimq;
pecus agitur, & ilico leuabitur morbus. Sed cum hyems
virentia folia denegauit, tum ſeminis triti quantum tres
digiti capiunt, itidem ex Italico vino ſumpſiſſe ſatis eſt.

APSYRTI DE SANGVINIS MISSIONE Cap. VIII.

APſyrtus Tyranio Varoni Salutem. Roganti tibi
quæ tandem inſint equis venæ, quibus inciſis
mittere ſanguinem oporteat, quo facilius vitia
depellantur, neceſſarium has tibi demonſtrare
putaui. Primum ex palato ſanguinis detractionem moliri
conuenit, qua ſola, pecus inoffenſa ualetudine ſeruatur, ſi
corpulentius eſt et adipibus obeſum: ſi ſeſe ſcabit, præſepijsq;
uel parietibus adfricat: ſi dentes in ſe conuertit, uel ſubinde
concutit caput: Si flacceſcunt aures; Vel ſi frequẽter oſcitat,
aut crura priora uiciſſim iactat: Si ſordibus oculi ſcatent,
uel innatans pituita angulis inhæreſcit, aut in præſepibus ſoli-
to plus ſomnus opprimit: Si cruor cum excrementis alui,

Vel Vrina fertur, ſanguinis miſsionem requirit. Huic utiqȝ
tertium aut quartum venoſum palati toru᷉ opus eſt ferro
ſauciare, ut ſanguis profluat. Verum is qui impreſso circa ca
ninum dentem vulnere prorumpit, nõ facile ſupprimitur.
Febricitantis caput in terram uergere deprenditur. Cui ex
temporibus aut facie ſanguis eſt dimittendus, ut materia
quæ grauat euocetur. Verum his qui quodam rigore ner
uorum modo caput ſcapulis annectunt, modo rectam &
immobilem ceruicem intendunt, illos opiſthotonicos, hos te
tanicos græci uocant, ſanguis detrahendus nõ eſt. Quando
quidem neruoſa compages miſsione ſanguinis exareſcit.
Ea ſiquidem non modo neruos tentat, ſed equum qui de
tractionem expertus eſt, iniurijs oportuniorem reddit, vi
tio membris alimoniu᷉ eripiente, inanitas omnibus incomodis
patet. Accidit equum citatiore curſu aut uehementiore
ſtimulatu inſiſtere nõ poſse, ſed ne reclinari quidem &
ſi ſummopere cupiat. Verum ſummis pedibus nõ aliter
progredi, q̃ qui conceptis inflammationibus incandeſcunt.
Huic à talaribus venis uiciſsim qui partem priorem po
ſteriorem ve ſanguis onerat, hauriendus eſt.

HIEROCLES DE SANGVINIS MISSIONE.

Omnibus oppletione et cruditate laborantibus,
à genuu᷉ flexuris cruribuſqȝ ſanguinem
emitti optimum eſt. Quippe cum calida hu
ius animantis natura confeſtim ob cruditate
ciborum feruore deflagret, eum facile febris inuadit. Nec
id ſilentio diſsimulare oportet, quod ſanis equis ſanguinem
elici nec Apſyrtus, nec Eumelus probant. Si tamen ijs
inualuiſset conſuetudo, melius è palato mittitur. Hac
vero ſanguinis miſsione pecudes ab impendentibus peri
culis vindicantur. Attendendum in his tamen ne tam
tenuia ſint animantis uaſa, ut uix conſpectui ſubijcian
tur. Interdum enim vſu uenit, ut in obliquis iuxta
genua partibus armiſqȝ detractio ſanguinis inflammati
onem creet, & adferat claudicationem. Remediu᷉ erit
ut ter uel quater in die locus calida perfundatur, &
cimolia creta delinatur ex aceto. Mox paululum
incedat equus. Sed imprimis danda eſt opera, ne per
cuſsæ ſcalpello venæ penitus traijciantur, neue etia᷉
exhulcerationem accipiant. Cauendum item ſummo
pere ne quippiam tale contingat, cum è collo uel ore

ſanguis

ſanguis extrahitur. Heæ ſiquidem venæ maiora minantur equis pericula.

Apſyrti, ſi optima ſanguinis miſsio equis ſi quando ab internis feminibus ſanguis ſit euocandus Cap. nonū.

APſyrtus Achaico Nicæo Salutem. De hac re nuper ad me retuliſti tu rei veterinariæ ſtudioſus, ſi qua ſit equis optima ſanguinis miſsio. Eſse optimam inficior. Eumeloqꝫ rei veterinariæ prudenti placet, equos ſanguinis detractioni non eſse aſſuefaciendos. Neqꝫ dicti rationem addidit, aut aliquid eſt cauſatus, quod perquirenti faceret ſatis. Feruorem enim inducimus cum exitum ſanguini præbemus & morbos concitamus. Si uero fuerint aſsueti, ſic erit ſanguis dimittēdus, ut in Epiſtola ad Publium Varonem diximus. Sanguinē e feminum venis effundere nihil adfert commodi. Siquidem exhauſtæ ſuo ſanguine morbum doloremqꝫ conſortij iure quodam, inguinibus impertiuntur. Poſtridie qui ſanguinem miſit, ſequentibusqꝫ diebus etiam ſtimulatum vix ingredi poſse percipiet. Si quis paulo ſuperius iuxta teſtes venā quæ uocatur anguina, cultello ſoluerit, equis exitiū adferet. Cum ſiniſtra ualetudo, quæ deſiderat ſanguinis miſsionem, partibus poſteris inſidet, infra ſuffragines iuxta dictos talos ex interna parte uel externa ſanguinē dimittere oportet. Damnantur in corona pedis venarum diſsectus. Quandoquidem ictus locus in tofaceam duricie occaleſcit, quam marmor veterinarij nominant. Sed ungula quoqꝫ vitiatur. Etenim cruentus rubor in ipſa ab ictu punctim impreſso contrahitur. Quapropter plerumqꝫ pecus claudicat.

Non opus eſse quos labor vexauit ſanguinem detrahere, neqꝫ diu miſso ſanguine potu pecus abs̄tinere.

APſyrtus Sexto Numenio Salutem. Compertum tibi eſse velim, ſi quando equus ex itinere feſsus laſsitudinem conceperit, non eſse mittendum ſanguinem. Non enim venis ſed neruis labor inſidet. Quas ſi ſolueris, ſiccantur nerui. Venæ enim ignea vi præditæ neruis mollitiem exhibent. Opus eſt ergo inſpirato oleo & vino armos & crura reſpergere, & molli manu defricare. Nec loco duriore ſtabulari, ſed ubi fimum vel aliud molle ſub-

yciatur ſtramentum. Sic laſsitudo reficitur. Si nimio labore confectus eſt equus, nō utiq; hordeo recreandus, q͞d idem Eumelus quoq; prodidit. Sed eum præteribat ſamem cum equus iter agit, ſecretam nec ſangum fuiſse promiſcuā. Quapropter ſi vena ſoluatur, merum ſanguinem profluere citra ſamioſam illuuiem obſeruabis. Cumq; nihil eo profeceris auxilio ſolum animanti faceſses negocium. Siquidem eius natiua conditio depulſo calore præſiccatur. Hinc maioribus impedimentis patet, uehementioraq; manent eū incommoda. Sed cum poſtera uel ſequens dies illuxerit, detractionem tentare melius eſt. Tum enim ad venas recurrens ſames eo ſe recepit, quæ tunc exitum efflagitat. Hoc diſcrimen q͞ optime cognoſcet qui ſanguinem venis euocare conſueuit. Neq; ſanguine miſso quæ ſolidam ſortiuntur vngulam, potione diu prohibeas. Namq; ſi ſiti diutius excrucies, niſi ab ea confeſtim vindices, non nihil intus rumpitur. Cum uero genibus & tibÿs cōpages laxatæ dehiſcunt, & maleoli deprimūtur, ſcire licet ſua ſede fibulam in ipſis abſceſsiße, equumq; claudicatu laborare. Quæ uero partes genibus ſubditas quæ tibiæ dicuntur, habent craſsas et carnoſas in equilibus facile pedes frangunt. Sunt qui pſyliſtæ græcis dicūtur: mens̄ truam hi ſanguinis miſsionem ex falaribus venis deſiderant.

HIEROCLES.

EQuo via aut labore fatigato ſanguis ſtatim mittendus nō eſt. Et ſi Eumelo ſanguinis detractio placuerit, eam tamen Apſyrtus damnat. Sed oleo vinoq; conſpergantur crura, & plana manu ſubigantur. Non aſpero ſtabulo ſed letamine uel mollibus culmis ſubſtrato cubitet. Quod ſi uehementi labore uexatus ſit, de quo inter Apſyrtum et Eumelum cōuenit, neq; hordeum oportet obÿcere. Tertio die poteſt ſanguinis miſsio nonnihil iuuamenti præſtare. Proderit etiam itinere uel curſu laſseſcenti, polentæ cum vino ſubacta coactas offas per os immittere. Si uero diſtrahantur ilia, ternos croci obolos ex aquæ hemina ſuffudiſse ſatis eſt.

Quod cantherÿs non ſit mittendus ſanguis.

APſyrtus Demetrio ſuo Mulemedico Salutem. Te qui veterinorum nutricatu gaudes, nolim

latere

latere, cantherijs equis ſanguinem non eſſe detrahendum. Etenim ſanguinis miſsio vires infirmat, & ad obeundum opus inualidiores reddit. Quinetiam ictus ſcalpelli inflam:mationem creat. Vale.

Hippocrates de ſanguinis miſsione & cibatu.

Noſſe uidetur optimum, vnde, quibus horis, quonam pacto, & à quibus venis, ſanguis ſit dimittendus. Refert etiam naturas et ha:bitus explorare. Siquidem nõnulli ſecūda conſtitutione prædití valent. Alij in macilentiam perducū:tur. Alij utpote ualetudinarij morbis patent. Quibus idem ſanguis nõ ineſt, ſed ne ſimilis quidem omnibus vitijs in:uenitur. Verum colore ſanguis in vnoquoq; uitio diſ:ſidet. Eorum enim qui inoffenſa ualetudine degūt, ſāguis contemperatus eſt, copioſus, flauus, quibus ne vitium in:ſideat ſanguis detrahatur. Colorem eius habitumq; cum profunditur, oportet attendere. Siquidem eſangueſcentium ſanguis varius eſt et ſpumoſus. Sed eorum qui hordea:tionis uitium ſentiunt, eſt ater & glutinoſus. Primū itaq; diebus ſenis equus viridi pabulo recreandus, herboſis cā:pis quandiu læta farrago & ſuauis exit, quæ nouū in venis ſanguinem creet, et ſic vires alat, quo robuſtior equus reddatur. Sanguis hora diei ſecunda detraha:tur. Sed poſtq̃ ſermonem hac de re fecimus, ſupereſt ut quonam deceat pacto ſanguinem qui grauat euoca:re proponamus. Ceruicem primū erectam oportet loro circumplecti, & tantiſper extendere dum tori ve:narum protuberent, neq; ſcalpellum tamen penitus adi:gere. Quandoquidem ſi ferramento tranſigatur arteria, non temere coibit, erumpenſq; ſanguis ægre ſupprimi poterit. Si temporum venis ſanguis ſit emittendus, la:queus capiti circūponendus, vinculoq; iuxta aures diſtringendum, donec appreſſu uenæ tumeſcant. Poſtea uti diximus vena nõ alte ſubcidenda.

De inflammatione ex ſanguinis miſsione nata.

Apſyrtus Aſpioni Alexandrino Salutem.

Accidit partibus quæ obliquæ dicuntur iux:ta genua, & in armis ex miſsione ſangui:nis inflammationem creari & interdum adferri clau:dicationem. Cui ſic ſuccurritur. Calida continuo ter aut quater in die perfundendum. Cimolia cum aceto

perſinendum. Paulatim pecus exercitationi credendū. Sic omnis ſanguoris cauſa diſcutietur. Porro non eſt committendum, ut traiectim uenæ feriantur: aut ſacerata exhulcerationem concipiant. Quod nō eueniet ijs quibus ita cæca uaſorum origo ſubſidit, ut ne notari quidem facile poſsint. Verum ſi nimia ſui tenuitate fallūt, tum tales circūflecti deſiderant.

Pelagonij remedia Venis ſcalpelli ictu immodicū ſanguinem profundentibus, et inflāmationibus inde cōtractis.

VEnis ſanguinem fundentibus fimum ſuū impoſito. Si uero prorumpentis ſanguinis impetus nō cohibeatur, uelleris affatim ſuccreſcentis floccum oleo imbutum hianti uenæ ſubfigito. Vel e ſigno orbiculum inſtar nūmi ſeſtertij circunciſum, emiſsario uenæ manantis indito: eoq; utere q̃ optimo præſentiq; remedio. Si fluxio aut inflammatio ſanguinis miſsionem e crure ſequatur, proderit calcis uiuæ, chalcitidis, melſis, ariſtolochiæ æquas parteis linteo ſublitas adalligare. Aut ſylueſtrem canabim ſiccam tritamq; cum melle iuuabit illinere. Cimoliam cretam ex olei momento acetoq; & pollinis thuris triente, adiectis bulbis & tritis cocleis partibus inflammatione tentatis admoue. Si frigus hyemis experimur, calido remedio utendum. Si æſtas acceſſit frigido.

Apſyrtus de albuginibus oculorum Caput xi.

SI ad oculum fluxio decumbat, aut glaucoma aut argemum innaſcatur, aut caligo uel attritio aut uulnus ſentiatur, ita ut oculus malbuerit, in facie uena ſub malis reſcinditur. Qui uero cū hæc euenerunt incommoda, temporum uenam ſoluerunt, eiſdem malis oculum implicant. Si uero glaucoma natum ſit, mittere ſanguinem nihil adfert utilitatis. Siquidem hoc uitium nullis cedit auxilijs. In quo nonnihil exoritur quod albicantis calculi quandam refert imaginem, aqua uitri ſimilitudine ὑάλωμα, quaſi dicas uitraginem græci ſolent appellare. Sunt qui præſentiſsimū aduerſus oculorum albugines remedium putent, aurem ſubula tranſſuere, factoq; foramini ueratrum inſerere. Prodeſt quoq; cutem ſub malis perforare, impreſſoq; uulneri idem ueratrum adigere. Optimum quoq; & experientia probatum conſtat, aduerſus albugines, quæ in oculis equorum mulorumue

prouemiūt

prouenıunt, ſi caprillos pedes nullam coctionem expertos, ſed crudos adhuc quis confringat, interioremq; medullam eximat, & inſtillatitio roſarum liquore perbelle detritam iterum aut tertio pecudis oculum illinat. Hoc unguine delibutis oculis animal releuabitur.

Hieroclis ad albuginem medicamenta.

SI ictu uel attritione oculus inalbuerit, ſcobem teſtæ ſepiæ contritam ex myrrha & melle ſublini iuuat. Sal foſſilis aut Indicus minute tritus cum croco & melle utiliter infriatur. Agreſtis paſtinacæ & pheniĳ flores intritos quotidie bis inſtillaſſe proderit. Si exhulcerationem oculus ſentit, myrrha & iunci odorati flores q̃ minutiſſime pertriti affuſo melle perlinuntur. Si album in oculo eſt, ſanguinẽ à temporibus & venis quæ malis ſubiectæ ſunt, in facie mittendũ commendat Apſyrtus. Cæterum aqua frigida fouetur oculus. Mox trita cepæ medulla cum nitri ſpuma indito præſertim oleo, quod ſylueſtris oliua fudit: ſi id deſideretur, uetuſtiſſimo quoq; delinendus. Albugines medicamentum abolet quod recipit balſami myrrhæ croci cadmiæ rutæ ſingulorũ uncia, ſpicæ nardi ſextantem cum ſemuncia, piperis candidi ſextantem, mellis Attici ſemunciam, radicis aſparagi tantundem, alcyoniĳ quincunce, vini ueteris inſtar duum ſcrupulorũ. Ea detrita ſextante cæleſtis aquæ uel fluuiatilis excipiuntur. Hoc etiam aduerſus albugines uſum præſtat, Spuma nitri cum myrrha & optimo melle: ſectum item fœniculum ſiccatumq; funditur, eaq; creta permiſcetur. Vt albuginem extenuent, cucumis, galbani, ſingulos ſextantes, piperis candidi ſelibram, maſculi thuris tantundem, æris uſti ſcrupulum vnum, mellis quod ad ea excipienda ſatis eſſe uidebitur, miſcebis & ad vſum adferes. Si quis manſæ hederæ ſuccum in oculos inſpirauerit, mulorum albuginem diſcutiet.

Eumelus de albuginibus.

ALbugines oculorũ tolles, ſi à temporibus ſanguinem elicias, ſuccumq; cepæ cum nitro miſtum admoueas. Similiter crematas nigras fabas adiecto melle pari delinere proderit. Recentis albuginis impetus cohibet, roſaceum cum melle & oui liquore lana molli exceptum, & oculis adglutinatum. Sed imprimis ex oculari vena ſanguis eſt emittẽdus.

Vini aminei ſextarij tres, gari ſextarius unus cũ mellis
quadrante ſimul coquuntur, ut albuginibus auxilientur.
Hirundinum cremata capitula & in cinerem redacta cũ melle
lita iuuant.

Inueteratis albuginibus.

Inuſtum hordeaceum fermentum & q̃ minutiſsime tritum fe-
niculi ſucco nitro et melle excipitur, et ita collinitur ijs qui
iam à multo tempore albugines experiuntur.

THEOMNESTVS ALBVGINI.

SI piperis candidi ſextans aut nigri triens aſ-
ſumatur nihil intereſt, ammoniaci triens, myrrhe
duæ drachmæ, croci drachmæ tres, opobalſami
quod erit ſatis, miſcentur ut in illitione liqui-
dam coëant, quæ indita nõ patitur albuginem confirmari.
Herba ſideritis quã alij achalium, nonnulli altheam ap-
pellant, cum ſemine trita oculis prehenſis inſpiratur. De-
inde cœleſti aqua frigida perluuntur. Linteoli mundi cinis
& ſiccatus ſal melle excepti ſublinuntur. Cyclamini
ſucco ex Attico melle illitu albugines rapit. Adipem
anſerinam cum roſaceo tritam, & ſepiæ teſtam ex melle
fumũ non experto perungere proderit. Sepiæ teſta
et fœniculi ſuccus, croci, myrrhæ & Syriacæ nardi pa-
res modi miſcentur melli minutiſsime triti, ut albugines
uſu deterant.

Collyrium ad ſuffuſiones.

NItri ſextans tunditur, et inmiſtis piperis can-
didi quinq; granis, aut nigri decem phyllarium cõ-
teritur. Hoc medicamentum ſuffuſiones diſcutit, Mellis
olei ueteris par utriusq; modus miſcetur ad uſum, ſalis
Attici ſeſcuncia, ramentorum ſepiæ tantundem, cum croco-
dili fimo ſimul teruntur. Crocum phyllarium, ſuccinũ in
pollinem digeruntur, & oculari incerniculo creta exci-
piuntur: Pyxide uitrea medicamentum reconditur, et cum
poſtulabit uſus ſublinitur. Sed ſi quando medicamentũ
in liquorem ſoluatur, aut in humorem coëat, paulũ tritæ
gummis adijcietur, ut in paſtillos coaleſcat, qui aqua
reſoluti perunguntur.

Collyrium albuginibus.

MEllis, thuris maſculi, myrrhæ troglotidis, piperis
candidi, croci, aloë quæ in iocineris formam cõ-
creuit, ſingulorum uncia, ammoniaci thymiamatis ſex-
tans, ſalis armoniaci, ſtyracis ſynceri, aluminis ſciſſi

nitri græci ſingulorum vncia diligenter conteruntur, quoad fatiſcant in polentam. Hoc medicamentũ uſu albugines emendabit. Non deſunt qui ad detergendas oculorum albugines ammoniaci & feniculi portiones æquas in pilam conijciant, per triduum terant, Quarto die fluuialem aut fontanã aquã defundunt, diebus octo quotidie bis conterunt, & mellis ſelibram adijciunt.

Oculorum doloribus.

Dolores oculorum finit medicamentum quod habet ceræ aut reſinæ ammoniaci, ſpumæ nitri ſingulorũ pares intritas portiones. Suffragatur oculis medicamentum quod recipit nardi ſpicæ pondo denariorum duum, croci pondo denarij vnius, amyli pondo denariorum duum, Ea melle Attico excipiuntur.

Exhulceratis oculis.

Si exhulcerationem ſentit oculus, myrrham, crocũ, odorati iunci flore quam minutiſſime tudito, et affuſo melle linito.

Lippitudinibus oculorum.

Lippitudines oculorum ſanguinis feruore aut alimenti copia contrahi cõſueuerunt. Has ſanguine à temporibus miſſo curare oportet. Oculis mel et lac per triduum inſtillantur. Si his fluxionis impetus non cohibeatur mel et aloë iocineris craſſamentum referens, oculis illinuntur: prorumpentemque fluxionem ſupprimũt et lippitudini medentur. Medullam cerui uſque eo perpurgatã ut ne oſsium quidem ullæ remanſerint lamellæ, marmorea pila terito. Cui croci triti drachmam vnam adijcito. Medicamentũ vaſe vitreo uel corneo recondito. Id hulcus oculorum alit. Crematæ diligenter viridium arundinum paniculæ adiectis ſuauiſsimæ myrrhæ tribus obolis & Syriacæ nardi totidem. Omnia ſimul teruntur dum in vnitatem coëant, et in pyxidicula ænea reconduntur. Albugines uſu ſummouent. Item porri tenuiter detriti ſuccus expreſſus & æneo vaſi mandatus illitu proficit. Si oculus inflammatione uexetur, thuris, amyli, agninæ medullæ ſingulorum drachmam, olei roſacei vnciam, ubi ita ſubegeris ut in vnum coaleſcant, oculis adglutinaſſe ſatis eſt. Thurius ſal tritus naribus inſpiratur. Si uero non aperiat oculum, huius genam inuertens ſcalpello reſcindito, mox vinum inſpuito, Sanguinem temporibus detrahito. His auxilijs morbus abigitur.

Albuginibus oculorum.

Succi feniculi modus qui tibi fecerit ſatis, hederæ quæ ſaxis innititur recentibus folijs expreſsus liquor inſtar prioris menſuræ, lac canis uel aſini, ſanguis vernaculæ uel cicuris columbæ, ros braſsicæ conſidens, albuginibus auxiliantur.

Eumelus Oculorum cicatricibus.

Si ſal ieiuno manſus in oculum inſpuitur, cicatricem extenuabit. Idem facit ſepiæ teſtæ ſcobis oculo per fiſtulam inſpirata. Syluestris paſtinacæ tritum ſemen melli attico miſtū auxilio eſt.

Epiphoris oculorum.

Aquæ frigidæ conſperſus oculorum epiphoris medetur. Sal etiam in vino meraco decoctus, intrita myrrha et adiecto melle Attico eiſdem infriatur. Deinde frigida fouentur.

Oculorum Vulneribus.

Oculorum vulnera ſic curantur. Croci, piperis albi, ſalis ammoniaci, opij, allij ſingulorū uncia teritur, et excepta melle linuntur. Humanum ſtercus exiccatum eiſdem efficax eſt. Syluestris item cynaræ radix ex ſale miſta et oculis adglutinata prodeſt.

Ad incipientes ſuffuſiones.

Mellis Attici, fellis hyenæ aut uulpis quod mellis modum æquet, opobalſami tantundem, piperis dimidiata portio. Hæc conteruntur, & pyxide vitrea aut ſtagnea conduntur. Cumq; neceſsitas uocat, primis ſuffuſionū rudimētis illinuntur.

Vnguibus oculorum.

Vngues quæ pterygia Græci uocant, neruoſæ quædam ſunt tunicæ ſeſe oculis obtendentes inſtillatione craſsiorū humorū qui in capite coierant enatæ, ſanguinem dico pituitamq;. His radices ſanguine ſuffuſæ rubent. Sed cum pupillam occuparunt, et ſe cernendi potentiæ iam oppoſuerunt orbant lumine. eamq; nō ſecus obtegunt q̄ nubes quæ radianti ſe ſyderi obiecit. Quod ad curandi breuem expeditamq; rationē pertinet, vnguis manum expoſtulat. Oportet oculum utrinq; diſtrahere, ut membranoſus unguis in rugas ſummatim contrahatur, medicinaliq; hamulo, retuſo mucrone ſuſpendere & in orbem ſcalpello circūſcindere. Neq; uero timide, ſed audacia fretus hoc feceris. Nam tunica cornus imaginem referens, ob id ceratoides dicta ſubijcitur. Cū diſſectus vnguis fuerit, penicillo poſca imbuto fouendus eſt oculus. Quod ſi uehementer equus prematur, faſcijs erit obligandus. Tertio die medicamento ſollicitandus. Quod habet cimoliæ cretæ vnciam, pomphyligis ſemunciam, iris

drachmas duas. Quæ melle liberaliter excipiuntur, & dum ſaneſcat illinuntur.

Oculis cruore ſuffuſis & ſtaphilomatis.

Oui candidum, oleum roſaceum & ceruſa ſubiguntur, & ubi ſtrigmenti craſsitudinem implent illinuntur. Sed antea ſanguis e temporibus mittitur. Si ijs fluxionis impetus non ſubſtitit, unguem & ſtaphyloma, id eſt vuam creabit. In qua ſumma attollitur tunica ut ruptis oculi laxatiſve membranis ſimilis figura acino fit. Inde nomen ductum eſt. Illitu per biduum interpellato vinum inſpiratur. Oculus per anguſtum quoddam ſpiraculum proluitur, quod coniunctū naribus, ad eum ducente cuniculo permeat. Repetendum ſubinde medicamentum quo diximus illinendum. Quod ſub æſtate ex aqua frigida, per hyemem mulſo tepefacto perungi proderit.

Pelagonij contra oculorum ictus collyrium.

Myrrhæ troglotidis vnciam vnam, croci obolum. Hæc trita in aqua mulſa decoquito, & adiecto quadrante mellis vtitor.

Suffuſionibus vernaculum.

Nidum hirundinis ſic erutum ut nihil prorſus veſtigiarum eius adhæreſcat, in vas conijcito, & addita aqua, cumq; ſimul agitaueris, ea colis cernito. Hunc laticem dabis ſitienti iumento potandum, vel faucibus per corniculum infundes. Imprimis equili calidiore in quo nullum frigus aſpiret, ſtabuletur. Soli furfures & paleæ pabulo cedant: hordeo prohibeatur. Tum frumentacei farris heminam & hydromelitis ſextarium, pollinis thuris tantundem, reſinæ unciam vnā, adiectis duorum ouorum liquoribus liberali vino decoques, & ubi viſum totum illiueris faſcia ſubligabis, ut nocte tota medicamentum adhæreat, & appetente diluculo detrahatur & dictum antea pabulum obijciatur. Quarto die oculos Attico melle perunges.

Ad oculorū cicatrices.

Balſamum, piperis ſingulorum pondo ſextantis, ouillæ medullæ pondo vnciæ, ſpicarum allij gallici quod eſſe ſatis videbitur, feniculi quantū manu comprehendi poteſt. Ea luteus oui liquor excipiat.

Oculorum vulneribus.

Myrrha, crocum, iunci odorati flores vnà conteruntur, & adiecto melle linuntur.

Nardinum collyrium.

Opopanacis ſcrupuli quatuor, violarum ſiccar. ſextans, ſpicæ nardi, caſiæ, myrrhæ, olei ſingulorũ ſemuncia, piperis pondo denarium duum, vini inſtar ſcrupulor. quinq3.

Ad caligationem oculor. vulgare tritumq3.

Candidæ ſpinæ ſuccus vino ueteri paribus menſuris admiſcetur. Sed longe melius cedet, ſi ſpina dum in cineres euaneſcat aduratur, & adiectis attico melle & oleo vſurpetur. Omni uitio oculorum hoc opitulatur medicamentum. Piperis candidi, albæ ſpinæ cinis & mel æquis portionibus miſcentur, pinna oculus illinitur.

Oculare collyrium lippitudinibus.

Violæ et ſal æquis ponderibus miſcentur, acetum quod ſatis eſt, olei, piperis longi, herbæ ſabinæ, pollinis thuris, myrrhæ ſingulæ vnciæ teruntur, et tenui cribro cernuntur, quæ ſemiſſe mellis excepta inſtillantur.

Si oculum equus læſit.

Oleum roſaceum et oui liquor ſana excipiuntur & adglutinantur oculo. Poſtero die fœngræci tepente decocto fouetur. Imbutus hoc cremore penicillus adalligatur. Iterum uellus ſupradictis intinctum affigitur. Cum meliuſcule cœperit valere collyrium indetur.

Carcinomatis oculor.

Eruum pinſitum, oleum roſaceum et ouum melli Attico miſcent, & hiatum hulceris inungunt.

Oculorum cicatricibus.

Vetera coriorum pittacia concremant, & in cinerem redacta oculis ingerunt.

Oculorum inflammationibus.

Si ſubito oculus inflammationem contraxerit, ſpongiam aceto imbutam oculo deligabis.

Compoſitio collyrÿ aduerſus albugines.

Thuris maſculi, myrrhæ troglotidis, ſingulorũ pondo ſextantis, croci Cyrenaici pondo vnciæ, ſucci fœniculi, foliorum roſæ ſingulorum pondo ſextantis, mellis Attici nunq. fumum experti, piperis candidi, piperis longi, crocomagmatis ſingulor. pondo vnciæ, ſucci hederæ pondo ſextantis, vini Italici heminæ menſura, opobalſami quod ſatis eſſe videbitur.

APSYRTI DE CONTVSIS AVT PERCVSSIS OCVLIS ET DEFLVXIONIBVS EORVNDEM.

Apſyrtus

APſyrtus Hippocrati equorum medico Salutem. Poſtq̃ equinum genus compluribus Iniurijs uiſus ſit oportunum, oculiq; varijs caſibus pateant, te nutrientem equos auxilia ſcire neceſſarium duxi. Quibus ſi percuſſus eſt oculus facile ſuccurras. Icto craſſioris pituitæ curſus erumpit, et quod ſcitu dignum eſt, oculus frequenter ſua ſede propellitur, his medicamentis vitium diſcutitur. Ouilla medulla feminum oſsibus exempta tritáq; perungitur, et bis die manu clauſus oculus aliquantum continetur. Melius res cedet, ſi recens adhuc medulla fuerit, nec ſenſerit uetuſtatem. Quæ ſi nõ adſit, adeps anſeris aut cohortalis gallinæ tritus ſublinitur. Medulla cum anſerino pingui detrita auxilio eſt. Cum rimula quæ dehiſcebat, reſarcto damno fuerit expleta, & ſegmen uulnuſculi ad cicatricem perductum iamq; curſus concretioris pituitæ conſtitit, oculus hoc unguine delibutus illuſtrabitur. Quod recipit atramenti ſutorij obolum vnum, myrrhæ alterum, croci drachmam, medullæ ouillæ quam antea propoſuimus ſemunciam. Hæc trita ſimul attico melle coquuntur. Hoc medicamentum extenuat cicatricem, ſed medulla debet eſſe reſoluta. Quod ſi ictu quodam uel attritione aliaue cauſa conturbationem ſentiat oculus, aut offuſis tenebris caliget, ſanguis e venis in facie quæ malis ſubditæ ſunt emiſſus præſenti eſt auxilio. Poſtero die ſuperior illitus opem adferet. Longe melior compoſitio ſequens habetur. Æruginis obolus vnus, myrrhæ ſpumæ nitri Alexandrini ſingulorum oboli duo, quæ in polentam detrita melle Attico colliguntur. Cæterũ hians ſegmentum medicamen quod medulla conſtat emendabit et alet. Eruum pinſitum & linteolo cretum melle Attico uel Cretenſi excipitur, quo ſegminis oras ſublini ſalutare eſt. Quinetiam cum tempus poſtulabit in omnibus quæ contingunt extrinſecus noxis, inſpirare vinum oculo diductis genis perq̃ utile. Si concepta inflammatio torqueat, hoc utendum remedio. Polenta vino ſubacta adglutinari debet alligariq;. Si uero fluxiones ſentiantur, neq; pituitæ curſus ſubſtitit, circumurendus oculus. Sed ſpongia partem occupet à qua cernendi facultas proficiſcitur, ne amburens medicamentum ſubter illabatur, & eo tandem proſerpat. Optimum eſt contra defluxionis impetus, oculum etiam medicamento munire, quod habet

argenti ſpumæ tritæ & elotæ ſucci herbæ apollinaris pares
utriuſq; modos, lactei ſucci papaueris tertiam partem, erugi-
nis tantundem. Singula teruntur, iterumq; uino dulci craſ-
ſiore committuntur.

HIEROCLES AD ICTUS PROCIDENTIAS DEFLUXIONES ET UNGUES OCULORUM.

SI diſsectus fuerit oculus, ſordiſq; craſſæ prolu-
uies feratur, timor ſubeſt, ne procidat oculus,
id quod his medicaminibus ſinietur. Ouillam e
ſeminibus medullam contritam inungito: bis die
manu oculum aliquantiſper contineto. Hoc efficax habe-
tur ſi recentem medullam ſis nactus. Sin carueris, anſeri-
num adipem, uel gallinarum domibus oberrantium pingue
tritum illinito. Medulla uero anſerino adipi commiſta prodeſt.
Cum uulnus expletum eſt ſectioq; cicatricem contraxit
ac ſordis proluuies veſtitit, medicamento quod ſubdidimus
inungito. Recipit hoc atramenti ſutorij obolum unum, myrrhæ
duplum, croci drachmam, ouillæ medullæ ſtaterem. Medulla
prius teritur. Deinde ſimul omnia coteruntur, Atticum mel infu-
ditur. Id cicatricem abolet. Sed ſi oculus utpote cicatricoſus
turbulentiam experiatur, ſi aut attritu uel alia cauſa
contuſus euaſerit, uel ei caligo quædam obuerſetur, uenam in
facie malis ſubiectam ſecabis. Poſtridie uti ſupra diximus
ſublines. Nonnulli aeruginem myrrham nitri Alexandrini
ſpumam conterunt, et attico melle coactis utuntur. Quinetia
ſtatim atque oculus noxam cœpit diductis palpebris uinum in-
ſpirare mirum in modum proderit. Si concitetur inflammatio
polentam uino permixtam ut in cataplaſmatis lentore co-
eat adglutinare conueniet. Cum uero fluxionis impetus
in oculos decumbit, nec pituitæ curſus ſupprimitur, circuure-
re oculum appreſſo uidendi particulæ penicillo, qua feneſtrat
oculum pupilla ne uis candentis medicamenti ſubeat. Ocu-
lis qui fluxione tentantur, hoc etiam ſubuenit. Spumæ ar-
genti tritæ et elotæ ſucci apollinaris herbæ ſingulorum æquæ
portiones, lachrymæ papaueris pars tertia, aeruginis ſulphuriſq;
tantundem. Hæc ſingula poſtea ſimul omnia conteruntur, et
immiſto craſsiore paſſo linuntur. Ungues qui oculis ob-
ijciuntur uix medicinæ patent, eoſq; diſcutere remedijs
difficile eſt. Siquidem neruoſæ quædam ueluti membranæ
protenduntur, quæ ſub genis candicantes animali cæcitatem
offundunt. Subijciens itaq; digitum acu linum ducente tra-
ijcito.

ÿcito, duobusq; fili capitibus ſeuatum vnguem reſcindito & acceptum ſectione vulnus oleo & ſale ouillaq; medulla feminũ oſsiculis exempta ſex diebus nutrito. Diuerſas collyriorum compoſitiones à me ſecundo volumine deſcriptas offendes.

Apſyrtus de ÿs qui diuerſis conſtant oculis et albus rictus colore noſcuntur.

Apſyrtus Flamaruntio Salutem. Qui uarietate oculorum notantur equi non eandem rem oculis cernunt. Nam quemadmodum quibus uel crura uel pedes diſcoloribus maculis euarient, ÿ claudicare ſolent. & cum itineribus cõmittuntur, labori cedunt, ſic etiam illos hac diuerſitate uariegatos viſus deficit. Quin & ob hanc oculorum uarietatem & improbi & rerum eis occurrentium uerentes, nec non ad ſpeciem rerum oculis obiectarum conſternabiles ſunt. Hos tamen Parthi magno in precio habent, & pro generoſiſsimis aſsumũt: apud quos primũ procreatos fuiſse conſtat. Qui uero diſcolores notas in tergore referunt, eos Parthos ueteres appellarunt, apud quos primum in lucem æditi produntur. Scire etiam licet equos qui oris rictu uel facie candorem exprimunt, & prægrandeis ac uelut emiſsitios promunt oculos, ÿ ab ineunte puerili ætate ad ſenectam liberaliora vitæ ſpatia pollicetur.

APSYRTVS DE ADMISSVRA.

Apſyrtus Cariſtano Frontoni Salutem. Cum veterinorum alimonio tuum impendas ſtudium, & ex me quæras quos et quales equos admiſsarios eligere conueniat, te ſcire neceſsariũ duxi, quod qui non ictu contractam, ſed ſua ſponte notam in oculis candicantem oſtendunt, ad ſeminandam prolem repudiantur. Namq; æditum hoc parente pecus, cum ad eandem deuenerit ætatem ſimili modo cæcitatis mutilatione vexabitur. Equam uero tali genitore procreatam propter anniuerſariam purgationem id malum nõ manet, Sed mas quem ea pepererit matrix, auitum referet uitium. Qui uero inſiliendis equabus uel pigri uel inhabiles ſpectantur, utpote cum operi cedant, ſunt ſegregandi. Qui etiam vnico teſte conſtant, ad admiſsuram adſciſcere non oportet, cum ex maxima parte infecundi reputentur: aut pullos ſuæ ſtirpi mutilæ ſimiles progenerent. Quibus varices in teſticulis prominent, ſeminandæ ſoboli non habentur idonei hos varicoſos uocat.

Admiſsarium igitur integris eſse viribus, & omni uacare culpa operæprecium eſt.

Quæ ætas idonea ad admiſsuram Eiuſdem.

QVibus pullorum educatio cordi eſt matrices equas hac corporis forma deligere oportet: magnitudiē media, habitu quadrato, aſpectu decoro, clunibus ac ventribus latis, ætate nō ſint minores trimis neq; maiores decem annorum. Equū ad admiſsuram quem uelis habere legere oportet, amplo corpore formoſum, nulla parte corporis inter ſe nō congruente: Initium admiſsionis facere oportet, ab æquinoctio verno ad ſolſticium, ut idoneo tempore iam lætis & herbidis campis partus exeat. Nam equa duodecim menſibus & decem diebus fert uentre. Qui uero poſt ſolſtitium partus æduntur, vitioſi et inutiles exiſtunt. Mas quo tempore uocatur á fœminis roborandus eſt largo cibo, ſagmanduſq; ut veneri ſuperſit, deturq; ei ab opere uacatio. Bis die nec amplius cum tempus anni venerit mane & ueſpere proriga admittat. Quod ſi ſemel poſt initum fœmina marem recuſet, rurſum poſt decem dies adhibere conuenit. Et ſi iterum reſpuat, eam ut impletam ſeparare oportet. Cum conceperint equæ, videndum ne aut laborent pluſculum: neq; frigidis locis committantur, quod algor maxime prægnantibus obeſt. Si ſaliendi faſtidium eſt, cupiditas elicitur. Deterſis ſpongia fœminæ locis, & admota naribus equi.

De indole et forma equi & notis annorum, Eiuſdem.

QValis futurus ſit equus é pullo á corporis forma et indole coniectari poteſt. Hoc uero habitu conſtabit, exiguo capite, nigris oculis, naribus nō anguſtis, breuibus auriculis & arrectis, ceruice molli, denſa iuba criſpiore & per dextrā partem profuſa: lato & muſculorum toris numeroſo pectore, grandibus humeris, ſcapulis latis, cruribus rectis, ventre ſubſtricto, teſtibus exiguis, ſpina maxime duplici, Sin minus curua, cauda longa & ſetoſa criſpaq;, rotundis clunibus, feminibus toroſis, tereti genu neq; introrſus ſpectanti, rotundis ungulis, æqualibus, duris, quibus mediocres coronæ ſuperpoſitæ ſunt. Hæc ſunt futuri ſublimis & bene compoſiti corporis indicia. Cum uero natus eſt pullus, confeſtim licet indolem æſtimare. Si hilaris, ſi intrepidus, ſi neq; ſubito conſpectu nouæ rei terretur,

ſi ante

ſi ante gregem procurrit: ſi alacritate et curſu certans æquales exuperet, & in pabulo contendens ſuos gregales abigat. Si in fluminibus et ſtagnis alios nõ reſpectans prægreditur, & uadum interritus tranſigit. Hæc ſunt honeſti animi documenta. Cum annum et ſex menſes impleuit equulus, manibus eſt tractandus capiſtrum circũponendum, frenum præſepi ſuſpendendum ut tangere conſueſcat, ne è motu audiens crepitus exterreatur. Trimus recte domatur à quo tempore farrago dari ſolet. Ætas cognoſcitur equorum & fere omnium qui ungulas indiuiſas habet et etiam cornutorum, quod equo dum bimus & ſex menſium eſt, medij dentes duo ſuperiores & inferiores totidẽ cadunt, quos ſectores uocant. Cum quartum agit annum ijs qui canini appellantur deiectis, alios adfert quos nominant columellares. Intra ſextum deinde annum molares cadunt. Sexto anno quos primum mutauit exæquat. Septimo omnes explentur æqualiter, & ex eo cauatos gerit, nec poſtea quot annorum ſit manifeſto comprehendi poteſt. Equus morbum nõ ſentiet, ſi cornu ceruinum amuleti vice geſtet.

Qualem aſinum eſſe cõueniat quo ſalitur equa, Eiuſdem.

PErq̃ utile ſcitu eſt quod ſequitur, ijs qui ex equino genere & aſinino congreſſum moliũtur, ut hinnos uel mulos bigeneros atq; inſititios procreent. Qui mularum generi ſeminando deſtinabitur aſinus, hac corporis forma ſit oportet: Habitu magno, quadratis membris: uaſto capite non equino: facie, genis item & labris ingentibus: non exiguis oculis neq; cauis: naribus patulis neq; conſtrictis auribus nec flaccidis ſed arrectis: ceruice lata neq; breui, lato et muſculorum toris denſo pectore, & ad ſuſtinendos equarũ infeſtarum calcitratus robuſto: grandibus ſcapulis, ac partibus quæ humeris ſubiacent, aut ſupra genua ſitæ ſunt craſſis, ualentibus, corpulentis, et q̃ maxime diſtantibus. Siquidem opus eſt cum ſuperuenit fœminam, complexu facilem inueniat, grandi dorſo, ſpina lata neq; gibberi, neq; panda anguſtam lineam in rectum ferente. Nõ ſit aſinus humeris ſubſidentibus, ſed eminulis excelſa armorum compagine et æquabili, ita ut prominentiam ſitura diſtinctam habeat. Lumbis plenis aliquantulum ſe protendentibus, nec in arctum ſtrangulatis: Ventre non

prætumido: ilibus paruis: lateribus porrectis, late coſtato pectore: Coxendicibus magnis & æqualibus: nō ſubſtrictis clunibus nec in acutum porrectis. Honeſtiores habentur qui cauda ſunt breuiore: feminibus inſuper cōpactis, breuibus, lacertoſis, neq; extrorſus auerſis, cæterum diuaricatis. Etenim ij quibus femora pene committuntur et in arctum conſtricta ſunt, longe maiori alacritate fœminas inſiliunt: teſtibus magnis, paribus: tereti genu: tibijs et cruribus uescis, oſseis fere & excarnibus magisq; neruoſis ac minime uaris: neq; diſcolore feminarum cinctu Verticillatis: calcibus neq; præter modum altis neq; nimium depreſſis, qui nec nixi talis ingrediantur: pedibus nō intortis nec humilibus, quibus coronæ mediocres ſuperpoſitæ ſint: Vngula dura ſubter concaua, interiore ſinu paruo, quam a nido hirundinis chelidona uocant. Non retuſa uoce aſinus ſed clara rudat. Quandoquidem magni referet uel ut deterreatur equa, uel ut ſic alliciatur ut morigeram admiſſario ſe præbeat. Specioſiores ſunt aſini quorum color in purpuram ſpectat. Idq; ſi nigram nec ullatenus in fuscū Vergentem maculam fronte gerant. Longe omnium pulcherrimi nigri habentur qui non incanum Ventrem ſed concolorem habent. cui pulla in ore macula ſubeſt, aut lingua nigricat, is conſimilis coloris ſobolem hauddubie generabit. Qui ex Candido colore in cinereum caneſcunt, quo uocant morones, ij ad admiſſuram nō accerſantur. Siquidem colores nullo in precio habiti magna ex parte reddentur filijs et nepotibus.

Vt admiſsarius equus in Venerem proruat.

Vſtam cerui caudam cum Vino terito, teſtes et genitale linito. Sic hebes equus uoluptate ſollicitatur ad Venerem. Sed cum furentis in libidinem impetum compeſcere uoles, oleo perungito.

Quæ ætas idonea ad admiſsuram.

ANATOLIVS.

Generoſi equi tam mares q̄ fœminæ, quo deſcribemus modo ſunt eligendi. Sit quinquennis equus qui admiſſuræ deſtinatur. Decimum quartū ages annum a ſuperuentu conquieſcat. Hoc idem tempus a quimatu uidelicet ad annos quindecim fœminis præfiniatur. Ætatis notæ nō a dentibus ſolis petendæ ſunt. Nam hæc probandi ratio non ſatis exacta iudicatur. Quod plane dentibus ſuam ætatem nō fateantur. Nōnulli

a maxillis

à maxillis annos explorant, si cutis à corpore reliquo non ægre diducta, trahentemq; manum sequens, perq̃ facile sua in sedem resiliat, equi iuuentam denunciabit. Si uero leuata cutis se ipsa carni tardius adglutinet, senectutem testabitur.

Eiusdem de tempore admissuræ.

Admissuræ tempus ab æquinoctio uerno usq; ad solsticium æstiuum statuitur, cum ubertate ueris pabuli exhilaratum pecus tunc lasciuiat. Non est committendum ut strigosa equa & obsita sorde saliatur. Quippe cum talium cupiditate celerius equũ sollicitari constet, perinde quasi stimulatus hac colluuie gaudeat. Cum autem peruiga foeminam mari desiliendam præbebit, eius caudam prius detondeat. Nec desunt qui dent operam, quo magis equarum amore flagrent admissarij, ut iubæ suorumq; capillorum uenustate, nec non cæteris elegantibus honestamentis exornentur. Et ad hoc si quæ possent aliæ cupidinis huius illecebræ. Qum eam quoq; equo tanq̃ cursu certantem proponunt. His autem lenocinijs putant equum ad amorem inuitari. Mares quinq; mensibus anteq̃ uocentur à foeminis sunt segregandi. frumento etiam roborandi. Torrido paulatim eruo et similagine aqua macerata largius saginandi. Ut ueneri supersint, & hoc fulti cibo fortius ineant. Rursus si equa marem non patitur, gallinaceo fimo cum resina terebinthina trito, naturalia eius liniuntur. Ea res accendit libidinem, longeq; magis si saliendi fastidium est, oblitus scyllæ coëundi cupidinem elicit. Quod si semel initum experta deinceps marem fastidiat, interposito decem dierũ spatio mas iterum adhibendus. Quod si rursum maritari respuat, diuortio separanda, utpote quæ iam uentrem perferre credatur.

De asinis admissuræ idoneis, Apsyrtus.

Asinos eos admissuræ idoneos eligemus, quos cum equis aluimus. Nonnulli quod recte factũ censeo, onagros cicurant, qui pulcherrimorum seminũ feraces sint. Optimam hi sobolem fingunt, quod nõ tanq̃ reclusi, sed sua libertate freti, latius euagentur. Equas ab asinis iniri q̃ asinas ab equis longe melius est. Nonnulli studiosius curant, ut equinis matricibus asinorũ pulli subrumentur. Ideo cum sunt à partu statim æditi, equæ subijciunt. Siquidem ita meliori lacte nutrientur, & sic educati à tenero magis equas diligere condiscunt. Ita ut libidinis furijs promptius extimulentur. Ad bimatum usq; lactandi potestas

fiat. & equorum more biennij ſpacio lacte ſatientur. Nõ trimis minores aſini, aut maiores q̃ decem annorum admit-tantur equæ. Quod ſeminabit aſinus vernaculum patris præferet habitum. Sunt qui verum perpulchrarũ ſtudioſio-res aſinum equum aut alium quemuis admiſſarium huius coloris ueſtimento contegunt, quem futuram ſobolem referre ue-lint. Siquidem qualem ueſtitu colorem ij mentientur, in talem enata progenies degenerabit.

Pelagonius de eligendo admiſſario.

SI utilem admiſſarium et ad creandam prolem idoneum libeat experiri, digitis duobus compre-henſum genitale ſemen laneis laſcinijs diſtrahes. Si reſiliat in ſe ac cohibeat ita ut non diſcindi patiatur, utilem admiſſarium oſtendit. Hoc Hipparchus aſ-ſeuerat. Sin protinus tactu diſtractum diffundatur, nec viſci more glutinatum lenteſcat, ſeminandis filijs ut inutile repudia-tur. Talis equus ad ineundas matrices non eſt adſciſcendus. Mores autem equorum laudantur qui ſunt ex placido con-citati, & ex concitato mitiſſimi. Hi ad obſequia inueni-untur habiles, & ad certamina laborum patientiſſimi. Sunt qui oculorum diuerſitate gnobiles equos primæ claſ-ſis eſſe contendant. Qualem fuiſſe Alexandri Macedonis bucephalum commemorant, modo linguam habeant tenuem & longam faciem ſubſimam erectam ceruicem, ventrem compreſſum: ilia contracta; mediocrem magnitudinem: promi-nentes in corpore toto venarum toros: nigrum colorem ſa-turatum. Plato candidos equos probauit, quaſi huiuſcemodi colorum faſtigia laudari uelit, quanquam in alijs colorum ge-neribus bonos inueniri ſæpe contingat. Cæterum probæ indo-lis argumentum eſt, ſi ſtans moram nõ patiatur, Sed pede pulſans ſolum, curſitare cupiat.

APSYRTVS DE PARTV NECANDO.

APſyrtus Vero Marcello ſalutem. Te noſſe commodum exiſtimo quonampacto partus in utero enecentur. Non enim ſemper equã ventrem perferre prodeſt, quam mala prædi-tus indole, uel degener admiſſarius ſuperuenit. Vel ſi diu quodam genere certaminis exercentur, uterũ gerat. Opor-tet autem manum naturalibus inſerere, et in naturam equæ transferre, pullumque ſi iam pilis inhorreſcat ore prehenſum ſtrangulare, & caput elidere. Vel priuſquam ſemen geni-

talibus

talibus locis annetur, obducentem membranam uellicare. Medicamento ſic foetus enecatur. Teda præpinguis aſſulatim frangitur, & in vini dulcis quatuor ſextarijs efferueſcit, dum ad tertias decoquatur. Hoc ius tripartito digeſtum per triduum infunditur. Radicem brioniæ in vino tritam partum excutere tradunt. Nec deſunt qui Creticũ ſeſeli quod tordylion uocant contuſum infundant.

Apſyrtus de procidentia vuluæ.

EI referenda eſt gratia qui foeminarum laborantibus uteris remedium adinuenit. Si vulua procidit ſic auxilium ferri produnt. Equam proſternere conuenit, et ſupinam in caput reclinante collocare, multa calida aqua genitales locos ſubluere, eoſq; tenui acu compungere. Deinde decocto malicorio in paribus auſteri vini & amurcæ modis, & olei dimidia portione introrſum ut in ſedem redeat compellere: mox ueſiculam quæ inſpirato flatu turgebit, huic inſidentem adprimes. Cuius ceruicem funiculo ſic obligabis, ut impulſum ore ſpiritu contineat. Naturalia interiecto ſpatio ſic deuincies ut & intus veſica moretur & lotium excerni poſsit. Tunc uſtorum lauri foliorum cinere ex nigro vino auſtero ſuffundes. Poſt intermiſſos decem dies funiculum trahes, & veſiculam adacto prius aculeo, quo per impreſsum foramen ſpiritus euaneſcat eximes. Equa bonis pabulis ſenſim roboranda. Siquidem obeſam corpore proderit eſse.

Hierocles de proferendo uentre et enecando partu.

NE quid ex ijs ignoraſse uidear quæ ad geſtationem uteri, & ad necandum partum attinent paucis perſtringam. A conceptu igitur equæ decem menſibus, et totidem diebus uentre perferunt. Quod ſi contingat eas maturius, hoc eſt menſibus nouem et uiginti diebus partum ædere, pullus educari & in iuſtam magnitudinem adoleſcere conſueuit. Is tamen ab armento debet abigi, quod ad obſequium præſtandum inuenitur iners. Si uero partui vicina matrix dextra parte ſumen laxet, & papillam aliquantum exerat, ijs ſignis ſe marem enixuram fatebitur. Sed ſi inertis equi ſuperuentu, & ad ineundum certamen inhabilis, conceptum ædidit, in equæ naturam manum imprimere licet, & ſi pullus ueſtiatur pilis, ore prehenſo ſtrangulabitur, caputq; conſtringetur. Sed ſi mollis adhuc & glaber fuerit, eius

medicamenti ſublitu præcox partus eliditur. Cuius parandi
ratio hæc eſt. Teda q̃ maxima pinguedine ſcatens, in tenues
aſſulas diſſcinditur, confuſumq; Vinum odoratum octo hemi
narum inſtar coquitur, dum triens ex hoc modo ſuperſit, hoc
ius diuiſim per triduũ infunditur. Porro tritam brioniæ radice
ex Vino præcipiunt ingerendam. Quo minus tamen prægnãtes
aborſu laborent cauendum, ne reſtinctarum tedarum nidor ab
eis ſentiatur. Eo enim pacto naribus abortu uitiantur.

Quis ſexus concipiatur, Africani.

VBi admiſſarius equam ſuperuenerit certis ſignis
comprehendere licet quem ſexum generauerit.
Quoniam ſi parte dextra deſiluit, marem ſeminaſ
ſe manifeſtum eſt: Si læua, foeminam. Sunt qui præcipiant
ut cum progenerari marem uelimus, ſiniſtrum teſticulum ad
miſſarij funiculo lineo, alioue quolibet obligemus: Cum foemi
nam dextrum. Sic noſtri arbitrij fore tradunt Vter
ſexus concipiatur. Cæterum ſi quiſpiam marem naſci uelit,
cum aquilonius inſpirat Ventus inſiliendam equam obijciet,
Si foeminam fingi ſit in animo cum auſter perflat. Siquidem
aquilo mares, auſter foeminas figurabit.

ANATOLIVS Quæ cura prægnantibus adhibenda.

PRægnantibus equis conuenientem curam adhibemus,
ut eæ ſarcinis uel ponderibus gerendis nõ incum
bant, verumq; uehendarum neceſſitate uacent,
ſed eo munere ſubleuentur, ne ſimul operis &
Vteri grauentur onere. Danda item eſt opera ut quiete paſca
tur. Leniore pabulo tum firmandæ. Foenum Viride diſſectum
obijciendum. Siquidem hoc ſuauiſſimum habetur. Maceratũ
hordeum, & cætera id genus pabula præbeantur. Bis
die poteſtas ad aquam adeundi facienda, Curæq; fuerit ut
hyeme ſtabulentur loco calido, nec perfrictionibus obnoxio,
æſtate in quem aliquod frigus aſpiret. Sint ſtabula rotun
dis axibus commode ſubſtrata, & paleæ ſuperiectæ, quo
mollius incubent foetę, et in pedibus ungulæ dureſcant, Vri
naq; facilius effundatur. Præſepia altiora eſſe oportet ad
quæ iumenta capiſtrentur, ut ſurſum uerſus ſpectantes cibum
capiant. Id maxime in pullis obſeruandum eſt. Sic enim
erecta ceruice iſti conſueſcent. Quæ res equino pecori ma
ximam uenuſtatem adfert. Cauendum item ne pabuli mu
tatione tententur, neq; infeſtentur aquarum inſuetarũ noui
tate. Siquidem huiuſcemodi peregrinarum rerum obiectu
facile

facile abortus cõtrahitur. Iјs deinde qui partum ædiderunt medicam obijciemus. & antea dictam impendemus diligentiam. Longe magis equa poſt alterum aut tertium menſem exercitationibus credi debet. quo ſat ei præſtantius ſuppeditetur. Sequens equuleus curſibus committatur. Si pulli molles gerat ungulas, aſperis locis eos citatius agemus, calculos pedibus ſubſternentes. Sic enim ungulæ durantur. Quæ ſi his parum adhuc ſolidatæ molleſcant, hanc curationem oportet adhibere, Adeps ſuilla uetus et hircina, ſulphur ignem non expertū et alliorum ſpicæ miſcentur. His ungulæ & earum caua perunguntur.

Eumelus ut facile partus ædatur.

Cum tardius grauida partum emititur, ſi comprehenſas nares leniter conſtrinxeris, continuo remorantem foetum egeret.

Si ſecūdæ genitalibus locis hærent ita debent excutj.

Si ſecundæ nō reſpondent ita debent exigi. Foeniculi quantum manu prehendi poteſt in aqua decoquitur. Iuris huius octo cyathi cum totidem ueteris uini & olei duobus cyathis igni tepeſcunt, & naribus ingeruntur.

Hippocrates Ut armenticiæ concipiant.

Si gregalem equam concipere uelis, urticam in os equi pellito. Si uero quæ ſemel aut iterum uentrem pertulit equa, partum ædere deſierit, hoc auxilio veſtibilis fecunditas adferetur. Aniſi acetabulum, myrrhæ ſeſcuncia, croci ſemuncia, diligenter & munde ſimul contrita digeruntur in adultarum glandium formas, quæ ſigillatim in equæ naturalia dum uterum ſubeant, impelluntur. Genitales loci antea ſubluantur, & ferueſactæ marinæ fotu madeſcat. oleoq; inſtar unius heminæ cum ſtrigmentis balnearū lumbi & genitales ſedes feminum tenus bis die defricentur, uſq; dum eam concepiſſe conſtiterit. Quinto ſeptimoue quoq; die ternæ lactis heminæ cum roſacei parte quarta et hipporrhizi drachma, adictis quinq; piperis granis & duabus myrrhæ drachmis cum efferbuerint, tepefactum ius fiſtula, longa quæ ad uuluam perferat, infunditur. Hordeaceā farinā in aqua coctam dum partū enitatur dabis potandam.

Ut ſterilis equa concipiat.

Si præſtare uelis ut ſterilis equa concipiendi fecunditate donetur, faſcem porrorum in pila tuſum ex uini cyatho ſuffundes & cantharidas uerſicolores

quæ duodenarium impleant numerum, ex aqua bidũ oriculario clyſtere in vuluam ingeres: Poſtero die equũ ad ineundã fœminam emittes. Poſtq̃, deſiliuit, bis genitales locos clues. Nitrum, paſſeris fimum, reſina terebinthina ſimul deteruntur, & in vnum coacta naturalibus inſeruntur.

De rabie equarum.

RAríor quidem, ſed hæc eſt equarum nota rabies, ut cum in aqua ſuam uiderint imaginem amore inani capiantur, & per hunc oblitæ pabuli, tabe cupidinis intereant. Eius ueſaniæ ſigna ſunt, cum per paſcua uelut extimulatæ concurſant ſubinde circunſpicientes ut aliquid deſiderare uel requirere uideantur. Mentis error diſcutitur, ſi deducas ad aquam, tum demum ſpeculatæ deformitatem ſuã priſtinæ imaginis abolent memoriam.

APSYRTVS DE PAROTIDIBVS. Caput XVI.

APſyrtus Degmio plaſtico Salutem. Te circa equos ſtudioſe uerſantem id noſse neceſſarium eſt. Accidere ſolet equo, ut qua caput ceruici committitur, iuxta aurem tumor duritiem præferens enaſcatur. Inde parotidis nomen traxit. Cui hæc curandi ratio adhibenda. Spongia calido aceto imbuta bis die deliganda, donec in ſuppurationem conuertatur. Tum ima parte lunata plaga corniculis ſurſum ſpectantibus reſcindi debet. Quo uelut emiſſario conceptus humor profundatur. Loco ſal tenuis infrietur. Parotidis ventriculus poſtero die calida fouendus, et deterſo quod inibi coierat pure, erui farina melli commiſta reſpergẽda. Sic ad ſanitatem perducetur. Digitum aũt imprimere nõ licet. Nam ad talem tactum preſſa pars excandeſcit & facile dehiſcit in fiſtulam. Cum uero iugulum aut fauces aut his intercidentes anguſtias, quæ Iſthmi græce dicuntur, tumor obſidet, equus tam cibum q̃, potum aſpernatur. Lingua tumet, et in exteriorem partem procidit, ac liuido ſugillatur colore: Fluidum ſaliuis os madet. tonſillæ uocantur. Quibus eadem ratione ſuccurrendum. Quod ſi ad anteriorem partem decumbat eruptio, puſq; per os deferatur, auriculario clyſtere poſca in aurem aut nares inſtilletur. Indere autem oportet forcipem quo nares diducãtur, ſpecilloq; melle largius oblito tumorem defricare.

Hierocles ad parotidas.

PArotidas his ſignis deprehendes. Cum durũ tumor in ceruicis & capitis cõpage naſcitur,

magnitudĩe

magnitudine iuglandem æquans, ſpongiam calido aceto maceratam bis die ſuperligabis, dum ad ſuppurationem ſpectet. Tum ima parte qua ſubeſſe pus ſenſeris, tantum reſcindes quantum ut ei pateat exitus ſatis eſſe uidebitur. & expreſſo liquore ſale tenui ſuffricabis. Poſtero die ubi locum calida foueris, ſordium coitu deterſo, farinam erui melle conſperſam illines, digitum inſerere non oportet. Namq; locus fiſtulis patet nec ægre fatiſcit in hiatum.

Eumelus parotidibus et ſtrumis.

SI parotidas animal aut tumorem concepit, in quo ſubter concreta quædam ex pure et ſanguine continentur, ſtrumas uocant, nōnulli uernaculo nomine glandulas malunt appellare, purulentam ſaniem per os remittit. Hoc igitur curationis genus requirunt. Hordeacea farina cum aceto admouenda. Si nō profecerit, cutis reſcindi debet, & ferramento glandulæ omnes extrahi. Sed manu cutis non contingatur. Quod ſi huiuſmodi medicamentis nō finiuntur, locum inurere conueniet, quouſq; concreta ſanies excutiatur. Tum hulcera igne facta, quo ſupra dictum eſt modo curantur. Præſentius inter initia morbi remedium cum pecus inflammationem ſentit, pilam penſilem plumbo conflatam ſub maxilla capiſtro geſtare, ita ut prorſus cum gutturis pars motibus exerceatur, hac plumbea glande feriatur. Eandem uim curandi præſtat, cucumeris ſylueſtris radix, ſi cum farina hordei & acerrimo aceto miſta ſublinatur. Strumoſis ſub lingua ſanguis mittendus eſt, qui cum profluxerit, ſale trito cum farina hordeacea triticea confricari totum os conueniet. Quidam præſentius putant remedium, cum per cornu ſingulis ternos cyathos gari demittunt, deinde fiſſas taleas ferularum lineo funiculo religant, et ita collo ſuſpendunt, ut ſtrumæ ferulis contingantur. Si quę nodoſa collectio aut parotis male habeat, medicamenta quæ puri mouendo ſunt imponi debent, ut matureſcant et aperiantur, Cumq; earum uentriculi patent, linamenta ex oleo et aceto immittenda, dum quæ coacta ſordes adhæſit, expurgetur. Tum quæ cicatricem inducunt inſpergenda, & frequenti reſiccantium conſperſu saneſcent. Parotidas et ſtrumas diſcutit medicamentum, quod habet, Ceræ drachmas duo de triginta, reſinæ terebinthinæ drachmas ſex & uiginti, mellis pondo denarÿ, galbani ſemunciam

ammoniaci pondo denariorum quatuordecim, olei per æſ tatem cyathos ſex, ſub hyemem cyathos octo. Quæ miſcentur dum in vnum corpus coaleſcant. Parotides frumentaceo pollme reſina aceto axungia commiſtis illinuntur vt pus citent & cum ad maturitatem ventum erit, ferro reſcinduntur.

APSYRTVS de hulceribus auricularum. Cap. xvij.

Cum in auricula hulcus aut abſceſſus innaſcitur, purulentum humorem tunica duplex includit: aut ſubeſt humor glutinoſus fauorum mellis ſimilitudinem referens, recta plaga ut loci natura fert incidi debet. Poſtea melle & alumine curari, ſed flaccam aurem reſin: Qui neceſſe eſt.

Hierocles auricularijs hulceribus.

Si abſceſſus in auricula protuberet, cum in iuſtam maturitatem peruenerit, per foramina fertur humor purulentus aut glutinoſus in quandam faui ſpeciem concretus, in rectum ut moris eſt reſcinditur, melle et alumine perſanatur. Si tandem in hulcus degeneret, oleo et mero eluitur. Deinde tuſi porri ſuccus adiecto oleo rigatus inſtillatur auriculæ. Deinde tepida proluitur aqua. Centaurium indito vino ſimiliter in aurem profunditur.

Ad aurium dolores finiendos.

Aurium doloribus ſuccurrendum eſt, ne ad dementiam animal precipitent. Imprimis autem aures expurgandæ ſunt, ne quid interius inſidens noxam aut dolorẽ pariat. Vbi molli ſpongia deterſæ fuerunt, mel nitrum & aqua percolata dimittuntur in aurem, & ut reliquias humoris ſorbeat penicillus, noctem vnam inſinuatus anfractui maneat. Poſtera uero aqua calida & nitro perfunditur auris, dum priſtinam recuperet ſanitatem.

Ad aquã et alia quæ in aurem inciderunt extrahenda.

Si aqua in auriculas incidit, ſic elicitur. Oleũ uetus nitrumq; paribus modis in aurem inſtillantur, et aliquid lanæ eo compellitur. Si animal intus eſt, ſpecillum lana inuolutum in reſinam & glutinoſiſſimam demittendum, Idq; in aurem conjiciendum, inibiq; uertendũ ut comprehendat quod illapſum eſt, & eximat. Si aliquid examine eſt, auriculario ſpecillo protrahendum, aut hamulo retuſo parum recuruato. Si nihil iſta proficiunt, id confeſtim elidit aqua oriculario clyſtere uehementer intus compulſa. Eiſdem modis ſi uulnus

aures

aures acceperunt, medicamina in aurem dari debent.

HIEROCLES DE TONSILLIS. Cap. xviij.

TOnſillæ ſunt quoties iuxta iugulum et fauces tumor emerſit, ob quem tota lingua exterius prolabitur, ſiuens ac ſaliuus manans ita ut tranſitu præcluſo nec cibum capere nec deuorare poſſit. His eadem quæ parotidibus adhibenda curatio. Si tamen ad inferiora deſcendat excretio, et ore pus profluat, oriculario clyſtere poſca naribus infundatur, ſpecilliq; melle oblitum demittatur, quo tumor inteſtinus defricetur. Si tonſillæ concitentur, aut ad aurium radices inflammatio decumbat, aquæ feruentis imbre conſperſo, & hordeaceæ farinæ ſubſitu curabuntur. Sed cum inibi ſubſtante puris coitu glandia concreuerunt, ſcalpello circunciduntur. Reliqua repræſententur auxilia. Si medicamentis non cedunt, aduentibus pugnandum eſt ut ſaneſcant.

Eumelus ad maxillarum dolorem & tumorem.

SI equo maxillæ dolent, calido aceto fouendæ, & axungia uetere confricandæ ſunt. Et ſi his non finiatur dolor, adurendæ. Eademq; medicina tumetibus adhibenda eſt.

APSYRTUS de lapidibus in maxilla concretis.

APſyrtus Damnato Tomeo ſalutem. Te equos alentem ſcire uolo, quod concreſcentes in maxillis calculi, manum confeſtim poſtulant. Namq; ſi diu permaneant, ſuo maiore tuberculo nocent. Quare prehenſo equo pars ferro reſecanda cuj calculus ſubeſt, deinde uulſella deprehenſus eximi debet. Sed diligenter attendendum, ne quæ reſtent lapidis reliquiæ. Siquidem eæ rurſum in tantam molem excreſcerent, ut iterum ueterinaria manum deſiderarent.

APSYRTUS DE ANGINA. Caput xix.

APſyrtus Hiſtorico equorum medico ſalutem. Angina cum equis innaſcitur, facile perniciem adfert. Cuius ſigna ſunt hæc. Tempora committuntur. Lingua tumet, exteriusq; procidit. Caput et itidem oculi tumore laborant. faucium et gutturis tranſitus præcluduntur. Non cibum deuorare, non potionem poteſt. Remedium eſt, caput, tempora, linguamq;, felle taurino perungere, & aqua reſpergere calida: uinum et oleum per nares infundere. Sit

oleum uetus. Si id non adeſt, alio quolibet vtendum. Tradunt ficus decoquendas, & cum nitro et iure decoctis in eundem modum infundendas. Medicamentum etiã quod ex bdellio conſtat illitu prodeſt. Si his morbus leuatus eſt, et equus cibum requirit, dandum viride fœnum. Melius reſpondebit, ſi herbaceum depaſci eum ſiueris. Sin hoc deſit, ſiccum nitro reſpergendum. Hordeum ſimiliter obijciendum. Sanguinis miſsioni ex partibus alijs non eſt locus quod nihil adferat commodi. Ex palato factã duntaxat anginis auxiliatur. Cum recte valuerit, cucumere nitroq; deiectionem opus eſt moliri, quæ noxium humorem ad inferiora depellat.

HIEROCLES.

Angina fallacibus & periculoſiſsimis morbis annumeratur. Cuius hæc ſunt indicia. Caput oculi labraq; tumeſcunt: lingua turgens exeritur: guttur & fauces occluſo meatu cibos et potus reſpuunt. Huic ita ſuccurrendum eſt. Caput tempora linguaq; taurino felle collinantur, et calida foueantur aqua. Vinum cũ oleo uetere naribus ingerendum. Medicamentum quod ex bdellio componitur, illinere proderit. Cum morbus remiſsior factus eſt, & iam appetentia ciborum inuitatur, equus diſſecto viridi foeno oblectandus. Melius proficiet ſi id depauerit. Si viride tempus neget, aridum nitro perfundendũ eſt. Nec ſecus hordeum triticeo farre conſpergendum, ac potioni ſimiliter indendum. Sanguis à ſolo palato mittendus, ut id quod ſtrangulat euocetur. Cum ad habitũ meliorem ventum erit, erratico cucumere nitroq; venter deijciatur. Nonnulli quibus Stratonicus aſtipulatur, poſt fomenta præcipiunt farinam in vino diluto decoctã eſſe delinendam. Alij nitro oleo et melle linguã ſuffricant. Deinde farina vino ſubacta perlinunt. Non deſunt qui ſuillum ſtercus addito melle circumlinant. Sed tantum mellis ineſſe debet, quantum ad diluendũ ſtercus erit ſatis. Alij fotibus ſolũ humidis vtendũ iubent, quoniam ſicca ſpiritum elidunt.

APSYRTVS de rumpendis ſtrumis, Cap. XX.

Apſyrtus Damæ Laodicenſi veterinario medico ſalutem. Multa ſtrumoſis equis remedia complures literarum monumentis prodiderunt. Sed aut inu-

tilia

tilia, aut quæ repræſentari nō poſsunt. Tradunt em̄ aliqui
ſtrumas hordeacea farina reſinaq; perlinendas. Quidam hæc
in aceto concoqui malunt, ſic ut lentorem cataplaſmatis
referant. Alÿ ubi triticeo farre cum vino eundem illitum
tentarunt, ſpongiam calido aceto intinctam ſuperligant. Alÿ
ferro diſsecant, & hianti plagæ groſsum tuſam ac lactucā
marinam quam titimalon nominant, aut cucumis ſylueſtris
radicem inſerunt. Peſsime uero mihi facere videntur, qui
adurente medicamento ſtrumas illinunt. Namq; fieri
non poteſt ut in ſuppurationem conuertantur, & ut hac
emanet quicquid intus humoris concreuerit, ſed multo
magis obſtricta cute tumor occaleſcit. Equus vitioſam
partem manu contingi nō patitur. Ingraueſcit caput totū.
Tumor oculos obſidet, pulſuumq; venarum eminent. Eadē
ratione victus oris intumeſcit. Sectio quæ apud Alex=
andrinos fieri ſolet, præſentiſsimo eſt remedio. Diſsecandi
ea eſt ratio. Prehenſis pedibus equus proſternitur, &
detento valenter capite, poſtq; ſtruma forcipibus ap=
prehenſa fuerit, cutis ſcalpello reſcinditur, in orbem du=
cto uulnere, quod tantum pateat, ut hinc erui ſtruma poſ=
ſit. Simili modo forcipe tunicas protrahere oportet, &
ferro circunſcindere. Vbi nudata et explicita membris
apparebit, cultelli mucronem tunicis ſubÿcere: adhærentem
diducere cutem, immiſsoq; conſtanter digito à ſuperiori ma=
xillarum parte diuellere, eamq; utrinq; faucium tenus
eximere. Sic autem melius quis incolumitati conſulet.
Sin minus, ſtruma particulatim elidatur, ſic ut nullæ pror=
ſus ſuperſint reliquiæ. Namq; ſi quod momentum reſtiterit,
ÿs ueluti radicibus reſurgens ſubcreſcet, & rurſus ſcal=
pellum poſtulabit. Venæ tamen obſeruari debent adhibi=
ta diligentia ne lædantur. Si uero ſanguinis profuſio ſuper=
ueniat equo, qui manum experitur, nullus ſubeſt metus
nec aliquid ea periculi minabitur. Sed cum erectus fuerit
equus hac ratione curari debet. flocci e laneo panno
conceptiq; acerrimo aceto & ſale madentes vulneri in=
culcantur. Sic impetus ruentis ſanguinis ſupprimitur.
Si uero non abunde profluxerit, oleum ex aceto citra
ſalem indidiſse ſatis eſt. Hoc medicamentum tertio die
ſoluitur, deinde calida aqua proluitur vulnus, linamen=
tisq; vino & oleo prius imbutis uſq; ad quatriduum
impletur. Enati tumores vnà cum hianti plaga aquæ

calentis Imbre perfunduntur. Qui cum ſubſiderũt, linamentis ex melle utendum. Cumq; vulnus purgatũ impletumq; carne fuerit, relinquitur ſolutum, et medicamento quod liparam uocant alitur. Ita ad bonam valetudinem recurſus fiet. Potione tamen prohibendus eſt, anteq̃ ſcalpellum experiatur. Ita non accidit equum ſanguinis eruptione periclitari. Hordeum prima die dandum non eſt, ſed ſolo ſit fœno contentus. Quippe cum inter mandendum uerſentur labra, quo motu longe magis incandeſcit inflammatio. Quinetiam ſtrumas eximi neceſſarium eſt, cum ineunte puerili ætate pulli primos dentes emittunt, aut cum protinus adultiores paulo ſecundos ædent. Tum enim ſtrumoſis collectionibus opportuniores viſuntur. Accidit aut eis quos malis articularia vexat, ut morbi vis ad caput decumbat. Hinc uero ſanioſa colluuies ad capaces venas auribus ſubditas ſe conferens tumorem creat. Inde nares opplentur, & infercetis meatibus per anguſtias euadens ſpiritus ſibilum elidit. Lingua præpeditur. Taleſq; deſpondere animũ ſolent, imediaq; vitam finire. At uero cantherios raro ſtrumæ tentant, Neq; uenit uſu ut concreta ſanies ſic ſubter irrepat. Imo quæ primis vitæ rudimentis prodierunt, veſiccatæ protinus abolentur. Apud Sarmatas dum teneri ſunt adhuc pulli, uel nuper in lucem æditi, ne ſtrumoſam labem ſentiant, teſticulos comprimere & paulatim confringere excogitatum eſt. Idq; optimum genus caſtrationum putant, quos natiuos dentes retinere nouos nõ emittere contendunt. Armentarijs pullis qui nõ quintum uel ſextum menſem exceſſerunt, ſtrumæ plerumq; ſic extuberant, & per inflammationem tumeſcunt, ut nec ullam herbam paſcere, nec matribus ſubrumari poſſint. Quibus uti paulo ante propoſuimus, facto vulnere, ſtrumas euocare cõueniet & tritum ſalem infricare, Poſtmodum in armenticium gregem relegare. Sed eius qui pus citauerit, prius curare ſinum et eluere, tertio die cocta amurca aut pice et oleo munire, ne neglectum hulcus vermibus ſcateat.

HIEROCLES STRVMOSIS.

Strumas hac ratione curari Hieronymus autor eſt. Calida perfunduntur aqua, deim hordeacea farina in aqua cocta cum nitro, ita ut cataplaſmatis lentorem contrahat, die bis adglutinatur. Sed ſi iam inten-

tæ rigent

tæ rigent & prædurę remituntur, cultro reſcindendæ.
Item tunicæ quibus inuoluuntur ſecandæ, ut extra laba-
tur quicquid intus coijt. Poſthæc ficulnæ frondes contuſæ,
uel marina lactuca quam titimalon uocant: aut marubium
ſale conſperſum utiliter inſeruntur. Donec hulcus purum
appareat, Agreſtem quoque cucumim immitti placet, uſque dum
carne compleatur. Poſtremo tenuibus eruilijs aut Irino cum
melle utendum, donec ad ſanitatem perducatur. Alij ſtru-
mas ſcalpello diſcindi præcipiunt, foliaque caprifici tuſa,
aut cucumeris radicem imponi iubent. Apſyrtus tamen
hanc medendi rationem ac viam refellit. Nam inde duritiem
concipi, & obſtructo tergore doloribus excruciari pecus
aſseuerat. Nec vitiatæ ut uit parti manum admoueri pa-
titur. Totum caput grauatur, facies & nares intumeſcunt.
In eiſdem venæ turgent Hoc optimum curandi genus eſse
defendit. Pedibus comprehenſis equus deturbatur, et dete-
cto viriliter capite, ſtruma forcipe deprehenditur, ſcalpelloque
pellis circulato vulnere diſcinditur. Quod tantum dehiſcat
ut per patens foramen ſtruma libere poſsit elici. Nec ſecus
auulſæ forcipibus tunicæ circuncidi debent. Vbi ſtruma
videbitur aperta, ſpatula tergori ſubiecta dilaceratur, &
immiſso audacter digito, primum à ſuperiore parte diuel-
litur & excipitur vndique digito. Qui ſi uſque ad
fauces utrinque pertingat, rectius ſanitati proſpicietur. Sin
minus, particulatim erit extrahenda, dum tamen reliqui
nihil immanſerit. Quandoquidem ſi paulum quid inſidere
dimittatur, ſic in molem coaleſcet, & erit neceſsarium
rurſus animal curantem manum experiri. Si copioſa
ſanguinis profuſio ſequatur, laneum uellus, aut euulſæ
pannis fimbriæ, quæ quam acerrimo aceto maduerint, in vul-
nus immitti debent. Ita ſanguinis profluuium cohibebitur.
Sin magna vis ſanguinis non prorumpat, oleum aceto
miſtum, et ſal duntaxat imponitur, et tertio die medica-
mentum reſoluitur. Mox ubi calida vulnus perlutum
fuerit, pannorum laſciniæ in linamenta formatæ cum te-
pido vino quotidie uſque ad quatriduum inſeruntur.
Sed hians antea vulnus calida fouendum, qua tumentes
etiam oræ perfundantur. & poſtquam conſederunt, flocci
pannis euulſi melle conſperſi in ſinum demittuntur. Si
iam purum eſt & carne repletum hulcus, lipara nutri-
tur. Sed quo die curationem hanc auſpiceris, equus

hordeo abſtinendus. Caſtratis tamen ſtrumæ non emergunt.
Sed ſi quæ prius equos implicuiſſent, exareſcentes confeſtim
euaneſcunt. Si pullo qui menſem quintum attigit ſtrumæ pro-
rumpentes inflammationem mouerint, ſic ut viridem herbā
depaſci nequeat, antedictam curationem tentare, et ſcalpellū
experiri conueniet. Mox ubi quæ ſubtus concreuerant
ſtrumæ ſedibus euulſæ fuerint, vulnus tenui ſale fricandū.
Pullus in armentum remittendus. Tertio die amurca decocta
uel oleo et pice circumliniendum, ne quid hulceribus inſede-
rit quod vermes creet.

Theomneſtus de ſtrumis et tonſillis.

Si ſub faucibus inter anguſtias iuguli ſe ſtruma
demerſit, ea prorſus curantem manum reſpuit. Qua-
re cataplaſmatis pugnandum erit. Primū medi-
camentis quæ puri mouendo ſunt, vitioſa pars inferueſcat,
ac farinæ hordeaceæ axungia uetere ſuilla, althea decocta
et cōtritis alliorū ſpicis muniatur. Quod ſi his admotis
ruptus locus nō fatiſcat in foramen, adurens medicamē ad-
hibendum, quod ſolam cutem exeſt, ut effluentes ſtrumæ
excidant, extrahenteq3 medicamento quod noxiū euocet
vtendum. Id habet ſaponis gallici pondo, axungiæ ueteris
dupondiū, pinguiū ficorum & viſci quernī ſingulorū ſex-
tantem, ceræ & picis quod ad ea capiunda ſatis eſſe
uidebitur.

Hippocrates ſtrumoſis.

Strumas maxima ex parte parit aquarū
mutatio, exitq3 tuberculum iuglandis mag-
nitudine, Cui candens medicamentum duri-
tia præditum admoueatur. Si tamen tuſſis
premit et contentius infeſtante vitio graue olens ſpiritus
redditur, ea quæ leniunt infundenda ne laceſſita tuſſis
acerbius infeſtet: Prorritata ſiquidem arteria noxam tra-
here conſueuit. Ergo cedrinus liquor decoctus, et linteolo
colatus, tam illitu q̃ infuſione prodeſt. Poſtremo odorata po-
tio quam aromaticam vocant, ex vino oleo melle ouo-
rumq3 liquoribus inſtilletur. Sed inter initia ſanguis a
ceruice demittatur. Strumas diſcutit compoſitio quæ re-
cipit ficuū libram, nitri galbani propolis ſingulorū ſelibram,
picis ſextantem. Si ſub maxillis ſtrumæ uel tubercula
prodierunt, ea primū fomenta nō aſpernantur. Quibus
tentatis, fici et tuſum nitrum miſcentur cum axungia

Vel hordeaceo farre, & decoquuntur in hydromelite et oleo
dum cataplaſmatis lentorem referant & illinūtur. Quod ſi
iam vetus ſtruma uel tuberculum induruit, neqꝫ ſub hÿs
curationibus deſidit, excindi debet, & uulnus aduri me-
dicamento. Strumas furunculos & articulorū nodos medi-
camentum emollit, quod habet iris Illyricæ, irini ſingulorū ſe-
libram, ceræ unciam, ammomiaci quadrantem. Quæ cū cera
in irino oleo liquefacta miſcentur, et cum uſus requirit admo-
uentur. Si fuerit in animo malagma componere, quod laſſi-
tudinem reficiat, acopum uocant. Galbani, opopanacis, ceræ
laſeris ammomiaci ſingulorū dextantem, aridæ reſinæ pinus
ſingulorum unciam, reſinæ colophoniæ dextantem. commiſcebis.
Eo laſſitudines diſcutiuntur. Sequens medicamentum diſſi-
pandi naturam habet. Buccina marina ignibus adolentur,
eorum cinis cum melle coctus illinitur.

APSYRTUS de Polypo narium. Caput XXI.

Apſyrtus Archadiſtæ ſalutem. Polypus in na-
ribus equi naſcitur, qui pecus infeſtare ſolet.
quod eius narem impleat, ex qua pus odo-
re putri diſtillat. Huic anima fœtet &
grauis ſpiritus inde prorumpit. Totum corpus cibum non
ſentiens perducitur ad maciem. Triſtem uultum uniuerſo
geſtu fatetur. Hinnitum ædere non ualet. Polypus autem
eſt caruncula, acinoſo mori ambitu, ſed aliquanto minore cō-
glomerata. Huic malo ſic ſuccurrendum. Cum totus extra
polypus, aut eius pars emerſerit, excinditur, & cruda
chalcitide reſpergitur. Eandem quoqꝫ ſi in craſſamentum
coëat, ex aceto frequentius illini prodeſt. Amurca item
decocta adiecta ariſtolochia ſubuenit. Dum intimis parti-
bus adhæſit, aut altius pendet q̄ ut attingi poſſit, nullus
medicinæ locus. Aliqui plumbo deterendum præcipiūt. Hoc
malū pleriſqꝫ Sarmatarū tractibus familiare.

Hierocles Polypis.

Polypus in naribus oritur mori tuberculū orbe
ſuo æquans, qui ſupra modum animal fatigat.
Siquidem nares obturans infercit, ex quibus
pus odore tetro profluit. Grauem halitum
expirat: macie conficitur. Continuo mœſtitiam præ ſe
fert, neqꝫ poteſt hinnire. Cum ergo totus polypus aut pars
eius tantum deſcendit ut oculis pateat, ferro reſcindi de-
bet: cruda chalcitide uulnus reſpergi. Eandem ſi cū aceto

craſſeſcat, illitu frequentiore ſubuenit. Nec ſecus amurca cũ ariſtolochia miſta prodeſt. Cum tamen penitior inſederit aut penſilis ſurſum adhæret, uix medicamentis eliditur. Tradunt etiam nonnulli plumbo perfricandum eſſe. Id morbi genus maxime locis quibuſdam Sarmatarum emergere ſolet. Sunt qui ut fama eſt treis prælongas acus ſimul deligent, & inuerſo capite tantiſper aculeorũ mucronibus lancinent, dum omne uitium punctim exemptum intabeſcat. Deinde oleo protinus eluunt: Hoc idem ſequutis diebus tentant, donec priſtinæ ualetudini reſtituerint. Item thuris ſelibra nitri lachrymæ papaueris rutæ ſingulorum tantundem miſcentur, & in uini ſextario excepta ſuffunduntur.

APSYRTVS DE TVSSI. Caput xxij.

APſyrtus Secundo equorum medico Salute. Te latere nolim quod cum caput equus inclinat, raraq; tuſſis urget, hæc ab inteſtinis partibus excitatur. Cum uero ſine ulla temporis intercapedine uexat, ceruicemq; pecus intendit, & tam cibo q̃ potui deditus emarceſcit, ea tuſſis perfrictione contrahitur. Præter hæc nõ ignorandum, quod ijs utiq; quos tuſſis male habet, primum totius corporis deiectionem ſyluestri cucumere nitroq; moliri conuenit. Deinde quatuor craſſiores ſcyllæ cortices intritos, & Cyrenaici ſucci quod fabæ tuberculum impleat, in uinum album & oleum uetus coniecta, comprehenſa lingua per os infundere. Ipſum etiam equum ſubiectis carbonibus oportet tali medicamẽto ſuffire. Quod recipit Alliorum Cypriorum et ceparum pares modos, ſandarachæ drachmam unam, bituminis tantundem. Hæc omnia ſimul operoſe detrita in tres portiones digeruntur. Quarum una quotidianæ ſuffitioni deſtinatur, ſed caput uelandum eſt, & oculi faſcijs circumligandi ne nidore lædantur. Poſt quam adeps ceruinus et ouillus ceraq; in uino dulci liquefacta, extracta lingua ingeruntur. Vel marrubium ex oleo & ſale tritum, cui uinum ſit adiectum ſimiliter infũditur. Sũt et alia pleraq;, ſed hæc longe omnium optima uidentur..

Hierocles aduerſus tuſſim.

SI moleſta tuſſis eſt, ea ſic eliditur. Primũ oportet corpus totum erratico cucumere et nitro uacuare. Poſtea craſſiores ſcyllæ cortices tritos, & Cyrenaici ſucci quod fabæ magnitudinem impleat in uinum can-

didum

didum & oleum vetus cōiectos, exerta lingua per os infundere, ipſumq; ſubditis carbonibus huiuſcemodi medicamento ſuffire, quod habet Cypriorum alliorum ceparumq; portiones æquas, ſandarachæ drachmam. Hæc omnia ſimul minutiſsime trita diducūtur in tres partes. Quarum una quotidie equus capite contecto & obſtrictis oculis ſuffitur. Poſt quam id ſuffimenti genus fuit tentatum, ouillus aut ceruinus adeps in vino dulci cum ceræ liquamine educta lingua demittitur. Aut marrubium ex oleo & ſale tritum addito vino itidem infunditur. Nec ſecus tragacantha quæ in aqua tepente maduerit cum ſapa & oleo inſeritur. Aut freſæ fabæ decoctum ius colatur, & cum ſuillo adipe tritum datur potandum. Itidem ſtillaticiū lixiuium nitrum oleum oui & mel miſta ſimul ingeruntur. Teneri quoq; braſsicæ coliculi, allij ſpicæ, adeps ſuilla partibus equis, ubi cedrino liquore fuerint macerata in offulas quinq; coguntur, & corniculo ſuffunduntur. Myrrhe uncia eoſdem effectus præbet. Sed equus poſtea nō ante tres horas appellatur ad bibendum.

Tiberius contra tuſsim.

Axungia cum liquida pice per triduum in equili, tertio die quinto et ſeptimo pota tuſsim finit. Seques quoq; medicamentum conuenit delingere, quod habet piperis, gentianæ, ariſtolochiæ, myrrhæ ſingulorum unciam, baccarum lauri ſextantem, reſinæ unciam, lachrymæ papaueris ſemunciam, opopanacis ſelibram. Ea coguntur in linctum. Aliqui in uacuū oui putamen cedreum liquorem & ſciſsile auripigmentum immittunt, Cumq; contuſas allij ſpicas & ſuillam axungiam ouum incluſerit, ter exhibent. Paliuri ſemen tritum utiliter ebibitur.

Eumelus ad recentem tuſsim.

Recens tuſsis celeriter ſanatur pinſita lente et a ualuulis ſeparata minuteq; molita, aut piſo ualuulis exempto & pinſito. Quæ cum ita facta ſunt, ſextarius aquæ calidæ in eandem menſuram lentis miſcetur, factaq; ſorbitio per cornu infunditur. Viridibus herbis teneriſq; arborum cacuminibus recreatur ægrotum pecus. Verum recens tuſsis quam arteriarum exulceratio, aut gutturis aſperitas mouit, trito nitro, & cum vini ſextario faucibus indito finitur. Sed corpus totū oleoſo liquore, quem expreſſum lini ſemen reddidit im-

buendum · Aut thuris triens & myrrhæ ac croci ſingu:
lorum Vncia, funduntur, eaq; incerniculo creta in tribus
heminis vini et totidem cyathis olei multos dies inſtar duũ
acetabulorum in nares dentur. Aut anethi aut iridis tuſæ
paria pondera, aut rutæ tritæ drachmæ quatuor in tribus
heminis Vini miſtæ funduntur.

Theomneſtus tuſſi.

Tuſses pullis maxime concitantur, quando frena
geſtare cœperint. Nam cum præter ſolitum neceſsi:
tate quadam hiant, eorum pectora refrigerantur.
Æſtate puluerem dehiſcente rictu oris rapiunt, quo pulmonũ
arteriæ referciuntur. Inde tuſses obortæ fatigant. Adultis
autem varius id accidit, ut uel perfrictione uel obſtructio:
nibus contrahantur. Sed multo magis cum lutoſam aquã
ebiberint: aut ſi hordeum puluere obſitum offeratur. Aut
quoties facto per æſtum itinere multum puluerem hauſerit.
Quæ uero fera tuſsis dicitur concuſsu ſubinde palatũ ru:
pit & hinc ſanguinem extundit. Feram tuſsim expe:
ritur equus, cum ob eius Vehementiam et pedit et ſimul
Vrinam emolitur. Ea res maxime certatores equos tentare
ſolet. Cum igitur frigore pecus laborauit, laxantibus me:
dicamentis et excalfacientibus utendum. Cum uero tuſ:
ſis puluere concepta peruaſit, remedia ſunt tentanda, quæ
meatus infarctos expediunt, & eorum ſcabritiã le:
migant. Cum fera tuſsis equũ male haberet, utriſq; me:
dicamentis uſus quoſdam curaui, alios iam modo Victos
ſeruare non potui. Cum uero in equo ad curſum inſtituto
ſumma cura adeo incubuiſsem ut pene rumperer præ ſol:
licitudine, et pariter cum equo afficerer, medicamentum
excogitaui quo equos à tuſsi fractos perſanaui. Id
quod etiam omni tuſsi datum opitulatur. Cuius compo:
ſitio recipit Vuarũ paſsarum albarum, mellis electi
ſingulorum heminam, ſampſuci pondo dextantem, cu:
nilæ quam origanum uocant pondo Vnciam, axungiæ
ſuillæ ueteris et inſulſæ libras quinq;, Vlpicorũ alliorũ
capita nouem. Vt arida funduntur, ita quæ cõcreuerant
eliquantur, mixtaq; ſimul omnia in collyria digeruntur.
Quæ treis in parteis diſtributa per triduum animali
præbentur. Cum tamen dabuntur, alio melle madeſcant,
& quoties uſus requiret. Tuſsis quam æſtus aut
puluis excitauit iis remediis abigitur. Oua quinq;
cum

cum ſuis putaminibus in aceto acri cum adueſperaſcere coeperit macerabis, diluculo deprehendes exteriore callum intabuiſſe. Sic ut ea prorſus emolleſcant, qualia videri ſolent quæ intempeſtiue ponuntur, et præcoci partu gallinarum æduntur. Quorum folliculus tactui non renitens in veſicæ modum liquoris capax remanet. Vbi os diduxeris linguam educens integra ſigillatim faucibus impelles. Singula auripigmento conuolues, ſed caput ſublime teneatur dum ſingula deuorarit. Sub hæc autem fœngræci aut ptiſanæ cremor melle dilutus infunditur. Ea triduo data vitium extenuabunt.

Hippocrates tuſsi.

TRagacantham q̄ minutiſsime diſsectam hordeo eruoq; quod edendum obieceris permiſceto. Aut per triduū eandem tragacantham in vna vini hemina maceratam cui oleum ſit adiectū infundito. Aut radicem rutæ in aquæ hemina decoctam clyſtere ſubdito. & parem modum in fauces dato. Hordeum quoq; ſucco myricæ tuſæ conſpergitur. Sed ſi purulentum quid ore uel naribus reijciat, adeps ſuilla quæ puerili vrina triduo maduerit, et in ſingulis vini & olei heminis incocta ſit, infunditur. Aut lauri baccæ decoctæ tunduntur, polentaq; & uetus axungia vino dulci reſperguntur. Quæ coacta in offas quotidie inſeruntur faucibus. Vel artemiſia herba quæ in aqua & olei hemina decocta ſit, inditur. Malua in vino dulci & oleo cocta idem præſtat. Marrubij manuale faſciculum addito vini candidi ſextario. Item fœnūgræcū maceratum ficorū pinguium ſextarium, aut palmulas eadem proportione, ubi decoxeris ad tertias per triduum propinabis. Quinetiam ad vngulas uſq; delibuto tergore corpus imbues. Item furfuris decocti et q̄ optime preſſi tortiuus cremor linteo percolatus addito oleo quod acerbæ oliuæ remiſerunt, exhibendus eſt. Sed hanc animaduerſionem deſiderat, ne euolutus furfure cortex huic immiſerit. Suillæ adipis coactas offas butyro & melle exterius oblitas per os inſeres. Braſsicæ ſuccus cui ſatis amminei vini ſit adiectum infunditur.

GREGORIVS.

TVſsim lenit medicamentum, in quo continentur hordei ſextarij duo, porri cum ſuis fibris ſeptem, quinq; braſsicæ coliculi, mellis tres cyathi, ouilli adipis, olei pu-

ri, apij ſingulorum triens. Ea confuſa ſaliuati more faucibus ingeruntur.

PELAGONIVS.

Porros coctos cum herba quæ ſideritis appellatur tundito, & in paſtillos digerito, qui ouorum magnitudinem impleant. Hos roſaceo, ſapa et melle miſtis intinctos per triduum dato. Nihil quoque prohibet illis tribus diebus ſuccum huius herbæ cum decocto reliquarum medicinarum infundere. Tuſſim itineribus peragendis contractam ex ſqualore ſcilicet diſcutiunt laſeris baccæ, quæ in unum congeſtæ nucis auellanæ magnitudinem referant, ſi vino reſolutæ unico die per corniculum infundantur. Si tuſsis afficit quæ pulmonibus aliquid emolitur, aut pituitam ciet, talis enim copioſo ſudore ſolet contrahi, hanc his medicamentis finire conuenit. Coſti trientem, hyſſopi faſciculum qui manu capi poſsit, radicis panacis quadrantem, myrrhæ troglotidis trientem, marrubij auripigmenti ſingulorum unciam, centaurij quadrantem, ſimul tundito, cretaque in mellis hemina coquito, & in paſtillos cogito, animalique quod tuſſi laceſſitur præbeto. Tuſſi ac vulſis hac ratione ſuccurrendum. Spicæ gallici allij pinſitæ, ſideritis & herba quam Romani perdicium nominant cum axungia vetere commiſcentur, & in paſtillos coguntur, qui melli & butyro immerſi veterino per triduum dantur. Tuſſis quam pulmo creauit eliditur, ſi veterino præbueris hyſſopi faſciculum vnum, laſeris pondo quincuncis, dauci Cretenſis pondo ſextantis, herbæ brathyos quam Romani vocant ſabinam tantundem, dictamni, naſturcij, mammæ thuris myrrhæ troglotidis ſingulorum pondo unciæ. Quæ ſimul miſceri debent & aceto mulſo excipi. Tuſſis quam faucium exaſperatio mouit, ſic leuabitur, myrrhæ ſextans, ſemis lini torrefacti ſextarius vnus, naſturcij ſemuncia, vuarum paſſarum, nucis pineæ ſingulorum ſextarius, mellis duapondo. Hæc omnia diligenter trita in paſtillos rediguntur, qui nucis magnitudinem exhibeant. Tres quotidie pecori quinque uel ſeptem dierum curriculo præſtantur deuorandi. Similiter gallina necatur et diſſecto confeſtim dorſo venter cui ſtercus adhuc inſidet, eximitur, & inuolutus melle feruens primoque calore exuat, faucibus immittitur. Si moleſta tuſſis afficit pillulas cupreſſi bene decoctas pila tundito, cui adijciantur folia

ſideritis

ſideritis herbæ, & eius quam Romani parietariam ap-
pellant, & allia gallica & cum axungia in offas con-
glomerato, quas aliquot diebus in oleum vinumq; coiectas
addita ſapa cum ouis præbeto. Quod ſi pillulas coxiſſe nō
placet, folia cupreſſi tuſa in farinam redigito, et cū ſupra-
ſcriptis dato cum uſus requiret. Sed imprimis opus eſt
totius corporis deiectionem tentare, inſpirato per cornu ſyl-
ueſtri cucumere & Alexandrino nitro, quibus vinū ſit
permiſtum, & poſt triduum hoc auxilium adhibere. Scyl-
læ quatuor craſſiores tunicæ adiecto laſere quod fabæ mag-
nitudinem impleat, & vini veteris ſextario cum olei
vetuſti libra per corniculum infunduntur. Alij ſuffitus
harum rerum nidore moliuntur. Sandarachæ bituminis
ſingulorum vnciam, allia & cepe pari pondere trita in tres
partes diſtribuunt. Quarum vna quotidie pecus intecto ca-
pite & vinctis oculis ſuffumigant. Poſt ſuffitione adipem
ceruinam uel ouillam in vino dulci quod ſatis eſſe uidea-
tur, addito faui contriti exiguo reſoluūt, calidamq; ſorbi-
tionem per cornu demittunt. Tuſsim mulcet compoſitio.
Quæ recipit petroſelini macedonici ſeſcunciam, dauci ſemun-
ciam, myrrhæ nardi ſpicæ croci piperis acori guttæ ammoni-
acæ caſiæ ſingulorum vnciam. Hæc tuſa cretaq; melle &
aqua excipiuntur, & in paſtillos coguntur, qui ſapa
rigati dantur. Tragacantha uero pridie q̄ obijciatur, in
hydromelite macerari debet. Item hæc potio tuſsi medetur.
Tragacanthæ cumini ſpicæ nardi myrrhæ piperis ſingulorū
pondo vnciæ vnius, ſeminis horminij pondo libræ, defruti
duo ſextarij, ſimul hæc per corniculum demittuntur. Quin
et fuligo quæ ligulam expleat infriatur, & in cornu con-
iecta adiecto vino uetere per triduū infunditur. Vete-
rem tuſsim ſimul et anginam diſcutiunt. ſtyracis fului
quadrans, myrrhæ troglotidis opopanacis iris Illyricæ gal-
bani ſingulorum ſextans, reſinæ terebinthinæ triens, ſym-
phoniacæ quam hyoſcyamon uocant, vncia, lachrymæ pa-
paueris ſemuncia. Hæc contuſa et cum vino mixta de-
mittuntur. Nec ſecus mellis Attici libra axungiæ ſeſqui-
libra duodecim fici pingues, nux pinea integre combuſta
braſsicæ coctæ ſuccus miſcentur, gari boni hemina adijci-
tur. Ea in orbiculos glomerantur, & equo quē male
habet tuſsis dantur. Folia quoq; hederæ nō illius uul-
garis quo parietes virent, ſed candidæ vino miſcentur

albo, & per nares infunduntur, acuti iunci ſemen fœno qđ
animali repræſentatur cõmiſcentur. Tenera rutæ folia trita cũ
vino uetere naribus inſpiranda. Fœnum quo veſcitur ſucco
ſylueſtris cucumeris conſpergendum. Præſtat agreſtis cucu-
mis ſemen, radiceſq; ſiccas hordeo commiſcere et ita obijce-
re. Placet quoq; ſulfur ignem nõ expertum herbæ ſabinę
commiſceri. & ex vino et melle per ſiniſtram nare immitti.
Aut tuſam panacis radicem addita vini hemina, et tribus
olei cyathis ſimiliter ingeri. Herbæ ſabinæ ſcrupuli qua-
tuor, croci dimidium pondus, myrrhæ ſcrupulus unus.
vini ſeſquiſextarius, olei hemina commiſcentur, &
appetente diluculo inſtar heminæ ſorbitio datur, et ſecundũ
prandium altera portio per nares demittitur. Aut braſſica
trita in hemina vini præbetur deuoranda. Item radicis mo-
ri ſcrupuli tertia pars, heliotropij ſcrupuli dimidiũ trita
cum vini calidi hemina per os iniiciuntur. Vetere tuſſim
ſanant duæ libræ hyſſopi macerati ſextarijs aquæ tri-
bus. Nam id medicamentum teritur, & cum lentis minu-
te molitæ ſextarijs quatuor, ſaliuati more datur, ac
poſtea aqua hyſſopi per cornu infunditur. Porri etiã ſuccus
cum oleo, vel ipſa fibra cum hordeaceo farre contrita re-
medio eſt. Eiuſdem radices diligenter lotæ, & cũ farina
triticea pinſitæ ieiunoq; datæ, vetuſtiſſimam tuſſim diſcu-
tiunt. Facit idem eruum ſine ualuulis pari menſura cũ
torrefacto hordeo molitum, & ſaliuati more in fauces
dimiſſum. Lentes quoq; ualuulis exemptæ et minute
molitæ in pare modum aquæ calidæ conijciuntur, factaq;
ſorbitio per triduum infunditur. Vetus autē tuſſis diſcu-
titur, porri ſucco trium cyathorum cum olei hemina per
multos dies faucibus infuſo. Combuſtæ ulmi cinis in aqua
colatus cum pari menſura olei, additis ouis tribus ex-
hibetur. Veterem tuſſim leuant marrubij ſucci põdo
denarij vnius, ficus duo & uiginti, mellis attici vel
Siculi ſeſquilibra. Ea in ollam coniecta coquuntur ad di-
midias, Deinde troglotidis myrrhæ ſeſcuncia adijcitur,
& thuris maſculi uncia, ariſtolochiæ ſextans, ra-
dicis panacis vncia, poſteaq̃ optime cocta fuerint,
ligneo uaſe aut plumbeo reconduntur, & cum uſus
poſcit cochlearia duo dantur. Torrefacta lens et pin-
ſita, ſemen lini, & fœnũgræcum molitum pollinario cri-
bro cernũtur, et ſingulorũ ligula miſcetur, ſpicæ allij
gallici

gallici modo qui tibi faciat ſatis, Adijciuntur & infundun-
tur ex vino. Medicamentum quod nō pecuariæ modo
tuſsi, ſed et humanæ quoq; ſubuenit, habet floris iunci o-
dorati, opopanacis myrrhæ lachrymæ papaueris, croci ſi-
culi, foliorum nardi, coſti ſingulorū pondo denarior. qua-
tuor, mellis attici pondo denarior. duū. Hæc inter ſe com-
mixta dantur. Tuſsim lenit elegma quod conſtat abro-
tani, hyſsopi Cretenſis ſingulorum ſelibra, lachrymæ pa-
paueris obolo, coſti ſpicæ nardi ſingulor. ſextante, cy-
namomi radicis panacis ſingulorū vncia, papyri cōbuſtæ
ſeſcuncia, myrrhæ thuris maſculi, piperis candidi, floris
iunci odorati ſingulorum ſextante, nigri piperis uncia
caſiæ dextante, cardamomi caſtorij ſingulorū ſemūcia
mellis primi meriti libris quinq;, croci ſextante. Omnia
ſic miſcentur, ut in vnitatem coëant. Herbam quæ rumex
dicitur exacte decoctam in orbiculares offulas conglo-
merabis. His Hiſpanienſe oleum acetum cuminum &
ſalem adiunges. per triduum animali præbebis primo die
orbiculos treis, altero quatuor, tertio quinq;. Sic huius
medicinæ adiumentum ſenties. Ipſe uero ſæpenumero ad
veterina quæ tuſsi uexarentur accerſitus à pecorum
magiſtris, cum eo me contuliſſem, remedijsq; et potionibus
alijs atq; alijs aduerſus morborum pertinaciam uſus, nō
aliud præſentius tandem eſse deprehendi, omnibusq; præ-
ſtantius, q̄ hoc quod tribus aut quinq; diebus dandum
eſt. Torrefactæ fabæ ſextarium poſtq̄ decoxeris, in
pila terito, adijciensq; butyri quadrantem & adipis
hircinæ ſextantem, nouo fictili reſoluto ſubiectis cineri-
bus cum ignis recidit in fauillam feruentibus, & huic lo-
mento fabæ commiſceto, Poſt hæc fœnūgræcum in aqua æneo
vaſe cōferueſcat, primusq; cremor eius effundatur, Mox
is modus conijciatur aquæ, qui quatuor impleat ſextarios
Et eidem aheno ficos viginti & radicis dulcis ſex-
tantem immiſceto, Dumq; tantum efferbuerint ut ex
quatuor ſextarijs tres adhuc ſuperſint, hoc decocti ius
ſupradictis hoc eſt fabæ lomento butyro & adipi hir-
cino miſcens terito. Si vero quid adhuc duriuſculū
offendatur, tantum decocti dimittito quod id poſ-
ſit diluere, quo facile per corniculum tranſeat, cum
infundetur.

Hierocles ad ceruicis tumorem et attritum.

SI veterini ceruix attritu laboret aut cōtuſa ſitidem intumeſcat, vti mecidina, quam in Cleomenis Libyci monumentis inuenimus, commodū erit. Myricæ & ſcyllæ pares vtriusq; portiones tritas miſceto, adipis ſuilli ceræq; ſiquefactorum æquales modos adijcito, ſulphuris, argenti ſpumæ, mannæ thuris, ceruſſæ, liquoris quem cedrus delachrymavit ſingulorū paria pondera. Cum ſicca omnia cōtriueris, cedri liquorem irrores, & ubi commiſcueris eo pingui ceruicē imbuas. Aut ceruſsæ & argenti ſpumæ parem vtriusq; menſurā. Vbi ſimul friaueris, roſaceum oleum ſuperfundito, dum cerati craſſitudinem contrahat, mox delibuta ceruix hoc vnguentum perbibat, cum uſus poſtulabit. Si flagello aut alio quouis ictu collum tumorem conceperit, tritum ſulfur et ex aceto feruefactum vitiatæ parti collinitur.

APSYRTI de peruerſione ceruicis Cap. xxiiij.

APſyrtus Oriom Alexandrino Salutem. dicit. Literis tuis efflagitaſti quanam via ac ratione excidua ceruix deiectaq; ſuam in ſedem compelleretur. Sed te nolo latere non luxationem eſſe ſed peruerſionem. Qua in re cum ad vincula ventum eſt, qui faſcijs lancibusq; ligneis ceruicem obſtringunt, potius equo negocium faceſſere cognoſcuntur. Sed hoc huiuſcemodi noſtræ inuentioni aſſignandum eſt. Erecto equo colli partem quæ in tranſuerſum acta eſt, et in conuexum inflexa in diuerſum trudere cōuenit. Deinde ſecundum cutem impreſſis ſubula foraminibus, traiectoq; tergore fibulas tamaricinas inter ſe obuerſas inſerere, & inductum acu filum nodo conſtringere, quem lycon veterinarij vocant. Deinde fibulas committere & lini capita deligare. Bis die partem aceto & oleo donec ſponte decidant proluere, aquaq; calida perfundere. Poſtremo hulcera lipara curare. Sed funiculus quo diſtringuntur lineus aut canabinus eſſe debet, in arcus nerui craſſitudinem intortus.

Hierocles ad ceruicē prociduam.

NOmen huic vitio ceruicis excidentia luxationem eſſe Apſyrtus inficiatur, ſed peruerſionē eſſe contendit. Illam quoq; è lancibus faſciandi rationem damnat. Imo partem ceruicis quæ tranſuerſa pro-

ſilijt, incuruataq3, promouetur, in ſuũ ordinem repellendã
præcipit. Dein myriceas fibulas factis ſtili mucrone fora-
minibus ſecundum cutem inſerendas. Vinculi genus indu-
cendum quod lycon appellare ſolent, quo comprehenſas
fibulas vinciri conuenit. Bis die locus oleo et aceto
perfundendus, quouſq3 reſoluantur. Tum aquæ calidæ fo-
tu utendum. Hulcus medicamento quod liparam uocant
curandum. Funiculus quo fibulas obſtringunt è lino uel
canabe contorqueri debet, nerui craſſitudinem nõ exce-
dens, quo arcus intenditur.

Theomneſtus ceruici quæ mota & deiecta eſt.

Ceruix equo aut alteri veterino animali con-
uerſa prolabitur, cum primũ capiſtrari cõſueuit.
cumq3 arbori contumax obluctatur, aut si
proteruius iugum recuſſet, aut ſi cum iugo applicatus eſt
euerſo curru iugata ceruix diſtorqueatur. Quo caſu accidit
ut colli pars vna caua dehiſcat, altera decuruata conuexaq3
promineat, ſic ut qua parte ceruix receſſit, ſinus, qua pro-
rumpit gibber puluinus conſpiciatur. Cui malo hanc cu-
randi rationem adhibere ſolemus. Humi ſinus cauũ &
ſupra, quod incuruatum emerſit collocabimus. Idq3 uali-
de degrauantes propulſabimus, dum emotæ loco ſuo verte-
bræ in natiuam ſedem reſiliant. Mox fibulas tres opor-
tet è myrica fabricare, & ſubula ceruicem paribus in-
teruallis qua curuamen exurgit perforare, eaſq3 per
cutem tranſigere, funiculoq3 validius intorto qui nerui
craſſitudinem habeat per tergus ducto deligare, amen-
tiq3 nodum efficere quem lycon nuncupant. Commiſ-
ſiſq3 fibulis dum ſponte decidant obſtringere. Aceto et
oleo ter die perluere, aquaq3 calida fouere. Sic enim
ceruix fideliter contenta nõ amplius excidet.

Eumelus ad emotam ceruicem.

Si ceruicem equus ſua ſede moliatur, ouillo
fimo, cui vinum uetus ex oleo ſit adiectũ,
Vbi igni concaluerint, ſæpius collum defrica-
to, potiom tepidum hydromeli conijcito. Si uero eo loci
duritia pertinax immanſerit, ſuilli adipis & caprilli
ſingulorum libra, reſinæ Corinthiæ drachmæ ſex, pin-
guis anſerini quarta pars, olei cyprini tres cyathi, ſimul
omnia molliuſculo igni reſoluta, ut ad miſcellam coëant,
immiſto melle & oleo per nares infunduntur.

PELAGONIVS.

SI fracta ceruix aut crus fuerit, axungiæ
alumnis spicarum allij singulorū sextans
ceræ libra. Omnia eodem uase trita coquuntur.
Hoc cum res postulat utendum. Si ceruix
mota est & deiecta, considerabimus quam in parte de-
clinet, & ex diuersa auricula sanguinem detrahemus,
ea porro Vena quæ in aure uidetur amplissima, sarme-
to prius Verberatur. Deinde cum ad ictum intumuit,
cultello soluitur, & postero die iterum ex eodem loco
sanguis emittitur, ac biduo ab opere datur Vacatio. Ter-
tio die leuior iniungitur labor, & paulatim ad iusta perdu-
citur. Quod si ceruix in neutra partem deiecta est mediaq3
intumuit, ex utraq3 auricula sanguis emittitur. Qui cū
intra biduum q̃ equus Vitium cepit emissus nō est, intu-
mescit collum, neruiq3 tenduntur, & inde nata durities
iugum nō patitur. Tali uitio aureum compertimus medica-
mentum. Ex pice liquida, bubula medulla & hircino
seuo & uetere oleo æquis ponderibus compositum atq3 in-
coctum. Hac compositione sic utendum, cum disiungitur
ab opere in ea piscina ex qua bibit, tumor ceruicis
aqua madefactus subsiccatur, prædictoq3 medicamento
defricatur. Si ex toto propter ceruicis tumore iugum
recuset, paucis diebus ab opere Vacatio danda est.

Apsyrti ad ignem sacrum seu pusulam Cap. XXV.

CVm equum pusula uel Veterinum inuasit,
Ea autem dossuarijs præcipue euenire solet,
res ad periculum spectat. Namq3 tumori-
bus magnis in quibus sanies coijt, locum ob-
sidet, qui in fictilis testæ duritiam contrahunt, e xan-
guibusq3 pustulis scatent, ij scalpellum desiderant, quo
debent incidi. Mox in uulnus ferro factum adstringes
pumicum immittitur. Polenta superiori parte conspergitur.
Postero die cupressi frutices contundendi, polentæq3 per-
miscendi, et ex aceto subacti, ubi quæ manui subiecta
sunt detraxeris, illinendi. Sed aquæ fotum respuunt.
Quare nō est adijcienda. Solum ergo pumicū inseratur.
Tertio die idem opus tentandum. Cum uero Vitium
esse deuictum uidebitur, tum aqua Vulnus eluendum
est. Folia brassicæ tusa addito polline hordeaceo illinen-
da. Sic ad iusta perducetur.

Hierocles de puſula.

IVmentis potiſſimum quæ onera tergo ſubuectat enaſci puſulæ cõſueuerunt, grauiaq; minantur pericula. Maxime ſi ad muliebrem ſexum referantur. Maſculis autem tumor qui partem Vitiatam cingit, grandis, ſanie turgens, in teſtaceam duritiem degenerat. Tumores utiq; puſuloſi qui ſanguine uacat excidi debent, & in Vulnus adſtringens pumicum inijci ſupraq; polenta reſpergi. Secuto die cypreſſum opus eſt contundere & cum polenta & aceto ſubactam illinere, Sed prius eximere quæ manui ſubiacebant. Aquæ tamen fomentu aſpernatur. Rurſum pumicum indere, nec anteaq̃; bene reſceſſerit aqua perluere, & braſſicæ folijs cum farina hordeacea illinere. Sic hulcus purũ euadet. Aut porrum cum erui farina dum ſanetur inſpergere. Nonnullis uidetur poſt ſectionem Vulnus aceto proluendum, decoctoq; pumico replendum. Secuto die polenta et lente paluſtri quæ prius in aceto maduerit illinendum. Dein cum tumores reſederũt circumfricandum & ſubluendum Vulnerario medicamine.

Hierocles ad præfractos armos & uitiatos.

SI armos equus læſit aut perfregit, ita ut Hieronymus autor eſt, curetur. Sanguis è pectore mittendus, æſtate frigida, hyeme calida perfundantur. Omni motu corporis abſtineatur equus donec ſanitati reſtitutus ſit. Nonnulli produnt optimum eſſe fotum ſi folijs Vlmi ad tertias in aqua decoctis perfundantur.

THEOMNESTVS.

SI armos equus confregit, hoc utendum remedio. Bituminis gummi ammoniaci thymiamatis galbani ſulphuris ignem non experti, bdellij ſingulorũ æqua pondera miſcentur, et affecta pars illinitur.

Ad conuulſos armos.

SÆpe etiam Veterinum uel grauitate longiori uel cum in proſcindendo obuiæ radici offenditur tatum conuellit armos. Quod cum accidit è prioribus cruribus ſanguis mittendus eſt, ſi dextrum armum læſit in ſiniſtro, ſi læuum in dextro, Si Vehementius utrumq; Vitiauit. Item in poſterioribus cruribus Venæ ſoluentur.

Apſyrti de luxatione armorum.

Apſyrtus Apellæ Laodicenſi mulomedico Salutē. Quicunq3 luxationem armorū & articulorū ſe curaſse profitentur, id quod euenire ſolet ignorant. Luxatio enim accidit, cū neruus qui ſcapulas comprehendit, rumpitur, aut articulus quem gumphum uocant, acetabulo profuſus excidit. Tunc nullus medicinæ locus. Repulſi ſiquidem in ſuas ſedes ibi nō remanent, ſed iterum ſoluta compage lubrici delabuntur, cum nō habeant quo contineantur. Tum demum autem curationi locus eſt, cum aut neruus extenditur, aut humerus laxatus fatiſcit. Quo caſu inter procedendū ungula protrahitur, aut ingredientis articulus qui ſede ſua proſilijt ſurſum ſpectat. Huic uitio ſic ſuccurrendum. Articulus in naturalem ſitū impellendus. Fibulæ myrica factæ aduerſis ordinibus traijciendæ. Armus oleo et aceto perfundendus. Sed antea calida foueatur, dum fibulæ decidāt. Tum ulcera medicamento quod lipara dicitur nutrienda. cū ad ſanitatem perductus eſt, is ad articulum uſq3 ductu ferri candentis orbiculari et inde illito adurendus. Sic ſanitate conſequitur. In poſterioribus uero partibus curatio ægre ſuccedit, fereq3 in claudicationem euadit, coxendixq3 nō ſentit alimentum, ſed ariditate conficitur. Ungulam tractim ingrediens deterit. Ea res accidit cum curſitans lapſatur, et ita caducus diſtrahitur, ut innatantes ranas imitetur. Id uatrachiſin græca conſuetudine nominant. Nonnūq3 etiam cum in campis equo uector inſidet in alterū decurſu ludicro pergit, ex quo nerui diſtentio ſequitur, et ſæpius armum conuellit. Id iumentis quæ tergo uectitant, facilius uſu uenire conſueuit. Item cum contumax parietem lignum aut lapidem aut aliud id genus calce percuſsit. Aut aliqua ex cauſa conſternatus maleolum iactans excuſſit. Qui ut ſponte in natiuam ſedem reſilijt, protinus ſanguinem ex talo mittere neceſsum eſt, & perinde ac cætera fracta quatuordecim diebus uincire, firmis fulcire ſtatuminibus ut recondatur. Poſtremo firmatum inurere. Porro niſi ſanguis emiſsus fuerit, cum ſanie in locum ſe cōfert, in quo diuortium partis factum fuerit. Sic præter naturam informis ambitu ſuo maleolus promouebitur, ac longe maiorem claudicatum excitabit.

THEOMNESTVS.

Sæpe

SÆpe in itinere faciundo cum concitatius agitur equus, aut veterinũ aliud, armum frangit, aut alteram in partem conuertit. Id quod claudicationem adfert. Si utiq; à poſitu natiuo prorumpit, ſanguinis miſsione ex armo reconditur. Sanguis qui profluit uaſe recipitur, Cui oleum, tria oua, defrutum, crudi bulbi bene contriti, exileſq; cochleæ quinquaginta commiſcentur, & eo calente perlinitur. Utendum etiam adglutinante medicamento, quod repellendi gratia compoſitum eſt, anacollema vocant.

Hippocrates luxatis armis.

SI armi cruraq; ſuis compagibus prolabuntur, ita ut os in aliquam partem veniat, claudicatio concitatur. Cuius ea ſunt indicia. Anterius crus non poteſt replicare, ſed ad ſe contrahit. In deſcenſu quoq; præcipitanter fertur. Huic olei et vini ſublitu ſuccurritur. Sanguis prioribus cruribus detrahendus. Septem dierum ſpacio perluitur. Dein vno die puerili ſtrigmento cum vino & aceto linitur.

Hierocles armorũ doloribus.

SI diuturnus dolor armum infeſtet, ijs utendum remedijs quæ Apſyrtus propoſuit. Inclinandus eſt equus, & armus ferula aut tenui ſandalio molli panno conuoluto verberetur. & ubi ad ictum intumuit, pugione iuxta exortum armi in mediam prominentiam eius perforare tergus oportet. Sed Hieronymus præcipit ut parti quæ à ſummis armis quatuor digitorum interuallo diſtat, exciſsorius ſcalper adigatur, & diducto tergore fiſtulaq; intro indito ualide flatum inſpiremus, qui manibus in orbem circũductus aduſq; nympham ambiat armũ pugionisq; mucrone tergus compungatur. Dein ſal tenuis infricetur, & aceto cum ſanguine detricetur. Sed cum decumbit, hoc opus eſt illitu. Sal et acetum ſeſquiheminam impleant. Tertio die, & deinceps calida aqua perfundi debent. Sub hæc hoc unguento utendum, quod ex bdellij malagmate adiecto oleo conſtat. Sin minus, ex oleo vinum infricetur. Vulnuſcula punctim inflicta dum claudicatio finita ſit ſeruentur aperta. Cum autem ad ſanitatem ventum eſt, ad obeundum opus quod tamen à ratione nõ abhorreat, paulatim vtitor. & ut vires tulerint æſtate potius ratio medendi tentanda eſt. Cum hyeme res

ex animi sententia nō respondeat, sed interdum noxā adferat. Cum autem utrunq; armum vitium hoc occuparit, synomiasin uocant. Ratio tamen curandi nō variat. Cum in armorum flexu sub alis sponte tumor innascitur, quem putant nonnulli cruditate contrahi, recens illito urente medicamento discutitur. Si tumori pinguis humor subest, aut durquid intus coijt, scalpellum postulabit, dissectaq; reliquorum more curabitur.

Hierocles de hulceribus in spina dorsi, & armorum compage.

Hulceribus quæ in spina dorsi, et qua committitur armi prodierunt, ut Apsyrto placet, ustio præsentissimum est remedium. Siquidem cum circūscinduntur, magnam carnis iacturam faciunt, sic ut cutis partem eam prorsus deficiat. Quare difficulter damnū cicatrice resarcitur. Quo fit ut sæpe pernitior sinus in putrida hulcera degeneret. Quæ ubi neruosam partem tentarūt, concidens equus sese non potest erigere, sed animum despondens in perniciem agitur.

Hippocrates armis sua sede propulsis.

Si equus aut aliud veterini genus armum e suo situ promouit, hunc humi prosternito, ita ut armus sede sua deturbatus in superiorem partem veniat, Et ubi pedem alligaueris & arbori nixus extenderis, pectori uelusculum imponito. In perforatam armi cutem ficulneos clauos spatio quatriduj pangito, & circūdatis vellere clauis oleo liberaliore proluito. Post quatriduum resoluito. Dumq; similiter clauos refixeris, rursum eisdem eluito. Dolorem armorum lenit hoc medicamentū. Autolycium veratrum candidum & putamina quatuor ouorum, cremata cucurbita poma cerasia tria et syluester cucumis vnà tunduntur ut cataplasmatis lentorem referant, Et ita consperguntur.

Apsyrtus de doloribus armorum.

Si dolet armorum compago, primū multa calida aqua perfundere debes. Postea vinū inspirare, et calido oleo locum defricare. Postridie ex armis non copiosum sanguinem, sed qui sex heminas compleat emittere, ne multo magis membrorū robur infirmes. & ut antea perfundito aqua & defricato. His itaq; remedijs dolor finitur. Sin parū id profuit

excisorio

excisorio ſcalpro iuxta ſummos armos cutem tranſfigito, ita ut hinc duûm digitorum ſpatium intercedat. Deinde indita fiſtula auram inſpirato, cutemq; ad articulum armorū ducito, ut undiq; uerſus æquabiliter abſcedat. Mox exempta fiſtula vulneri ſuccidam lanam inculcato, et calida perfundito. Sed danda eſt opera ne quid aquæ in ambitum aberret. Quod ſi pinguis apparuerit, obſeruabis ne per biduū effundatur. Tertio die ubi lanam ſuſtuleris, aquam excludi ſines, reliquamq; curationem quam præcepimus adhibebis. Si nihil proficitur, teretibus ferramentis quæ igni prius incanduerint, armos adures.

Hierocles de armorū & ſpinæ doloribus.

SI armi curſitatione immodica aut ferendo onere dolorem conceperint, ſic ut colligati cohæreant, ceruixq; in deſcenſu doleat, calida perfundi debent & citate pecus agi. Hoc repellens medicamentum adglutinetur. Hordeaceæ farinæ ſextarij quatuor, acris aceti quod ſatis eſſe conſtabit, mannæ thuris ſemuncia cū ouis duobus ſimul tunduntur. Quibus tam armi q̃ collum linuntur. Si his remedijs dolor nõ cedit, rectis ferramentis candentibus uritur. Poſtmodum ſale & oleo perlinitur, rurſumq; ſeptem diebus balnearum ſtrigmentis imbuitur, poſtq̃ obductæ cruſtæ deciderint, erui farina uti moris eſt utendum.

APSYRTVS DE CORIAGINE.

APſyrtus Epiphanio equorū medico Salutem. Te equini pecoris ſtudioſum ſcire neceſſarium exiſtimaui, Coriaginem quæ græcis echedermia vocatur, quod pellis appreſſa tergo pertinaciter adhæreat, naſci, cum diuturno dolore armi languerint. Quod ad curandi rationem pertinet equus inclinari debet, & armus ferula aut rude laneo panno circumuoluta feriri, ut ad uerbera pellis abſcedens inſurgeſcat. Tum ſecundum tergus excisorio ſcalpro pro armi natura in mediam eius prominentiam perforatur. Tum etiam adigitur ſcalpellus & pellis ſubſtrahitur, & impoſita fiſtula vehemens ore ſpiritus impellatur, qui manibus in ambitum armi deducatur aduſq; nympham & aculeo cutis lancinetur, quæ prehenſa qua ſpiritus eſt offuſus, crebrius fodicatur, ut aperte vulnuſculis ſcateat. Tum tenuis ſal inſpergendus. Acetum cum

ſanguine infricandum. Idq; dum adhuc incubat equus.
Huic negotio ſalis acetabulum & aceti ſeſquihemina de=
pleuiſſe ſatis erit. Die tertio aqua calida perfundere cōue=
niet. Sequutis diebus quotidie unguentis illitionibusq;
uti. Malagma ex bdellio compoſitum in oleum dimittitur.
Quod ſi non adeſt, uino & oleo defricetur. Danda eſt
opera ut facta aculeo uulnuſcula, tantiſper dehiſcant, do=
nec cutis tumor conſidat, unguentis & fotibus utendū
dum ne amplius quidem claudicet. Cum uero ſecunda ua=
letudine fruetur, ad faciundum opus ſenſim magis ac ma=
gis adurgendus eſt. Æſtate hæc remedia experiri cōueni=
et. Quando hyems difficulter coriaginem tollit. Imo iumen=
tum hac noxa ſæpius implicat. Cum hoc uitium am=
bobus armis inhæſit, ſynomiaſin, quod armū utrūq; com=
plectatur, appellant, ſed curandi ratio ſimilis eſt.

Ad coriaginem.

Eſt & infeſta peſtis equino pecori, coriaginē ruſti=
ci appellant, cum pellis ita tergori adhæret, ut
prehenſa manibus à coſtis deduci nō poſſit. Ea
res non aliter accidit, q̄, ſi iumentum ex aliquo languo=
re ad maciem perductum eſt. Aut ſudans in opere faciun=
do perfrixit. Aut ſi ſub onere pluuia madefactum eſt.
Quæ quoniam pernicioſa ſunt, cuſtodiendum eſt ut cum ab
opere iumenta redierint adhuc æſtuantia anhelantiaq; ui=
no reſpergantur, & offæ adipis faucibus eorum inſeran=
tur. Quod ſi uitium inhæſerit, proderit decoquere laur.
& ea calda fouere terga, multoq; oleo & uino confeſti
ſubigere, ac per omnes partes apprehendere et attrahere
pellem. Idq; optime fit ſub dio feruente ſole. Quidā fra=
ces uino & adipe commiſcent, eoq; medicamento poſt
fomenta utuntur.

Suppurationis remedia.

SI ſuppuratio ſummos armos aut coſtas occupet,
aut abſceſſus exiliant, omnes reſcindantur,
facto procliui parte ſuppurationis emiſſario,
quo facilius inde pus emanet, & patens ſinus reſidē
auram expiret. Cum uero non exiguam ſectionē ac=
ceperunt, uulnus ad cicatricem perducitur. Sed quo=
ties inuſſeris aut ferro reſecueris, hanc adhibebis cu=
ram, quam in alijs ambuſtis præcepimus. Suppuratio
melius ferro reſcinditur q̄ medicamento. Expreſſus
deinde

deinde ſinus calida Vrina proluitur, atq; ſmamentis pi-
ce liquida & oleo imbutis colligatur. Vel ſi collui ea
pars nō poteſt, lamina candenti ſeuum caprinum aut bu-
bulum inſtillatur. Quidam cum Vitioſam partem inſse-
runt, Vrina uetere eluunt, atq; ita æquis ponderibus in-
cocta pice liquida cum Vetere axungia linunt. Suppu-
ratio melius ignea lamina quam frigido ferramento reſera-
tur, & expreſsa poſtea ſmamentis curatur.

Pelagonius ad læſos armos.

SI armos equus læſerit medio fere in utroq; cru-
re Venæ ſoluantur. & thuris polline cum
eo qui profluit ſanguine immiſto, armi ſman-
tur, & ne plus iuſto exinaniatur, ſtercus
iumenti fluentibus Venis admotum faſciis obligetur. Poſte-
ro quoq; die ex eiſdem ſanguis detrahatur, eodemq;
modo curetur: hordeoq; abſtineatur, exiguo foeno dato.
Poſtridie deinde uſq; in diem ſextum porri ſuccus inſtar
trium cyathorum miſtus cum olei ſelibra faucibus per
cornu infundatur. Poſt ſextum diem lente ingredi coga-
tur. Et cum ambulauerit, in piſcinam demitti eum con-
ueniet, ita ut natet. Sic paulatim firmioribus cibis ad
uſus ad iuſta perducetur. Proderit quoq; ſpumā nitri
Vinum oleum ſapam axungiam bulbos contundere, &
his armos confricare. Si leuis dolor inſedit, aut tolerabi-
lius Vitium ſcapulas urgeat, Vino et oleo perfricuiſse
ſatis eſt. Si uehementer excruciet, ferro tergus opor-
tet tranſigere, & a iuba inter cutem et iugulum inſtar
octo digitorum ſectiunculam auſpicari, ſic ut ne ſcalpello
quidem iugulus ipſe contingatur. Poſtq; arundine uen-
tum inſpiraueris, tenui rudicula ſcapulas molliter cædas
& ſale oleoq; eodem die confrices. Poſtridie medica-
mentum concinnabis quod habeat ſimilaginis triticeæ fa-
rinæ aut hordeaceæ ſextarios duos, duum ouorum
luteum liquorem, thuris ſeſcunciam, quæ ſubacta in
aceto manu ſecundum ſcapulas infricantur. Compluri-
busq; diebus armi calida foueantur, dum humorem ebibat.
Sed quotidie nonnihil huius medicamenti adglutinetur,
modo prius Vino locus ſubluatur. Sequens medicamētū
ſuo perlitu proficit. Baccarum lauri ſelibra, Vini uete-
ris libra Vna cum nitro quod ſatis ſit ita temperantur,
ut nitrum & lauri baccæ ſimul confuſæ et in ceruiculo

cretæ cum Vino in Vaſe miſceantur, & perfuſis aqua calida prius ſcapulis, hoc auxilio ſub dio candenti ſole ſinuntur. Si uero ſua ſede ſcapula prorupit, recondatur, & eadem teneatur curatio. Si nihil profuit, Vrens medicamen admoueatur. Infricuiſſe quoq; iuuabit, ut Vnguentū armi perbibant. Baccarum lauri libram, ſulphuris ignē nō experti quadrantem, picis liquidæ ſextarios duos, Omnia ſimul fuſa Vino et oleo excipiantur.

Tiberius luxatis ſcapulis.

SI ſcapula ſedibus elapſa procidit, in eaſdem repellatur. Tum picis aridæ libras duas, reſinæ colophoniacæ tantundem, reſinæ terebinthinæ, galbani ſingulorum ſextantem miſcebis, & locum delines.

APSYRTVS ad tumorem armi & puſtulas.

APſyrtus Marco equorum medico Salute. Volo te ſcire quod armis in alarum ſinu aut ſub cinctum tumores erumpunt, ſua ſponte. Nonnulli maiorum cruditate potius enaſci tradiderunt, quorū ſententiæ nō ſubſcribo. Recenter contracti ſi flatus inſidet illitu Vrentis medicamenti ſanantur. Sed cum adipale Virus ſubeſt, aut ipſe tumor occaluit, præſcinduntur, & cæterorum hulcerum more quæ in dorſo prouenerunt curantur. Puſtulis quæ tergo prodierunt, adurens medicamentum præſenti eſt remedio, Vt iis quæ in armorum coitu conſurgunt. Namq; cum circūſecta uelluntur, magna fit carnis iactura. Sic hulcera difficile cicatricem ducunt, in profundoq; marcore creant, Qui posteaq̃ ſubditum contingit neruulum concidēs erigi non ualet. Nec multo poſt emoritur.

Pelagonius luxationi Vertebræ.

SI uertebra ſuis ſedibus excuſſa decidit, ſapone imprimis perluitur. Dein oleum in aquam cœleſtem defuſum, ouiq; candidus liquor ſimul agitantur, donec in corpus Vnum coëant, quod glutinis inſtar lenteſcat. Itidem ficulnei rami perſiccati comburuntur donec in cinerem fatiſcant. Hinc in pilam comecto Vini ſatis adiicitur, et tantundem olei, et duum ouorum candidus liquor. Omnia ſimul agitantur, & cum poſcit uſus adhibentur. Siquid in Vertebris aut tergo ruptum aut colliſum fuerit, ceræ libra, reſinæ aridæ triens, eruginis ſextans cum oleo coquuntur ad Vſum. Sed ne mulorum ceruices idem caſus maneat, hoc præſtabis

ut adipis ſuillæ recentis dupondium, & aceti duo ſex
tarij ad tertias coquantur, colataq; linantur. Sic ab
hac iniuria vindicabis. Si dolor uertebras inſeſtet,
mittere ſanguinem oportet, & calfacientibus unguentis
uti, quæ recipiunt, oleum axungiam veterem, nitrum
picem liquidam bitumen lauri baccas, Quibus in vino in
ſtis corpus imbuatur, & ſi neceſſitas vocet, in balnea
deſcendant ut lauentur. Poſt hanc adhibitam curationem
hac ſaluandum potione, Gingiberis, petroſelini cumini, la
chrymæ papaueris, baccarum lauri quot eſſe ſatis uiſum
ſit, cum vino bono et melle commiſcetur, & calida pro
pinantur. Quod ſi dolor vertebras male habet, aut neruo
rum diſtentiones excitentur, utriſq; partibus munde
vertebram urito, dein axungia perlinito, & exactis
diebus ſeptem calida proluito. Poſtq̃ refrixerit; unguen
tis calfacientibus collinito, lanaq; cutem obligato.

Hierocles ad hulcus ſpinæ dorſi et clauos.

SI ſummam cutem hulcus obſidet, ita ut iam
calua glabreſcat, cremati capitis canini cinis
inſpergitur. Is enim huic vitio prompte mede
tur, & areas ad pilum reducit. Sin altius
inſedit, clauum ſub ſe continet, tum erui farina melle ex
cipitur, & adiecto lucernarum elychnio inſtillatur, dum
cauum expleatur. Ea res clauū excutit, & ad cicatri
cem perducit. Eundem effectum exhibent ficulneæ fron
des in furnum coniectæ dum ſic inaruerint ut contundi
queant, Eæ contuſæ & cretæ linuntur. Expurgant
enim & ad cicatricem trahunt. Idem præſtat titymallus
virens, ſi cum radice tritus et cretus illinatur. Cui quo
paucior adfuerit, eo plus ſalis adijcietur. Medicamentū
quod ſua glutinandi dote ſcapular̄ defluxiones ſuſpē
dit, continet. Cori ſelibram reſinæ pini taurini glutinis ſin
gulorum quadrantem, mannæ ſelibram pollinis ſextariū
vini ueteris quod ſatis ſit. In patellam omnia coijciun
tur, & cocta per pilum animalis linuntur. Cum equu
armi male habent, opobalſami, croci ſingulor̄ uncia, cy
namomi triens, thuris maſculi, nardi Syriacæ, myrrhæ
troglotidis, piperis candidi, opopanacis, reſinæ pini ſin
gulor̄ uncia, mellis Attici libra. Omnia miſcentur, et
uſui miniſtrantur. Hoc medicamentum quod ſubſcribi
tur adurit, imbecillas partes firmat, ſpinæ dorſi &

articulorum omnium hulceribus opitulatur. Reſinæ aridæ
bituminis Iudaici picis ceræ æruginis ſingulorum pōdo, amoma-
ci thymiamatis ſelibra, thuris triens, galbani dodrans,
opopanacis ſextans. Eliqueſcant quæ liquari poſsūt, &
rudicula moueantur, donec in malagmatis lentorem coaleſcat
Hæc illinenda priuſq̃, ſuo calore ſpolientur. Si tamē me-
dicamentum obdureſcat, axungia vetus adijciatur, cũq; mol-
liuſculum ſe præſtiterit, uſui debet eſſe. Secundum quoq;
Quod roborandi facultate donatum eſt, ſubiunximus, non
quod præcedens virium imbecillitatis damnemus, ſed quo ma-
ior habeatur remediorum ſupellex, faciliuſq; ſibi paupe-
res copiam vendicent, & ad uſum poſsint comparare.
Bituminis Iudaici aluminis ſciſsi ſingulorum ſelibra, ueteris
axungiæ pondo, ſpumæ argenti quadrans, galbani, opopana-
cis ſingulorum uncia, aceti ſcyllini ſextarius, olei hemina.
Omnia coquuntur et illinuntur. Si pecus dorſum læſit, po-
lenta cum vino & oleo ſubacta vulneratæ parti adgluti-
natur. Quæ ſi tentetur inflammatione ſcalpellum experiri
& ferro reſcindi conueniet. Et ſtercus equinum ex oleo
aceto et torrefacto ſale admoueri. Si ſpina dolore cōfli-
ctetur, ſanguis mittendus eſt, eaq; calidis vnguentis
illinenda. His dolor diſcutietur. Baccæ lauri ſulphur
oleum axungia nitrum cum cedrino liquore & vino miſcetur,
totum equi corpus inſolatū defricatur. Poſtea calidiſsimo detine-
atur ſtabulo, ad quod nullum frigus aſpiret. Si vulnera
tergum accepit, oſtreorum teſta minutiſsime trita dum in fa-
rinam redigatur, affectæ parti reſpargitur, aut paguri co-
buſti cinis inſtar libræ vnius imponitur. Si dorſum nego-
tium exhibet, recrementi ferri æruginis æris ſingulorum
vnciam commiſcebis, & in farinam digeres. Sed anteq̃
nonnihil aridi huius medicamenti conſperſeris, dorſum equi
vino proluatur. Si dorſum vulnus accepit, gallas Syria-
cas tritas & melle conſperſas indidiſse proderit. Si
vector per imprudentiam uulnus intulit, arida folia quibus
ceparum faſces ligati pendent, in calidam aquam demergu-
tur: cumq; efferbuerint, ſuper inflammationis locum in-
ponuntur. Vbi calorem exuerint, faſcia colligan-
tur: aut ſi malis huius vice ephippium admouebis, quod
interdiu noctuq; tergo reſideat.

APSYRTI DE ORTHOPNOEA.
Caput XXVIJ.

Apſyrtus

APſyrtus Secundo equorum medico Salute. Cum
non niſi ſubrecta ceruice ſpiritus trahitur, or-
thopnœa eſt. Cuius eæ ſunt indices notæ. Am-
bulans equus retrocedit. grauiter & ſine ulla intercape-
dine reſpirat, in ædita progredi nõ poteſt. Sed ita labori
ſuccumbit ut concidat. Proclinatus ſeſe nõ extendit, neq;
dilatare tentat, ſed tantum exurgere cupit. Curandi
ratio hæc eſt. Thuris drachmæ duæ, ſulphuris drachma
una teruntur optime, & in vinũ candidum odoratũ cũ
melle commixta per nares infunduntur. Aut ſeuum picis et
nitrum torrefactum tritumq;, quibus mel & vinum
addita ſint, oportet tantiſper immittere, dum creber ille ſpi-
ritus finiatur. Exercitationibus credi nõ debet, quo mi-
nus inhorreſcat. Nitrum potionibus indendum. fœnum
eodem aſpergendum, ut pro conditiuo cedat pabulo. Quod
ſi morbus his non leuetur, medicamento deiectionem moli-
ri conueniet.

Hierocles de orthopnoea & ſpirandi difficultate.

ORthopnoeam ſigna hæc oſtendunt. Spirandi
difficultas infeſtat. Ardore nares deflagrant
Ilia conuelluntur. Quod ad cibos pertinet,
huic calfacientes obijci debent, ut Cleomenes
Libycus eſt autor. Eruum maceratum auena cicer hordeũ
farina potioni permiſcenda. Tragacantha & ſulphuris
ignem nõ experti par, ex vino dulci infundendum.
Catuli iugulati feruens ſanguis diebus nouem per os ingeri-
tur, inſparſis æthiopici cumini ligulis duabus. Hali qđ
ſymphytum appellant, & equiſeti ſuccus expreſſus, qui
heminas duas impleat, cum cumini æthiopici binis cochlea-
ribus adiecta vini hemina infunditur. Pollen thuris &
ſulfur mixto vino & melle per ſiniſtram narem immitti-
tur. Hæc dum modica eſt, neq; ex toto ſtrangulat ſpi-
randi difficultas vocatur. Qua ſi laboret equus eius hęc
conditio eſt. Dexter oculus ſubuireſcit, vtraq; nare
graue virus odoris expirat, trahit ilia. Sub max-
illis tubercula prodeunt. Verum ambulationem eius cõ-
ſiderare licet. ſi hanc ſpeciem præbeat ut in latus pende-
re uideatur, vix curationi locus erit. Si recens adhuc
vitium afficit, hæc medendi ratio tentanda. Sanguis
per triduum mittendus. Hæc danda potio, quæ recipit
vini ueteris ſextarium vnum, olei Laurini &

lentiſcini ſingulorum heminam, olei roſacei libram, croci myrrhæ ſingulorum unciam, hydromelitis ſextarios treis. Hæc omnia aheno nouo coniecta cum gallinaceo gallo ad tertias coquuntur. Hoc decoctum heminatim ex aqua mulſa & unius oui liquore per nares ſex diebus inditur. Cuius etiam portionem ſi tibi in animo eſt in caput defundes, & pedes fouebis, ita morbum abiges.

MAGO CARTHAGINENSIS.

SI uehementi difficultate ſpirandi tentatur equus, ſpiritus per anguſtias euadens ſibilum elidit. Ilia pendent. Vtrumque oculum uel certe dextrum inſolens color inficit. Maxilla ſentit inflammationem. Is non recto greſſu permeat. Hoc uitium inter initia facile propellitur, modo iugis adhibeatur diligentia. Sed habitus equi ſcrupuloſe obſeruandus eſt. Si in dextram curuetur partem medicinæ locus erit: Si in ſiniſtram repandus flectatur, difficillime remedijs patebit, quod iam morbo uictus animum deſpondeat. Ea tamen experiri conueniet auxilia. Duodecim equi uenæ ſcalpello ſoluentur, ita tamen diſtribuendæ ut tridui ſpatio quatuor quotidie ſeriantur. Deinde potio hæc danda quæ habet croci myrrhæ troglotidis, ſpicæ nardi, piperis candidi ſingulorum uncia, hydromelitis ſextarios treis, olei ueteris ſextarium unum, olei roſacei, lentis ſingulorum heminam. Omnia uaſe nouo dimittuntur, & cum catulo qui decem dies non exceſſit coquuntur, adiecto hydromelite & ouo. decemque diebus perpetuis aut pluribus infunduntur.

PELAGONIVS.

CVm equus ſpirare ſine ſono et anhelatione non poteſt, ſuſpirium noſtris, aſthma græcis appellatur. Tum ſapæ Cretenſis ſextarius, iris Illyricæ, piperis, myrrhæ troglotidis croci pollinis, thuris tragacanthæ ſingulorum uncia, uuarum paſſarum quod ſatis eſſe uidebitur. Hæc miſcellanea præbentur. Suſpirioſe laboranti fauces melle butyro axungiaque demulcentur. Deinde tenuis ſal infriatur. Cum ſpiritus non niſi recta ceruice trahitur, orthopnœam græci uocauerunt. Quæ hijs notis deprehenditur. Arrectas aures animal continet, & igneum quid expirat. Ilia identidem retrahit. Oculi patent aperti. Remedium eſt ſanguinem e dorſi uertebris mittere & commixto

oleo

oleo & aceto cum ſanguine qui profluxit pecus illinere. Cibo quantum maxime fieri poterit abſtinere. Aut ijs quę calfaciendi vim obtinent ut eruo aut ciceribus veſci. Hyeme triticeo farre, per æſtatem hordeaceo ſuſtinere. Item tragacantha defrutum bitumenq; quibus caninus ſanguis ſit adiectus, & triti cumini quantum tribus digitis capi poteſt ex vino propinantur. Aut candidus oui liquor ex melle, et pineis nucibus infritis. Diebus viginti aut pluribus donec pulmo perſanetur: Sin nihil ijs fuerit adiutus, curabitur inſerta pectori radicula, quam veterinarij conſiliginem vocant, aut narium uel auricularum radicibus impacta. Siquidem has in partes omnis vis morbi noxiumq; virus elicitur. Aut paſtilli cum hydromelite dentur, qui amaris nucibus & ſylueſtris cucumis radice melle exceptis conſtent. Aut radix mori trium obolorum inſtar trita cum calido vino naribus infunditur. Sed equorum capita qui ſpirandi difficultate premuntur, prius olei cyatho et vini ſextario perfricentur. His enim deploratis fere ualetudinibus remedia pollicentur. Porro difficultas ſpirandi ſudore plurimo labore aut ſuſpirio concipitur. Qui hoc vitio conflictatur equus, naribus purulentam ſaniem expuit. Cui potio maximum adfert commodum, quæ capit ſapæ Cretenſis heminas treis, abrotani quadrantem, floris hyſſopi, caſiæ, eryngij tragacanthæ pollinis thuris maſculi ſingulos ſextantes. Hæc omnia diligenter fuſa & ſapæ commixta faucibus immittuntur. Suſpirioſo ſanguis detrahitur, & cum ſextario vini atq; olei thuris ſemuncia, marrubij ſuccus inſtar heminæ inſtus infunditur.

TIBERIVS.

SPirandi difficultas his ſignis cognoſcitur. Ilia equi identidem emicant. Nares ſibilū ædunt. Mærore iam elangueſcens conficitur. Cui hac ratione ſuccurritur. Oua tria in aceto macerata primo die, altero quinq;, tertio ſeptem expreſſis eorum putaminibus induntur ori.

Ad exhulceratione pulmonis.

EST etiam grauis pernicies cum pulmones exhulcerantur. Inde tuſsis et macies & ad ultimum phthiſis inuadit. Quæ ne mortem adferant, radix coryli inuſta perforatæ inſeritur auriculæ. Tum

porri ſuccus inſtar heminæ pari olei menſuræ miſcetur, & cum vini ſextario potandus datur diebus compluribus.

APSYRTI ad hulcera putrida maxillarum.

SI vitium freni iniuria creauit, torrefaciens chalcitem ubi igni incanduerit, cum melle teres, dum in puluerem leuigetur, & in pyxide recondes. Cū uſus depoſcet, ad hulcera quæ putreſcunt, aut in ore vorat paſcuntq3, aut quacunq3 parte corporis erumpat adhibebis.

HIEROCLES.

SI marcidum aut putreſcens hulcus in ore deliteſcat, Id ubi ſic explicueris ut oculis pateat adures. Sed non eſt committendum ut ferramento tendones aberrante ferro contingas. Si in ſpinam dorſi ſe demerſit hulcus: ubi tunicam diſsecueris, candens medicamentum adhibebis. Sed hoc ſedulam animaduerſionem deſiderat. Si in coſtis hæreat oſse tenus excindes. Deinde cupreſsum bene tuſam cum æquali polenta modo ſubactam parti vitiatæ ſublinies. Hulcus nō ante quartum diem circuluatur, ante quod tempus omnem manus contactum reſpuit. Aut braſsicæ folia tuſa adiecta polenta perlues. Aut ſylueſtre porrum ſatiuumq3 tritum adiecta farina hordeacea impones. Si cruſtæ deciderint, ſic ut marcor conſpectui ſubijciatur, illinens prius vulnerario medicamine tuſam ariſtolochiam aut crudam picem indes. Anchuſam aut tritam chalcitim. Aut uerbaſci folia, aut ſideritim herbam ſuperpones. Habes aduerſus putrida hulcera ſecundo uolumine, quæ de ijs medicamentorum compoſitionibus præcepi. Si os putridum hulcus inuaſit, acidum pumicum tuſum cum polenta conſparſiſse, & in aceto ſubactum liniſse prodeſt. Aut cupreſsum tuſam cum polenta & irrigatam aceto ſparſim indidiſse ſatis eſt. Aut chameleæ & ariſtolochiæ rotundæ frutices tuſos & cretos æquis ponderibus deligaſse.

APSYRTI de Cardiaco morbo Cap. XXIX.

APſyrtus Agatocli artis veterinariæ prudenti ſalutem. Te qui iumentorum alimonio lætaris, cardiacorum indicia noſse commodum eſt. Laborans equus eo morbo exhauſtus elangueſcit & ilibus ſubſtrictis trahit ventrem. Cæterū demiſſis oculis triſticiam præ ſe fert. Teſtes et genua tument.

His

His itaq; notis vitium aperte fatetur. Cui ita ſuccurren-
dum eſt. Calfacientia per os aut nares educta lingua conue-
niet infundere. Id eſt piper vinum oleum ſcyllam. Item
lauribaccas aut thymū. Aliis quoq; calfaciendi dote pre-
ditis modo ſubueniant utendum. Cibo ſicciore roborandus.
Viridibus pabulis prohibendus. Vino oleoq; defricandus.
Sed venter contectus eſſe debet. & pectus maxime ue-
ſtimentis opertum. Tritum ex oleo ſulfur infricandū.
Equile in quo uerſatur identidem euerrendum. Cui nōnihil
inſternatur quod iucundum odorem expiret, ut myrtus
laurus & id genus alia. Verum cum talibus ſignis
ſic implicabitur ut ingredi nō poſſit, compulſus ab equi-
ſone vacillet, & triſtem uultum ut ante monuimus præ-
ferat. Si ex ventre et armis ſudor prorumpit, ita vt
tremor et intenſio neruorum accedat: si ſubinde concidit
nec protenditur, ſed iacens in ventrem decumbit, ac magis
excruciatur doloribus, ita ut eis par eſſe nequeat, cum
ſurgendi voluntas inceſſerit, impos ſua ſpe fruſtratur.
niſi magno impetu conatus prodeat. Teſtes conuelluntur
et genitale prominet ac paulatim vrina fertur, ſcire li-
cet ad extrema ventum eſſe. Quod bilis iam in
arterias prorepſit & cordis officinam expugnat.

HIEROCLES.

CArdiacum equum hiis notis cognoſces. Ven-
trem et ilia contrahit & triſtitia confici-
tur. Caput inſudat. Quod ad curandi ra-
tionem pertinet. Quæ calfaciunt utiq; fuſa
per os aut nares opitulantur. Piper ex vino et oleo
ſcylla thus aut ariſtolochia, bacca lauri aut myrrha
thymus uel quodlibet aliud quod ſibi calfaciendi natu-
ram vendicauit. Avidiore cibo fulciatur. Vino & oleo
confricetur. Cum uenter tum pectus maxime cōtegantur
Sulphur ex oleo ſuffricandum. Stabulum in quo cubitat
ſubinde conuerratur. Etenim equile mundum expoſtulat.
Vbi ea cōſpergantur quæ bonum odorem efflant, ut myr-
thi & laurus frondes et conſimilia. Porro cum cardia-
co languore victus fuerit equus, pedibus inſiſtere nō
valebit. Quod ſi cogatur ingredi, parietes conſectatur, et
in ea quæ ſeſe ferunt obuiam occurrens incumbit. Venter
ſudore digeritur. Armi maxime contremiſcunt. Neruo-
rum diſtentio ſequitur. Vires omnino labant. Nec

niſi maxima vi niſus erigi poteſt. Teſtes ita cōtrahit ut lotium paulatim egeratur. Iam flaua bilis per arterias illapſa cordis arcem obſidet, ſic ut ne amplius quidem prorogari uita poſsit.

THEOMNESTVS.

SI defluxio aliuſue dolor in cordis ſedem decubuit neruorum diſtentio ſequitur. Labant genua. Cum corpus tum maxime caput afficitur. Ergo cum hæc indicia repræſentabit, opus erit infundere laſeris quod magnitudine fabam æquet, mellis trientem, nitri quadrante, aquæ ſextarios duos, calfacti aceti ſextariū unum. Quæ in eodem uaſe recipiuntur, miſturaq; per triduum ingeritur. Viridi fœno gramine aut medica paſcatur. Sed ſi hijs proſperam ualetudinem nō recuperet, ſanguis priorum pedum poplitibus, aut etiam ſuffraginibus emittedus eſt. Sanitatis compos recreetur.

PELAGONIVS.

CArdiacum hæ notæ demonſtrant. Equus cōtinenter humum capite compulſat. Ilia ſubinde demordet. Conquieſcens ſudore digeritur. Cui ita ſubueniendum eſt, ſi modo incommodorum moli par eſſe poſsit. Sinapis laſeris ſingulorū quod fabæ magnitudinem impleat, mellis acetabula duo, aquæ calidæ cyathos duos in aceti cyathis quatuor. Vnā terito, miſturam propinato. Inſuper equū agito. Viride pabulum obijcito. Poſteā ſanitati fuerit reſtitutus, tendonū venas ſauciare, et a poſterioribus partibus ſanguinem emittere cōuenit, quo longiori ſanitate fruatur.

Eumelus ad dolorem cordis.

COrdis dolor cognoſcitur cum equi dexter oculus collachrymat, et genua labant. Tum ſanguis uti præcepimus detrahatur. Sorbitio per ſiniſtram narem infundatur. Quæ habeat ſeminis fœniculi acetabulum, amiſi tantundem, vini candidi heminam. Hæc miſcentur. Factaq; ſorbitio per triduū ingeritur. Si permaneat dolor, ſanguis è crure mittendus. Deinde laſerpitij radix inſtar fabæ, nitri tantundem, mellis acetabula duo, calidæ aquæ quatuor heminæ cū una aceti hemina commiſcentur, & faucibus infunduntur. Aut ſcylla & ariſtolochia, thus myrrha thymū vino excipiuntur, miſturaq; per nares immittitur.

Sed

Sed animal operiatur ſtramentis. Omnis ſtabuli ſpurcitia deuerratur, quod mundum cubile deſideret. Idq; myrrhæ & foliorum lauri nidore ſuffiri debet. Sed abſtineatur hordeo.

APSYRTI DE NEPHRITIDE Cap. XXX.

NEphritidis indicia ſunt hæc. Poſteriore parte tractim progreditur, reſolutuſq; vacillat, et inter incedendum parietes ambit. Huc igitur aduremus qua clunes ad ueſicam coëunt: arrectis clauis non pluribus quatuor & viginti vtrinq;, ſecundum & ſpinam duodenis ternos uerſus efficientibus.

HIEROCLES.

NEphritidem hæc ſigna portendunt. Teſtes ſublimes tolluntur: Poſterioribus pedibus non inſiſtit. Equus vrinam facit nigram cruore perfuſam craſſamq;. Cui ſic ſubueniendum eſt. Clunes et lumbi fouentur deliniunturq; cerato. Veſtimentis equus muniatur. Obÿcienda ſunt quæ urinam cient, et humori mouendo ſunt, ut feniculum & apium. Viridis medica danda, & candidum cicer in vino præbendum. Deinde apium binarum ligularum inſtar, dauci pares modi, anethi binæ portiones, myrrhæ terni oboli. Hæc teruntur & in paſſi hemina infunduntur. Leni greſſu procedat. Tepida aqua quæ congium impleat per ſedem ingeratur. Culmis mollibus cubile ſubſternatur. Si uero ſynceram vrinam ferri conſpexeris, teſtes gracileſcere ac pedes poſteriores ſenum digitorum ſpacio minus ſupergredi nō aliter ſentio q̄ ut Cleomenes Lmdius prodidit, vſtam uerbaſci radicem in vino conterendam, & addito pari aquæ modo in aluū ex inferioribus partibus indendam. Sunt qui præcipiant farinam tritici præſtandam. fœnum bonum et panem quantum voluerint exhibendum. Item cicer dandum sed lenibus exerceatur ambulationibus.

TIBERIVS.

NEphritidis ſigna ſunt huiuſmodi. Nerui ex quibus genitales partes dependent, quos græci cremaſteras appellant, impleti turgeſcunt. Ilia palpitant. Pedes ſubleuat. Oculi tanq̄ emiſſitÿ ſuſtolluntur. Ingredi nō poteſt, quod erecti renes incumbent. Quod ad curandi rationem pertinet, ſanguis inguinibus emit-

ti debet. Cibus eſt ſubſtrahendus. Hac potione vtendum. Thuris ſextans, fabæ freſæ quarta pars, Hæc minutiſſime detrita cum melle compluribus diebus per nares infunduntur. Ambulationibus ſubinde credatur. Deinde tali ſorbitione utendum. Catulus genitalibus locis exemptus in ptiſana ferueſcat, & cum melle colatus per os multis diebus infundatur, dum ad ſanitatẽ ventũ ſit.

Nephriticorum præſagia & curatio.

SI equus aut veterinum aliud hac mala ualetudine corripiatur, hæc aderunt indicia. Non oſcitatur omnino nec hiſcit, partibuſq; posterioribus inniti non poteſt. Sed ſubinde ſtatus mutat. Inter gradiendum prioribus deficitur: poſteriora in gyrum torquet, quaſi circulos ducat. Nonunq; utraq; in orbes implicat. Maleoli craſſeſcunt & tardiores deprehẽduntur. Morbus diſcutietur ſi calida aqua ſpina dorſi largius foueatur. Si renes equo dolent, ilia et teſtes micant. Lotium ægre it. Poſterioribus pedibus circulatiore motu q̃ prioribus graditur, & ſolito magis hinnit. Hac curandi ratione ſubuenitur. Haſtulæ regiæ radix in meraco vino decocta mox trita cũ aqua egelida ſubijcitur aluo. Renes quoq; calidioribus unguentis demulcentur. Equũ ſi renum dolores excruciant, lac ouillum inſtar vnius heminæ per triduum infundatur. Aut tantundem ceruinæ medullæ decoctæ cum oleo rari, Aut odorata potio quam vocant aromaticam cum vino oleo melle & ouorum liquoribus immittatur. Vino et oleo et nitri ſpuma perfundatur. & ubi calida adhibueris fomenta, dorſum pannis inuoluere prodeſt. Hoc vitij genus citatiore diſcurſu contrahitur. Renum dolores abigit hæc miſtura. Piperis petroſelini, troglotidis myrrhæ ſingulorum triens, ſpicæ nardi ſeminis apij caſtorij ſingulorum vncia, lachrymæ papaueris ſextans, aniſi caſiæ ſingulorum triens. Si hæc tuſa cretaq; ligulæ plenæ menſura propinentur, cõdito diluta. Renum inflammatione quam nephritidem appellant, tentatur equus cum nimis ſarcina grauatus ferendo oneri cedit: aut ubi lacum tranſilijt. Cui peculiare eſt ut poſteriores pedes ſubſidant. Solet etiam vitium concipi cum eximium frigus ſenſit. Curatio itaq; erit ut lumbi calida perfundantur, Aduerſuſq; medicamentum cum uſus poſcet adhibendum.

Sequens

Sequens potio ijs auxiliatur quos renum dolor male
habet. Vndecim cupreſsi gallæ cum adhuc virent cre-
mantur. Quibus tritis miſi ſiccati & triti & olei primæ
notæ ſingulorum quadrans adijcitur. & in vini ueteris
ſextarijs quatuor. Hac miſtura per quatriduum equus
ſaliuatur. Quod ſi uehementior q̃ ut ferri poſsit do-
lor urgeat, ungularū venæ ſoluentur, & ſanguine qui
profluxit ex axungia et oleo delibuti renes leniuntur.
Quod ſi neceſsitas efflagitet, malagmatis uti nō erit alienū.
Renum dolorem leuat et laſsitudinem diſcutit acopū quod
habet olei libras decem, euphorbij deuncem, ſiccæ radicis
chamæleonis trientem, olei cyprini libras duas, ſulphu-
ris ignem nō experti trientem, piperis radiculæ ſin-
gulorum quadrantem, pyrethri ſextantem, herbæ
pedicularis tapſiæ ſingulorum trientem, ſyluestris cu-
cumis radices aridas. Omnia ſicca contundito cribrataqꝫ
oleo rigato, dum mellis craſsitudinem contrahant. vitreo
uaſe recondito, & cum res poſtulabit utitor.

De lumborum doloribus.

SI dolor equi lumbos infeſtet, ſigna hæc adſunt.
Poſteriora circuuertuntur, & inter uerſandum
aberrant, et identidem lapſantur. Cui mederi o-
portet vrentibus medicamentis. Exorſus igitur à flexu
ad genua, utrinqꝫ candens ferrum compellito. Vt quod igni
deflagrat penitus adigatur. Locus ſiquidem graui conſtat
carne, quæ nō facile prementi cedit. Deinde friatū ſa-
lem parti glabræ reſpergito. Mox admixta calida aqua
vinum & oleum inſpirato. Panem quoqꝫ hordeaceū me-
rum ubi peruſſeris terito, et ambuſtæ parti linito. Pecus
non ante agito q̄ complures dies exigantur, q̃ plu-
rimo cibatu firmato.

Vnguentum lumbis efficax.

ACeti bituminis ſulphuris vini opopanacis pares
modi miſcentur & eo cum poſcit uſus imbuun-
tur. Ad leuandos lumborum dolores. Braſsica trita
adiecta vini hemina cū frigida aqua impoſuiſse pro-
deſt. Item cupreſsi folia in puluerem detrita, qui menſura
heminæ compleat, addita polentæ libra aceto ſubigun-
tur, & dolenti loco admouentur. Itidem aridæ reſinæ
ſextans tantiſper coquitur dum eliqueſcat, Hordeacea
farina & caprillus adeps adijciuntur, eo uſqꝫ dum

ſpiſſeſcat. Hæc affectæ parti calida imponuntur, et ſubinde applicantur.

Dolorum coxendicis remedia.

SI dolor coxendicem male habeat, poſterioribus cruribus perinde quaſi vinctus eſſet ingreditur. Sanguis igitur utriſq; inguinibus extrahitur inſtar quatuor heminarum, et multa calida perfunditur, & inſpiratis oleo vinoq; defricatur. Sic enim ex toto conualeſcet. Si ne ſic quidem is morbus diſcutiatur, in orbem utraq; coxendix candentibus ferramentis exhulceranda. Reliqua curatio uti ſcriptis antea mandauimus adhibenda.

Si ceruice equi poſteriorem in partem rigente, aut vndecunq; coxendix indoleſcat, protenta cauda venæ uerberentur. Quæ uero diſtenta magis ad ictum intumuit, ſcalpello ſoluitur. At uero equus qui hoc vitio corripitur frequentiorem ſpiritum promit. Lumbos eius & ſpinam dolor exercet. Tum hac utendum curatione. A feminibus & ungula ſanguis emittendus. Adglutinanda quæ repellant cataplaſmata. Fotus etiam adhibendi. Equili calido continendus, in quod nullum frigus aſpiret. Iſchiadicorum dolorem finit medicamen quod habet colophoniacæ libram, terebinthinæ veteris olei ſingulorum ſeſquilibram, opopanacis ſeſcunciam, galbani ſextantem. Sed quod conſtat euphorbij uncia adarcæ alcyonij ſingulorum ſeſcuncia, baccarum lauri triente, piperis vncia, cyprini olei ſextante, inter ualentiſſima auxilia eſt. Si rupta coxendix aut colliſa eſt equus anhelat crebro & gemitus exprimit. Venter flatu diſtenditur. Lumbos igitur et doloris ſedem manibus contractes, & ubi vinculis equum cohercueris, candente ferro locum oportet exhulcerare. Sic noxius humor euocabitur, qui putris oui luteum repræſentabit. Itaq; friatum ſalem & irrigatum pice hulceri ignem experto inſtillabis.

Claudicanti equo quod remediũ adhibeatur.

SAnguis demiſſus in pedes claudicationem adfert. Quod cum accidit, ungula ſtatim inſpicitur. Tactus autem feruorem demonſtrat, nec equus vitiatam partem vehementius premi patitur. Sed ſi ſanguis adhuc ſupra ungulas in cruribus eſt, aſſidua fricatione diſcutitur. Vel cum ea nihil profuit, ſcarificatione

demitur. At ſi iam in ungulis eſt, cultello leniter aperies.
Poſtea linamenta ſale atq; aceto imbuta applicatur, ac ſolea
ſpartea pes induitur, maximeq; datur opera, ne in aquã
pedem mittat, ut ſicce ſtabuletur. Hic idem ſanguis niſi
emiſſus fuerit ſaniem creabit, Qui ſi ſuppurauerit, tarde
procurabitur. Ac primo ferro circunciſus & expurgatus
Deinde pannis aceto et ſale & oleo madentibus inculcatis,
mox axungia vetere et ſeuo hircino pari pondere deco-
ctis ad ſanitatem perducitur. Si dolore neruorum claudicat
oleo et ſale genua popliteſq; et crura confricanda ſunt do-
nec ſanetur. Si genua intumuerint, calido aceto fouenda
ſunt, & lini ſemen aut milium detritum conſperſumq;
aqua mulſa imponendum. Spongiæ quoq; feruenti aqua
imbutæ & expreſſæ atq; melle litæ recte genibus ap-
plicantur. Quod ſi tumori ſubeſt aliquis humor fermentũ
uel farina hordeacea ex paſſo & aqua mulſa decocta
imponitur. Et cum maturuerit ſuppuratio reſcinditur
ferro, eaq; emiſſa linamentis curatur. Minus tamen
claudicabunt iumenta, ſi opere diſiunctis multa frigida la-
uentur pedes, deinde ſuffragines ac coronæ. Si ungulæ ſub-
tritæ ſunt, eluũtur vrina calfacta. Deinde faſce ſarmẽto
cum iam ignis in fauillam recidit, feruentibus cineribus cogi-
tur inſiſtere, ac pice liquida cum oleo uel axungia pe-
dis cornua linuntur.

HIEROCLES de ventris dolore. Caput XXXI.

CVm venter equo dolet, ſigna ſedulam deſide-
rant animaduerſionem. Nonnulli em̄ tanq̃
urinæ difficultate medeantur commouentes effi-
ciunt ut nonnihil intra animantem rumpatur
Aluus autem quietem poſtulat. Sudor itaq; ex lateribus
ilibus & teſtibus prorumpit. Venter eminulus attollitur.
Pecus ſolum pedibus pertundit, & in affectam partem
utrinq; uolutatur, Quaſi doloris ſedem nutu demonſtret.
Interdum corpus totum intremiſcit. Sed hæc accidunt
etiam equo quem vrinæ tormina fatigant. Verũ reli-
qua nõ exprimit ſigna, quibus vrinæ difficultas depre-
henditur. De qua conſequenter nobis diſſerendũ erit. Si
modo quibus remedijs ſedetur dolor ventris dicere pro-
poſuerimus. Pertuſis pectoris venis ſanguis multus eli-
citur, & uncta manu per anum inſerta fimum quod
tranſitum præcludit extrahitur, tenuiſq; ſal m̄s [?] tar-

acetabuli ſubditur, crebroq; provitandus ut alui recrementa
deyciat, ita dolor finietur. Porro multa calida fouere ter=
ga coxendicesq; proderit, & betæ decoctum cum paſſi
ſextario per ſiniſtram narem infundere. Aut ficos in
quatuor heminis vini coctas, quibus nitrum tritum fue=
rit adiectum, ingerere. Aut poliophyllon itidem in vini
ſeſquihemina decoctum indere. Dein agere currentem. Sed
non tam concitare ut anhelet: hordeo per triduũ abſtineri.
Quin & intra diem q̃ equus noxam traxit, nulla poteſtas
aquæ facunda eſt, Sed viridi tantum fœno ſubſtinendus.
Poſt triduũ hordeum ſenſim copioſius miniſtretur. Intereſt
quoq; doloris cauſam didiciſſe. Cum ad intentiorem curſum
extimulatus equus ſubito conquieuit, ſtatimq; hordeum de=
uorauit, id minime concoquet. Quo fit ut cibi maior pars indiſtri=
buta coëat. Hinc ventris tormenta concitantur. Aut ſi fœno
ueſcens exilem araneum phalangio conſimilem ederit, quẽ
bupreſtim appellant. Siquidem uſq; adeo inflammatur equus
ut ſe ipſe in terram allidens deturbet. Cui folijs braſſicæ tri=
tis adiectis vini ſextarijs duobus & olei hemina ſuc=
curritur. Abſinthium etiam in vino coctum per ſiniſtrã
narem infunditur. Venter ſulphure trito in oleo quod
ſatis eliqueſcat inducitur. Hordeum aqua perfuſũ betæ
adyciatur. Eadem ijs quos vermes torquent præſidio ſunt.

Theomnestus ventris dolori.

VEntris dolor equũ exercet, ſi cibos nõ con=
coxit. Sed crudus integrum hordeum deycit.
Quod ſi in ventre diutius remanet, cum ſitis
ob cruditatem excruciet, liberalius ebibit. Hinc
hordeum ſucto humore tumeſcit, aluumq; replet, et tormina
ciet. Et niſi celerius excrementa ventris exigantur, pe=
riculo locus eſt. Oportet itaq; clyſteribus oleum et aquam
ingerere, & per ſedem inſerere manum unctam, et cõtinuo
fimum elicere. Paſtillum quoq; cũ ſcammonio inſtar oui vn=
us in anũ indere. Sic utiq; uenter reſoluetur. Horum
ſimilia quædam oſtendit ventris cruenta proluuies, quã
dyſenteriam vocant, Sed refert quod priuatim ſeſe demorde=
at equus, & uentrem paſſim dentibus ſauciat, moleſtia in
ſeſe ſæuire ſtimulante. Cui braſſicæ ſuccum ex oleo &
vino per ſiniſtram narem oportet infundere. Sit aũt mo=
dus vini ſextarius, & olei pars quarta, braſſicæ ſucci
tantundem. Subinde cauſis alijs compluribus venter do=
lorem

lorem contrahit, ut cum deliteſcente in fœno bupreſtim deuo
rarit. Eſt autem ſimilis phalangio vermis. Aut cū arane-
um lyci cognomento depaſtus eſt, quod frequenter in fœno
natum reſidet. Aquarum quoq3 vitio accidit, dumq3 peregrinar
nouitate tentatur. Cum adhuc malum id recens hæſit, potionē
infudiſſe proderit. Si dolorem quoq3 ventris tineæ crearunt,
cum dolore crebro ſe uolutat equus. Cui pſilij tuſi, ſcobis cer-
uini cornus ſingulas vncias, cum opopanacis ſemuncia,
permiſcere oportet, & in aqua mulſa infundere. Menthæ
decoctum detur potandum. Teneris lauri cacuminibus
veſcatur. Si vrinæ difficultas huic vitio ſuccedat,
oleum cū drachma Cretenſis opopanacis ingeritur.

Verminoſæ alui doloribus.

SOlent vermes quaſi lumbrici nocere inteſtinis.
Quorum ſigna ſunt. Si iumenta cum dolore crebro
volutantur, ſi admouent caput utero. Si caudam ſæpius
iactant. Præſens quoq3 medicina eſt, inſerere manum, &
fimum eximere. Deinde aluum marina aqua uel muria
dura lauare. Poſtea radicem capparis tritam cum ſextario
aceti infundere. Nam hoc modo ſupradicta intereunt
animalia.

Eumelus ad ventris dolorem quē vermes excitarunt.

AQuæ quæ potanda præbetur, aut fœno quod estur ni-
tri paulum adijciatur. Succus braſſicæ in paſſi
hemina miſtus, et per ſiniſtrā narem defuſus remedio eſt.
Chamæmelum ex vino & oleo tritum per corniculum
infundi prodeſt.

Tineoſæ alui doloribus.

VEntris dolor creari cōſueuit quando vermes vici-
nas partes lancinant, ſuiſq3 uellicant morſibus.
Tum ſine ulla cruciatus intercapedine torquetur
pecus, et crebro uolutatur. Venter intumeſcit, & admouet
viſum et os utero. Supraſcriptis remedijs eſt pugnandum.
Sed ſi tua fert opinio, centaurium & ſylueſtris cucumis
radicem admiſcebis. Iuuabit etiam ex inferioribus par-
tibus medicamenta quædam indidiſſe. Siquidem nitrū
& oleum pari pondere viridi betæ miſcentur, adiecto
decocti iure, in quo caput capræ cum gallinaceo ſit inco-
ctum, & ex ptiſanæ cremore inſtar ſextarij com-
mode ſubter in aluum dantur. Cum autem dolor inua-
dit, fomentis venter muniatur, Aut apij ſemen tritū

aut triſago friata cum myrrha in vino candido odorato ſuffunduntur.

PELAGONIVS.

AD leuandum ventris dolorem proderit panacis radicis ſcrupulos duos, ariſtolochiæ ſcrupulum in odorifero vino contriuiſſe & faucibus infudiſſe. Aut ſeminis rutæ acetabulum ex vetere vino præbuiſſe, uel ſolam, & naſturcij tritum in vino & oleo ſemen egelidum indidiſſe. Aut ſtillaticiam myrrham, quam ſtacten uocant, in ſextario vini ueteris addito ſalis callo. Sed prius hoc medicamentum candenti ferro ſit inuſtum deturq; tepidum. Quin etiam humano ſtercore palatum pecudis infricuiſſe iuuat. Item leporis fimum cũ nouem cochlearibus mellis & piperis quindecim granis in pila tritum, cum ſucco braſſicæ per corniculum utiliter infundunt. Aut ſuillos tres talos, quos humani dentes nondum attigerunt, crematos, & in vini & olei hemina contritos inferunt. Sunt qui ventris et inteſtinorum dolorem ſedari viſu nantium & maxime anatis tradant. Quam ſi cõſpexerit cuj inteſtinum dolet, celeriter tormento liberatur.

APSYRTI de iocineris dolore Cap. xxxij.

SI iocineris dolor equum exercet, identidem couertitur, & doloris ſedem veluti oculis luſtrans oſtendit. Gemitus quoſdam exprimit. Os aridum adeſt nec ſaliuis fluidũ. Quare lingua exaſperatur & ſimul intumeſcit. Concidens huc illuc verſatur, nec ſuper hoc viſcus decumbere ualet. Cum uolutatur, dolores recrudeſcunt, & longe magis infeſtant. Excitus ſubinde conſurgit. Quod ad curandi rationem pertinet, exiguis exercitationibus dimoueatur. Compluribus ſtramentis aut aceribus cõtegatur, quibus molliter incubet, et olei et uini cõfrictiõibus demulceatur. Egelida potione cũ nitro ſalietur. Sed quotidie non eſt dandum nitrum. Poliophyllum in vino decoctum & per os aut ſiniſtram narem defuſum utile eſt. Illyricam irim tuſam in vini aqua diluti duabus heminis itidem oportet ingerere. Præſens auxilium eſt polemonium herbam ex vino vetere & conſimili modo ſuffundere, Quæ latioris calaminthæ ſimilitudine refert, Sed longe magis incaneſcit, amariore guſtu, odo-

re grauι. Naſcitur in Virginoſis pratis. Aut conyzam
Quæ quibuſdam cunila dicitur, incoquere cōuenit, et ex
vino et oleo fundere. Hordeum quod debet obijci, prius
aqua calida madeſcat. Nec ſecus tuſa polemonion herba
hominibus illita ſalutaris eſt. Ad eadem cunila adiecto oleo
efficax erit

THEOMNESTVS.

SI iecur equo doleat, tuſsiens gemitus exprimit.
Oculi vitiantur, Etſi ſolito voracius exeſt,
ſitaqꝫ cibi copioſioris edax, potum tamen reſpuit. Cum
ſic afficitur, hoc infuſum medicamen ſubueniet. Mellis
pondo, nitri ſelibra, vini candidi hemina, aquæ ſextari-
us miſcentur dum in vnitatem coëant, & diebus quinqꝫ
per narem dextram demittuntur. Si per hæc ad ſani-
tatem ventum nō eſt, ſanguis à prioribus pedibus emitten-
dus. Si hæc non ſoluerunt, tertia ab alis coſta lignea ru-
de candenti comburenda. Sed vna inter utrumqꝫ ſinum
coſta prætermittatur. Verum igni flagrās ſtilo digitos quatuor
exarato verſu non excedat.

AGATHOTYCHVS.

SI dolore iecur prematur, has notas equus pre-
monſtrat. Præcordia dextra parte tument, te-
trum ac grauem halitum expirat. Curſitatio-
nibus inferior cedit, & inter gradiendum pigrius poſterio-
ra crura mouet, equile refugit. Ea victus ratio ſequē-
da eſt. Salubri cibo & humidiore roborandus. In leui-
uſculas ambulationes prodeat, ſed exercitatione prohi-
beatur. Paulatim pabulum eſt dandum. Danda opera
ut molliter incubet. Pingui perungatur. Aqua detur in qua
abrotanū ſit incoctum. Siquidem potionibus magis q̃
infuſis medicaminibus morbus abigetur.

HIPPOCRATES.

SI iocineris dolore conflictetur equus, à curſu
præcordia ſentiunt exhulcerationem. Non-
nihil in pulmonibus rumpitur. Concidit cor-
pus. Pabulum faſtidit. Venas recurrens ſanguis ex-
plet. Hunc ſanguine à ceruice miſso curabis, et myr-
rha et thure inſtar drachmæ cum vini hemina infuſis
vino & oleo collues. Sed pecudis faſtidio ſuccur-
ratur dato ſimilaginis cremore. Eo ſiquidem guſ̃tu
ſæpe cupidinem edendi bibendiqꝫ concipit. Si vitium

permanet ab utroq3 alarum ſinu ſanguinem detrahere conuenit.
Quoſdam hoc vitium cepit cum per lapidoſum ſolum, aut
per aſpera loca uel lapidibus cōſtrata uehementius pro-
curſarint. Cui acetabulum cumini cum vino & oleo immi-
ſiſſe ſatis eſt. Porro mellis, nitri ſingulorum acetabulū, cu-
mini acetabula duo, eodem mittuntur, & olei & aquæ ſin-
guli ſextarij ſuper hæc coijciuntur et per nares inſeruntur.
Si hijs bona valetudo reddita non eſt, ſanguis à priori-
bus cruribus ſub genua detrahatur. Si ne ſic quidem do-
lor finitus eſt, ſub alis tertia coſta candenti virgula uel
bacillo per medium aduratur, interiecto quatuor digitorū
ſpatio, quo magis igni facta hulcera diſtent. Lacuſtres ra-
nas cum vino tepefactas prodeunt ſi triduo per os ingera-
tur opitulari. Hæc potio iocineroſis præſidio eſt. Pinea
nux q̄ tenuiſſima, croci uncia cumini æthiopici tantu-
dem. Ea diligentiſſime creta in vino præbentur. Item po-
lemoniū auxilio eſt quod in paluſtribus enaſcitur, cala-
minthæ ſimilitudine: amaro guſtu, ſylueſtre origanum cum
farina piperis & vino, aut butyrum & mel, opopa-
nacem et myrrham æquis ponderibus trita & cum vino
mixta per nares utile eſt infundere.

APSYRTI DE VRINÆ DIFFICVLTATE dolore ventris, Item de ſtillicidio & ſuppreſſione lotij Cap. xxxiij.

Certior factus ſum Domine Æliane tibi ſa-
tis exploratum eſſe pleroſq3 veterinarior
quod vitia quæ equis accidunt nō diſſimiant
aduerſa remedia ſæpius attuliſſe. Quare do-
lenti uentri nō ſecus atq3 difficultatibus
vrinæ ſubueniunt, animaliq3 non nihil membrorū cōtingit
delibari. In eo igitur quē dolor ventris male habet, hæc
indicia notantur. Latera teſtes & ilia deſudant, venter
ſuſtollitur. Pedibus terram cædit, et in partem vtramq3
conuertitur, perinde quaſi dolentem locum deſignet. Non
nunq3 toto corpore tremor exoritur. Hæc ei ſigna,
quem vrinæ difficultas manet euenire ſolent, Quibus
inſuper indicijs iam hærere vitium deprehenditur. Cum
procurrit ſub femina ſeſe cauda uerberat, et ſubinde uolu-
tatur, cluneſq3 demittit, & genitalem exerit partem
vrinamq3 guttatim reddit, quaſi micturientis ſpeciem
præbeat. Hæ itaq3 ſequuntur notæ. Equus qui vrinæ
difficultate

difficultate laborat medicamentorũ infuſionibus procuratur. Porri faſciculus cũ folijs decoquitur. & ſuccus ſi eo uti placet, qui heminas duas impleat exprimitur. quo cũ una vini odorati miſceatur. & addito olei acetabulo per nare dextram infunditur. Dein ambulare debet equus et excurrere, ut reſolutis impedimentis urinam profundat. Itide abſinthium decoquitur. & cum hemina vini ingeritur. Nec ſecus opopanacis quod parui digiti caput æquet, teritur et in eadem vini menſura uti ſcriptum eſt demittitur. Aut radicis eius quæ eſtur, vulgo edulem raphanum uocant, ſemen inſtar duorum cyathorum detritum cũ vino inſeritur. Qua ueluti præmonuimus utendum. Vel ſeminis apij tuſi cyathum eodem modo dari conuenit. Melius reſpondet ſi hipposelinũ ex vino detur. & hippomarathri radices ſimiliter infundantur. Sed præſentius auxilium erit quinq; longæ ceruicis cepas, ut quæ maiore acrimonia præditæ ſint, detractis exterioribus tunicis fractas indere ſedi. Dein ad progreſſum aut curſitationem exeat. Sic equus urinam egeret. Quinetiam calidæ aquæ fomentum auxilio eſt, qua clunes ſubinde perfundantur. Plamius à ueritate deſciuerunt, qui corrigendam eſſe ueſicæ cõuerſionem contendunt, Cuius gratia manum inteſtino recto per anum inſinuant. Veſicam tamen contingere nequeũt cum manum in inteſtino contineant, veſicaq; oſsi quod ſacrum dicitur, inſideat: Nunq̃; ſua ſede lapſa proſiliat. Pruritum foraminis quo meat urina manus inſerta ciet. quãuis interdum manu urinam moliantur. Verum qui ſolum ſedetenus hanc admouent, nihil negotij faceſſere poſſunt. Qui uero penitius impellunt, nihil equo commodant. Tum etiam noxa ingenti afficiunt. Siquidem manus attritu longe maior inflammatio doloreq; concitatur, q̃ ab equo poſsit perferri. Quare uel protinus uel paulatim fere pecus in perniciem agitur. Siquidem equo & ueterinis omnibus quæ ſolipeda ſunt, tria hæc vitia acutiſsima annumerantur, veſicæ malum, inteſtini conuerſio, quæ græcis ileos dicitur, & cardiacus morbus. Reliquos affectus compluribus diebus ſuſtinent. Hi etiam morbi confeſtim equos conficiunt, niſi celerrime ſubueniatur, hordeatio, ſtrangulatus, ventris dolor. Equo qui ventris dolore conflictatur auxiliari hunc in modum oportet. Pectoris venas ſcalpello ſauciare; Quibus copioſus ſan-

quis proſluat, & inuncta manu & per anū inſerta
fimum eximere, quod naturales exitus obſide-
bat. Salem inſtar acetabuli et mel indere. His enim
excernendi cupiditas inuitatur, & ita dolor profli-
gatur. Quin et dorſum & clunes calida multa fouere
proderit, & betæ decoctum cum vini dulcis heminis
duabus per ſiniſtram narem infundere. Item decoctas ficos
in quatuor heminis aquæ tritas adiecta nitri uncia in
fauces dare. Idem poliophyllo in vini hemina cocto præſta-
re. In ambulationem & excurſum procedat, modo nō
citate nimis agatur. Hordeum omnino ſubſtrahatur, nec
prorſus ante biduum erit obijciendum. Die quo vitium
traxit ad potandum nō appellatur. Si viride foenū
tempus anni miniſtret, illo præſertim vtendum. Hordeum
tranſactis diebus aliquot ſenſit liberalius erit præbendum.
Rationem inire q̄ optimum eſt, atq; cauſas noſſe qui-
bus difficultas vrinæ concipitur, quæ à nullo adhuc
autore literis mandatæ ſunt. At uero accidit vrinæ
difficultas plurimum cum iter agens equus, aut die toto
curſitans in via lotium nō excreuit. Hoc igitur de-
clinantem compellere conuenit, & vrinæ faciundæ de-
ſiderio ſollicitare. Nam meatus ille qui à genitali ad
iter vrinæ tendit, inflammationis iniuriæ patet. Quæ ſi
concepta peruaſit, ægre lotium redditur. Quæ cauſa do-
lores mouet, & uehementius tormentis implicat. Inter-
dum quod ſiſtens diutius intorpeſcat, nec exercitatio-
nibus committatur. Tunc acerrimos humores parit,
qui in ueſicam delapſi fiſtulæ qua lotium fertur morſum
infligunt, quam ob cauſam ſtillicidio vrinæ tentantur.
Subinde cum ingruit hyems, & exuberans frigus
aſpirauit, vitium concipiunt. Itaq; iuxta ſuccendere
ignem oportet, propter quem ſtans equus lotium ex-
cernet. Id quoq; cognoſcas licet, quod ſi mulus magna
rhododaphnæ vim eſitarit, ueſica rumpitur, quod arteriæ
quæ per dorſi ſpinam tendunt refrigerantur, & ſolutæ
fatiſcunt, quibus adiacens inhæret ueſica. Quare nihil
mirū ſi rupta dehiſcat, breuiq; mulus in perniciem
ſpectet. Equum autem quod calidiore conſtet natura
celeriterq; cibos concoquat, id malum nō manet. Dolor
ventris cruditate contrahitur. Aut cum integrū hor-
deum crudus per aluum exigit. Vel ſi copioſius
inculcauit

inculcauit, Venter potionis plenus turget, & dolore diſten-
tus laborat, & torminibus exercetur, Aut cum gallinę
pinna in fœnum inciderit quod obyͤcitur, eamq3 deuorauit, redū-
dantiam torminoſoſq3 cruciatus ciet. Animalis etiā genus
in fœno creatur, quod bupreſtim appellant, phalangio proxi-
mum. Hoc ubi pecus ederit incendio flagrat, ac periculo nō
vacat. Itidem vitio aquarū accidit, Aut cum afficitur
peregrini pabuli nouitate. Interdum cum vermes aut tineę
occupant aluum. Ab hyͤs enim dolor ventris excitatur.
Sed tineoſę pecudi nō ita periculo locus eſt, quod eę inte-
ſtinis inſident, facileq3 per ſubricos interaneorum meatus
euadunt. Vermes longe maius periculum adferunt, quod
propter tenacem ventris ſcabritiem, hyͤ difficulter abigātur.
His itaq3 notis verminationem præſagies. Equus ſeſe ia-
ctat, terramq3 præ dolore mordicus apprehendit. Si
interanea vermibus ſcateant, hoc utendum remedio.
Braſsicæ folia q̃ leuiſsime trita confuſis vini ſex-
taryͤs duobus, et vna olei hemina per læuam narem
infunduntur. Sulphure cum oleo trito venter inungitur.
Huic malo coctum in vino abſinthium ſubuenit. Hor-
deum oleo perfuſum præſertim tineoſo generi huic obyͤci-
undum. Id quoq3 vrinæ difficultati remedio eſt. Verbena-
cæ acetabuli modum in vini heminam demiſsum infundere
proderit. Itidem Cyrenaicus ſuccus tuberculo fabæ, &
nitri torrefacti drachma in vinū demiſsa, & ut antea
ſcriptum eſt infuſa ſalutaris eſt. Vt vrinæ reddendæ
libido laceſsat, propellatur is in locum ubi cæteræ pecu-
des meiendi cauſa concurrunt. Quo cum ventum erit,
q̃ celerrime vrinam emittet. Quod ſi is locus proxime
non adſit, prodigant in lutoſum, & ſic illectus hac col-
luuie faciet vrinam. Hoc prudenti rei ruſticæ Ma-
goni Carthaginenſi refertur acceptum. Aſserit autem
cum vrinæ difficultate torqueatur equus, ſi priorum
pedum ex infimis unguibus delimata ſcobis in hemina
vini per nares infundatur, cieri vrinam. Hoc etiam
apud Sarmatas didici, equum oportere aut ſtantem tenere
veſteq3 inſtrata à ceruice ad ueſtigia confectum atq3 ita ven-
trem teſteſq3 caſtorio ſubiectis carbonibus ſuffire, & ubi
vas unde conceptus nidor eructatur ſubſtractum fuerit,
pecus agitare. Sic q̃ celerrime lotium mouebitur. Quin e-
tiam oportet balanū ſale & melle coactam inſtar oui

ſedi ſubijcere. Hoc enim utriſq; remedio eſt. et eis quibus venter præ dolore tumet, & qui vrinæ difficultate cruciantur. Etenim hærentem vrinam euocabit. Doloris qui in excernenda vrina cietur, tria ſunt genera, quæ ſecundũ rei euentum appellationem acceperunt. Siquidem vrinæ difficultas dicitur, quũ lotium ægre it, & magno negotio editur, dyſuriam græci uocant. Deſtillatio vrinæ cũ guttatim emittitur, & paulatim deſtillat, ſtranguria nominat. Vrinæ ſuppreſsio cum pecus omnino vrinam emittere nõ poteſt, iſchuriam appellant. Quorum duobus uti ſcriptum eſt auxilium adfertur. Si remorans prorſus vrina ſic hæret ut meiere nõ poſsit, periculo nõ uacat. Nec facile remedium adhibetur. Cum aũt obijciuntur, quæ acri facultate prædita ſunt ut pellant urinam, ea in vrinario meatu pruriginem creant, multoq; magis inde vitiũ gliſcit. Cui conuenit dictum locum ſpongijs aqua calida imbutis fouere, & medicamentis quæ infunduntur uti, paſſo aqua calida pari diluto, ſed non duas heminas excedant. Hoc idem hydromelite præſtari ſolet, etiam ſi læua nare ſuffundatur. Decoctum betæ huic vitio ſubuenit. Nec ſecus maluæ decoctum ex paſſo fuſum auxiliatur. Viride fœnum exhibendum eſt, ſed ſi nõ adeſt, ſiccum aqua mulſa conſpergi debet. Nec ſecus reliqua quæ obijciuntur pabula eadẽ mulſa perfundantur, quando talium obiectu prurigo diſcutitur nec erigitur coles. Opus eſt aũt hordei cremorem aqua mulſa diluere, & ad hunc modum præbere. Si quando fœminam accidat vrinæ tormento conflictari, mas ſalaciſsimus qui flagret ardore coëundi obijciendus. Ea veneris ſtimulis illecta confeſtim vrinam emolietur. At ut ſummatim dicã, indicia & horum morborũ curatio ita ſe habet.

Ne ueterina ſtillicidio vrinæ uexentur flumium nacta.

Cum hyeme veterina iter facientia in amnem inciderunt, in quo fluentum ita ſit ingens & altum ut eorum dorſa proluì poſsint, tum diſiungi ea oportet, & ſtimulari ut vrinam faciant. Rurſus cœptum iter proſequi. Quod ſi tentatum nõ fuerit, facile in quibuſdam vadi vrinæ ſuppreſsione torminibusq; corripiuntur.

HIEROCLES.

Tres morborum vrinæ ſpecies. vrinæ difficultas eſt, quũ ægre lotium redditur. Stillicidium cũ guttatim ſtillans excernitur. Tertia ſuppreſsio cũ remorata

prorſus

prorſus non reſpondet. Quod vitium euenit ubi die toto pro-
grediens equus & excurrens vrinam nõ ædidit. Qua
de cauſa meatus à ueſica ad foramen pertinens, per quem
vrina fertur, inflammationem concipit. Quam ob cauſã do-
lor maxime refricatur. Aut et cum diu ſteterit ocioſus
nec exercitationi fuerit commiſſus, acres humores in ueſi-
cam delabuntur, qui tranſitus vrinæ vellicant, ac mordi-
cus laceſſunt. Si hyeme ut frequenter fieri ſolet, eximiu
frigus aut gelicidium vrinæ deſtillationem attulit, ignis
propter eum accenſus auxilio eſt. Neq; ſi rhododaphnem
paſtus eſt equus ita noxam capit, uti mulus & aſinus,
quod calidiorem ſanguinis habitum nactus ab huius iniuria
ſe vindicet. His autem ſignis deprehendere licet. Venter
ei dolet. Sed qui difficili vrina tentatur diſcurrere cupit,
ſub femina caudam concutit. Cum uolutatur in clunes de-
cumbit. Genitale paulatim depromitur, perinde quaſi mictu-
rientis quandam præbeat imaginem. Curandi ratio hæc eſt.
Porrorum faſciculus cum folijs decoquitur, expreſſus
ſuccus qui ſextarium impleat, in miſta vini odorati he-
mina & olei acetabulo per dextram narem infunditur.
Dein ad ambulandum pergat, aut lento curſu ducatur, &
ita vrinam profundet. Itidem abſinthium in hemina vini
decoctum ingeratur. Aut opopanacis modus qui caput di-
giti magnitudine peræquet, tritus in vini ſupradicta menſu-
ra demittitur. Aut ſeminis apij tuſi cyathus in vini
odorati hemina ſimili modo præbetur. Melius ſi decoctum
hippoſelinum dederis, aut hippomarathri radices. Hoc etiam
efficax habetur. Quinq; longæ acres cepæ exemptis cor-
ticibus ano ſubduntur. Deinde curſim procedat, &
vrina manabit. Aqua calida perfudiſſe clunes auxi-
lio eſt. Aut cicera candida nigra ue coquito. Deinde
aquã infundens & ſerpuli faſciculos duos adijciens, ubi
heminatim digeſſeris per os fundito. Apſyrtus eos non
probat qui manu per anũ inſerta ueſicam corrigunt. Si-
quidem ſi hanc ſedi duntaxat admoliuntur, nullum exhi-
bent negocium. Sed interius propellentes, interanea male ha-
bent. Vehemens enim inflammatio concitatur, & dolor
maior vrget, q̃ ut ab equo ſuſtineri poſſit. Quare protinus
eum tollit, aut ſenſim morte cõſumit. Tres acutiſſimi mor-
bi equis, & alijs qui ſolidam vngulam ſortiuntur inſidere
ſolent; veſica, conuerſio inteſtinorum, quæ Graijs ileos

nuncupatur, & cardiacus morbus. Alia ægrotationū genera aliquanto diutius protrahuntur. hordeatio, ſtrangulatus, dolor ventris, equū cito rapere conſueuerūt, niſi confeſtim occurratur. Difficili vrinæ piper inſtar acetabuli in heminam vini dimiſſum infuſu proficit. Equus in lutoſam colluuiem abigendus, ſed longe magis eo, ubi cæteræ pecudes urinam emittere conſueuerunt, ita ad meiendum illicietur. aut hederæ frondes in ſextario vini candidi dulcis incoquuntur, & adiecto nitro egelida potio per narem ſiniſtram infunditur. Sed pecus poſthæc inambulare debet. Mago Carthaginenſis monumentis quæ de agricultura condidit, autor eſt, ſi à prioribus pedibus abſterſa ungulis infimis ramēta in vino trita per nares infuderis, remorantem vrinā trahes. Valet etiam id quod uſurpant Sarmatæ. Nam equum à ceruice ad ima usq; ueſtigia contectum ueſtimento ſuffiunt; ventri & teſtibus ſubiecto caſtorio, quod ſuperpoſitum prunis nidorem expiret. Dein ambulatum exigunt ut vrinam accerſant. Cum lotiū prorſus ſupprimitur, aquæ calentis imbre conſpergi oportet. & vinū dulce calida dilutum quæ ſextarium nō excedat, infundere; Nec ſecus hydromeli per ſiniſtram narē inſerere. Decoctum betæ & maluæ ex vino dulci defuſum cū prunis utile eſt. Viridi foeno firmandus equus, Si deeſt, aqua mulſa conditiuū irroretur. Reliquus cibus ſimili modo parandus, & ptiſanæ cremor et hordei paretur. Hæc pecus laxant. Quin & admota fœmina cupidinem meiendi concipit. Ariſtoteli callidiſſimo rerū naturæ fides habenda, qui equum duntaxat difficilis vrinæ vitio corripi memoriæ prodidit. Si alia ueterum placita ſequi libet, braſſicam cum folijs coctam in aquæ ſextario expreſſis folijs & eiecto liquore in quo decocta ſunt, addita vini hemina & olei acetabulo per dextrā narem infundito, & urinam profundet. Abſinthium cum vini libra coctum per narem immitti poteſt. Quin & opopanacis quod minimi digiti craſſitudinem æquet ex vino defuſum opitulatur. Simili modo radicis edulis ſemen tritum in nares datur. Quinq; longioris ceruicis cepæ corticibus exemptis induntur ano. Dein progredi pergat. Sub hæc calida aqua pecoris lumbos fouere confert. Hallucinantur qui manū inſerendam inteſtino qua conuertatur ueſica præcipiunt. Quippe cum hanc

unguibus

unguibus vellicent, non niſi noxam adferre poſsunt. Si
tardius hærens vrina movetur, caninum ſtercus ex
ſale uino ammoniaco datũ proficit. Delibrata duo capitula allio-
rum et in vino trita iuuabit infũdere, mox currente equum agere.
Ebuli quod Græci Chamæacten nominat trita radix ex
vino uetere preſsa et linteo colata utriſq; naribus inditur.
Aqua quoq; cum pulegio datur potanda. Herbæ ſabinæ
decocto feruente teſtes equi fouentur. Si tardius vrina
reſpondeat, cimicem viuum in aurem iniicito, alterumq; par-
te genitalis ſuperiore, foramini quo meat urina pertritũ
imprimito, et ſtatim lotium erumpet. Porri decocti ſuccus
expreſsus qui ſextarium impleat, immiſto vetere vino
et olei acetabulo per nares infunditur, & deinde citatius
agatur. Id per triduũ fiat. Si vrinam exturbare ue-
lis, lutum quod in vrina ſubſidit equi cuiuſlibet vino
permiſtum colatumq; in nares infundito. Lutum etiam,
quod in vrina concretum ſidit, etſi fuerit exiccatũ
eandem efficaciam obtinet. Item apij radicem cum vino dul-
ci aut mulſo tritam per os infundes. Valet medicamen-
tum quod recipit caſiæ coſti ſingulorum ſextantem, ſpi-
cæ nardi vnciam, cyperi libram, hyſſopi Cretenſis,
pontici abſinthij ſingulorum ſelibram, myrrhæ vnciam
Ea decoques in aqua, et per triduum inferes. Id quod
ad animalia ventris propellenda aduerſus neruorum
rigores & tuſsim pollet. Sunt qui tritum ex
vino araneum præſtent. Si ſtillicidium vrinæ uexat
ſuilli fimi trientem cũ vini ſextario mis tum vnaq;
colatum præbueris potandum, confeſtim vrina profluet.
Proficit quoq; medicamentum quod habet chelidoniæ uncia
fimi lacertæ quadrantem, ſucci perſeæ ſelibram, opobal-
ſami quadrantem, mellis Attici trientem, thuris maſcu-
li calcis uſtæ, arſenici piperis candidi ſingulorum qua-
drantem, adipis ſerpentis trientem, medullæ ouillæ oſsi-
bus pedum exemptæ ſextantem, anſerini adipis,
ſanguinis columbæ ſingulorum quadrantem. Ea in pila,
teruntur & ita præbentur. Idem præſtabit ſi acori triu
obolorum pondo, ſeminis paſtinacæ acetabulum cũ vini
dulcis ſextario tritum per narem intuleris. Poſt hoc
uliginoſiore loco q̃ moris ſit uerſetur, & ut lotiũ emanet
impendatur opera. Radix huius eundem effectũ exhi-
bet, aut ſemen tritum & ex vino datum. Aut

cucumis ſatiuus inſtar acetabuli. Aut cimex in aurem
iniectus, ſi mas eſt in ſiniſtram, ſi fœmina in dextram.
Tuſa radix aſparagi, & ex vino uetere feruefacta, na-
ribusq; ſuffuſa medetur. Farinam triticeam cum ouillo adi-
pe addita aqua quæ ſextarios duos impleat, incoctũ per
os ingerito. Vel ſeminis cumini ſextarios quatuor ui-
no uetere triduo per cornu fundito. Vel porri ſuccũ in-
ſtar cyathorum ſex cum aceti ſcyllini tribus cyathis
& melle pari per corniculum ori demittito. Aut opopa-
nacis ſextarios quinq; vino & melle mixtis quinq;
diebus præbeto. Sed alatur hordeo quod magna ex par-
te maduerit in aqua, & fœno tuſo ſuſtineatur. Si
ueſica ſit infercta, aut concretum aliquid intus ſe oppoſu-
erit, fœniculi ſuccum et oua miſcens et vinũ quod dulce-
ſcat ex aqua tepida in veſicam ſuffundito, & vrinæ
difficultas expedietur. Equiſetum herbam cum vino tri-
tam infundito, Aut urinæ ueteris ſidente luto ventrẽ ſub-
linito. Si deſtillet vrina nitri torrefacti, ſucci Cyrenaici
ſingulorum pondo denarij feruefacto, & ius decocti
dato, Sic lotium prorumpet.

APSYRTI DE RIGORE NERVORVM & opiſthotono Cap. xxxiiij.

APſyrtus Numenio Hephæſtionis filio Callipolitę
Salutem. Te nutrientem equos ignorare nolim
eos qui quodam rigore neruorum modo caput
in poſteriora proclinant, modo rectam et im-
mobilem ceruicem intendunt. Hos tetanicos, illos opiſtho-
tonicos appellari, ſed pleriq; curioſo nomenclationum au-
cupio ſolent complecti id quod accidit animanti. Eſt aut̃
morbus opiſthotonos cum vſu uenit equo ceruicem et etiã
caput intendi, aures arrigi, ut ne flecti quidem poſſint.
Intus oculi conduntur, in ijsq; caruncula angulorum
qui propinquiores naribus apparent, retrorſum cõtractæ
nudantur. Labra præpedita ſunt. Os dehiſcere nullo pacto
poteſt. Lingua ſic occupatur ut neq; cibum neq; potionem
capiat, Cauda reducta eſt, & dorſi ſpina rigens indure-
ſcit, ſic ut in neutram partem conuerti ualeat. Ambulans
poſterioribus pedibus nequit ſupergredi. Sed intentas ſub-
ſtrabit ungulas, priores non inflectit. In poſterius vndiq;
diſtentio ſpectat. Nec equus niſi ægre admodum ſe ipſe
ſuccutit. Cum in ædita ſe conferre conatur, retro conci-
dit.

dit. Uſu quoqꝫ venit propter diſtentionem neruorū dorſi
quodam conſortij iure ueſicam affici, & ægrius vrinam
excernere. Cum proſtratus excitur, poſterioribus in=
ſiſtere nō poteſt, ſed perinde ut ſedens canis prioribus
nititur. Unde opiſthotonos, quod obſtipus conuerſa re=
trorſum anteriora ferat, nomen accepit. Quem hyeme
implicat difficulter ex morbo ſe recipit. Æſtate for=
ſitan ut ferunt auxilium quiſpiam attulerit, ipſum il=
linens adipe ſuilla, reſina terebinthina, cera et piperis
polline, permiſto oleo. Alij eruum decoquut, & eo cre=
more caput fouent. Idem hordeo proſequuntur. Sunt qui
ſcroben rotundum in ſterquilinio defodiant, & aggere fi=
mi pecus obruant, Aut in arenam candentem ſimili mo=
do demergant. Hoc medicamentum opitulari tradunt.
Quod habet piperis grana decem, cachryos totidem, nitri
pondo denarij vnius, ſucci Cyrenaici quod fabam æquet.
Singula teruntur, rurſus in vaſe eodem omnia, adiectis
tribus olei cyathis & odorati vini hemina, bis die
per nares medicamen infundunt. Sanguinem bubulum re=
centem etiam inſerunt. Qui ſi nō inueniatur thuris drach=
mas treis, ſalis totidem in vinū demiſiſſe ſatis eſt. Quod
ſi uetuſtatem ſenſerit medicamentum multo præſtantius
iudicabitur. Id imbre vini olei nitriqꝫ tradunt imbu=
endum. Crebris frictionibus utendum. Pellem ſuccido uel=
lere lauatam, eoqꝫ liquamine inſuccatam adalligat &
potionem vino diluunt, ac nitrum exhibent. Hæc ab
illuſtribus viris memoriæ prodita ſunt. Nos tamē ijs
uſi ſumus præſidijs. Adipis ſuilli ſexdecim ſtaterum
pondo, vrſini caprilliqꝫ totidem, reſinæ terebinthinæ pondo
ſtaterum quatuor, anſerini adipis pondo ſtaterum octo,
cedrini olei cyathos treis, olei puri trientem. Ea vbi
colliquata fuerint conſperges, fariuaqꝫ quæ in aqua præ=
cocta ſit, & nitri et ſalis ſingulorū pondus quod octo
ſtateres trahat. Hæc calida inducimus, & offas ſuil=
læ adipis ex melle & oleo liquefactas naribus in=
ſerimus. Sed imprimis oportet ut adeps eliqueſcat. Li=
quori mel & oleum ſingula permiſceantur, rurſusqꝫ
cum vino ferueſacta præbeantur. Uti quoqꝫ conſue=
uimus malagmate quod ex bdellio componitur, In
oleum ſubditis carbonibus immiſſo, præſentius auxi=
lium eſt, ceruicem, caput omnemqꝫ corporis partem cy=

primo pertinere. Frictionibus etiam utimur, ac ueſti-
mentis opertum adhibito freno in apricum ſolem ducimus.
Imbiqꝫ curſu inſidente equite ſemper exercitamus quo
plurimus prorumpat ſudor. Mox totum humorem quo
difflu xit equus, abſtergemus. Corpus ſubacto pilo defri-
camus. Quotidie hoc ungume linimus; Dein paſtum ex-
igimus, donec uitium inclinetur. Tum equū reliqua ci-
borum uarietate ſollicitari conueniet, præſertim hordeo
cui cicera permiſta ſint, quo promptius in motu labra
verſentur, ſed fabas nō obijcere. Animo enim deficit ſi-
mulac eas attigerit. Potionem vino dilutam præbere debes,
& nitrum inſpergere. Liberaliorem medicaminis illitū
præſtare. Hyeme calido equili nec frigoribus obnoxio
tectum continere. Miſturam vini quæ cum oleo fieri ſo-
let utpote uanam improbo. Vinū ut quod refrigeret,
magis noxis implicat. Pice & oleo perungere iuuat, &
poſtmodum exercitare. Sed magna picis quantitas
adijci nō debet. Ea ſiquidem ſpiracula cutis obſtruit,
Quo fit uti ſudor elici nō poſsit. His qui neruorū rigo-
re tentantur, ſanguinis miſsio uitanda, etiamſi ma-
iores noſtros eam uſurpaſse nemo it inficias. Fugie-
bat enim eos exhauſtis ſanguine temporum venis,
neruoſam labrorum conſtitutionem deſiccari, nec poſtea
poſse moueri, Quare pecus media conficitur. Quibus
vero aduerſus hos morbos vrentibus medicamentis
uti placet, ij in fimum demittunt. Sed qui ſe huiuſcemo-
di moleſtijs explicuerit, deinceps miniſterio quo fungi
debet, impar cedit. Sed unde & quibus ex cauſis
opiſthotonos creetur, nunc oſtendemus, Quod nec ab ullo
adhuc autore quod ſciam literarū monumentis tradi-
tum eſt. Quū iter faciens anterioris pedis ueſtigio
clauum calcauerit, claudicansqꝫ concitatius actus
fuerit, ut ſudore manarit, id vitium corripit. Aut
ſi proficiſcens equus ſudore diffluat, per hyemis gelici-
dia. Dein aſsiduus ſub dio aut in cohorte lapidibus
conſtrata quieſcens immoretur, id vitium trahit.
Aut ſi ex itinere ſudans in loco glacie rigenti per-
frixit, aut media laborarit ita ut ne labra quidem ea
nocte manſu cieri contigerit. Aut ſi conuulſis armis
cubili ſe recepit, multoqꝫ tempore iacens decubuerit,
& in opere faciundo deſudarit, idem morbus ena-
ſcitur

ſcitur. Aut ſi quævis alia cauſa uulnus inguinibus intulit,
facile morbus opiſthotonos contrahetur. Sed ne maiorū
qui primam claſſem merentur oracula uideamur ex=
plodere, uel placita refellere; inter nos conueniat anteſcri=
ptis notis neruorum rigorem deprehendi.

HIEROCLES.

Opiſthotono uel rigore neruorū laborat equus
cum ceruicem gerit prætentam, rigidū caput.
arrectas aures. Oculos reconditos. Genæ quæ
naribus hærent repandæ contrahuntur. Labia
præpedita torpent. Os et lingua tentantur,
nec eſse nec bibere poteſt. Itidem ſpina dorſi diſtenta ri=
get, ut neq; deflecti quoquouerſus ualeat. Poſterioribus
cruribus proficiſcens tranſgredi nequit, ſed protentus tra=
ctim ungulas promouet, priores non inflectit; undiq;
retrorſum contenditur; Nec ipſe niſi magna ui ſe ſuccuſ=
ſat. Diſtentione neruorum accidit ueſicam quadam lege
conſortij uitium ſentire, ut ne urina quidem niſi ægre pro=
fundatur. Ubi poſterioribus concidit, rurſus erigi
nullatenus poteſt, ſed more canis inſidet. Cum ergo hy=
ems ingruit, uitio difficulter equus explicabitur. Nec
facile morbo defunctus reualeſcet. Per æſtatem ſaluti reddes
ſi ipſum adipe ſuillo, reſina terebinthina & polline piperis
immiſso oleo collinas. Alij decocti erui iure caput perfun=
dunt. Hieronymus uti præcipit ceræ reſinæ ſulphuri in
utroq; conijciendum oleum ea menſura, quæ quantū con=
iectura colliges, omnia quæ in ollam indita ſunt, liquata
poſsit excipere, eoq; medicamento magnopere defricandū.
Caput erui decocto fouendum. Sin aliter placet hordei
cremore corpus hirſutis tergoribus ouillis, ſua ſorde ma=
dentibus non elutis contegendum. Pabulum aſsidue præ=
bendum quo maxillæ continuo motu agitentur. Cicera
cruda itidem dari iubet. Sed Apſyrtus hæc probat
remedia. Suilli adipis pondo ſexdecim ſtaterū, reſi=
næ terebinthinæ pondo quatuor, eorundem pinguis an=
ſerini duplum, olei cedrini acetabula duo, uulgaris olei
ſextarios duos. Ea commiſceri, & poſtq; efferbuerit
coctam prius in aqua farinam, nitri et ſalis ſingulorū
octo ſtateres adijci, et hoc calido collini medicamento.
Idem offas adipis liquefactas naribus inſeri iubet: Pri=
uatim mel eliquatum effundi, et oleū confervefac tum

dari. Cum iam curatio proceſsit, pugnandum malagmate Quod ex bdellio conſtat, in Quod oleum ſimplex ſubditis carbonibus immittatur, vel multo magis cyprinū. Qua miſtura caput ceruicem et omnem corporis partē infricare conuenit. Equū ueſtimentis integere licet, et adhibito freno in locum ſole illuſtratum à uectore duci, in eoq; tantiſper apricari debet, dum ſudor affatim profluxerit. Tum ubi omnem deterſeris humore, qua decumbit pilus defricari. Rurſus eodem medicamine perlitum pabulo firmare; Id tantiſper fieri, dum inclinari uitium cœperit. Variū cibi genus ſequi. Hordeo maxime cicera miſcenda, quo labia motu concitentur. Hæc ad uictus rationem pertinet. Cum hyems inceſsit, calido ſtabulo, ne frigus experiatur, contectus debet contineri. Sed illinitionibus reſina largior adijcienda nō eſt, Quo minus ſpiracula cutis obturans ſudorem cohibeat. Idem Apſyrtus nobis miſsione ſanguinis interdixit. Urentibus tamen medicamentis exhulcerare inter ualentiſsima remedia contendit, aſseueratq; veterinū quod ſuperſtes euaſit, obeundis functionibus longe inualidius haberi. Plurimum is caſus equū manet, cū incedens pede poſteriore deerrauit, aut claudicans concitate ductus eſt, aut ſudore ſuffuſus perfrixit. Aut labore uiæ deſudans ſtatim algoribus patuit, vel pauitis ſubdialibus locis perſtitit. Aut itinere ſudoribus madens, noctem ieiunam duxit, nulloq; fultus cibo totam exegit, ita ut nullo concuſsa motu labia contorpuerint. Aut ſi quid cauſæ cuiuſuis inguina ſauciauit, opiſthotonos creatur. Nec deſunt qui hanc curandi rationem ſequantur, ut ſtatim atque initia morbi veterina ſentiant, in balneas cogunt deſcendere, & ubi ſudorem euocarint, ſiccis velaminibus extergent. Iterumq;, vbi paulo longius eos produxerunt, eadem ſuperponunt, Quæ excitum humorem ebibant. Poſtea calido deliniunt vnguento, Quod recipit acetum nitrum ſapam oua et oleum, calidisq; operimentis intectos ad equiſia reducunt. Deinceps cæteris Quæ propoſuimus remedijs vtuntur. Si ſtabulum excalfacere cordi ſit, perbelle prius ambuſtos carbones adhibebis. Namq; ſi fumum expirent, is animantem ſtrangulabit & in perniciem aget.

THEOMNESTUS.

NEruorum rigor equis & reliquo ueterinorum
generi nō aliter q̄ frigore concipitur, cum
solidæ partes affectæ sunt, et consensu quodam
neruosi generis morbos experiuntur. Ner-
uorum rigor ideo uocatur, quod corpus distentum rigescat.
Sed is maxime caput aurem & ceruicem carpit. Vitam
animal tamdiu protrahit quoad cor suum calorem membris
fœneretur, frigore nondum correptum. Eo ēm perfrixione
sentiente protinus animal extinguitur. Hoc ipse coper-
tum habui cum in Pæonia regem sequerer. Qui me tanto
complectebatur amore, ut cum eo familiariter versarer. Et
nos quidem petentes Italiam, cum Alpes superauissemus, re-
pente tanta vis niuium præceps circiter horam primam
deuoluta est, ut passim milites gelicidio cōcreti animam ef-
flarent. Equis enim insidentes distenti manebant. Se vero
animam egisse non aliter fatebantur, q̄ cum labia in
rictum contraxissent, aut cum dentes exerti promine-
rent. Equum adhuc vita fungi sors ferebat, qui milita-
re cadauer gereret agmenq; sequeretur. Defunctus autē
et scutum et habenam detinebat, insidebatq; rigidus, tanq̄
equo modo quodam adglutinatus cohæsisset. Sic ut nō sine
negocio a viuentibus auelleretur. Si uero vnā quoq;
mortem oppetiuisset equus, gelu rigens perstabat, & undiq;
fixus in uestigio manebat. Ea virorum equorūq; clades
Equus itaq; meus cumprimis generosus à quo quidam ado-
lescens uehebatur neruorum rigore correptus est. Quæ res
magnum mihi mœrorem attulit. Quandoquidem nihil perpul-
chro & celeri equo perferendum ducebam. Erat equus
natione gallicus, octauum agens annum, inuictus cursu
nec ulli pernicitate cedens. Quem ideo noxa liberare mi-
hi nō parum curæ fuit. Postq̄ uero mansuri in oppidū
descendimus ubi ligna abunde suppetebant, In quo optimus
mihi hospes aderat, equum stabulo paruulo locaui, In
cuius ambitu igni materiam succendi, quæ nullū fumū
eiacularetur. Tum fere mortem obiret intempesta no-
cte, appetente gallicinio moueri cœpit. Habens mecum
in vasculo quodam entrygon conditum obieci. Postq̄
neq; deuorare neq; maxillas mouere potuit, puros pa-
nes eo maceratos decumbenti fudi. Quin et medicamē-
tum reficiendis lassitudinibus & horroribus discu-
tiendis dicatum, ob id acopum vocāt, simplicibus me-

dicinis aduerſus hyemis inclementiam mihi compoſueram
Quo cyprino oleo reſoluto equum perunxi, ſtatimq3 ſu
dor prorupit, equusq3 moueri & comeſse coepit. Cuius me
dicaminis et vires & commiſta rerum pondera nūc ex=
ponam. Hoc auxilio omnem equorum reliquorumq3 iumē=
torum rigorem abiges. & omni algori perfrixionibusq3
medeberis, factosq3 ſemiaridos in ſuum habitum reſtitues.
nec ullum medicamen prorſus uel medico uel rei Veterina=
riæ prudenti Valentius eo traditum offendimus, nunc
ſcripto mandabimus. Recipit autem hoc euphorbij ſex=
tantem, caſtorij trientem, adarces ſelibram, bdellij qua=
drantem, piperis libram, adipis vulpinæ ſextantem,
opopanacis trientem, laſeris quadrantem, ammoniaci thy=
miamatis ſelibram, fimi columbacei tantundem, galbani
ſextantem, nitri quincuncem, ſpumæ nitri quadrantem
ladani libram, pyrethri baccarum lauri ſingulorum qua=
drantem, cardamomi beſsem, ſeminis rutæ ſemiſsē, ſe=
minis Viticis trientem, petroſelini ſextantem, iris ſiccæ
quincuncem, hyſsopi carpobalſami ſingulorū quadrantem
opobalſami libram, olei irini olei laurini ſingulos ſextari=
os, olei nardini ſextarios binos, olei cyprini ſextarios
ternos, olei ſupramodum veteris ſextarios quaternos
picis fumum expertæ ſextarium, reſinæ terebinthinæ
libram. Omnia quæ in liquorem ſolui poſsunt ſeorſum
eliqueſcant, liquataq3 ut in vnitatem coëant cæteris
permiſcentur, & ubi modice conferbuerint in vas ex=
colantur. Medicamento cum vino utendum. Si uero
tractu temporis obdureſcat, oleo cyprino velutum ſubigi=
tur, dum ſtrigmenti craſsitudinem referat. Ea res in=
dita naribus humorem elicit, & eo quod nocet
exonerat.

HIPPOCRATES.

CAſiæ drachmas treis myrrhæ troglotidis drach=
mas duas tragacanthæ drachmam vnam. Ea
leuiſsime contrita in ſingulas potiones dimitti=
to: drachmas tres & duum ouorum candidū
liquorem, & olei heminam vnam, vini ueteris tantundē
mellis ſextarium per triduum infundito. Sed anteq̄
pabulum obijcias dato erui reſiccati aut item freſæ fabæ
heminam. Si opiſthotono infeſtetur equus, ritu canis humi
conſidet, & poſteriora priores partes ſequuntur. Huic

ſanguis ex inguinibus emittendus, & calida fouēdus aqua. Mox oleo vino commiſtis lauri baccis illinendus. Caput caprina pellis induat. Lumbi eodem liquore perfundantur, & myrrhæ quadrans croci drachma olei quatuor heminæ & vini ſextarius vnus infunditur. Si neruorum diſtentione laboret equus, toto contremiſcit corpore, ſimul & horrore concutitur. Exurgens retrocedit, iterumq; rectus aſſurgit, Hinc ſudor elicitur. Cui ſic ſubueniendum. Venæ pectoris ſoluendæ. Deinque in ſedis orbe tument mox calida largiore proluendus, Cerato corpus ungendum. In tenebris quod lucem horreat habendus. Altius ei ſubſternendum. Conquieſcat in equili. Cum huc ventum eſt ut paucos gemitus exprimat, foenum nitro perfuſum detur edendum. Hordeo donec periculis defunctus ſit abſtineatur.

Rigoris præſagium et remedia.

SI equus rigore neruorum tentetur, caput immobile ceruici connectit. Nec niſi magna difficultate ſe reuolutat. Venæ dorſi diſtentæ uelut in podagra rigent. Aures in obliquū iactæ ſubriguntur. Os perſiccum eſt, nec ullis fluidum ſaliuis. Labia ſimiliter arida ſentiuntur. Tum cyathum meri calfacti, & tantundē medicamenti quod podagricon appellant, Quia pedes ijs moleſtijs extricet, qua ſpiritus nare prorumpens magis cohibetur, hac ſuffundes. Quod ubi rapuerit, curſu confeſtim agitetur. Sitq; reliqua dies abſtemia, in qua nihil prorſus præter farinam in coena prandioq; detur bibendum.

Eiuſdem Opiſthotoni præſagia & curatio.

PRimum aures equorum ſurrectæ contenduntur. Oculos monſtrant inuerſos, Qui non niſi tarde admodum verti poſſunt. Obſtipi tranſuerſa colla ferunt, corpuſq; totum in orbem fere contorquent, nec in rectum pedes explicant. Ceruix rigida ſentitur. Ergo ſi rictus eorum ſic contrahatur, ut ne hiſcere quidem poſſint, vitam fame finient, niſi confeſtim uſtione ſubueneris. Hanc igitur ab oculis auſpicatus eorum ambitu ferramentis candentibus exhulcerabis. In ceruice lineas treis eiſdem protrahes. In ilibus ductos totidem verſus ſulcabis, Sed in ſpina longiores. In lumbis iuxta ſedem tres vtrinq; duces. Vulnera igne

concepta lenibus demulcentur, & aceto fouentur. Diebus ſeptem ſaliuandum ægrotum pecus. Octauo calida aqua vulnera lauentur. & lycio nutrientur. Turundæ ſuccidis lanis factæ & melle imbutæ hulceribus inculcentur.

Pelagonij aduerſus opiſthotonicos remedia.

Qui ſedulam alendis equis dat operam, cum Imprimis hoc malum obſeruare oportet. Quandoquidem pleriq; diuerſa de opiſthotono tradiderunt, ignorantesq; non inuenerunt rationem, Vnde hoc vitium traheretur. Neq; potuerunt ſigna quibus morbus deprehenditur memoriæ prodere, quæ nos multo labore cōquirentes peruestigauimus. Hæc opiſthotonum indicant. Ceruix prætenta curuari nō poteſt, nec itidem caput. Aures arriguntur rigidæ, flecti contumaces. Oculi parui. Oſsa in facie eminula. Cutis prædura diſtentaq; Labia retorrida, rictus oris cōtractus. Nec tamen hiſcere nec oſcitari poteſt. Cibum potionemq; reſpuit. Cauda durata riget, recta immobiliſq; perſtans. Cætera propellere nequit. Suffraginum greſſus inordinate diſponit. Sic poſteriores pedes prioribus præmittens ut ungulas atterat. Priora crura flectere non ualet. Omnia membra eius anterius diſtenduntur. Nunq; aut difficulter admodum ſe ſuccutit. In anteriora compulſus retrorſus ſpectans redit. Hijs ægre fundit vrinam. Volutatus cum exurgere nititur labat. vixq; poſterioribus fultus nititur. Supra renes conſidet. Vnde nomen opiſthotoni ductum eſt. Quos id genus morbis hyems implicuit, ij difficulter ad ſe redeūt. Per æſtatem uero ſi diligentiam uoles impendere, cōuenienti fretus adminiculo, liberabis. Primū talibus Vnguentis uteris. Suillum adipem reſinam terebinthinam & ceram trita oleo excipies. Vbi in ceratum coaluerint, induces. Complures erui cocti iure caput perfundunt. Hoc idem hordei cremore tentant. Aliqui ſterquilinijs laborās animal obruunt, aut candenti ſabulo ſepeliunt, & hanc experiuntur potionem. Piperis grana decem, nitri uncia, ſucci Cyrenaici quod fabæ magnitudinem expleat. Hæc ſingula teres, additis olei et Vini palmam obtinetis duobus ſextarijs. Quam miſturam quotidie dabis potandā. Quin et ſunt qui hoc medicamentum opem adferre tradāt. Cuius & ipſe periculum feci. Recipit aut ſuillæ adipis ſcrupulos ſexdecim, adipis caprinæ totidem, reſinæ te-

rebinthinæ

rebinthinæ ſcrupulos quatuor, olei cedrini heminam, olei
cōmunis ſextarios quatuor. Omnia immiſcebis aquæ
in qua prius nitrum et ſal incocta ſint. Quo calido medica-
mine imbecillum pecus eſt inungendum. Naribus quoq;
hoc auxilium inſtillamus. Adipis ſuillæ quod ſatis eſſe
videbitur cū oleo quod oliuæ fuderunt, id cōmune nomina-
tur, et melle feruefactum miſcemus & in continentem uſum
promimus. Aut malagma viuis carbonibus oleo vulgari &
cyprino reſoluentes eo caput ceruicem reliquumq; corpus ob-
linimus. Posteaq̃ hoc uitæ genus duxeris, uelaminibus
equū integes, & in apricū ſolem produces. Vectorem inſide-
re iubebis. Qui leni curſu quem appellant calpen, dimoueat,
Aut eo quem tripedum veterinarij uocāt, quouſq; ſudorem
exciueris. Quem ubi ſtragulo uel inſtrato deterſeris, ſupra-
dictoq; remedio corpus imbues, donec auxiliorum vim ſen-
tiat. Deinde paſtum exiges. Interim aſſuetis pabulis ro-
boretur. Hordeo cicera adijciantur. In eius potu vinum ad-
datur. Hyeme loco à perfrixionibus tuto ne frigus ex-
periatur, contineri debet. Potus ſequatur calidos. Hunc
liquida pice lini prodeſt, & modo iam expoſito exer-
citari, ſic tamen moderandum, ut ne à pice quidem ſu-
dor erumpens ſupprimatur. Vrgente vitio ſanguinem
emittere nihil adfert commodi. Pleriq; vrentibus medica-
mentis uſi ſunt. Sed ſi ignem expertus periculum euaſit,
deinceps cauſarius, & ad obeunda munia ſegnis inuenietur.
nec labores viæ tolerabit. Conſequēs eſt ut demonſtrem quibus
cauſis morbus hic equos inuadat. Quoties calculoſa ſcabraq;
via progreditur. & iter faciens priori pede prolapſus, aut
alia de cauſa claudicarit. Dein adhuc ſic perambulare co-
gitur, quoad ſudore madeat. Neceſſario quæ de ſupradi-
cta ualetudine meminimus cōſequentur. Si hyems acceſ-
ſit, longaq; via uexetur, aut ſecundum exercita-
tionem ſtatim ſub dio frigoribus expoſitus inalgeat,
Aut loco perfrixionibus oportuno, aut uliginoſiore
uel horrente ſitu perſtiterit, aut ſi poſt luxati membri
coagmentationem adhuc infinito dolore in ipſam decubu-
erit, hoc morbo cōflictabitur. Huic imprimis urentia adhi-
bere non erit alienum. Calidioresq; potus auxi-
lientur. Laſer aut cyminum aut allium aut lauri
baccæ ſingula quotidie ex vino data ſanitati pe-
cus reddunt.

Eiuſdem ad rigores neruorum diſtentiones & dolores.

SI neruorū rigores, diſtentiones doloresue in po-
ſtera decubuerunt, ſigna hæc ſeſe offerent. Crura
complicantur, arm ac vertebræ ad caput uſq;
frigus ſentiunt. Lachrymæ oculis excuntur.
Cauda friget. His utendum auxilijs. Vertibulum lumboſq;
crurum tenus urito, Mox calidiſsimo equili cõcludito. Carbo-
nes viuos nihil expirantes fumi, quo maior erumpat calor
imponito. Dein in cubili ſale & oleo per triduũ illinito. Cum
autem hulceribus cruſtæ deciderũt, humana collues vrina
& aqua tepente perfundes. Ficulnea folia cũ hordeo lar-
giore, & frumento aqua macerato, pro cibis cedant. Po-
tio ſit egelida. Farina triticea calida aqua ſubacta ieiuno
detur. Hæc autem potio ita contemperata præbet ut magis
equus ſiti crucietur. Sed cum eo longe melius actum erit ſi
febris inhæreat. Accedens enim morbi reliquias digeret. Deinde
fabæ equinũ pecus ſaturent. Si nõ inuemantur hordei ptiſana.
Si nihil horum ſecundam valetudinem praſtat, neceſsitas
incumbit inſuper ut aurium radices & ceruix vrentibus mo-
dicis exhulcerentur. Salutaris habetur vnctio, quæ cõ-
tinet baccarum lauri dua pondo, picis liquidæ libram, radi-
cis panacis unciam, thuris pollinis ſelibram, vini ueteris
ſextarios duos. Hæc omnia in vnguentũ coëant, quod
candenti ſole linitur. Si ea res nihil proficit caput aduri-
tur, & lanoſo tergore cõuolutum obligatur.

APSYRTI de profluuio alui, Caput XXXV.

APſyrtus Ammonio veterinariæ artis pruden-
ti Salutem. Ad te prius de hordeatione quã
crithiaſin vocant ſcripſi. Nunc de alui pro-
fluuio ſcire te neceſsarium duxi. Quod ubi
diutius protractum fuerit, aut inueterauerit, animãti pe-
riculum adfert. Ratio curandi hæc eſt. Hordeum igitur
aceto perfuſum triticeis paleis immiſcere oportet, aut ali-
quantum rhoos coriariæ, aut rhamni folia terere cum
polenta, & in offas digeſta præbere. Item naſturcij ſe-
men torrefacere, tritumq; et nõ multæ aquæ immiſtum
infundere per os. Siccum pabulum non largius obijcere,
neq; potionem liberalem præbere. Tuſos lentiſci frutices
in aquam conijcere, aut tenera rubi cacumina pauca ne
nimium is cibus ventrem cõtrahat. Paulum ad inceden-
dum procedat. Auxano medicus equorum præcipit Sy-
riacam

riacam rhoëm conijci, & torridum hordeum aceto ſuffundi. Hys aluum firmari contendit. Sed hordeum ſenſim torreſieri debet. Namq; ſi poſtq; ignis feruorem expertum eſt, imbre aceti conſperſeris, nidore offenſum pecus nō eſitabit.

Hierocles profluuio aluij.

VEntris profluuium ſi in uetuſtatem incidat, animali necem molitur. Hordeum igitur aceti rore cōſpergito. Triticeas immiſcens paleas et coriariam rhoëm qua coriarij utuntur, paucam adijcito. Semen naſturcij toſtum tritumq; cum modica aqua per os infundito. Siccum pabulum parce tamen præbeto. Cæterum equus largo potui nō indulgeat. In aqua lentiſcum tuſam, aut pauca rubi cacumina, ne ventris impetus ſubito cohibeatur, macerato. Ambulatione nō niſi pauxillum cōcuti debet. Si equus aut aliud iumentum alui profluuio cōflictetur, polentæ et tritici quaternos ſingulorum ſextarios, vinaceorum tantundem torrefacta tuſaq; tenui cribro ſuccernes ut in vnitatem aliquam coëant, & ubi puræ aquæ binos cōgios inſparſeris, hoc dabis potandum. Si ſorbitionem hanc reſpuat, oriculario clyſtere receptam faucibus inſinuabis. Nō hordeum ſed paleas obijcies.

THEOMNESTVS.

EQuum alui profluuio laborantem continebis hordei aceto macerati obiectu, addita rhoë coriaria. Ruente aluum ſiſtes, ſi trita rhamni folia cum triticeo polline ſubacta in aqua & in collyria formata indideris, et poſcam exhibueris potandam. Salutare eſt in aqua quam bibit tenera lentiſci aut rubi cacumina contundere, & ita præbere.

Hippocratis citatæ ventris proluuiei Infuſiones.

ALuus plerumq; corpus & vires carpit, operiq; ueterinum reddit inutile. Quæ cum accidunt, tum acuti rumicis cortex ex auſtero vino fuſus aluū ſupprimet. Itidem rhamni folia cū vino auſtero pota ventrem cōfirmant. & ut ſummatim dicam, omne medicinæ genus quod ſibi facultatem ſubſtringendi vendicauit dari poteſt. Tritici farina et polenta cū vino data opitulantur. Sed iam præſagium & auxilia proponamus. Equi profluuio laborantis aluus ſæpius q̃ ex conſuetudine fertur. Sudor prorumpit. Spirandi difficultas exercet. Cui ſic ſubuenitur. Baccar nigræ myrti

ſextarius operoſe teritur, & additis ſatiuæ portulacæ duabus heminis & paſsi ſextario. Baccæ dimittuntur & per os infunduntur. Si potionem hanc faſtidit, ex amylo dari conueniet. Hordeo torrefacto ſuſtineatur. Si nõ reſtiterit citata ventris proluuies, danda erit hæc infuſio, quæ iure valentiſsimis annumeratur. Roſarum quas pinus ædidit, rhus qua coriarij utuntur, ſingulorũ libra, gallarũ Alexandrinarũ tantundem, abſinthij abrotani hyſsopi rutæ ſingulorum ſelibra miſcentur ut in vnum coëant. Quæ vino myſiato excepta faucibus infunduntur. Laſeris ſemucia cum diluti vini ſextario itidem ingeritur.

APSYRTI ADVERSVS CONVERSIONẼ Inteſtini remedia. Cap. XXXVI.

Apſyrtus Valenti Decurioni ſalutem. Literas ad me dediſti quibus rogabas quænam aduerſus conuerſionem inteſtini remedia miniſtrentur. Eius gratia tibi exploratum eſse volo, quod qui manum interaneis inſertam altius impellunt, magnopere negocium exhibent. Siquidem exiſtimantes conuerſionem reſoluere, grauiſsimam inflammationem excitant, & flatus inibi commouent. Huic follutaris ambulatio ſemisq3 curſus auxiliantur. Nihil eſse debet impedimento quo minus poſsit uolutari, utpote cum ea re uitium ſæpe diſcutiatur. Cyrenaicũ ſuccum ori & naribus inſerunt. Inteſtinum maxime quod monenteron appellant, vitio huic eſt obnoxium. Nonnulli quod cæteris inteſtinis nullo nexu cohæreat, colum dixerunt, ſed ſuopte ingenio in ſinus implicitum voluitur. Ideoq3 in progreſsu et curſitatione ſonat. & ſtrepitum quendam ædit. Hæc ſigna uitiũ exprimunt. Inter ambulandum prioribus paulũ tranſgreditur, & eodem poſteriora confert, ob dolorem quo premitur, ſeipſum flexuoſe contrahit. Natura vero interaneorum non apud omnes æqualis habetur. Quorundam inteſtina pſemora duum & ſexaginta pedum longitudine protenduntur. Tenuia duũ & ſexaginta pedum magnitudine æquant. Sũt qui duum et quadraginta pedum longitudinem diffiniant. Sed eorum inteſtina metiuntur qui prorſus adoleuerunt. Vel ſi iam ſenectute confecti ſunt, Natu grandioribus longe minora pro ratione ætatis intelliguntur.

Hierocles de morbo inteſtini plenioris.

SI conuerſio inteſtini, quam opiſtrophen uocant, inuadat animal in alea uitæ eſt. Ea morbi conditio eſt, ut prioribus pedibus parum diuaricetur &, poſteriora eiſdem admouet, ſe conflectere præ doloribus nõ poteſt. Naſcitur hoc incommodum in inteſtino, quod monenteron aut colum ideo uocant, quod utrinq; reliquis inteſtinis nõ cõiungatur, ſed in ſeſe ſinuatum reuoluatur. Ideo inter procurrendum obſtrepit atq; ſubſlatrans crepitat. Hallucinantur itaq; qui manum inſertam propellut, ut prolapſum uel in ſedem reſtituant, aut in ordinem ſuũ redigant. Nam quod pollicentur præſtare nõ poſſunt, ſed potius inflammationem mouent, et inflatione diſcruciant. Cui citatior curſus, uel quo tollutim incedat inter auxilia eſt. Sed poſtea uolutari permittatur. Quippe cũ hoc uitium nõnunq̃ ita finiri conſtet. Succus Cyrenaicus ex uino dulci per os & nares infundatur. Equus cui inteſtinum diſſilit, cita morte rapitur. Namq; naribus cibum & epotam aquam reijcit, & ſubinde malo uictus, in exitium ſe præcipitat. Eſt et medicamentũ huius gratia comparatum, quod inteſtinos dolores digerẽdo ſpiritum compeſcit. Confectio ex his cõſtat. Calaminthæ apij ſingulorum pondo, taurini adipis, rutæ, thymi, cumilæ, pulegij, laſeris gallici ſingulorum ſelibra, quæ coquuntur ad tercias, id q̃ maxima poterit portione præbeatur deuorandum.

Curatio doloris inteſtinorum.

SI interanea doleant, ſic ſanabuntur. Velamina quædam ſatis calida uentri conuoluta ſubſtringantur. Deinde motu concitetur equus. Poſteriore parte ſanguis ex ſuffraginibus abunde detrahatur. Aqua in qua triticea farina ſit incocta detur potanda, adiecto nitri ſextante & uncia olei. Aut uua uite recenter decerpta, cum aqua & olei ſelibra coquitur, & in fauces inijcitur. Eundem effectum præbet medicamentum quod recipit myrrhæ trientem, piperis candidi, opopanacis ſingulorum unciam, reſinæ terebinthinæ ſextantem, ceræ libram. Pix et cera in fictile nouum demittuntur, ut inibi cum aceto colliqueſcant. Mox detritus ſtyrax opopanaxq; confunduntur. & ſubſtracto ab igni uaſe galbanum et terebinthina bdelli-

umq; ſubactum atq; bitumen adijciuntur. Cum opus erit uti ammoniacum infricetur.

APSYRTI de inteſtini tenuioris morbo Cap. xxxvij.

Apſyrtus Aſclepiadi Salutem. Te equos alentem ſcire uolo quibus remedijs utendum aduerſus inteſtini tenuioris morbum, quem chordapſon nominant. In quo cibus per os et nares redditur. Oportet autem manu per anum inſerta eximere recrementa, quæ tranſitus præcludunt, & aquam oleum & nitrum per nares infundere. Aut betæ decoctum ex nitro et oleo dare. Calida aqua tergum & clunes eluere, In frigidam nō deſcēdere. Viride fœnum offerre deuorandum, Aut farinam hordeaceam, aut pinſitam ſiliginem nitro conſperſam.

Hierocles de tenuioris inteſtini morbo.

Morbus inteſtini tenuioris dolorem circa umbilicum mouet. Fit eo loco inflammatio. Nec aluus nec ſpiritus infra tranſmittitur. Cibum equus ore vel naribus reddit. Vitium chordapſus appellatur. Remedium eſt ſedi manum inſerere, & quicquid naturales exitus obſidet extrahere. Dein naribus aquam et nitrū ingerere. Calida aqua dorſum et clunes fouere. Equū ad frigidam aquam non appellere. Viride fœnum obijcere aut cocto hordeo aut eiuſdem farina aut pinſita ſiligine nitro reſperſa ſuſtinere.

APSYRTI de aqua inter cutem Caput xxxviij.

Apſyrtus Poſidonio Salutem. Te nutrientem equos nolo latere quū animal diſtenditur aqua cutis, Quod vitium græci uocant hydropa, hijs notis deprehendes. Venter crura & teſtes intumeſcunt. Item genua ſuffragineſq;. Spina dorſi clunes & ilia ſic præſiccantur, ut latera parte utraq; tergi uideantur in oſſa coaluiſſe. Venæ capitis & faciei cæcæ nuſq; patent. Sub lingua itidem abditæ deliteſcunt. Tumor manui tangenti nō remittitur, ſed ita cedit, ut prementis ueſtigium relinquatur. Supra ventre decumbens perſiſtere non poteſt, ſed ſeipſe dilatans protēdit. Pili tergoris in frictione defluunt. Cui ſic ſubueniendum eſt. Ad progreſſus euocetur ſenſim longiuſculos, Quo diutius inſoletur. Sed villoſis pellibus cōtectus eſſe debet, quæ ſudorem acceſſant. Totius corporis frictiones tentandæ. Braſſicæ cymas et coliculos pabulis

bulis

bulis offerre conuenit. Jtem apium obÿcere. & etiam quæ
aluum ducunt, & vrinam mouent. Viride fœnum ſi
tempus anni patitur, dandum. Si neget, auidum nitro coſper-
gendum. Medicæ potiſsimũ cibo pecus firmandum. Cicercu-
la interdiu noctuqꝫ macerata in aqua, exhauſtoqꝫ ſtilla-
tim liquore præbenda. Si per hæc vitium nõ tollitur ab
umbilico uel media parte, quæ centris græce dicitur tri-
bus interpoſitis digitis locum oportet perforare. & arun-
dinulam inſerere, per quam noxius humor effundatur.
At ubi tota uis eius euocata eſt, ſic ut nullum aquæ
veſtigium appareat, vulnus cæterorum more procuretur.
Sectio in amplum foramen non dehiſcat, ne omentum
per hoc euadens ſequatur. Cum vulnus ad ſanitatem
perductum eſt, citatiore curſu concutiatur, ut eo pluri-
mi ſudores eliciantur. Potione multo magis prohibeatur.
ne rurſum ventris ſinus expleantur.

HIEROCLES AD IDEM.

ANimantem aquæ ſubter cutem fuſæ morbo impli-
citam ſigna hæc oſtendunt. Ventrem magnũ
exhibent: Prætumida crura, Oculos in luteũ
languesſcentes ut nonnulli referunt, Teſticulos
tumentes, Genua prioribus pedibus perſicca. Spinam
dorſi & item coxendices prceduras. Latera vtrumqꝫ
uidentur in oſſa occaluiſse. Venæ capitis et faciei &
quæ linguæ ſubſunt, occuluntur. Manu tangenti
corpus cedit, nec digitis remittitur. Pili frictione reuul-
ſi defluunt. Supra ventrem recumbens ſeſe dilatat
& extendit. Notæ ita ſe habent. Quod ad curan-
di rationem pertinet, in ſole ſenſim longiuſcule perambu-
let, craſso tegumento uelatus. Corpus totum ſecundũ
pilos perfricetur, braſsicarum caulibus et folÿs. Apio
& frondibus ulmi paſcatur, & ÿs quæ ventre de-
ÿciunt, & vrinæ mouendæ ſunt. fœnum ſi per anni
tempus licet viride. Sed ſi deſit conditiuum nitro co-
ſperſum deuoret, Sed præcipue medica ueſcatur. Cicer-
culam nocte dieqꝫ maceratum expreſsa ſtillatim a-
qua præbere conuenict. Si per hæc ventris tumor non
ſubſidit, ſub umbilico fere interpoſitis quatuor digitis
verſus caudam mucrone cutem perforare opus eſt,
Arundineam fiſtulam inderc, Quæ ex obliquo fora-
men habeat, Quo uelut emiſsario, copia humoris ef-

fluat. Sed nō magnopere vulnus impreſsum hiet, ne
ſequax omentum elabatur. Cum uero cutis cicatrice
duxit, uehementiore curſu concitetur, ut ſudores eo lar-
gius euocentur. Nulla poteſtas bibendi faciunda, ne
vacua uentris ilia compleantur. Si uero contingat
omentum ſequi, lino cuti deligari debet, & vinc tum
tantiſper dimitti, dum ſua ſponte reſoluatur. Quū ce-
piſse vitium ſenſeris, cateris uti præſidijs ſatis eſt.
Quo tempore circa vmbilicum tentare ſectionem alie-
num eſt. Si ſubter cutem aqua fundatur et iam malū
inueterauerit, equus vinculis diſtrictus conſterni debet.
Et ab umbilico interpoſitis tribus digitis cutis reſcindi.
Sed hæc animaduerſionem deſiderant, ut cum totus humor
fuerit emiſsus, tunc vulnus cōuenientibus remedijs
perſanetur. Candentibus ferramentis interſe diſtantibus
venter in orbem exhulcerandus eſt, ita ut caueatur
ne quod attingatur inteſtinum. Deinde in latus inclinādus
ut per hæc hulcera frequens feratur humor, punctura
tenui acu facta. Si pecus aqua intercute male habeat
huic ita ſubuenietur. Potio danda eſt, quæ habet ſe-
minis ſinapis cyathos treis, lactis heminam vnā olei
acetabula duo. Si ea nihil profuit, radicis corruda fe-
niculi apij ſingulorū ſextans in ollulam demittitur,
& additis olei veteris undecim ſextarijs, ea coquū-
tur dum ad binas redigantur heminas. Dein faucibus
infunduntur. Aut radicis panacis ſelibra contrita da-
tur potanda. Si id morbi genus eſt quo in uterū aqua
cōtrahitur, gramen coctum datur. Aut bubulum fi-
mum crematum, & paſtinacæ ſemen vnā teruntur in
aqua & infunduntur. Si id commode nō ceſsit, ſub
armo pellis leniter inciſa perniciosum tranſmittet humo-
rem. Tum factum vulnus pice liquida curetur.

Pelagonius de aqua ſubter cutē fuſa et tympanite.

Equos frequentius aqua intercute implicari
contingit, et diutius eo morbo correptos oc-
cupari. Non autem omnibus id conſtat,
ſed complures hac in re plurimum falluntur. Nam
qui aqua inter cutem tentatur, aut adipibus obeſum
aut flatu turgentem exiſtimant. Etenim ij
quos hiemis exercet, tumorem ventris natiuum
eſse incrementum quodam modo conijciunt. Cum

uero diſtendetur aqua cutis. hæc ſigna notabuntur. Venter
cum duricie inflammationem experitur. Crura tumeſ-
cunt. Impulſus æger circunflecti non poteſt, ſed ſtatim ad
motum incaleſcens, frequentiorem ſpiritum reddit. Huic
progrediendi difficultas oritur. Sed qui lienis incremento (?)
laborat, alui diſtentione oculum fallente laborat. Sed
cum exercitatur continue ſternutamentum elidit, ca-
putque præ dolore huc atque illuc transfert. Eos uero
quibus intento ventre creber ex motu ſpiritus ſonus
eſt, ſiue quibus uterus crepitans ſubinde murmurat,
quos tympanicos uocant, hæc indicia ſequuntur. Venter
flatu diſtentus increſcit. Iuba & uertebræ ſubriguntur.
& complurimum (?) in diuortio partium inteſtina inflamma-
tione excrementorumque, deſcenſu diuelluntur. Quibus
utilia ſunt quæ modo propoſuimus. Ab umbilico ad pectus
in rectum interiectis duobus digitis adigatur mucro. &
in impreſſum foramen fiſtula conijciatur, per quam concep-
ta ſanies effundatur. Aut humor aquam inter cutē creās
tranſmittatur. Cuius ſextarios circiter quaternos de-
bes elicere. Poſt quod ſi venter adhuc ſanie prægnans in-
tumeat, tantum emittes, dum tota videbitur euocata. Sed
tamdiu deligetur animal quamdiu tormentis excruci-
atur. Potionibus quæ vrinam cient utendum. Aſſiduo
donec ſudor effluat defricandum. Pabulum eius viride
fœnum eſto uel maceratum cicer. Ebibat aquam ex
flumine. Secundum potionem motibus exercitetur.
Latice in quo cicera maduerint delinatur (?). Dum ambu-
labit crura funiculis obſtringantur. Equis auxilium ad-
ferre produnt identidem circum ſeplaſiariorum officinas
verſari, quod varia odorum fragrantia pulmo cæco
ſenſu iuuetur. Cum ad remedia ventum erit, hæc po-
tio commodiſſimis annumeratur, quæ petroſelinum tri-
tum vino excipit. Aut punicum infuſum vino.
Quantum poterit apium eſitet. Proderit quoque paſtil-
los melle et butyro coactos, in pila cum olei cyatho te-
rere, & cum vini ſeſquiſextario per os infundere.
Aut radicis corrudæ ſextantem in tribus vini
heminis ad tertias decoquere, & per corniculum
inſerere. Aut radicis panacis ſemunciam ex vino
ſuffundere. Præſtabit ut a potu temperet, et crucietur
ſiti, &c. ut ab eadem vindicetur.

TIBERIVS.

EIs quorum aluus ſpiritu diſtenta ſonat, & tympani more crepitum ædit, quos uocant tympanicos, uſus horum opitulatur. Teneræ cucurbitarum cymæ ferueſcunt igni & per os ingeruntur. Porro radicis ſuccum oportet naribus infundere. Melius cedet, ſi cum eorum ſemina uigent, nec uetuſtate ſunt exucta. quis utatur. Si inflatio & ex ea creber dolor eſt, calidū cinerem cum axungia panno aut linteo illitum ventri aut umbilico admouere. Pluribus autem hominibus detineri debet, ne repugnans ſibi noxam adferat. Cæterū panacis radicem cum ſeſeli gallico leuigatam oportet in miſto vino & oleo tepefacere, & per corniculum dare. Si per hæc tormentum nō tollitur, thymi ſylueſtris ſeminis cumini mellis ſingulorum acetabulum, laſeris callum qui fabam æquet, aceti heminam in aquæ ſextarijs tribus cōtrita per os infundere conuenit. Nocte cibis abſtineatur. Si ne per hæc quidem dolor finitur, ultimū auxilium eſt, ſiniſtra parte proxime nouiſſimam coſtam, quaternū digitorum longitudine non altius digito cutem candentibus ferramentis exhulcerare. Vulnera fac ta igne quo diximus modo perſanare.

APSYRTI de dyſenteria Caput XXXIX.

APſyrtus Chæreæ Alexandrino Salutem. Quibus inteſtina ſic exhulcerantur ut ex his cruor manet, iſq; cum quibuſdam mucoſis ſtrigmentis excernatur, dyſentericos uocant, ijs accedit conuerſio procidentiaq; inteſtini eius quod ad ſedem ſpectat. Quibus circumciſione mederi licet. Sed cauendum ne quid ani contingatur. Siquidem nō amplius in interiora reſilire poſſet, ſed ſemper aperta hianſq; prodiret, inteſtinumq; quod ſedi iunctum cohæret, procideret. Quæ res ubi accidit, de equo actum eſſe, nec amplius protelari uitam poſſe, conſtat. Poſtq̄ manum expertus eſt equus, mali corium in poſca coctū per os inſtar duum heminarum expedit infundere. Aut gallam tuſam & cribro cretam cum poſca ſubigere, et in offas digeſtam per os immittere: hederæ frondes hordeo permiſtas obijcere, Quæ cultello aut alio ſimili inſtrumento particulatim cocidi debent. Hoc aūt nō peculiariter equo perinde atq; mulo aſino'ue prouenire ſolet.

Hieroclis de eiſdem.

SI crebra deiſciendi cupiditas, ſimulq3 cruenta quædam ſtrigmenta deſcendunt, vitium dyſenteriam uocant. Qua cum laborat equus ſedes de ſitu digreditur & procidit. Hanc ut Apſyrtus autor eſt curare oportet exterioris circunſectione, quod fere ſuperuacaneum cenſeo. Sed attendendum ſubit, ne quid coronæ ſedis circuncidatur. Non enim introrſum anus recedi poſſet, ſed ſemper aperta dehiſceret. Hinc mortem obire neceſſum eſt. Sed ubi ſcalpellum experta eſt, malicoriũ in poſca coctum opus eſt per os infundere. Vel gallas tuſas cretasq3 & poſca ſubactas in offas cogere & per os demittere, Hederacea folia hordeo miſta præbere. Sint ea minutatim diuiſa gladio aut alio quolibet. Sed ſcire licet hoc minus equo maxime mulis aſinisq3 suboriri.

Paſtilli ad coli cruciatus, ad dyſentericos, torminoſos, iocineroſos, Vrinæ difficultate correptos, Ad demorſos à phalangÿs, aut rabioſo cane.

REcipiunt croci Vnciam, myrrhæ ſextantem, floris abrotani trientem, petroſelini Vnciam, rutæ ſatiuæ trientem, pyrethri, hyſsopi ſingulorũ ſextantem, caſiæ unciam. Hæc tuſa cretaq3 acri excipiuntur aceto donec in offam concreſcant, & in paſtillos ſcrupulatim digeruntur, & in umbra ſiccantur. Qui detriti cum cremore ptiſanæ dantur. ÿs quos dyſenteria uexat, aut ÿs quos male habent tormina. Item ÿs quos Vrina difficilis torquet, uel iocineris Vitium exercet, cũ aquæ calidæ heminis duabus. Si phalangium aut rabioſus canis morſum impreſsit ex meraco Vino.

DE DYSENTERIA.

SEquitur inteſtinorum Vitium, quod dyſenteriam uocant. Cuius ſignum eſt cruenta et mucoſa uentris proluuies. Interdum ſtrigmenta quædam carnoſa repræſentantur. Remedia ſunt cupreſsini quindecim com totidemq3 gallæ, & utrorumq3 pondere Vetuſtiſſimus caſeus. Quibus in Vnũ tuſis admiſcentur auſteri Vini quatuor ſextarÿ qui pari menſura per quatriduum diſpenſati datur. Nec deſint lentiſci myrtiq3 & oleaſtri cacumina Viridis.

APSYRTI DE LIENE CAPUT XL.

Apſyrtus Hemerium medicũ equorũ ſalutẽ impertitur. Equum lienis incremento laborantem cognoſces, cum venter ſiniſtra parte tumeſcit, duriorq; prementi renititur. Equus crebrius ſolito reſpirat. Cui ſubuenitur ſi in plures ambulationes & curſus maiores indies maioresq; prodeat, vt ijs ſudores euocentur. Lienem coercet myrobalani tritæ expreſſus ſuccus ex poſca, per ſiniſtram narem inſtillatus. Aut ex fructu myricæ tuſo cum eadem poſca. Aut chamælea trita cum vino. Omnium heminam dediſſe ſatis eſt. Sed diebus multis medicamentum repetatur. Vix enim vitium medicamenta ſentit. Aquæ quæ datur potui nitrum adijciatur. Sunt qui vice nitri potionibus alumen imponant. Nõnulli lienem urendum præcipiunt, quod nobis nõ placet, Quippe cum visceris huius ſedes feneſtrata videatur candens ferramentum ſubter curret, ſubrepensq; fallet, nec vrente vi graſſabitur.

HIEROCLES.

Lienoſos hijs ſignis deprehendes. Læua parte venter intentus tumet, maiorq; duricia ſubeſt, vix prementi cedens. Spiritus frequentior redditur. Cibi largioris edaces ſunt ij quibus lienis affectus eſt. Curantur ambulationibus aut curſibus crebris indies intenſioribus, ita ut ſudor moueatur. Lienem extenuat ſuccus expreſſi myrobalani ſiniſtra nare defuſus ex poſca, aut chamælea trita cum vino. Sed ſorbitio tota heminam nõ excedat. Hoc in complures dies diſpenſandum. Namq; medicamentis difficulter vitium diſcutitur. Nitrum adijciatur aquæ quæ potanda miniſtratur. Foenum hordeumq; eodem conſpergatur. Non deſunt qui pro nitro potionibus alumen ſubſtituũt. Curationem adurentibus tentatam Apſyrtus improbat.

EVMELVS.

INteſtinum uiſceris dolorem leuat infuſio cõtinens cumini ſeminis acetabulum, mellis tantundem, laſeris quod fabæ magnitudinem impleat, aceti heminam. Hæc in aquæ ſextarijs tribus reſoluas veſperi, et per os inijcias, noctu cibo abſtineatur. Si nihil ea iuuerunt, ſiniſtrum latus propter ultimã coſtã, longitudine quatuor digitorum inuras. Sed nõ altius digito ferramenta deſcendant. Hulcera igni facta ut ante dictum eſt curentur.

THEOMNESTVS.

Si lienis tumor exercet, aut viſcus id duricia
laboret, capparis radicis corticem, in aquæ ſex-
tarijs octo, donec in minimam menſuram redeat,
coquito, & ubi recte pecus concoxit, præbeto. Sed ab ar-
morum venis ſanguis emittendus eſt, & hordeo prohiben-
dus, dum in tenuiorem habitum corpus perducatur. Quin
etiam potionem hanc parabis. Allium nitrum marrubium
cum abſinthio & auſtero vino commiſcens, per corniculum
inſtillabis. Ambulatum exiges. Mane ſpongijs aqua cali-
da imbutis fouebis. Deinde ſtrictis manibus confricabis. Si
ventris tumor nõ reſedit, urens medicamentum adfigere
poſt triduum conueniet, & utrinq; circiter digitos treis
locum metiri. Sed diligenter obſeruandum ne qua
vena comburatur.

De liene præſagium et remedia.

Si circa lienem vitium exoriatur, venter in-
tentus turget. Equus crebros gemitus expri-
mit, magniſq; doloribus excruciatur. Quod ſi
velis auxilium ferre, candens ferramentum ab globo in-
tercedente palmo utriſq; lateribus admouendum. Huic deſti-
natur locus partis quæ ſolet ab equite punctitari, aut
calcaneo premi. Itaq; pars dicta uſtionem primam ex-
periatur. Ab hac intercedentibus digitis tribus alterũ
adigatur. Et cum uti diximus uſſeris, vulnus ſupra
memorato medicamine curetur.

Vitioſo lieni.

Solet vitioſi ſplenis dolor equos infeſtare. Quod fre-
quenter accidit cum ſiccitas magna prouenit, aui-
dumq; pecus dum dulcedinem pabuli conſectatur, ſupra
modum æſtate ſplenis incremento laborat. Cui ſuccurritur
ſi fabricentur ex tamaricibus & ruſco pabulatoriæ
corbes, repleanturq; aqua, deinde ſitientibus admouean-
tur. Quippe ligni ſuccus medicabilis epotus, inteſtinũ
tumorem compeſcit.

DE TEREDINIBVS Caput XLI.

Teredinum genus vermium uocabulo venit, qui
in inteſtinis & ventre naſci ſolent. Hi cũ inter
ſtercora excernuntur, in ſinum ſedis ac eiuſ-
dem inuolucris implicati cohærent. Quorum ſigna ſunt,
Caudam & ſedem præſepio & parietibus affricat. Opor-

tet igitur inſerere manum & vermes eximere. Cinere è foco cum excrementa reddiderit, inſpergere. Sed hac in re nihil periculi verſatur. Verum in ceruorum ventre vermes innaſcuntur, qui quũ ruminant ſurſum feruntur & faucibus inuoluti reſident. Cumq; inibi morantur, ceruus ſibi nõ conſtat, ſed circumcurrens vagatur. At contra hoc vitium huiuſcemodi ſolertia præditum eſt id animal, vt ſerpentes reptiliaq; deuoret, & ita perducitur ad ſalutem.

HIEROCLES.

ANimalia quæ ſibi teredinum nomen vendicant in interaneis & aluo gignuntur. Sũt autẽ vermes qui cũ fimo deiecti tandem in hoſtio ſedis implicantur. Quorum ſigna ſunt. Podicem et caudam præſepi & parietibus atterit. Remediũ eſt immiſſa manu eos extrahere, & foci cinerem, uel friatum ſalem reſpergere.

EVMELVS.

SI teredinibus hoc eſt uermiculis pecus ſcateat, totũ corpus inhorreſcit, vbiq; pruritus excitantur. Chamæleonis itaq; radicem in aqua decoquito, dum tertia pars ſuperſit, & addito opopanacis ſextante et hemina vini per læuam narem ingerito.

THEOMNESTVS.

TEredines & animalia ventris, aluus et inteſtina creant, quæ nihil aliud ſunt quàm vermes candidi. Qui ab hijs torquentur equi hæc indicia monſtrant. Caudam atterunt, anumq; materijs confricant. Remedium eſt vncta manu per anum inſerta quæ occurrunt extrahere. & euocata ventris illuuie, opopanace ex oleo infundere. Deinde tuſam cumlam bubulam quam origanum vocant, & pſyllium ſali commiſtum in offas formare. Cormculo m̃s turam infundere, ſalis eſu interdicere.

PELAGONIVS.

CVm teredines aluum occupant corpus totum colligens diſtorquet, idq; creber horror concutit. Tum chamæleonis radicem oportet excoquere dum tertia pars aquæ ſuperſit, & hanc cum opopanacis ſextãte & vini ſextario per ſiniſtram narem inſtillare.

Teredinum præſagium et medela.

SI teredines equum exercent ſubito conſurgens, procurrit, nec multo poſt iterum conſidet, atq; decu-

bens

bens hiat. Sumens igitur Cypriorum alliorum, ſi deſint
terreſtrium Vermium quos uocant inteſtina terræ, pondo de-
narij Vnius, & terens in aceti hemina naribus infunde.

Teredinibus aluum occupantibus.

SOlent equis nocere teredines quæ fere naſcutur,
cruditatibus. Itaq3 moderandum eſt ut bene coquat,
aut ſi iam tali Vitio laborant, lupini ſemicrudi
conteruntur, & offæ ſaliuati more faucibus ingeruntur.
Poteſt etiam cum arida fico & eruo conteri herba ſanto-
nica, & formata in offam ſicut ſaliuatum demitti. Facit
idem axungiæ pars Vna tribus partibus hyſsopi per-
miſta, Marrubij quoq3 ſuccus & porri Valet eiuſmodi
necare animalia.

APSYRTI de ſanguine qui ex ano fertur Cap. xlij.

APſyrtus Statilio Stephano Salutem. Dediſti
ad me lras quibus ſciſcitabaris quod auxi-
lium adferri debeat equis qui ſanguinē per
anum excernunt, aut cum Vrina reddunt.
Hi ſanguinis miſsione ex palato, et etiam infuſione per
os ſanantur. Tum haſtulæ regiæ radix trita cū paſsi
candidi duabus heminis ſic temperata ut liquida fuerit
ſorbitio, demittitur. Cæterū triticea farina munda cum
ſuillo adipe & malo punico coquitur, dum intabeſcat.
Iusq3 decocti nō multam craſsitudinem referens infun-
ditur. Ambulationibus Validis curſitationibusq3 circū-
agere conuenit, Aluum liquidiorem præſtare. Dato potui
nitro & hordeum foenumq3 eodem reſpergere. Cauendū
tamen ne pecus horror inuadat. Cum ſanguis a nari-
bus fertur, remedio eſt caput aqua frigida, quæ paulū
ſalis habeat perfundere, ſed q̄ frigidiſsima debet eſſe.

HIEROCLES.

QVibus ſanguis ex ſede profluit, aut ex Vijs
quibus meat Vrina proceſsit, ij non alia noſcen-
di Vitij ſigna deſiderant Vtpote cū res apertior
ſit q̄ ut indicari debeat. Satis enim profuſione ſan-
guinis Vitium fatentur, quibus ſic ſuccurrendum. San-
guis e palato mittitur. Haſtulæ regiæ trita radix
cum paſsi ſextante more ſaliuati liquidioris infun-
ditur. Deinde triticea farina pura cum adipe ſuillo
& punico malo in aqua diutius percocta, faucibus in-
gerantur. Sed non ſit pulticula craſsior, & ut facile

poſsit ſorberi. Ambulationi uehementi credere oportet & deiectionem moliri miſto potioni nitro. Fœnum et hordeum eodem conſpergere. Sed adhibenda cura eſt, quo minus horror infeſtet. Cum ſanguis e naribus prorumpit, caput aqua frigida fouendum, cui paulum ſalis ſit adiectum, ſed aqua utendum frigida.

ANATOLIUS.

SI urina ſanguinem trahit, et per hanc cruor æditur, fabæ freſæ corticibus exemptis coctæ adiecto adipe ceruino & uini exiguo, per os triduo demittuntur. Aut caprilli lactis hemina, uel amyli quod ternū ouorum magnitudinem impleat cum olei quadrante miſtum per corniculum infunditur.

PELAGONIUS ad eos qui per urinam ſanguinem ædunt aut naribus reddunt, Aut ſi uomitus cruorem extundit, aut ſi qui profluuio ſanguinis ſunt exhauſti.

PElagonius Arſippo ſuo Salutem. Sæpius ſanos equos ſanguinis copia lædit. Siquidem liquido conſtat, ut cum ipſe redundarit, quocunque loco poteſt erumpit. Quæ profuſio ne equis eueniat cuſtodiendum eſt. Frequenter equo qui uehementius elaſſeſcit profluuium ſanguinis per urinā redditum inuenitur, aut imbecillioribus, aut longa uia fatigatis, aut onere multo degrauatis, aut larga adipe obeſis. His ita opus eſt ſubuenire. Sanguis e uentre detrahatur, Potentur caprino lacte, amylo, ouis tribus & ſucco perdicij herbæ. Hoc in præpinguibus faciundum. Strigoſos citra ſanguinis miſsionem circumages. Siquidem ſanguinis detractio nihil ijs utilitatis adferret. Potio ad ſupprimendum ſanguinem efficax, quacunque parte corporis exierit. Ea recipit tragacanthæ quæ in uino maduerit ſemunciam, lachrymæ papaueris ſextulam, ſtyracis tantundem, pineos nucleos duodecim. Hæc omnia teruntur, & ponticæ nucis magnitudine cum uini ſextario ſeptem diebus per corniculum infunditur. Quod etiam hominibus peræque utile fuerit ſi inſtar fabæ dederis in ouo. Sanguinis curſus ſubſiſtit, ſi porri ſuccus ex mulſo et ouo adiecto ſtillaticiæ myrrhæ quam uocant ſtacten mo-

mento

mento faucibus inſeratur. Cæterum ut ſanguinis impetus
auertatur, primum ſanguis dimittatur è palato. Deinde
haſtulæ regiæ radix, in paſsi ſextarijs duobus detrita,
adiecto triticeo farre quod diligenter cribro farinario cre-
tum ſit, mox rhus Syriaca in aqua longo tempore co-
quitur. Hæc ubi commiſta fuerint, per os inſtillantur.
Non in multas exercitationes euocetur. Imprimis tamen
venter aqua et nitro proluendus. Item hordeum eodem
conſpergendum. Nõnunq̃, etiam per nares profluuiũ
ſanguinis periculum attulit, Idq; repreſsum eſt inſpira-
to naribus viridis coriandri ſucco. Si ſanguis per
vomitionem reſpondet, abſinthium et ſpica nardi aheno
nouo cum aqua coquuntur, ſorbitioq; potanda præbetur
dum curſus conquieſcat.

APSYRTI de obſtructionibus Caput xliij.

APſyrtus. N. equorum medico Salutem. Si
obſtructionis vitium acceſsit, his notis de-
prehenditur. Caudam protentam gerit equus,
eiq; nares patent. Pede ſolum ferit, &
ſubinde ſtercus odoratur. Ex eius alis ſudor erupit.
Circum armos interdum tremore cõcutitur, & quaſi
vrinæ crebra cupiditas inceſsiſset, genitale promit
& ſubinde uolutatur. Quæ res accidere ſolet, cum
à ventre longano id eſt inteſtinum quo recrementa
exeunt, conuerſionem concepit, & quæ eidem inſidet
retenta nõ deſcendunt. Curatur defuſione vini duumq;
cyathorum olei, crebra deambulatione, fœni viridis eſu
potuq; nitri. Volutari nõ prohibeatur. Qui tali vitio
laborat difficulter ad ſalutem perducitur.

HIEROCLES.

OBſtructio prouenit cum à ventre longanonis in-
teſtinum quo meant excrementa, conuerſione
acceperit, Quo fit ut ijs quæ in eo reſident, ex-
itus non pateat, & vrinarios meatus habeat intentos
& patulas nares. Pede terram equus percutit, In
ventrem conuertitur, & odorat ſtercora. Sudores in
alis profluunt, & tremores ſubinde circum armos
cientur. Quandam micturientis imaginem præbet, &
uolutari cupit. Succurritur vini et olei heminis du-
abus infuſis. Vtatur multo progreſsu. Opopanace
tritum in vino candido infuſa vini quarta portione,

per narem ſiniſtram infundi prodeſt. fœno uiridi recree-
tur. Solita uolutatione non abſtineatur. Saltem prima
die farina triticea in aqua tepida defundatur. Nonnulli
ante ſorbitionem laudant ut uncta manus per anum inſera-
tur, quo poſſint obſiſtentia recrementa deuocari. Vbi per
hæc conſecuti ſumus ut exigantur, urinam facies.

APSYRTI DE SANGVINIS PROFVSIONE
Quam hæmorrhœam vocat, cap. xlviij.

APſyrtus Armitio Corinthio Salutem. Scripſi-
ſti ad me percunctans unde equis iumen-
tiſq; ſanguis è dorſo manaret. Quæ res
accidere ſolet, cum ueris tempus appetit quo
a ſiccis ad uiridia pabula tranſitus fit. Tum paſcui
nouitate capiuntur, & ſanies à ſanguine ſecreta dorſi
tergus ſubit, ad ſummamq; faciem ſecundum pilum fer-
tur, & ad exitum cutis ſpiracula laxat. Quod
hæmorrhoidas, id eſt ſanguinis profuſionem uocitant. Id
cum acceſſit, pecus expurgatur, & quod intus læ-
ſurum erat, utiliter effunditur. Inde firmantur uires.
Quare nulla parte ſanguis eſt emittendus. Siquidem
ab exitu rurſum ad uenas ſaniei curſus reuocaretur,
& morbum crearet. Itaq; pabulo maxime uiridi ac
farragine ſaginandum. Tum enim conſtat et profluuiũ
& excreationem uehementius cieri. Quod autem
ad tractandi equi rationem pertinet, frictio quod cu-
tis ſpiracula denſet inimica eſt. Cum enim hæc illuuies
eruptura prodit, ſi nõ ſequatur exitus, ut antea pro-
poſuimus ſcabiem creabit.

HIEROCLES.

SAnguinis per ora uenarum profuſionem, hæmor-
rhoen græci appellant, in iumentis plerumq; à
dorſo moueri dicimus, præſertim ineunte uere.
Namq; ſanguinis coiens ſanies, ſubter dorſi cutem ua-
gans percurrit, & exitu patefacto ſecundum pilos
per ſummæ cutis anguſtias euadit, Quod nonnulli hæ-
morrhoidas appellant. Eſt autem ſua pecudis purgatio, qua
uires euadunt uegetiores. Quapropter nullo loco ſanguis
mitti debet niſi morbus innaſcatur. Sed potius cũ cibis
cæteris tum maxime uiridi pabulo recreari. Videtur
enim equus ualetudinis cauſa profuſionem hanc ex-
cretionemq; moliri, Sed ita moderandum ne frictione

cutis

cutis meatus coartentur, & ſpiracula conſidant. Quod
ſi iam patefacto uenularum ore ſanguis non erumpat,
ſed ſua ſponte cohibeatur, ſcabiem confeſtim parere cōſueuit.

APSYRTI DE TORMINIBVS PRAE ſagium & remedia Caput .xLv.

Equus quem excruciant tormina, primū pede
fodiens concidit, recubansq; uolutatur, Cum in=
ſiſtit diſtorquetur. Caput utriſq; præcordijs ad=
mouet, et totus ſudore madet. Vnctam igitur manu per
anum inſeres. Deinde centaurij q̃ optime detriti quantum
tribus digitis ſumi poteſt, addito vini & olei cyatho, tepi=
dum infundes. Mox ad curſitandum educes, Si in hijs nō
conquieſcant, opopanacem aut myrrham, aut apij ſemen,
aut muſcum, qui ab Indis defertur, aut chelidoniū utrū
libet nactus fueris, Quæ ſi non offendas, quam feceris
vrinam ingeres, vino et oleo confricabis, & eadem
faucibus inſpirabis, Calida ſublues aqua, hordeaceamq;
farinam dabis.

HIEROCLES.

Simplex eſt aduerſus tormina remedium, ouum
dentibus ut axungiam ſubigere.

HIPPOCRATES.

Torminoſus equus ſic deprehenditur. Modo huc
modo illuc frequenter in ſolum ſe iactat, Iterū
exurgit, ſoloq; fractim ventrem apprimit.
Diſtorquet ſeſe & gemitus edit. Sudore teſtes perfun=
duntur, & collachrymantis imaginem oſtendit. Caudam
protendit, & inconſtans quoquouerſus ſe cōfert. Naribus
ſpiritus cum feruore prorumpit, Os concluditur. Siccam
linguam aſperamq; recondit. flacceſcunt aures, penduleq;
demittuntur. Subinde ſomnum captat. Calidis lotionibus
curatur, operimentisq; munitus concaleſcat, Mox myr=
rhæ drachmæ quinq; in vini ueteris ſex heminis per
os aut nares infundantur. Poſt hanc ſorbitiunculam
ad curſum procedat non intercedente longo tempore, neq;
tamen uehementi curſu concitetur. Pabulis largū apiū
ſi ſuppetit interponatur, Aqua calida detur potanda.
Poſtq̃ aluum deiectione ſollicitaueris, rurſus curſitare
coges, quo ſudorem poſſis elicere. Cæterum naſturcij
ſemen tritum ex aqua per ſiniſtram narem demittatur,
veſtimentis contegatur. Herba quæ dicitur medica
pro pabulo cedat, Ramenta priorum vnguium intrita

in aquæ quatuor heminis ingeratur. Aut terra ſcrobicu=
li quem mus araneus defoderit trita fundatur.

ANATOLIVS.

E Quum qui torminibus laborat calida lauare
remedium eſt, Veſtibus etiam operire. Dein
myrrhæ drachmas quinq; & Vini Veteris
ſextarios tres, & olei tres heminas, ſimul
omnia percolare: per triduum infundere. Prodeſt in aluũ
marinam calidam ſubter dediſse, In qua baccæ myrti ſint
decoctæ. Aut poliophyllum & abrotanum, aut amaras
nuces cum Vino miſtas, aut malicorium ex aqua demitte=
re, Aut nitrum tritum cum Vino calfactum ſimiliter in=
gerere. Inſuper dabis operam, ut oua quatuor in ore fracta
cum ſuis putaminibus animal deuoret. Si tormina magis
opprimant, nec aluus quicq; niſi coacta reddat, inter crura
caudam equus iactabit, et ſupra uentrem decumbet. Tum
rutæ ſyluestris ſemen in hemina Vini datum, ea digeret.
Proderit quoq; cepas decem tritas, aridarum ficorum pon=
do denariorum trium, nitri ſcrupulum Vnum, fimi colum=
bacei ſextulam. Simul omnia miſcere, & in duo colly=
ria formare quæ ſubduntur ano. Ex ſuperioribus ſtil=
laticiam myrrham quam Vocant ſtacten, ex oleo mel=
liſq; momento tepidam faucibus infundere. Si neceſſitas
expoſtulet, licebit manum per ſedem inſerere & fimum
eximere. Si hijs hæc tormenta non diſcutiantur, a ſe=
quentibus auxilium petendum eſt. Quapropter cymini
mundi ligula Vna, ſeminis rutæ dimidium, opopanacis
quod fabam æquet, laſeris magnitudo quæ dimidiam fa=
bæ partem impleat, Vini ueteris ſextarius Italicus, olei
quod acerbæ profuderunt oliuæ, omphacium uocant, quod
eſse ſatis uidebitur. Hæc miſtura per triduum animali præ=
beatur. Sed hordei uictu tum eis interdicatur. Tormi=
noſus equus ijs notis deprehenditur. Continuo ſeſe uolutat,
eiq; Venter ſpiritu diſtenditur. Decumbens gemitus ex=
primit, & modo huc modo illuc Vertitur. Inteſtina
latrant, et commurmurantia crepitum elidunt. Quod ad
aliam curandi rationem pertinet, fomenta adhibentur
quæ ſpiritum digerant. Totum corpus inſpiratis Vino
& oleo manu defricatur, Styrax Vinum oleum ari=
ſtolochiaq; defunditur, Aut porri ſuccus ex Vino
& oleo. Vinum et oleum ſubter in aluum dantur.

Manus

Manus oleo peruncta inſeritur ano, ut occurrens fimum eliciatur. Veſica clementer ac blande manibus tractetur. Eruum detur eſitandum, aut auena eruo miſta, tepida ebibat aquam.

APSYRTI de Ilium inflatione Cap. xlvj.

APſyrtus Quinto Lollio Marullio Salute. Te nutrientem equos noſse perq̃ utile fuerit, quænam inteſtini tumoris indicia proponantur, et qua de cauſa uitium hoc inuadat. Hac ratione prouenit, Cum equus conditiuo tentatur pabulo. Ipſum quidem concoquitur, Verum ſpirandi difficultatem parit, Corpus implet: aluũ deſtringit, & reddendis excremētis duriorem præſtat, Paucula quædam excernit: anus inflatur. Id cenopriſm Græci uocant, Quod uacuæ partes ventris, quæ magna ex parte flacceſcere debent, & ardore deflagrent, & ſpiritu diſtendantur. Nonnulli flatum in cithara malunt appellare, Qui medium os pectoris eſse tenui terebello perforandum inuenerunt, quo per foramen ſpiritus euaneſceret. Alij extractum ſylueſtris cucumeris ſuccum inſtar heminarum trium cum pari modo vini & hemina olei, ex inferioribus partibus infundunt. Nos his uſi ſumus remedijs. Fimum columbæ aut gallinarum domibus oberrantium, quantum manus capere poteſt, immiſso vino nitroq; ſubter in aluum dedimus: Pabulum vino maceratum obiecimus. Vinolentam potionē præſtitimus: præcepimus ut à labore reſpiraret ac daretur ab opere uacatio: paulum etiam progrederetur: Vino et oleo duriter ſecundo pilo defricaretur. Cæterum ſanguis è cauda miſsus auxilium eſt. Sed ſtatim ab eius exortu interuacante quatuor digitorum ſpatio uena feriatur. Alios inflatio torquet, Quorum explicatæ nares patet. Hi difficulter ſpiritum reddunt, ac inter reſpirandum venter et latera fere committuntur. Sicco tentantur alimento. Hæc inflatio reſidebit, Si ſiti equũ crucies, & viride fœnum obtuleris.

HIEROCLES ILIOSIS.

ILium inflatio corripit quoties ſicco paſtu qui equo ſit alienus carpitur. Is ſpirandi difficultate adfert, Ilia flatibus implet. Huic uenter ſupprimitur, ſolitoq; durior exigua quædam figurata remittit. Sedes flatu diſtenditur. Nonnulli ſpiritum in cithara id

Vitium uocarunt. Expedit itaq3 cucumeris agreſtis radicem tuſam in ſuccum redigere, qui heminas treis impleat, vini odorati tantundem, utriq3 drachmas octo commiſcere, & ex inferioribus in aluum indere. Hæc inſequentia laudat Apſyrtus. Stercus columbæ aut cohortalium gallinarum inſtar manus plenæ coniectum in vinum, & nitrum ſubter aluo ſuffundendum. Nitro pabulũ nonnunq̃ conſpergendum, & potionibus adijciendum. Paucam progreſsionem probat. Frictionem cum oleo et vino ſecundum pilos adhiberi. Si uenam expedit ſoluere ut Apſyrtus autor eſt, ab initio caudæ ſecabis. Sed à ſede quatuor interſint digiti. Cæterum alios inflatio ſimplicior afficit, cum nares explicarint, & inſpirando venter & latera ferme coëunt. hos à potu vindicare conueniet & viride fœnum obijcere.

APSYRTI DE PECTORE Caput xlvij.

Apſyrtus Antipatro Equorum medico Alexandrenſi ſalutem. Si pectori ferri mucro aut alia euidens cauſa uulnus intulit, hanc curationem deſiderat. Fibulæ lineæ aut canabinæ non tenues tranſſuto tergore utriſq3 labris imponendæ. Vulnus linamentis è lana vino & oleo madefactis implendum. Dein oræ fibulis ſtrictim contrahendæ, Quibus poſt triduum reſolutis, aqua q̃ plurima reſpergatur. Hoc quotidie faciundum, adhibitis uſq3 ad alios quatuor dies fomentis, Quibus exactis fibulæ reſoluantur. Erui farina uulnus conſpergatur. Aqua tam hyeme q̃ æſtate calida proluatur. Cum expurgatum uulnus fuerit, lipara nutriendum quouſq3 ducta cicatrice perſaneſcat. Nonnunq̃ toto equi corpore prægnantes ſpiritu puſtulæ, ſub tergus erumpunt, ita ut inteſtinæ inflammationis ſuſpitionem quandam præbeant. Oportet itaq3 in pectore puſuloſam cutem reſcindere tribus locis per ambitum intercedente dupla pollicis unguis latitudine. Sic inflationes reſident et in ſpiritum euaneſcunt, nec aliquod ſuberit periculum. Si uero penitus uulnus ita penetrauit, ferroq3 traiectum pectus fuerit, nullus medicinæ locus. Siquidẽ confeſtim equus in perniciem procedit, nec diu vita protrahi poteſt, Quod vicinum cor per vulnus quod in pectore hiat, perfrictionis iniuriam ſentit.

HIEROCLES.

SI pectus ferri mucrone uel alia cauſa vulnus accepit, ratio curandi fibulas poſtulat. Quas non tenues utraqȝ uulneris ora tranſſuta cute, ſic ut tibi faciant ſatis impones. lanã oleo vinoqȝ imbutam quaſi linamentum inculcabis. Vbi fibulæ paulum oras contraxerunt, eas deligabis. Tertio die reſoluens calida fouebis aqua. Quotidie etiamnum uſqȝ ad quartum diem profundes, Quibus elapſis fibulas eximes, & calida perluens erui farinam illines, donec quod intus concreuit, purum emanet. Poſtea lipara perunges dum ad ſanitatem peruenerit. Si ad interiores partes mucro deſedit, & ferrum penitus actum eſt, ſeruari uita nõ poteſt, Quod per vulneris hiatum ad vicinum cor frigus aſpiret, Quod ſupplicia uitæ nõ trahit.

APSYRTI de genitalis procidentia cap. xlviij.

APſyrtus Numenio Alexandrino ſalutem. Si genitale procidit, nec iterum poſsit in ſuam ſedem reſilire, currentem agi aduerſis fluctibus aut, mari ſiſtere et perfundere præcipiunt. Alÿ ipſum inclinãtes appenſis cruribus, cerato cum adipe ſuilla tenuiqȝ, nitro confricant, & aqua calida liberaliter perfundunt, Sicqȝ in ſedem unde prolapſum eſt repellunt. Sed longe melior eſt aqua marina, ſi deeſt ſal aquæ cõſpergẽdus. Nos autem hoc remedio ſumus uſi, inſiſtente pedibus equo, colis cutem, adacto ſummatim aculeo tenui ſtimulamus. Dein acri aceto accepta punctim uulnuſcula cõſpergimus. Sic in natiuum locum excidun genitale ſe recondit. Hoc idem præſtant affrictæ urticæ. Cæterum, procidua ſedes & excidens glandis folliculus extraqȝ prorumpens os uteri crebro lancinatu acus in vernaculam ſedem redeunt.

HIEROCLES.

PRocidium genitale ſi in ſuum ordinem reſtitui nõ poteſt, nec reducenti paruit, in flumine uel mari currens aduerſo flumine ducatur. Sunt qui proſternentes equũ cruribus ſuſpendunt, & cera cum adipe ſuilla et tenui nitro defricant. Multa frigida ſubluunt, Sed multo efficaciſsima eſt marina: Si deſideretur, ſalem in aquam conÿciunt. Hoc inſequens magis Apſyrtus probat, Qui acu tenui cutem, quæ colem ambit, ſummatim lancinandam, & acetum acre vulnuſculis

irrorandum iubet. Sic enim in ſuam ſedem procidum genitale ſe recepit. Hoc idem affrictu præſtant urticæ. Cæterum procidens ſedes aut exiens colis folliculus, uel os uteri prouolutum, adacta punctim acu in natiuã ſedem repellitur.

PELAGONIVS.

SI coles in exteriorem locum uenit, & hinc urina remoratur, thus ouum cuminum cum uino miſtum infundito. Suillum fimum ex aceto percolatum, aut radicis panacis ſcripula duo cum nitro trita itidem ingerito. Proderit ſyluestris rutæ radicem cum cynocrambe miſtam itidem infudiſſe. Hoc etiam aduerſus tormina efficax habetur. Quod ſi urinam nõ facit, eadẽ fere remedia ſunt. Nam oleum immiſtum uino ſuper ilia lumbos & renes infunditur, Et ſi hoc parum profuit, melle decocto & ſale collyrium tenue inditur foramini, quo meat urina: uel muſca uiua uel thuris mica, uel allij pars, uel de bitumine collyrium inſeritur quo diximus modo. Naturalibus hæc eadem adhibent remedia ſi urina genitalia deuſſerit.

APSYRTI de inflammatione teſtium et tumore.
Caput xLix.

APſyrtus Memnoni ueterinario Salutem. Te nutrientem equos ſcire uelim, quod teſtium inflammationes, aut uulnere aut morſu quem ſerpens impreſſit, concipiuntur, Aut quoties inuicem equi ſæuiunt. Cui ita plerique medentur. Syluestris cucumeris radicem fractam in aqua & ſale decoquunt, ſpongiaque hoc liquore imbuta fouent. Ceruſſam oleũ et caprillam adipem cum oui candido contritam delinunt Sic ad ſanitatem perducunt. Sed cum alia cauſa inflammationem mouit, ſic oportet opitulari. Bis die calida perfundere, & inſparſo aquæ ſale cimolia cũ aceto linire. Aut figulari creta ſimiliter, aut tuſi uiridis abſinthij ſucco, aut cicutæ præſertim eius quæ in ſterquilinijs enaſcitur, aut ſolani ſucco. Nec ſecus ceruſſam tritam ex aqua delini iuuat.

HIEROCLES.

SI ex inflammatione teſtes intumuerint aqua calida cui paulum nitri ſit adiectum, aut aceti fece foueantur. Si uero tumor ſub hijs curationibus non deſidit,

desidit, sanguis a cruribus prope testes mittitur. Si ne hys quidem finiatur, candenti ferramento media pars exhulceretur. Sed custodiendum ne testes ignem experiantur.

Hippocrates aduersus testiū inflammationes.

Testium inflammationes illinantur figulari creta aceto subacta, aut solano in aceto cocto. Ab inguinibus sanguis mittatur. Nulla frigidæ aquæ potestas fiat. Si hys nō discutiatur morbus, puerili lotio foueatur, subditis molis candentibus, quorum halitu, profusoq; uapore sudor euocetur. Calida perfundatur aqua: oleo perlinatur: Detur opera ut ad ambulationem pergat. Si testium exurgens tumor afficit, cretam cum bubulo fimo, cummio et posca tritam, illiuisse satis est, donec dolor conquiescat.

Pelagonius ijs quorum genitalibus pus fertur.

Gallinaceum gallum et catulum simul in aqua decoques, incolatum liquamen triti bituminis drachma adycies, nouem diebus hos ius dabis ebibendum.

APSYRTI DE INTESTINORVM PROLAPSV.

Apsyrtus Dio Veterinario Cui suo Salute. Scripsisti ad me de eo genere herniæ, in quo ad scrotum praeceps deuoluitur intestinum, enterocelen nominant. Si equo nascatur, ea uetustioribus descendere consueuit, scrotum id est folliculum quo testiculi cotegun-tur, comprimere oportet, & qua pondus urget, fibulas adhibere, & vinculis firmiter obstringere, aceto nitroq; perfundere. Vbi fibula computruit, aqua frigida femina & hulcus sublinere, simplici curare medicamento, locū adminiculo fulcire, dum suæ sanitati reddatur.

HIEROCLES.

Si intestinum in scrotum desiliuit, quod enterocele græcis dicitur, oportet folliculum quo testiculi comprehenduntur adprimere, & qua sidit pondus, indita fibula q; firmissime deligare. Dein aceto nitroq; fouere. Cum emarcuit fibula, femina frigida aqua perfundere, Hulcus ad cicatricē perducere. Ab relapsu sustentum vindicare, dum ad sanitatē perueniat.

APSYRTI de genuum defluxionibus Cap. LI.

Apsyrtus Semæ Centurioni Salutem. Defluxiones in genua decumbunt, quæ Romano sermone flemelia

dicuntur, hæ prorſus ſectionem reſpuunt, Siquidem ducta cicatrice, genu in rugas contrahitur, Multo deterius efficiunt, Qui candentibus ferramentis exhulcerant, Namq; defluxionis impetum eo deuocant. Inde denſatus humor occaleſcit. Hanc curandi rationem ſequuntur. Pillulas quas æſtus maris in littus expuit, in tenues laminas diducunt, cimoliam cretam adÿcientes. Cum hæ diebus quinq; maduerint in aqua, per biduũ illigant, tertio die ſoluunt, Rurſus illud idem tentant, Nam ſaniem ea res exprimit, Aut cinerem ærariæ officinæ fornaci reſperſum melli cocto commiſcere conuenit, & linteo adglutinatum ſuperligare. Aut hordeaceam farinam admiſta aqua applicare, Aut groſſu tuſam adalligare, In frigidam appelli. Si hÿs curſus non ſubſtitit, ſiccum malagma utiliter adhibetur. Hÿs remedÿs pugnandum quoties liquida ſubeſt ſanies, Quæ cum intus concreuit, in internam genuũ partem tranſiens, illo ſe recipit, nodulum inibi creat. Quem malagmate ſicco ut antea dictũ eſt opus eſt digerere, Quousq; deorſum ruat, & offuſa radio collectionem excitet. Quam inde paracercida vocant. Cui ex axungia malagma remedium eſt præſentaneum. Verum ea defluxionum generibus annumerantur. Cum autem in inferiores partes proruens curſus crura repleuit, præſertim poſteriora, ſic ut præter modum intumeſcant, Si ſanguis ab hÿs demittatur, maior humoris vis eo concurret. Tum progreſſibus & curſitatiunculis uti iuuabit, ac in frigidam aquã deſcendere.

HIEROCLES.

SI defluxio genibus inſideat, quam Romana uoce vocant ſlimelium, ea ſanguinis miſſione non deſiderat. Namq; cicatricoſum genu rugoſumq; relinquit, Sed ne illud quidem urendum. Eo enim magis ruentis humoris impetus fertur, occaleſcente loco, Huic ita ſuccurrendum. Orbiculos æſtu maris in littus eiectos diuellere fruſtatim oportet & in aqua per quinq; dies macerare, addita cimolia creta ita linire: biduo ſuperligare: die tertio reſoluere: rurſus idem proſequi, Siquidem ita ſanioſus liquor eliditur. Aut cinerem ærariæ officinæ fornacibus inſparſum melli commiſcere, pannoq; ſublitum obligare. Aut farinam hordei ſubactam aqua, ſuperponere, Aut groſſulum tuſam ſimiliter immixtam illigare. Eſt

et malagma ſiccum utile, his utendum, quatenus liquida
ſanies ſubeſſe ſentietur. Cum uero iam coijt, et ad intimam
partem effuſa transfertur, nodus erumpit, quē ſicco malag-
mate ſicuti ſcriptum eſt, diſcutere eſt opus, quoad deorſum
uerſus ſe conferat, partemq; radio uicinam occupans, pa-
riat collectionem. Quæ paracercis inde græcis cognomina-
tur, quod circiter radium, quem cercida uocant, exeat.
Cui ex axungia adhibitum malagma inter ualentiſſi-
ma eſt auxilia. Ambulationibus uti & curſibus mo-
dicis nō eſt alienum. In aquam etiam ingredi iuuat.
Sed obſidentem genua inflammationem diſcutit, me-
dicamentum quod rhododaphnæ bituminis nitri ax-
ungiæ ueteris ſingulis quadrantibus temperatur.

APSYRTI AD SVFFRAGINOSOS EQVOS
CAPVT LII.

Apſyrtus Apolloniadæ medico equorū Salutem
dicit. Cum defluxiones erumpunt in pedes,
quas è græcis nonnulli σειρὰς, quaſi pedi-
cas, aut ſi mauis catenas, Alij chiramata
uocant, quod calces rimis ſciſſæ rigeant, ex α μο-
σdειᾶν quaſi compediri dictum eſt, Romani ſuffragi-
nes nominant. Quibus hæc adhibetur curatio. Sanguis
è pedibus imis mittitur, diſſecta calcanei uena parte ex-
teriore uel itidem interiore. Sed ab exortu ungulæ miſ-
ſionem tentare nō oportet, ſed infra deradere potius
Scarificare, & cutem leniter deradere, quo noxius
humor effundatur; Vino poſtmodum detergere. Succu
acaciæ ruffæ cum aqua tritum, ut mellis craſſitudine
referat, delinere, Aut ſuillum adipem tritum ex pice
liquida admouere. Frequenter inambulet, Sed in aquā
pedem nō mittat. Hoc uitium ut hyeme contrahitur,
ita æſtate pecus à morbo ſeſe recolligit, & ad ſani-
tatem perducit. Suffraginoſi nō facile articulariæ
malidis uitio tentantur, ſed ne cantherij quidem com-
plurimum redduntur defluxionibus oportuni. Vtilia
ſunt hæc tempore adhibita. Erui farina Vino aut
melli miſta, ligata circūducitur. Eundem effectum
freſa faba præſtat. Suillum fimum Vino ſubactum,
in quo detrita malicoria ſint incocta, circūligatur.
Tuſa galla etiam illitu prodeſt. Amurcæ Viniq; au-
ſteri feruefactorum fotus eſt ſalutaris. Haſtulæ

regiæ radix in aqua cocta ad idem efficax eſt. Sole
oleo & melle ſuffragines defricentur. Defluxionum quæ
pedes afficiunt genera ſunt tria, Quorum iam vnũ propoſui
mus. Alterum ungulam in altum ſuſtollit, In quo maxime ſur-
ſum uerſus ſcarificandum eſt, ne ungula protritu conſumatur.
Tertium cum eadem offringitur, Quod incommodum accidere
ſolet prouectis ætate. Qui defluxionibus ſunt obnoxij, eiſq;
fluidum eſt ſaliuis os, multo maxime ſenecta cõfectis uſq;
eo, ut quod mandunt hordeum penitus humectent. Quiq; lon-
gæuiores degunt, longe magis huic noxæ patent. Iumori-
bus quoq; ſolet accidere, ſed quã ueteribus multo rarius.

Defluxionis præſagium et remedia.

PRimũ tument genua claudicantq; equi, nec in altũ
conſcendere poſſunt. Cum manu uitiata pars premi-
tur, recti aſſurgunt. Si igitur poſteriora defluxiones ob-
ſideant, candentibus ferramentis teretibus adurantur, in
flexu poplitis interno. Quinq; citatis igni plagis. In ex-
terna parte latis utrinq; faſtigijs. Si prioribus genibus
inſederunt, ea cancellatim comburantur, & ut reliqua hul
cera igne facta curentur.

HIEROCLES.

DEfluxiones in pedes deſcendunt, quas Græci
ſiras, alij chiramata uocant, à quo σειριᾶν
id eſt compedibus implicari Apſyrtus autor eſt.
Quod uitium ſic depellitur. Sanguis pedibus
detrahatur, ſoluta ſcalpello vena quæ calcibus parte ex-
teriore prominet, aut interiore conditur. Sed prouidendum
ne iuxta originem ungulæ id attentetur: multo magis ne
ab inferiore parte exteratur. Scarificari deradiq; cõuenit.
Deinde vino detergeri. Poſtea ruffæ acaciæ ſuccũ in aqua
tritum ut mellis craſſitudo referatur, illinere. Eundem effe-
ctum pix liquida ex ſuillo adipe præbet. Ad aquã equus
nõ debet appelli. Malum hoc hyeme concipitur, ſed æſtate
depulſo vitio ad ſanitatem recurſus fit. Sed non facile
caſtratos defluxio tentat. Qui neq; etiam malidis articu-
lariæ iniurijs patent. Hæc inter ualentia remedia laudat
Apſyrtus. Erui farinam vino & melli miſtam illini,
linteoq; deligari. Hoc idem fabæ. freſæ lomentũ præſtat.
Item ſuillum ſtercus. Noſſe licet quod cum defluxione
corripitur equus, crura tumeſcunt, ſolito grandiora
turgent, Sed longe magis poſteriora hijs tumoribus
obnoxia,

obnoxia, ad quæ ſanguis inde miſſus, maiorem humorum copiam ſecum rapiens allicit. Malicorium igitur vino ſubactum, & ex aqua coctum illinitur. Galla tuſa ſuo cataplaſmate iuuat. Amurca auſteroq; vino quæ ſimul efferbuerint, fouere prodeſt. Haſtulæ regiæ radix in aqua decocta ad eadem efficax eſt. Sale oleo & melle defricetur. Hoc uitium in tres ſpecies degenerat, quarum vnam anteſcripſimus. Altera in ſublime tollit ungulam, In qua infima opus eſt deradere, quo minus iacturam faciat vngula, detritu conficiatur. Tertia cum vngula frangitur, quæ res ætate prouectis accidit. Defluxionibus utiq; ſunt obnoxij, quibus ore ſaliua profluit, ita ut humefaciant hordeum quo paſcuntur. Quod plerumq; ſenioribus euenire ſolet, maxime ſenio confectis. Quinnetiam natu minoribus prouenit, ſed nō ita frequenter.

Eumelus ad crurum defluxiones.

Si crura defluxiones occupent, eas candentibus ferramentis adurere conuenit. Sed vulnera ignea vi facta ſanabis, ſi ſpongia aceto et laſere imbuta ſuperponatur. Poſtridie collyrium inſtillatur quod mucoſum lentorem excutiat. Qui niſi fuerit emiſſus ſaniem creabit. Cuius componendi ratio hæc eſt, Gummis, ammoniaci ſingulorum pares modi aceto q̃ acerrimo detriti commiſceantur, inſolatiq; dū ſicceſcant, in collyria formentur. Recentes defluxiones citra ferrum ita diſcuties. Floris roſmarini, galbani ſingulorum ſelibram, reſinæ dupondium, pollinis thuris pinguiſſimi cyathos quatuor, nitri ſemiſſem, ſalis ſextarium vnum miſcendo conteres. Vbi adieceris acetū, operam dabis ut efferueſcant & concreſcant in malagma, quod calidum illines, & per triduum applicabis. Aut bituminis Iudaici, ſeminis ſinapis, rhododaphnes ſingulorum libram admixta axungia genibus oblines. Aut radicem ramiculi quod blachron ueterinarij uocant, eruum, axungiam ueterem cū aceto acri trita admouebis. Vel ſinapis Alexandrinæ, naſturcij, caricarum, aphrarum ſingulas ſelibras, ſalis ſextantem, axungiæ ueteris libram, aceti quod ad excipiendum fuerit ſatis miſcebis & uſui dabis.

Hippocrates inflammationibus ac meliceridi laxatis & vliginoſis artubus.

SAl cum melle tritus deſtillationem ſiſtit, ſi
inflammatio recens infeſtat reſcindi debet, &
candente ferro aqua frigida prius edomito
uulnus emundari, Dein ſpongia aceto made-
facta per quatriduum imponi. Quinto die hordeacea fa-
rina aqua ſubacta illinitur, donec uulnus cicatricẽ duxe-
rit. Tum pumici cortex contuſus cum lycio ſimul pate-
facto ſuperponitur. Si uel inflammatio afficit, aut ſi tu-
bercula glutinoſum humorem mellea craſſitudine cõcretũ
eructent, hydatidas uocant, calidi cineris unciam, glebæ
calcis uiuæ tantundem, cũ uino & melle ſubacta, priuſq;
mareſcant hulceri ſuperlines. Eo remedio pugnabis ſi re-
centia fuerint tubercula. Quod ſi uetuſtatem ſenſerunt,
more reliquorum adurens medicamentum poſtulabunt. Si
labor huius morbi cauſam attulit, præſertim cum equus
aſpero loco uel lapidoſo uehementer agitatus fuerit, aut in-
genti pondere degrauatus iter fecerit, aut dorſuarius ſar-
cinam comportauit, proderit rhododaphnes, bituminis, nitri
axungiæ ſingulorum quadrantale pondus, colatum miſtuq;
in medicamentum cogi, & poſtmodum illini. Si quodam
humorum coitu abſceſſus exiliant, ferro ſunt aperien-
di, deinde tentanda hæc curatio. Adipis taurini, gal-
bani, bdellij, piperis candidi, ammoniaci ſingulorũ pon-
do quadrans, pollinis thuris pondo triens, baccarum
lauri pondo uncia, miſcentur ut in medicamentum cõ-
creſcant. Quo uulnus omne ſanari conſueuit. Nec ab
hac curandi ratione tunc abhorreſcit ciclamini radicis
crematæ cinerem, cum erui farina melle acetoq; ſubacta
ſuperponere uulneri. Si uero uulnera penetrent alti-
us q̃ ut horum uim poſſint ſentire, linamentis ru-
brica melli miſta madentibus oppleantur, Mox pan-
nus aut ſpongia poſca imbuta admoueatur. Multis
tritas gallas, aut marrubij ſuccum cum fuligine, ſatis
eſt impoſuiſſe. Si hanc medendi uiam trahas, ut in-
flammatio ferrum nõ experiatur, ſinapis ſalis alex-
andrini ſingulorum ſextula, naſturcij aceti ſcrupuli
duo, axungiæ ueteris ſeſquilibra, Omnia ſimul teran-
tur, illitaq; linteo per triduum imponantur, Dein ſolu-
to medicamine, delebili ſpongia Cyrenaici laſeris imbre
rorata, defricentur, Sic hulcerum cruſtæ puluinoq;
ſoluti fatiſcunt. Non deſunt qui fœni florem uſtũ
cum

cum frigida poſca tantiſper admoueant, dum inflama=
tio prorſus conſederit, et euamda abierit. Deinde tritas al-
liorum ſpicas talis imponunt. Eſt autem hoc inter probatiſ-
ſima remedia, cum artus laxati dehiſcunt, aut aquoſa
ſcatent uligine, aloën maniam thus, picem, bruciam una
conteres, triticeam farinam adijcies, et candidum oui li=
quorem quo excipiantur reliqua. Dein articulis conglu=
tinabis, diligenter charta deligabis, poſt aliquot dies reſol=
ues. Rurſus idem remedium dum conſaneſcet adhibebis.
Si poplites inflammationem ſentiant, ceræ bituminis ſul-
phuris ignem nõ experti paria pondera reſoluuntur,
Quibus calidis poplites ſublinuntur: furfures imponũ-
tur ex aceto. Si in equorum armis nerui craſſiores
protuberent, aut nodi quos cordylomata uocant, occa-
luerint, eos adurere neceſſum eſt. Si uero ex articu=
lorum ſede proſilierunt, ſanguinem opus erit emittere,
planeq; membra fricare. Tali utendum remedio. Oleũ cũ
aceto lana exceptum, per quatriduum articulis imponẽ=
dum, ſic ut quotidie id genus medicamenti admoueatur.
Poſt hæc calido auxilio firmandi ſunt articuli, Cuius
remedij compoſitio hæc capit. ſinapis purgatæ libram, gal=
bani quadrantem, medullæ cerui tantundem, aceti quod ſatis
eſſe uidebitur. Si defluxio pedes equorum occupet, ge=
nua tumeſcunt, Inde claudicatio concitatur. Si ergo po=
ſterioribus inſideat, teretibus ferramentis urantur, Interio=
re ſuffraginum flexu quinq; locis cutem candentibus
opus eſt exhulcerare, exterius utrinq; latis. Si uero
in priora decumbat a genu plagæ igni cancellatim impri=
mantur: hulcera igne facta ut catera ſanentur. Si
nerui plus æquo incraſſeſcant, foenumgræcum cum ficis
aphris tuſis et uino miſtum imponitur. Id poſt triduũ
ſoluitur. Si circa genua aut crura longo itinere aut mul=
to curſu naſcantur inflammationes, proderit frigida
aqua partes quæ collectionem experiuntur perfunde=
re, aut in fluminis uadum agere, & per alueum ad=
uerſo flumine ingredi. Deinde ſpongiam laſere aceto uiſco
defruto axungiaq; intinctum admouere.

APSYRTVS DE MARMORE.

Apſyrtus Julio Fauſto decurioni Salutem. Te pecu=
des enutrientem optimum noſſe, quod pedibus præ=
ſertim primoribus, iuxta ungulæ exortum, quã uocat

coronam, marmora proſiliunt. Ea tubercula quædam ſunt quæ in calloſam toffaceamq; duritiem coierunt, quorum iniuria equi claudicantes permanent. Hyeme ob lutum, æſtate propter ſqualores ſubterunt pedes, & cotibus eliminant. Hinc continens calor ex ungulis erumpitur. Hoc uitium cõtrahitur, cum ex itinere ſcabraq; uia ungulæ incaluerunt. Tum ſamei Vis in compagem commiſſuramq; neruorum acetabuli ſe inclinat. Neruicis etiam accidere ſolet, aut quibus talorum intertrigines collectionem mouerunt, quod Venæ ea parte pedis quam cyna id eſt canem uocant, ignea conſtant natura. E quibus ſanguis mittendus nõ eſt. Quippe cum ad ictum ſcalpelli locus excandeſcat, tofaceamq; duritiem & inflammationem creet. Quare multo melius fuerit malagmate Vti, quod luxis dicatum eſt. Mulus duntaxat hoc Vitium nouit. Aſinos nõ facile hoc malum uexat. Equus etiam non marmore, ſed podagra tentatur.

HIEROCLES.

Vitium periti marmor appellant, prioribus pedibus in ortu ungulæ, quæ corona uocatur erumpit, Suntq; prodeuntes calli qui claudicationem adferunt. Nam luti cauſa aut cõtinuo pedum ſubtritu concipiuntur, Cum itinere aut aſpera Via calor ungularum inferbuit, ſanies ad neruorum cõpaginem iuxta modiolum concurrit. Vbi oſſa pixidatim cohærent. Id accidere ſolet neruicis, aut quibus tali coëuntes intertrigine conflictantur. In hoc affectu ſanguinem emittere nõ oportet. Namq; ſauciato punctim loco, toſus in maiorem duritiem concreſcit, et inflammationẽ molitur. Multo melius fuerit ergo uti malagmate quod luxationibus ſanandis eſt addictum. Mulus hoc malum experitur. Aſinum rarius is caſus manet. Equus huic incõmodo non patet. Ficorum aphrarum calcis axungiæ Veteris ſingulorum libram, floris hyſſopi cyathos tres ita conterens ut in Vnum coëant corpus, ſuperpones.

APSYRTVS DE PODAGRA.

Apſyrtus Artemæ Sectori Salutem. Te ſcire optimum, quod cum equum podagra tentat, neq; ſtare neq; progredi poteſt, ſed non ſecus atq; correptus hordeationis Vitio decumbit, Cibi faſtidio torquetur, ita ut obiectum reſpuat. Os incaleſcit exiccaturq;

Palatum in ſublime tollitur. Teſtes eius ſingillatim uiciſſimq; micant, Colis procidit et exeritur. In ſtabulo pedes propter ardorem quo flagrant, ut in ſubtritu, ſtercora colligunt. Cui ſic ſubuenitur. Cubitare prohibeatur. Lente ac paulatim agatur, Sub tecto usq; dum ſudor erumpat. corpus frictione demulcendum. Sanguis è palato mittendus, ſed minus liberaliter. Rurſus poſt dies ſeptenos ex poſterioribus à ſuffragine proxime talos detrahendus, qui nõ abunde profluat. Ex prioribus eodem modo dimittendus. Calida aqua cũ nitro, triticeaq; farina munda detur potanda. Prodeſt etiã, radicis chamæmeli, quam quod vere floreat eranthemũ uocant, pugillum & acetabulum mannæ, cum vino quotidie per nares infundere. Tridui curriculo vlmi corticem pila tuſum, elotumq; vino ſimiliter ingerere. Inter optima id habetur, betæ ex aqua decoctæ expreſſum ius, additis tribus olei cyathis infundere. His igitur omnibus uſi ſumus. Maxime nobis placet medicamento deiectionem alui moliri. Nam cum bene corpus eſt affectum, fluxionum impetus innocentiores eſſe conſtat. Poſt purgationem acetabulum eranthemi in paſſi odorati hemina coniectum, expedit naribus inſtillare. Viride fœnum obijcere. Si tempus deneget, conditiuum nitro conſpergendum. Sed melius eſt viride, licet chordum fuerit. Si hijs morbus nõ finiatur, teſtes præſcindere, ſic tandem cõſaneſcet.

HIEROCLES.

Cum podagra equum male habet, nec pedibus inſiſtere, nec inambulare poteſt. Sed humi procumbit, Vt qui hordeatione laborat, cibum faſtidit. Os calidum ſiccumq; percipitur. Palatum in ſublime tendit. Teſticuli ſigillatim inſiliunt: Genitale concidit ac depromitur: In equili, pedes ob ardorem quem ſentiunt, ad ſe fimum eliciunt. Venæ quæ ad dorſum prorepunt, in iuba diſtenduntur. Hanc curandi rationem deſiderat. Recumbere non patieris, ſed paulatim dum ſudor euocetur ages, Corpus infricabis. Sanguine non multum palato detrahes. Poſt dies ſeptem ex poſterioribus ſub articulo ſuffraginum non magnũ ſanguinis vim opus eſt dimittere. Itidem prioribus ſub flex-

ura propter talos. Calidam aquam potui dare, cui ni-
trum farinaq; tritici euoluto furfure ſit adiec tū.
Nonnullis ad auxilium ferre creditur eranthemi quā
vocamus chamæmelum, quantum manus capit: mānæ
acetabulum vino demiſſum, usq; triduum per nares quo-
tidie ſuffundere. Tuſum ulmi corticem in mortario e-
lutumq; vino demittere. Aut ut quidam ſentiunt, betæ
decoctum ex vini cyathis tribus ingerere non eſt
alienum. Apſyrto aluum ciere placet, ſiquidem cū bene
corpus ualebit, deſtillationis curſum in pedes ruere noxa
vacabit. Poſt factam deiectionem eranthemi acetabu-
lum in vini paſſi heminam coniectum, naribus inſere-
re conueniet: viride foenum præbere. Si deficit, ſiccū
nitro reſpergatur. Si in hÿs non eſt præſidium, tes tes
excindi debent. Ita ſaluti reddetur. Podagræ cru-
ciatus leuat inſequens medicamentum, Terebinthinæ
pineæ laurini olei ceræ nitri, adipis taurini, guttæ am-
moniacæ, olei myrtini iriniq; ſingulorum pondo. vulga-
ris olei ſelibra, vini ueteris ſextarÿ duo, caſtorÿ la-
chrymæ ſtyracini olei piperis ſingulorum vncia, me-
dullæ cerui cyperi ſingulorum quadrans, ſerpylli fo-
lÿ perſici ſeminis lini ſaluiæ ſingulorum triens, opo-
panacis galbani ſulphuris ignem nō experti, ſampſuci
bdellÿ, mannæ ſingulorum ſextans, olei cyprini ſeli-
bra. hæc miſcentur. Hoc medicamento cum res ex-
igit utendum.

EVMELVS.

SI ad inferiora factus curſus pedes impleat, po-
dagram creabit. Tum ſanguinis taurini heminæ
Atticæ dimidium, thuris drachmas decem, ſalis hiſpa-
nienſis drachmam conteres, adiectaq; vini heminā
calefacies, & per ſiniſtram narem demittes.

APSYRTVS DE PILORVM MARCORE.

SI pili qui ex inferioribus caudæ verticulis
propendent, marcore confecti defluant, vrina
detergere conuenit, & alumine diligenter il-
luere: vino oleoq; perfundere. Ferunt adipe canis
aut uulpis illitum præſenti eſſe remedio. Optimum
quoq; fuerit altheæ radicem coxiſſe: hoc decocti
iure profudiſſe, molli manu demulſiſſe. Hæc pilorum
defluuia continent, ſed ſi prius deterſeris, longe

promiſſiores

promiſsiores ut inter omnes conſtitit, exibunt, & glabricie ad denſitatem perducentur. Hoc hominibus tũ viris q̃ mulieribus pilos euocat, areaſq; denſiore pilo replet.

Hierocles ad idem.

SI pili carie conſumpti qui à caudæ muſcario labuntur, lotio cauda purgetur, & proluta vino perfundatur. Dein canino adipe aut vulpino perungatur. Longe optimũ fuerit præpurgatam codam radicis altheæ decocto fouere. Si uero iuba exhulceratiõne ſenſerit, prius tondeatur, torridoq; nitro deterſa meracũ inſpiretur. Dein lotio defricetur. Vulnerario medicamine per quinq; dies deliniatur. Sexto aqua molliq; medicamento nutriatur. Si cauda ſuppuret, ſimili ratione curãdi utendum, donec ad ſanitatem ventum erit.

THEOMNESTVS.

SI cauda pilorum deffluuia ſentiat, deformitaſq; ſequatur, primum ubi fuerit abſterſa vrina fouebimus. Deinde maluæ braſsicæ ſucco cum altheæ decocto ſic ſubinde uino oleoq; perfundemus. Hæc labantes pilos firmant. Sunt qui vulpis adipe perliniant poſtq̃ deterſerint, ita denſiorem pilum euocari contendunt, et glabritias cõpleri.

HIPPOCRATES.

SI voles id præſtare, ut in iuba caudaq; pili capeſſat incrementum, puerili vrina ſublues. Poſtea calcis lixiuium, ceruſſam et ſpumam argenti teres. Poſtq̃ aqua ſubegeris & igni coxeris, vteris. Sic in longitudinem venuſtum capient incrementum.

PELAGONIVS.

PIlorum deffluuia ſiſtit, charta uel papirus cremata, ſi adiecto butyro liniatur. Nam id inter ualentiſsima remedia eſt. Si uero uelis pilos alere quo maturius increſcant, teſtudinem ſubiecto ſarmentorũ faſce cõburito. At ubi in cinerem reciderit, in fictile nouum conijcito. Cui aluminis crudi quadrantem admiſceto. Cæterũ cerui medullæ quod uidebitur ſatis ex vino tritæ in ollam demittito. Compluribus diebus oblinito. Sic pili nutrientur, ac maiore proficient incremento. Defluos pilos reſtituit lupinorũ crematorum cinis, aut torrefactæ fabæ lomentum glabræ parti cõſperſum. Areas ad pilum reducit nardi ſpica, ſi cum

vnis paſsis tuſa in aceto ferueſcat, verum hoc auxilio calido corpus caluiciem ſentiens defricandum.

Si caudam laxet aut crebro motu uibret.

SI caudæ muſcarium magnopere commotum equus iactet, eam ſic caſtrare conuenient. Summum articulum in ſpinam reductum ad dimidium usq3 reſcindes, cauebisq3 ne commiſſuram amputes. Cum vulnus ad ſanitatem reductum erit, uegetius rectumq3 muſcarium exibit. Etenim Qui ſupradicto modo cauda vibrant, aut laxius eiaculantur, complurimum inutiles reputantur. Pilorum caudæ defluuia cohibet ſemen fœnigræci uel lini ſufficienti modo decoctum. Sed quotidie eo cauda proluatur. Caducos pilos reuocat caput canis in puluerem deustum, quem in prælitum butyro locum inſperſeris.

TIBERIVS VT HVLCERIBVS PECOrum concolor pilus enaſcatur, Item ut ex vernaculo colore in alienu deſciſcat.

HOrdei pinſiti ſextarios duos ſubigito, & adiecta nitri ſpuma, exiguoq3 ſale; panes formato. Dein in furnum dimittito, donec in carbones redigantur. Poſtremo tuſos tritosq3 permiſto oleo, hulcerum cicatricibus oblinito: hoc diebus viginti facito. Sic pili concolores nudis cicatricum areis reddentur. Vt concolor pilus erumpat, ſtoeben, quæ cortex eſt, quo clitellarijs animalibus ad interna ſtragula utuntur, vſtam tritamq3 in nigris pecudibus addito oleo perline. In flauis uero tritam ſtoeben admiſto urſino adipe, & ochra cremata perunge. Si animal candidum ſit, pro ochra ceruſam ſubſtitue; & illine, Sed caudam antea cura priusq3, exeant pili, ut recens illitionis vim ſentiat. Vt pili in itinere capiant incrementum, ramunculi herbæ crematæ cinis vino permiſtus illinitur. Vt cicatricibus pilus euocetur, fœni fuligo infricatur. Si uelis ut cādidus pilus in nigrum degeneret, atramenti Scriptorij ſcrupulum, ligni rhododaphnę ſextulam, adipis caprini quod ad ea cogenda ſatis ſit, commiſta tritaq3 lines, Ita candidum in nigrum vertas. Si candidum pilum facere tibi ſit in animo, radicis ſylueſtris cucumeris pondo denarij unius, nitri pondo denariorum duum, mellis hemina, olei tan-

tundem

tundem miſcentur, & pars quam dealbari voles infricatur, & candidum creabit.

TIBERIVS ſtercoribus liquidis laboratibus equis.

CAndidum ſtercus ex vino vetere detritum et colis cretum ori per triduũ inſeritur. Equorum foriam nonnulli græce hippotilum ab euentu uocauerunt. Quippe cum ea res ventrem proluat, ac aluum cieat. Vnde vires cũ corpore carpuntur, cruraq; colligantur. Hoc ualetudinis genus ubi durat periculum minatur. Curandi hæc eſt ratio. Equum afficies ſiti, hyſsopumq; inſtar acetabuli in aqua defuſum dabis potandum. Si ad ſalutem perducatur, primo quoq; die ſanguinem genibus aut cruribus emittes. Cum ad aquam ventum eſt, ſemihoram flumine uadaturum patieris. Deinde ſiccatas rubi frondes tuſaſq; potioni conjcies. Si cordi eſt ſorbitionem infundes, Quæ habeat punicum edule, polentam & vini odorati heminam, Quæ ſimul omnia cũ pari aquæ menſura miſcebis, Plenam huius heminam faucibus demittes. His uiridia pabula plerunq; nocent. Itaq; conditiuis cibis ſuſtinendi ſunt, ne immaturis herbis citetur aluus, præſerti donec à foria perfuncti ſunt.

HIEROCLES DE RADIO.

SI radius, quem cercida græci appellant, fractus fuerit aut colliſus, hæc medendi ratio ſequenda. ſoenigræci liniq; ſemina q̃ tenuiſsime detrita cum farina hordeacea paribus menſuris in diluto vino coquuntur, donec in hanc craßitudinem venerint, ut in glutinum plane lenteſcant. Deinde perfuſo calida aqua loco ſeptem diebus hoc liquamen adglutinatur. Si huic medicamento nõ pareat, cutetenus ductis cancellatim uerſibus aduratur, Nec exarati candenti mucrone ſulci alte decuſsentur, Quod partes illæ tenues ſint, & cũ neruis coniunctæ conſuetudinem ineant.

HIEROCLES de hulceribus ſerpentibus, Cap. LVij.

SI ſub tergore quædam pellicula candicet, et locus humore turgeat, ſubter cutem hulcus ſerpit, quod orbiculatim viuotenus circuncides. Punicum quod eſtur inſtillabis. E polenta hordeacea, lacus tribusq; lenticulis cataplaſma adhibebis. Sed antea locus aceto foueatur. Sunt qui poſtq̃ ſcalpello circũſecuerint,

primum ſcylla & braſsica ex oleo tuſa perluunt. Poſtea valenter extergentes, erui farinam illinunt. Alij ſerpenti hulceri hoc remedium opponunt. Paſsam vuam ſole maturatam exemptis vinaceis omnibus apprime terunt, eoq3 tantiſper utuntur, dum ad ſanitatem perduxerint. Prodeſt haſtulæ regiæ radicem ex vino coctam tritamq3 illinere.

HIEROCLES de pilari rigore. Caput Lviij.

IN cauda ſæpe pili ſuillis ſetis ſimiles ſurriguntur. Quod vitium ideo hyſtrichida uocant, quod miſsiles hyſtricum aculeos ſpinaſq3 ſuo rigore videantur imitari. Quo vitio contracto, equus caudam parieti adfricat, & hulcus mouet. Tum autem ipſe ut cures, lectis et erutis munde pilis, lachrymam papaueris, quæ in aceto maduerit, hulceri inſtillabis, ſed prius nitro locus defricetur. Verum modus ut ſapienti aliquis memoriæ tradidit, oraculis breuibusq3 ſententijs conſtans optimus eſſe cenſetur, cuius dicto audientes finē primo voluminī fecimus.

VETERINARIÆ MEDICINÆ LIBER SECVNDVS.

HIEROCLIS PRÆFATIO.

HESIODVS principium dimidium esse totius memoriæ prodidit, nos quantum equidem arbitror huius rei adhortus ut optima quæque studia sectaremur. Quo pulchre sibi animos eoru erexit. Qui in capessendis disciplinis operam impendere cœperunt. Quippe cu studium aliquod auspicati, iam ex dimidio censeantur absoluisse: nec magni debeat æstimari quod ex dimidia parte supersit. Quamuis longe maius esse decet quod restat, ut ad umbilicu ducatur. Quam rem maxime confido me ostensurum. Siquidem cum librum scribere cœpissem, nec facile summam manum sperassem impositum iri, e regione quodammodo oppositum librum hunc secundum Melicorum more poëtarum produxi et extendi, magno id studio contendens efficere, ne quid ad operis absolutionem desiderari possit. Vt enim eum qui opus vindicare à lectionis satietate cupiebat, primo libro modum imponere operæ erat precium: Sic decens fuit non infectum negocium relinquere, præsertim sedulis de rebus constructum. Etenim omnium animantium equus summa gratia præditus, summoque studio affectatus inter homines iure existimari potest. Nec immerito quu iter facientem dominum labore leuat. Pompam agenti venustiorem circunspectioremque, quasi ea re sibi placeat, præsefert apparatum. In bellicis utique certaminibus fidelis periculorum comes, no detrectans pugnam, officiosus operum particeps, ita ut fusos hostes & in fugam versos, ictibus morsuque cōficiat, amicosque & socios in discrimine seruet. Ideo iure optimo apud homines equus maximo in honore

ſic pridem habitus eſt, ut Olympiadibus & Pythÿs, et
ubicunq; locorum certamina proponebantur, equis non
ſecus atq; viris pernicitatis præmia decernerentur. Apud
Deos quoq; tanto dignus ſtudio fuit, ut non modo diuinis
curribus iungeretur, Sed etiam in chorum syderũ rela-
tus extiterit. Proinde nõ alienum forſitan nec abhorrens
ab operis inſtituto nonnullis uideretur, mentionem eorum
partim facere. Quæ rerum naturæ callidiſsimus Ariſtote-
les literarum monumentis tradidit, Qui equũ nõ adipe
ſed pinguedinem habere contendit & iecur in tres fi-
bras eſse digeſtum, in quo viſcere fel nullum hærere
putatur, Sed inteſtinis copioſum graueq; uirus olens
inſidere. Cæterum equorum quorundam mulorumq; cordi
ineſse oſsiculum inuenitur, quanq; nõ pauci talia pror-
ſus ignorauerunt, ut uetus ille Miccon, qui arbitraba-
tur equum in inferiore gena pilos edere, quos blephari-
des græci, nos palpebras uocamus. Taxat igitur ſum-
mo iure Micconem, ac ignorantiæ conſtanter inſimulat.
Verum poſtq; non de animantis natura diſserere pro-
poſui, ſed ſingularum ualetudinum medendi rationẽ ex-
plicare, hæc ſilentio diſsimulanda duxi. Illa tamẽ me
hercle non omittam quæ eleganter refert Ariſtoteles, per-
pulchre pecudis huius ingenium ſimul et modeſtiam te-
ſtatus. Quod equus matrem ſtupro non ſuperuenit: Hoc
itaq; memoriæ mandauit. Cum equum matrem ut ſali-
ret, capite diligenter obuoluto peroriga produxiſset, tu
equus Veneris uoluptate captus, matrem colluſus iniuit,
Detracto oculorum operimento, poſteaq; cognito cũ matre
coitu petÿt prærupta, & crepidinibus dilaceratus, ſe
præcipitem dedit, Sic huius facinoris impietate atq;
indignitate deſpondens animum, ſibi ipſe necẽ conſciuit.
Verum hæc alia deſiderant volumina, Iam no-
ſtrum ſequamur inſtitutum.

HIEROCLES de hulcerato ore. Caput LIX.

SI hulcera os occupent, vt ad guttur fauceſq;
deſcendant, aridum malicorium tuſum, et cribro
tenui cretum inſpergitur. Ori lingua foris ſemiſsem
horæ vincitur, Quo uehementius perfrigeſcat, ſolutaq;
& extra os prehenſa, meraciore vino perluitur. Quod
ſi præſto non adeſt, oleaginæ frondes ſiccatæ fundun-
tur, ac denſiore incerniculo cretæ conſperguntur,

ligata

ligata prius per dimidiam horam lingua Dein aqua
dum ſaneſcat eluitur.

HIEROCLIS de hulceribus oris manantibus, quas uocant aphthas, Caput LX.

SI aphthæ os obſident, Sic enim uitiū græci
uocant, os grauiter olet & ſpumantem ſa-
liuam expuit, et ardore quodam deflagrat.
Tum igitur eſculento pumico tuſo cribratoq;
os perlinitur, et ſemihoram ligatur, Lingua poſtmodum
ſoluta lauatur aqua. Hijs tantiſper pugnandum dum
conualuerit. Hoc uitium præſertim verno tempore, cum
viridi fœno paſcitur concipi conſueuit, Quod equoru ora
male habet. Sed genus vnum eſt quod in duas diffe-
rentias diſtribuitur. Etenim modo citra marcorem gra-
ue virus odoris os expirat, feruenteq; ſpumā eru-
ctat: modo cruenta exhulceratione os et fauces
ambit, Quarum curationem nunc aggrediar. Aphtham
grauiter olentem ſpumoſam & incandeſcentem igni
ſic curabis. Pumica quæ edendo ſunt, ſicca q̃ minutiſ-
ſime tundito Dein ubi linguam ammantis extraxe-
ris, hancq; loro alligaueris capiſtri, hoc pumici polli-
ne os aſpergito, Cumq; paulum defricueris per horæ
dimidium curriculum, in ſublime ſuſpendito et ita la-
uato. Hoc ſi ſeptem diebus feceris, pecus ad ſanitatem
reuocabis, Sitq; tibi curationis argumentum cum os
graui liberatur odore. Si uero aphthæ cæca fuerit
origo, ac guttur fauces & arteriam fœdis hulceribus
obſideat, hanc adhibebis curationem. Linguam ubi
loro comprehenderis, & ſimili modo forinſecus alligaue-
ris, melle partes oris exhulceratas oblines. Semiſſe
horæ contineri patieris, ut lingua circūlambens hulcera
cruſtulas & puluillos eorum emarginet, rurſusq; com-
prehendens linguam ſicci pumici ſumme detriti farina
habens in promptu, Item oleagineam frondem minutiſ-
ſime molitam, Vbi ſingulorum pares modos miſcueris, eo
partes exhulcerationem ſentientes reſperges, exertam
ut in ſuperiore vitio ſemihoram appendes, ut frigus ſen-
tiat, elues vino, Hoc per nouem dies Quotidie cu-
rabis.

APSYRTI ijs qui via aut curſu fatigati, aut ſpiritu diſtenti ſunt, Caput LXI.

APſyrtus Marco Æmylio Decurioni Salutem. Te nutrientem equos ſcire uelim quod iis qui labore uiæ aut curſu fatigati ſunt, uti commodum eſt hoc remedio. Polenta tenuis miſta cum vino odorato formatur in offas, quæ comprehenſa lingua demittuntur in fauces. Si uero illis hulcus ſubſtat, croci trium obolorum pondus cum aquæ hemina per os infunditur, Sed inſequentes notæ laſſitudinem præſagiunt. Primum equus inſiſtere nõ poteſt, ſed obtremiſcens perſtat Demiſſum habens caput, & flaccidas aures, Oculi ſũt concaui, ceruix intenta riget. Si ipſum ſtimulo laceſſas, caput erigit, ſed confeſtim demittit. Itaq; primũ curæ fuerit ut ſtabuletur loco nõ duro ſed molli, cui lætamen ſuperiectum ſit. Deinde vinum ex oleo tepefactum conuenit inſpirare: poſtea defricare. Poſtremo calida aqua liberalius eluere, manu terga ſubigere, vngere, fricare, ueſtimentis obuelare, ſub tecta continere. Enimuero qui ex itinere aut curſu ſpiritu diſtenduntur, iis vitium tollunt vinũ et aqua cum pares portiones habent, commixtaq; binas implent heminas. Sed quotidie ſeptem dierum ſpatio per os infundere conuenit. Si ilia prætendantur, vinum non eſt præbendum, ſed aquæ ſeſquiſextarium ex tribus obolis croci, facta prius frictione per ſiniſtram narem indidiſſe ſatis eſt. Sæpe foria vel citatæ uentris proluuies, equi reliquiq; ueterini generis corpus & uires carpit, quamuis nulla conſenſu quodam inteſtina ualetudo premat. Sanguinis etiam profuſione caſu concitata, corpus magnam viriũ iacturam facit, Ideo uberiore uictu fulciendum, varioq; pabuli genere ſollicitandum.

Laſsitudinis remedia.

LAſſitudini quies remedio eſt, ita ut in fauces oleum uel adeps vino mixta infundatur, frigori fomenta adhibentur, Caputq; ſpina & tepenti adipe uel vino linuntur. Nec minus quotidie corpora pecudum quam hominum defricanda ſunt. Ac ſæpe plus prodeſt preſſa manu ſubegiſſe terga, quam ſi largiſſime cibos præbeas. Multum autem refert robur corporis ſeruare. Quod utrũq; cuſtodiemus, ſi idoneis temporibus ad præſepia, ad aquam, ad exercitationem pecus duxerimus. Cum diſiunguntur ab opere ſubſtrictos

Quis confricet, manibusq; comprimat dorsum et pellem revellat, nec patiatur adhærere: Colla subigat: merumq; faucibus, si æstuauerint, infundat. Sed ante ad præsepia religari non expedit, q̃ sudare atq; anhelare desierit. Cum deinde tempestiue potuerint uesci, non multum nec vniuersum cibum, sed partibus & paulatim præbere co-uenit. Quem cũ absumpserint, ad aquam duci oportet, sibiloq; allectari, quo libentius bibant. Tum demum reductos largiori pabulo satiari. Lassæ & æstuanti mulæ adeps in fauces demittitur, merumq; in os suffunditur. Hijs quibus ilia distrahuntur, aut pulmonis imbecillitatem sentiunt, aut ad strigosam maciem perducuntur, hoc utendum antidoto, quod recipit croci binos stateres, Iris Illyricæ tusæ cretæq; stateres duodenos, piperis senos stateres, mellis cyathos ternos, Vuæ passæ detractis vinaceis quod sextarios duos impleat, nucleorum pineorum tantundem, ex qua ligulæ duæ cum vini cyathis tribus & quadrante vnius heminæ per os infunduntur.

Pelagonius ad Equos membris Captos, Remedia.

INterdum equus fame confectus, aut viribus exhaustus membris pene resoluitur. Et si huiuscemodi euaserint affectus, qui uires infirmant, pleruq; tamen imbecillitatis indicia similia sunt. Quare mederi uolentibus errorem pariunt. Etenim animalibus signa languoris inuenimus abhorrentis ab imbecillitate quam nunc deprehendimus. Cumq; nosse uolumus febricitantem equũ, caput conspicimus in terram deuolui, continenti suspirio premi, gemitus edere. Sed hæc indicia nõ febrientis modo, sed et doloris experientis habentur communia. Rursus opisthotonicorum notæ traduntur, quæ etiam proueniunt ijs animantibus, quæ longior insolatio aut diuturnus labor ad imbecillitatem perduxit. Eæ non possunt insistere, sed commissis in vnum pedibus concidunt. Non ergo putabis ipse dolorem esse ventris aut tormina, neq; ab hijs medendi rationem trahes, sed conuenientius remedium conquires. Multa igitur germanarũ ægrotationum signa similitudine confunduntur. Multa quoq; prorsus dissidentium indicia deprehendes. Sed diligentius animaduertas. Si virium robur infirmetur,

ea ſunt remedia. Celſo placuit laborantem imbecillitate pecu-
dem potione prohiberi, præcipitq; ſiti confectam, præſertim
ubi tanto deſiderio bibendi flagrauit, in frigida aqua per
horam contineri, Quod mirum in modum opitulari inter
omnes conuenit. Florus Vlmi frondes in vino tundi iu-
bet, & per corniculum infundi. Nos autem triticeã fa-
rinam dari monemus, aut oua tria cum pulegio poſca
oleoq; infundi. Languor ſæpe diſcutitur, ſi integrũ gal-
linaceum ouum crudum ieiunis faucibus inſeras, Ac po-
ſtero die ſpicas ulpici uel allij cum vino conteras, & in
naribus infundas. Neq; hæc tantum remedia ſalubrita-
tem faciunt: Multi et largo ſale miſcent pabula: Quidã
marrubium dederunt in oleo: Quidam porri fibras. Alij
grana thuris. Alij ſabinam herbam cum mero diluunt,
eaq; medicamenta potanda præbent. Multi caulibus vi-
tis albæ & valuulis erui languentibus equis meden-
tur. Eſt etiam remedio cum dulci vino tritum ſerpyllũ,
& conciſa et in aqua macerata ſcylla. Quæ omnes potio-
nes dictæ trium heminarum ſingulis diebus per triduum
datæ aluum purgant, depulſisq; vitijs recreant vires.

HIEROCLIS hulceratæ arteriæ aut ruptæ, Cap. LXij.

SI hulcus arteria ſentit, durum quid extuſſitur.
Equus cibum nõ capit, Quare per os infundatur
aqua inſtar heminarum quatuor, in qua fici
decoctæ ſint, et immiſta duo oua, aut ptiſanæ
cremor, in quo concoctum ſit ouum, Si quid in arteria
ruptum ſit aut colliſum, grauiter equus proſpirat, atq;,
cum ſtertore ſibilum elidit, Tuſſis urget. A naribus pu-
rulentum quid fertur, Prioribus pedibus claudicat,
Subinde teſtes exiliunt, Ilia trahuntur. Crura
torpent, ac tremore concutiuntur. Corpus manu tangi
non patitur. Eruum itaq; biduo macerare couenit,
Cumq; ſatis maduerit percolare; Vbi uero q̃ maxi-
me ſiccum fuerit, minutatim contundere, cribratumq;
potioni præſtare; Quæ vini dulcis nigri partes duas,
aquæ partes quinq; commiſtas contineat, Sic ad ſecun-
dam valetudinem procedat. Si ſexaginta diebus ebi-
berit, euidens iuuamentum ſentiet.

Compoſitio arteriæ ruptæ, ad autore Pelagoniũ refertur.

Myrrhæ troglotidis pondo triens, croci floris iun-
ci odorati ſingulorum pondo quadrans, Cyna-
momi

momi, piperis candidi ſingulorum pondo quincunx, pipe-
ris nigri pondo triens, caſiæ pondo ſemuncia, reſinæ co-
lophoniacæ pondo quincunx, ariſtolochiæ pondo triens,
acori baccar, lauri ſingulorum pondo quadrans. Ruptā
reſarcit arteriam hæc miſtura. Myrrhæ ſextans, pipe-
ris quadrans, ſeminis lini torrefacti libra, Vuarum paſſa-
rum ſextarius, nucum pinearum tantundem. Quæ liqua-
ri poſſunt coquantur adiectis ficis, mel debet admiſceri,
totumq; in pilas digeri, quæ magnitudine citrium malum
æquent. Octo quotidie per os inijciantur. Ita ad ſanitatem
perueniet. Eoſdem effectus exhibet inſequens medicamen-
tum. Myrrhæ quadrans, Cynamomi ſeſcuncia, croci qua-
drans, thuris maſculi triens, cum ſemuncia nardi Syriacæ
reſinæ terebinthinæ, piperis candidi, ammoniaci ſingulorum
triens, nardi ſextans, tragacanthæ libra, mellis primi
meriti libra vna. Omnia ſimul terantur, vinoq; miſta
per nares infundantur.

HIEROCLIS DE EXÆSTVATIONE À VIA. Cap. LXIIII.

SI itinere aut curſu equus æſtuauerit, aut mēbra
nimis ferueant, adipis ſuillæ ueteris offæ vino
vetere odoratæ madefactæ, faucibus infundātur.
Si ardente febri tentetur equus, lactis caprilli ſexta-
rius, tragacanthæ, allij gallici, nucis pineæ ſingulorum ſex-
tans, hyſſopi manualis faſciculus, marrubij tuſi ſextās
Omnium librale pondus ex oleo & vino infunditur.
Vt incandeſcentem febrim permulceas, ptiſanæ cremore
caprillum adipem, trunculos ouillos cum coriano & ane-
tho uetere decoques. Viride corianum bene detritū pti-
ſanæ cremori, ut reliqua miſcebis, colataq; per triduum
dabis potanda. Proderit item braſſicæ cymas et colicu-
los ex apio tuſos, adiecto vini ſextario per ſiniſtrā
narem indidiſſe. Sunt qui ſeminis petroſelini, dauci,
ſeſelis gallici, abrotani & iunci odorati pares modos
tundant, & ex hydromelite defundunt.

APSYRTI de combuſtis à calce, Caput LXV.

SI quando viua calx equum ambuſſit, aut ſi
candens eius gleba, quæ nonnullis græcis titanos
dicitur, quamuis corporis partem exeſt, aut
in ſterquilinium crura demerſit, quod ſua ſponte fla-
grans ignem ſuſcepit, aut quocunq; modo ignis ardorem
experiatur, Aqua frigida ſuccurritur, hyeme calida.

hulcus lipara nutritur, Si in animo eſt, axungia aut ipſa calce cum oleo perungitur. Ad mare nõ appellat, dum hulcera cicatricem traxerint.

HIEROCLES.

SI viua calce quacunq; corporis parte equum, aut ardente ſterquilinio contingat aduri, æſtate frigida aqua perfundatur, hyeme calida. Lipara ſi uoles ex adipe delinatur, Aut calce cum oleo. In mare non deſcendat, donec hulcera ad cicatricem perducantur.

APSYRTI de ijs quibus aliquid interne conuulſũ eſt. CAPVT LXVI.

Hij quibus interius in ſedibus aliquid conuulſum eſt, oculos habent cauos conditoſq; præterq̃ ſoliti ſunt antea, et demiſſos deorſumq; uergentes, & contracta ilia, Et licet affatim edant bibãtq; nihilominus ad maciem perducuntur. Inter ambulandum parſ pergunt, Erectiq; poſteriores pedes prioribus committũt. Tales deſpondent animũ, Vitam tamen aliquantiſper prorogãt. Niſi aluus cruentam proluuiem ædit, aut urina ſanguinẽ trahit, utrumlibet obortum maturiorẽ minatur interitum, confeſtimq; pecus animam agit. Si diuulſum eſt inteſtinum, aut in duas partes diductum, cibus per nares redditur, aqua ex inteſtinis exit, & corpus repente labat, confeſtimq; ad perniciem procedit. Inſequens antidotum deploratis etiã auxiliatur. Iridis Illyricæ tuſæ et cretæ ſtateres duodecim, piperis ſtateres ſex, mellis ſeſquihemina, Vuarũ paſſarum ſextarij duo, In vnum miſcentur, & in compoſitionem rediguntur, Ex qua ſemunciam cũ vini hemina & olei ſextarijs duobus, per os in omnibus inteſtinis infudiſſe ſatis eſt.

Si quid in interaneis ruptum eſt, & quid ſubeſt periculi.

Poſteq̃, ijs qui veterinariam artem nõ callet, quidnam ruptum ſit nõ conſtat, explicare neceſſarium eſt, quibus hoc notis ab ignorantibus deprehendetur, Si quod in ventre diuortium ſit, aut inteſtinum aliquod ſit diſruptum, hoc ſignum indicabit. Stercus naribus emittitur, & corpus ſudore diffluit. Si rupta ueſica eſt, liquida ſtatim excrementa vrinamq; per ſedem emolitur. Si ruptũ quid in pulmone, ſanguinem naribus reijcit. Si iecur

eſt

est affectum, genitale, venter & femina tument. Si lienis laborat, cibum fastidit. Si renes male habent, urinam edit cruentam. Si aut ventris intestinum aut vesica rupatur, auxilium repræsentare nihil proficiet. Verum si pulmones afficiant, expedit ervi sextarios octo, & salis acetabulum subigere cum aqua, & in panificia digerere. Quæ ubi maruerint magnopere terenda, Cumq; bibendi fiet potestas, potioni cospergenda. Sed hæc per os infundi debent, crocum, myrrha, nardum Syriacum, casia, amylum, tenuis aristolochia, glaucium gramen, oleum, Sicca omnia teruntur ut cum humidis in unitatem coëant. Dein mellis acetabulum adijcitur, et vini primæ notæ hemina. Mistura naribus inseritur. Aut cremore ptisanæ quam plurimum est utendum. Si iecur conflictetur, uide concinne tractabis. Triticeam farinam hyeme, hordeaceam æstate potioni conijcies. Vetustarũ ficorum decocti ius infundes. Si renes torqueatur animans respiret à labore, nec motibus exerceatur, cera oleoq; sensim perungatur. Detur ab opere uacatio, donec depulso uitio ad sanitatem perducatur. Seb ab hijs petendum est auxilium. Herba quædam moenibus & saxis uernacula prosilit, quã medicorum natio polygonium uocat, uulgus symphytum. Macedones ostecollon, alij talantion appellarunt. Hac tradunt dissectas carnes coalescere, si coquatur una, ideo quod partium diuortia committat, & separata cogat, symphyti nuncupationem traxit. Itidem quod ossa fracta ferruminet, osteocolli nomen accepit. Hæc perpetuo viret uiuitq; folijs uidua, ramulos instar iunci pensiles tenuioris procerorisq; sparti similes spargit. Viridem eruunt lectamq; vino concoquunt dum tertia liquoris pars supersit. Quo suas equas & equos Hispani saliuant, & medicamine arcendis morbis utuntur, & ab impendentibus incommodis vindicat. Si quid intus ruptum esse suspicentur, ab hac auxilium petunt. Intestinum dolorem compescunt, butyrum, opopanax, myrrha, mel æquis ponderibus ex vino trita & sinistra nare demissa. Si uulnus in ventre hiet, per quod intestina foras euoluantur, vulturis pinnam oleo intinctam indes ori, usque dum faucium sinus attingas ac uomitum elicias, Qui si intestina in sedes suas retraxit, tum locus acu traiectatur linum ducente. Deinde duobus lini capitibus diuersæ partes astringuntur: quæ suturis iunguntur. Demum hijs quæ vulneri sanãdo suf-

plaga procuratur. Quod ſi uenter ictu perforatur, inteſtinaq; exterius eruperint, Si anguſtius uulnus eſt, oꝫ ut ea commode refundantur, incidendum donec ſatis pateat. Quæ ſtatim opus eſt recondere: diducta cutis vincienda. Si quid ſuperuacui eſt reſecandum. Vulneris oræ ſuturis committendæ. Demu Vulnerario medicamine pugnandum. Equus ſtragulis contegi debet ut ſudor euocetur. Ambulatione ſed potu præſertim abſtineatur. Folia ulmi pabulo ſint. Menta viridis herbaq; trifolium obyciatur. Hoc ingeratur medicamentum, Albi naſturcij ſemen cum thuris radice tritum, piperis grana ſex, ſeminis dauci Cretenſis cyathi tres, cum vino uetere & melle miſcentur. Diebus ſeptem per os demittuntur. Aut aſparagi radix uel ſemen ad tertias decoctum, quatriduo per nares inſtar heminæ defunditur. Præterea opopanacis ſagapenij, mellis, butyri, ſinguli ſextantes, cum ueteris vini hemina per triduum in os dantur. Plerunq; Cyrenaicus cortex inter pabula potionesue repertus animalia lædere conſueuit. Quibus itaq; ſic ſubueniendum. Mel, ſylueſtris menta tundantur vna, dein in vino tepeſcunt et naribus inſtillantur.

APSYRTI de hijs qui intenſa fame cruciantur. Cap. lxvi.

APſyrtus Heracleoni Centurioni Salutem. Eſt præterea morbus equor[um] cum uehementer eſuriunt & fere fame conficiuntur. Cui malo ſic occurrere licet: Offas panis recentis imbuti vino, ori conuenit inculcare, & identidem infricare, Id quidem dum in itinere uerſantur. Cum uero domum ſe receperint, ſimilaginis ſubactæ cyathos treis, immiſſo vino ſimiliter infundere. Aut pineos nucleos pure detritos ex vino dare.

HIEROCLES.

PEcori magna fame laboranti hunc in modu auxiliantur. Paniſicium recens intinctum mero præbent, infricantq;. Similaginem in vino ſubacta infundunt. Pineis nucibus idem præſtant, parem menſura ex vino præbentes. Interdum equi famis impatientes labant. Quibus facile citra magnum damnum ſubueniri poteſt. Quippe cum cœperint hac fame periclitari, puri panis portio intincta vino, & in eodem intrita, ſic ut in ſuccum offa redigatur, infundatur corniculo. Id præſenti remedio eſt, præſertim cum equus adhuc famis initia ſentit. Verum frequenter in via fame corripi ſolet,

let,

let, & quæ famem recreent nō licet oſtendere. Si uero talis morbus permanet, ſimilæ cyathi tres, cui uinū quis adiecerit, corniculo dantur. Si famem animal diutius perferre non poſsit, & ea nos deficiant quæ remedio famelicis eſse ſolent, terram vino ſubactam faucibus inſeres: aut eandem in glomulos conglomeratam per os dimittes.

APSYRTI de ijs qui cæca ratione extenuantur & ſtrigoſiores fiunt, Caput LXVIIJ.

APſyrtus Frontoni Valerio ſalutem. Dediſti ad me literas quibus me cōſulebas, quonā auxilio ſit equis ſuccurrendum, qui nulla adhibita cauſa ad maciem perducuntur. Hij adiumentum ſentiūt ſi uinum & oleum infundantur, ac myrrhæ ternum obolorum pondo, aut piperis candidi uiginti grana detrita dentur. Aut ſi ruta quæ vino inferbuerit propinetur. Idem ſaluia præſtat, eundemq; effectum poliophyllum exhibet. Sed omnibus heminam vini odorati & veteris olei cyathum aliquis adducat. Uacat. Equidē cæcum eſse morbum inficior, cum cauſa perſpici poteſt. At hic perfrixione contrahitur. Sed maioribus noſtris cæcū appellare placuit. Cum uero cibum aſpernatur equus, totoq; inhorreſcit corpore, pili ſubriguntur. Suillus ſanguis non ueteri ſcropha detractus, ex vino paribus utriuſq; modis per os infunditur. A quibuſdam memoriæ proditum eſt, cepas & erucæ ſemen immiſso vino debere per os infundi: Uel liquorem in quo maduerit artemiſia dari potandum. Deinceps aquam nitri miſcendam præberi, farraginem triticeam ſi tempus anni ſuppeditet, hijs dare commodum eſt.

HIEROCLES.

HIs qui cæcis occaſionibus ſtrigoſi redduntur, infundere conueniet vinum oleum & myrrham pondo trium obolorum, aut piperis albi grana uiginti trita, aut rutam ferueſactam in vino demittere. Adſit ubiq; vini odorati hemina, oleiq; cyathus unus. Cæcum eſse uitium Apſyrtus negat, ſed perfrixionem ipſe cauſatur, quæ morbi initium attulit. Si tamen equus pabulum faſtidiat: inhorreſcat corpus, piliq; ſubrigantur, per os ſuis non ueteris ſanguis & vinum, cum vini pares portiones habent, inſerantur. Nec

deſunt qui cepas erucæ ſemen, Quibus vinũ ſit immiſſum per os inijciant. Artemiſiam herbam quæ in vino madue= rit, dare ſalutare eſt, Sed totam hanc præbere ſorbitio= nem. Farragmem triticeam ſi tempus anni repræſentet, obijce= re proderit. Qui continuis laboribus emaceſcunt, recreabũ= tur eruo candido freſo, quod quatuor impleat ſextarios in duobusq; uini albi odorati maceretur. Die vno madeſ= cat. Seſquiſextarius quotidie, priusq; bibendi detur facultas, per dies triginta præbeatur, Sed eruũ tenuiter freſum non ſit.

Eumelus ijs qui citra languorem emacientur.

SI ſanis ſine languore macies eſt, tam torrefacto triti= co q; hordeo reficitur. Sed ſubinde vinũ aquæ po= tionibus adijciendum: furfures hordeo miſcendi uſq;dum natiuum robur recrearint. & conſueſcant puro hordeo ali. Corpora pecudum huiuſmodi multam frictionem deſiderãt. Qua ſubinde facta, maiorem equis deuorandi facultatem moliemur. Cæterum curæ fuerit ut ſtabulentur loco ſicco, ne humore madeſcant ungulæ, Quod etiam corpori conducit. Eruum pabulo miſceatur, Cubilibus paleæ ſubſternantur.

THEOMNESTVS.

SI cæcis languoribus pecus emaceſcit, hoc utendum antidoto, cuius inuentio Armenijs aſſignatur. Id mihi frequenti cognitum eſt experimento. Habet autem croci ſtateras duos, Iris Illyricæ tuſæ ſtateres duodecim, piperis ſtateres ſex, mellis cyathos treis, Vuarũ paſſarũ detractis vinaceis quod ſextarios duos capit, nucleorũ pineorum purgatorũ tantundem. Omnia miſcentur cum vini odorati acetabulis duobus, et olei quadrante vinus heminæ, Huius duæ ligulæ demittuntur.

PELAGONIVS.

SI iumenta redigantur in maciem, tum ſumes hordei modios treis, fabæ ſextarios ſex, ciceris ſextarios octo, tritici ſextarios ſex, phaſioli ſextarios quatuor, fœnigræci ſex= tarios treis, Vuarum paſſarum pineorũ nucleorum ſingulorum ſextarium, Ex omnibus modium imple= bis, quæ in munda ferueſcant aqua. Pridie q; vſus poſtulabit effuſo liquore, paululum ſucceſcant, ex quo pabulo mane ſemodium dabis equo, & quod re= liquum erit ueſperi, Hoc quotidie cum nitore &

lauticia

ſauticia faciundum. Quod ſi ſtrigoſus admodum fuerit,
equus, triginta diebus perpetuis calido equili clauſum cõ-
tinebis, ut ibi tam cibum q̃ potionem capiat. Si minori
macie corripitur, duodetriginta diebus ſic ali ſatis eſt. Quod
ſi hoc diligenti mangonio præpinguis et obeſus euaſerit, e uen-
tre ſanguis dimittendus, ne uehementi ſagina ſtranguletur
equus. Non deſunt qui ſubrumum ſuis catulum cũ hor-
dei cremore tantiſper incoquant, dum carnes prorſus in-
tabuerint, Ex quo liquamine corniculo per triduum in-
fundunt. Macies hoc medicamento reficitur, Rutæ quan-
tum manu prehendi poteſt, myrrhæ ſextans, baccæ lau-
ri quindecim, cummi æthiopici quadrans, olei boni cyathi tres
ex uino uetere nigro coquuntur, & per triduum inſtil-
lantur. Maciem recreabit, triticum torrefactum aquæ mel-
liq; permixtum, ſi inſtar modij quotidie uiginti dierum
ſpatio præbeatur. Maciem depellunt lupini cocti, ſi ita
dulceſcant, ut hyſ homines ueſci poſſent. Ad ſatietatem
uſq; animanti obijciantur: Modium quotidie dediſſe ſatis
eſt. Si lupini amarorem nõ exuerint, tormina pecori
mouebunt. Caſtaneas furno torrefactas pilaq; tuſas
hordeo miſcebis. Craſſiuſcule tamen teri debent. Hæc ani-
mali data uitium abigunt. Eſt etiam illa peſtifera la-
bes, ut intra paucos dies equæ ſubita macie, & deinde
morte corripiantur. Quod cum accidit, quaternos ſex-
tarios gari ſingulis per nares infundere utile eſt. Ea res
omnem pituitam per nares elicit, & pecudem expurgat.
Macies & ſanguor ſubmouetur ſæpius data potione, quæ
recipit ſemunciam triti ſulphuris uiui, omnimq; crudum et
tritæ myrrhæ pondus denarij. Hæc tria uino admiſce-
tur, atq; ita faucibus infunduntur. Sed et tuſſi doloriq;
uentris eadem iſta æque medentur. Ad maciem nulla
res tantum quantum medica poteſt. Ea herba uiridis,
nec tarde tamen arida fœni uice ſaginat iumenta; Verũ
modice danda, ne nimio ſanguine ſtranguletur pecus. Cũ
equus ex labore multo ad maciem perductus eſt, pellis
exiccata tabeſcit, nec cibi ſentit profectum. Id uitium
ſic abolebitur. Oleo rutaceo corpus totum inungi debet.
Deinde danda potio quæ mox ſubiungetur. Paſtinacæ
tragacanthæ, ſylueſtris rutæ, mentaſtri ſingulorũ uncia,
apij ſertulæ campanæ, pontici abſinthij ſingulorũ tantundem,
omnia ſimul miſta teruntur, et ex uino et aqua cocta præſtantur.

APSYRTI DE SCABIE, Cap. LXIX.

APſyrtus Hegeſagorae medicor optimo Salute.
Te nutrientem equos uolui certiorem facere, q
ſcabies ubi coeperit irrepere, huic primo quoq3
tempore nō eſt occurrendum, ſed ſinendum dum
tota vis extrorſum erumpat, Vniuerſaq3 cutis hac labe ſca-
teat. Etenim quaedam Cuticulariae malidis effuſa colluuies
eſt. Cui ſi maturius mederi tentes, occludens ſpiracula quibus
exit impetum cohercebis. Nam cum ea quae ſolent admo-
ueri adſtringendi facultate donata ſint, ſcabiem neceſsum
erit intro reuocari, ſubterq3 repulſam incommoda parere.
Cum autem prorſus moleuiſse videbitur, tum medicamen-
tis pugnandum erit. Sanguis mediis calcibus prioribus
cruribus, item poſterioribus emittatur. Bitumen exacte
tritum cum portione ſulfuris liquidaq3 pice, & puerile
retrimentum illinatur. Optimum fuerit butyrum adiicere.
Si eius non detur occaſio, deraſa balneis ſtrigmeta com-
miſcebuntur. Ea ſimul omnia debent conteri, dum mellis
craſsitudinem aequent. Aut acetum q̄ acerrimū, puerile
ſtrigmentum, cedrinuſq3 liquor. Vbi ſimul inferbuerit,
excipiuntur ſpongia, Ligneae rudi colligata, calidaq3
perlinuntur. Si non adeſt cedria, picem paucam addidiſ-
ſe ſatis eſt. Sed antea uetere Vrina cui calida aqua
ſit immixta detergeatur. Auxiliantur quae adſtringē-
do ſunt. Sed praeſentius hoc inſequens remedium. Sulfu-
ris bituminis ſingulae portiones tritae offuſo oleo deliniun-
tur, Sed exponatur ſoli. Noctu ſi fuerit aeſtas ſub
dio teneatur. Longe praeſentiſsimum hoc exiſtimatur,
ſuillus adeps pix ceraq3, ſingulor pares modi colliqueſ-
cunt. Quibus tritum ſulphur et oleum adiiciuntur. Hoc
Vnguine calido corpus defricatur. Quinetiam dato
nitro aut agreſti cucumere alui deiectionem moliri nō
erit alienum.

HIEROCLES.

SI ſcabies irruperit, non ilico medicamentis diſ-
cutere conueniet, Sed pati dum hanc totam cor-
pus expiret, aut ſummam cutem ea labes occu-
pet. Namq3, malidis intercutaneae quaedam perfuſio eſt,
Quam ſi celerius ſubmoueas, q̄ ut tota prodierit, ſpira-
cula quibus emanat praecludes. Cum medicamenta
quae adhibentur adſtrictoriam vim poſsideant, hinc

Vitium

Vitium interna repetere neceſſum erit. Cum igitur ſcabi-
es gliſcit, ſanguis à calcaneo cruribus prioribus poſteri-
oribusq; detrahendus. Bitumen ſulphur magnopere tritũ
cum liquida picis & butyri portione deliniendã. Si butyrum
deſideretur, puerile ſtrigmentum in uicem eius ſubſtituendum.
Omnia ſimul terenda dum ad mellis craſſitudinem uenerint.
tum illinienda. Vel alia ratione curandi si uti libet, ace-
tum acre, puerile ſtrigmentum, cedria, poſtq; ſimul fue-
rint calida, iniungtur ſpongia bacillo deligata. Si cedri-
nus liquor defuerit, multa pice linendum. Sed antea
vetere lotio immixta aqua calida defricetur. Vel
bitumine ſulphureq; contritis offuſo oleo perungatur.
Sed equus in ſole per æſtatem reſideat: nocte ſub dio
moretur. Aut pice cum oleo uetere & cera tritis ad-
iecto pollime ſulphuris utendum. Optimum hoc creditur
Adeps ſuillus, pix, cera æquis portionibus eliquantur,
tritum ſulfur immiſcetur, & effuſo oleo calidum medi-
camen illinitur. Deiectionem ſyluestri cucumere &
nitro cieri proderit. Sed ſcabies quam fames creauit
limopſoram uocant, in furfures ſoluitur. Remedium eſt
lupinos coxiſſe, & eorum cremore pecus perfudiſſe.

Scabiei præcognitio et remedia.

PRimum macie pecus elangueſcit, corpuſq;
candor decolorat, Vires conuelluntur, porri-
gines raſæ decidunt: Ingreſſu paruo crebroq;
procedit, quod conuulſionem ſentiat. Cũ ergo
lixiuio perlueris, & calida laueris aqua, medicamine
delines quod lepras abolet. Quod ſi unguine delibutus
inhorreſcat, calido continebis equili, in quo ſuccendes ignem,
ſed ſeruari debet ne cœnoſo ſitu uolutetur, neue luto
uel ſtercoribus ſe demergat. Si tamen ſpurce uerſari gau-
deat, deprehenſum prius elues, Inſpiratis vino & oleo
defricabis. Si bene reſpondeat, hijs contentus eris. Sin
aliter, medicamento quod ſcabritiem tollit, oblinies. Da-
bis operam q̃ optime ut cibis & potibus indulgeat. Sca-
biem abolet crematus cortex ſaligneus, adiecta ſtilla-
ticia myrrha quam ſtacten uocant, ſi linatur ex aqua.
Saponem ſcabioſis inſtillari conuenit. Aliqui ramũculum
torrefactum ex ſale friatum inſparſo oleo ſublinunt.
Alij viuum ſulphur & calcis paulum conterunt, reſinaq;
terebinthina excipiunt, et coquunt in emplaſtrum. Quo cum

res exigit utuntur. Scabiem delet medicamentum quod habet ſulphuris ignem nõ experti libram Vnam, nitri reſinæ pineæ bituminis ſingulorum libras duas, ceræ libras quatuor, cedriæ ſextarios duos, liquidæ picis heminas duas, olei ſextarios duos, aceti ſextarios treis, amurcæ ueteris olei ſextarios duos, axungiæ ſextarios quatuor. Omnia ſimul miſcentur. Hoc cum res poſtulabit utendum. Si ſcabies ſerpit, acris aceti picati olei, quod piſſelæum Vocant, ſingulorum ſextarius, nitri libra miſcentur, ut in Vnitatem coëant, & equus illinitur, ſed eluatur prius, & adijciantur fraces olei quæ ſextarium impleant, viuiq; ſulfuris Vncia. Scabiem exterit medicamentum quod recipit cedri Italicæ ſemunciam, ſulfuris ignem non experti tantundem, ſandarachæ quadrantem, pollinis erui, gallæ acerbi olei ſingulos quincunces, olei laurei hemīna, acris aceti quod erit ſatis adijcitur, & caninum ſtercus, Omnia miſtim cocta in oleum commune' dimittuntur, Dein ſpongia ligneæ rudi adalligata, quæ hoc medicamine delibuta ſit, ſcabræ partes infricantur. Sunt qui Vino nigro pari aqua diluto, adiectis gallis utantur. Si hijs nõ finiatur ſcabies, caninum ſtercus ex auſtero Vino præbent, Aut caninũ porrũ quem cynopraſſon uocant, tuſum, ex oleo feruefactum liniunt. Scabiem hoc medicamentum rapit, nitri ſulfuris, ignem nõ experti ſingulorũ ſextans, ſpumæ nitri quadras liquidæ picis ſextarij duo, olei heminæ duæ, ſandarachæ ſemuncia, aceti tantundem, baccæ lauri Viginti quinq;, Oia miſcentur, tritaq; coaleſcunt, & manibus ſuffricantur.

EVMELVS.

SI ſcabies latius prurit, rubetæ iugulatæ cũ Vino et aqua in aheno coctæ liquor, aut ſanies quam remiſit inungitur, Aut pix ex melle ſulfureq; Vino, et ueteris olei ſidente retrimento fracibusq; ac ouillo fimo ſecũdo pilo defricatur. Aut bitumen cedriaue cum thuris polline et ariſtolochiæ utriq; ſingulis ſextantibus, Similiter liquidæ picis ſelibra, olei ſextarij duo, cũ hemina aceti coquuntur ut idem auxilium præſtent. Sed ſcabra cutis, aſpera teſta prius aut ſtrigile defricta rechulceratur, ſic ut exaſperata hijs rebus hulcuſcula recrudeſcant. Aut arundines crematæ prius tamen & in cineres redigantur tuſæ tenuiq; incerniculo cretæ ſecundum pilos illinuntur. Aut anguinei cucumeris radix

in aqua

in aqua decocta, cui poſteaq; efferbuerit vinũ bubulũ ſter-
cus conijcitur, et in cataplaſma cogitur. Quo cũ res exi-
git utendum. Poſtero die pecus in feruidum ſolem exigendũ.
Aqua tepefacta nitroq; perluendum. Tum demum axungia ue-
tere defricandum. Largiorem pilum proferet, ſi cremati foem
cinere ſinantur.

THEOMNESTUS.

IN equis cæteriſq; ueterinis animantibus ſanguinis
aut bilis marcor ſcabiem creat, cum ijs humores
intimo corpore calfacti ſubferbuerint, et foras in
ſummam cutem expuuntur. Veterinariæ quidem me-
dicinæ prudenti, ratio curandi facilis. Sed ſiquis nõ callẽs ar-
tem mederi tentet, ſubinde nonnihil adhibens intempeſtiue, pern-
ciem molietur. Apſyrtus id uitium ſubcutaneam eſſe mali-
ciem propoſuit, ſed nominũ aucupio nõ refragor, cum generis
totius meminerim. Nec morbus aliam curationẽ deſiderat,
q̃ ut ducẽ naturam ſequamur, eiſq; medicamentis fauea-
mus, quæ diſcutiant ac relaxent. Sed inter initia ijs pugnã-
dum quæ uellicent cutem, ac deradant, hulceraq; refricent,
uerum ijs minime quæ cicatricibus obducunt. Aliud ergo medi-
camentum inter principia adhibendum, aliud cũ increſcit. ali-
ud cum tranſacto vigore morbus ſe remiſit. Cum igitur ini-
tia ſentiuntur, ſanguis à ceruice, dein inguine mittendus.
Eodem die poſt hæc ſolum ex inguinibus. Quo minus ad in-
feriora raptus humor ægrius per tranſitus euadat. Non
tamen ex ceruice detrahendus, ne in præcordia minutus
irruat. Namq; per diuortia diſtrictæ materiæ profluit. Poſt
autem ſanguinis miſſionẽ, pice, ſtillaticia myrrha quã ſtacten
uocant, lixiuio nitro & erugine pecus oblinitur, ut protinus
in ſummam cutem euocatus humor cõcurrat. Cum ex hul-
cerationem totum corpus experitur, farina hordeacea in
vino et oleo coquitur, tepefactumq; medicamen illinitur.
Cum uero tertiũ dies illuxerit, aqua calida uel ſtacte elui-
tur, cutis abraditur, uſq; dum ſanguis emanet; cilicio aut
pannis aſperis redhulceratur. Tum pice liquida amurca et
oleo ſuis fracibus nõ excuto, & ſulfure ignẽ nõ experto
linitur. E ceruice ſanguis elicitur, Syluestriſq; cucumis
nitrum æquis portionibus tuſa ex vino aut aqua mulſa
infunduntur. Adultum equum ſextarios tres Italicos,
iuniorem natu duos, pullum vnum ſumpſiſſe ſatis eſt.
Compoſitio quæ ad Hieroclem refertur, quæ conſtat

reſinæ uncia, ceræ ſextante, gumis uncia, calcis aut ptiſanæ ſemuncia, Quæ miſceri debet, dum in unitatem coëant, factuq; emplaſtrum obducitur.

PELAGONIVS.

SI ſcabies inuaſit, fruticem quē appellāt rhododaphnem, & alteram parietibus familiarem nomine perdicium, aut ſideritim manipulatim componens in tres faſciculos diſtribues, & in aceto acri & oleo largiore cum nitro decoquito. Ubi decoxeris uiui ſulphuris quantum ſatis eſſe cōſtabit admiſceto. Semel die perungens in candenti sole ad ſanitatem reduces, Olei cedriæ picis liquidæ ſingulorum ſextarij ſex, ſulphuris drachmæ ſex, myſi totidem, bituminis ſextans, ceræ aluminis ſciſſilis reſinæ nitri ſingulorum quadrans, pedicularis herbæ ſelibra, aceti ſextarij duo; Hæc omnia ſimul coquūtur & inunguntur. Scabiem rapit medicamentum quod ex his componitur. Veteris urinæ recrementi ſcrupulus, fimi ſuilli ſemuncia, fracium olei hemina, picis liquidæ cyathi tres coquūtur, et priuſq̄ calorem exuerint, die ſemel illinuntur.

Aliud Tiberij medicamentum.

SI ſcabies equū aut ceterim generis animal infeſtabit, hijs medicaminibus abolebitur. Lacuſtres ranas, q̄ acerrimum acetum & ſpumam nitri æquis ſingulorum ponderibus permiſcebis, dum igni ſubferbuerint illines. Scabiē tollunt abrotanum crematusq; cortex arundinis, admiſto altheæ modo qui ſatis eſſe uideatur, Ea excipiuntur aqua & illinuntur.

Medicamentum quod ad Dioſcoridem refertur autorem.

MEdicamentū decoquens dum ſibi mellis craſſamentum naſcinerit adiecto lupinorum decocto et chamæleone herba ſuilloq; adipe lines et ſcabiem extenuabis.

Erumpētibus papulis et ſcabiei remedia.

PApulæ feruentiſſimo ſole usq; eo ſtrigile deradūtur, quoad eliciatur ſanguis; Tum ex æquo miſcētur radices agreſtis hederæ, ſulphurq; et pix liquida, cū alumine, Eo medicamine prædicta uitia curantur. Scabies mortifera huic quadrupedi eſt, niſi celeriter ſuccurritur. Quæ ſi lenis eſt, inter initia urina humana feruente, deīn aqua uitiata pars eluitur: Poſtmodum candenti ſub sole cedria, uel oleo lentiſci linitur, uel urticæ ſemine, & aceto detritis, uel unguine ceti; Vel quod in lancibus ſalitus thyn-

nus

nus remittit . Præcipue huic noxæ ſalutaris eſt adeps ma:
rini Vituli . Sed ſi iam inueterauerit, uehementioribus opus
eſt remedijs . Propter quod bitumen et ſulfur et Veratrū pici
liquidæ axungiæq; ueteri commiſta pari pondere incoquuntur,
atq; ea compoſitione curantur. ; Ita ut prius ferro raſa per:
luatur humana Vrina, dein aqua . Sæpe etiam ſcalpello uſq;
ad viuū reſecare, & amputare ſcabiem profuit. Atq; ita fa:
ctis hulceribus, mederi uti ſupra propoſuimus, liquida pice,
atq; oleo quæ expurgant et replent Vulnera æque. Quæ cū
expleta ſunt ut celerius cicatricē et pilum ducant, maxime
proderit fuligo ex aheno hulceri infricata . Si ſcabies etiā
infeſtabit, cythiſi et ſiſammi tantundem cōterito, Quod puta:
tur etiam hominibus eſſe couemens . Eadem peſtis ſi fuerit
uehementior, cedrino liquore aboletur. Macies ſcabiē creat.
Hæc ubi coeperit irrepere, ſic intelligitur : Vitioſum locū pe:
cudes aut morſu ſcalpunt, aut ungula tundunt, aut arbori
affricant, parietibusue detergent . Quod ubi aliquā faciente
videris, comprehendere oportet & pilos diducere; Nam ſubeſt
aſpera cutis & prurigo.

HIEROCLES de teſtium inflammationibus, Cap. LXX.

TEſticulorum inflammationes mouent Vulnera, præ:
ſertim quæ per ferorum animalium morſus inferun:
tur: aut ſi mordicus ſæuiens alter alterum prehen:
dat . Remedio erit anguinei cucumeris radicem
coctam in aqua marina aut fontana quæ ſalem habeat, ui:
tiatam partem ſpongia perfundere; Deinde ceruſſa, oleo, adi:
peq; caprillo cum candido oui liquore cōtritis illinere . Si
alia cauſa q̄ Vulnus inflammationem creauit, calida aqua
bis die foueatur . Cimolia cum aceto uel figulari creta perli:
nantur eorum arui, aut viridis abſinthij ſucco; Vel cicutæ
eius quæ in ſterquilinijs enaſcitur . Item uiuentis ſolani li:
quore . Solum abſinthium ex aqua liuiſſe proderit . Inflam:
mationem compeſcit emplaſtrum, quod habet ſpumæ nitri li:
bras quatuor, æs combuſtum, bitumen Iudaicū, manā thuris
rhododendrū, atramentum ſutoriū, flores Vini, ærugīnē, Sed
ex æquo ſingula libram pendant, axungiæ quod erit ſatis
ad excipiendum omnia Simul funduntur, denſo linteo
adglutinata dolentibus membris imponuntur .

ANATOLIVS.

OMnem diſcuties inflammationem, ſi ſale oleo polio:
phyllo Verbaſcoq; combuſtis & Vino commiſtis

illinas. Hæc compoſitio inflammationes extenuat, crurumq;
defluxiones ſuſpendit ac reſiccat. Caricarum cacuminũ cupreſſi
aceti ſingulorum trepondo madeſcat. Dein liquor exprimitur,
Cui nitri pondo, ammoniaci ſelibra, opopanacis aloës ſingulorum
adijcitur uncia. Simul hæc contrita perlinuntur. Sed antea
faſces exuperante macerantur aceto, in quo caricæ madue-
rint. Hoc illigati per triduũ ebibunt. Si uero in viroſas ac
odoris fœdi rugas contrahatur, quas uocant ozænas, mali-
corij quadrans, aluminis myſios chalcitidis ſoryos atrameñ
ſutorij æruginis ſingulorum uncia. In unũ teruntur ut in em-
plaſtrum coëant. Sed quadrupes prius urina cõfricetur, eiq;
medicamen per triduum adglutinetur. Deinde leni primum
motu, poſtea curſu concitetur. Tum rurſus urina defricto
totidem diebus emplaſtrũ admoueatur, ſic ad ſanitatem
perueniet. Fluxiones cõglutinando ſuſpendit medicamẽ, quod
habet bulborum Megarenſium libram, oua quinq;, cochlea-
rum aphrarum dua pondo, mannæ thuris libram, aloës æris
uſti, floris coriandri ſingulorũ ſelibram. Omnia ſimul pila
teruntur & inducuntur. Diſſipat inflammationes ac dige-
rit medicamentum, quod æquis ponderibus recipit radices
filicis arundinisq;, allij gallici ſpicas, ibiſcum, aphras ficos, cu-
preſſi pillulas, ceram, irim, teſtam ſepiæ. Singulorũ librale po-
dus teritur in pila. Quo pecudis genua circundantur. Ita ferrum
nõ experta inflammatio ſummouetur. Sunt qui miſceãt ſimul
ceræ libras ſex, adipis ceruinæ, galbani, albarum violarum, pipe-
ris candidi, ammoniaci, reſinæ terebinthinæ, gentianæ, ſingulos
quadrãtes. Dein õia cõterant ut cũ res poſtulat in uſum veniat.

APSYRTI de vulnere cauis partibus adacto. Cap. lxxi.

Apſyrtus Publio Coceio Iuſto Centurioni Salutem.
Petijſti litteris tuis á me qua ratione ſanandi ſunt
equi, qui in cauis partibus vulnus acceperũt, hac
curatione eſt opus. Abdomen traiectari debet acu
filum laneum ducente, quod intortum netu ſit nec tenue quo
mitius inſidat, quem in modum medici in hominibus has uulne-
ris oras ſutura iungũt. Sed capita extrinſecus excipi
debent, & pingue cutiſq;, funiculo canabino cera oblito.
tranſsui. Vt uulneris oræ fibulis coëant. Mox adhiben-
da medicamenta, quæ uulneri ſanando ſunt. Si inflammati-
onem ictus excitauit, cimoliam cretam cum aceto linere
conueniet. Septimo die ventris ſuturam reſoluere. Poſtremo
filum eximere. Quod ſi inteſtinum euoluatur procidatq;,

ſpongia

ſpongia aqua feruente madefacta, mox expreſsa repellatur.
Siquidem inflammatio ad omnem manus contactum incãdeſcit.
Si vulneratum eſt inteſtinum, aut retento diutius ſpiritu rum=
pitur, nullus ſpei locus eſt. Si omentum prolabatur ita ut foras
irruat, forfice reſcindi debet. Id em̃ introrſum refundi nihil
profuerit. Si uero ſauciatus eſt, nec tamen aliquid extra
prorumpit, priorem pedem equus iactat, & demiſsa facie tri=
ſticiam quandam præ ſe fert, cruenta per ſedem reſpondent, tũ
ſcire licet, eius ſalutem eſse deploratam, cuius interaneorũ ali=
quod uulnus accepit. Sed ſi quod in alta carne vulnus hiet,
linamenta aceto & oleo imbuta, ſunt imprimenda, Infigẽdæ
fibulæ, in quibus linamẽta deligentur. Sed lanea potius eſse
debent. Id triduo proſequendum; Tum fibulas oportet reſolue=
re, aqua calida fouere, mox erui farina linire. Accepta ſub
genubus vulnera, difficilius cicatricem ducunt, ac ægrius
oræ coaleſcunt, quod carne vacant, ac cute deficiuntur.
Si poſterioribus ſubter inguen, aut in vicina uulnus infera=
tur, facile neruorum diſtentio ſequitur, quæ protinus equũ
tollit.

HIEROCLES.

Illata cauis partibus uulnera, ſic ſanare conuenit,
Acu uti ſolitum eſt filum laneum nõ tenue, ſed in=
tortum trahente, conſuere. Dein principia exterius
excipere: tergus cum pinguitudine funiculo
canabino cera circumlito, traiectare: fibulis oras uulne=
ris committere, inflammationem illitu cimoliæ cretæ cum
aceto curare: appetente ſeptimo die ſuturam ſoluere: ex=
trahere fila. Si procidat inteſtinum, penicillo feruẽti aquę
intincto, dein expreſſo repellendum eſt. Etenim adhibitæ
manus inflammationem mouere cõſueuerunt. Si uulnus in=
teſtinũ accepit, aut intento ſpiritu diſsiliit, nulla ſalutis
ſpes ſubeſt. Si omentum exterius effundatur, forfice re=
ſcindendum eſt, cum nihil intro recondere profuerit. Si uero
ſauciatus ſit equus, nec per vulnus aliquid exit, aut
in exteriorem partem venit, priore pedem iactitat, triſtemq;
vultum oſtendit: cruentaq; proluuies ex aluo procedit.
Tum hoc noſse oportet, quod cum in interaneorum aliquo
vulnus impreſsum ſit, in ancipiti ſalus eſt. Si in loco
carnoſiore vulnus dehiſcit, fibulis oportet oras iungere,
linamentis oleo & aceto intinctis explere: poſtea fibulas
reſoluere: calida perfundere, erui farina circundare. Qui

poſteris partibus ſub inguina vulnus accepit, neruorū rigore
correptus ilico mortem obit.

APSYRTI de ijs qui à crepidinibus in foueā deuoluūtur.

CAPVT LXXII.

SI quando à præruptis equum deturbari contingat, et
in altos ſcrobes, aut foſsas deerrare, quod ſtatiuis
in caſtris ſolet uſu uenire, ſi nec crura nec articu-
los affecerit, ſuſpitioq; ſit exta uel viſcerum
aliquod noxam cepiſse, tali utendum eſt infuſione. Succi
Cyrenaici modus qui duplo fabam excedat, demiſsus in
poſcam quæ duas heminas implet, per nares datur. Aut
è foco cinis in aquæ ſextarijs duobus inditus, linteoq; per
colatus. Sit autem cinis robuſteus aut ilignus. Aut ſuccus
acaciæ ruffæ inſtar unciæ vnius in vini duas heminas fu-
ſus. Aut eſculentum pumicum ex vini ſextario fuſum
per os inſeratur. Si tamen delapſus excrementa reddide-
rit. Aut liquidum quid egeſserit, nullus infuſioni locus.
Siquidem actum de equo eſt, nec ullatenus ultra uitā agere pt.

HIEROCLES.

SI ab ædito loco contingat equū præcipitari, aut in al-
tam voraginem deuolui, nec tamen ullos artus læſe-
rit, in ſuſpitioneq; veniat intus noxam traxiſse, tū
Cyrenaici ſucci duplum fabæ tuberculum duabus aquæ he-
minis immiſsum, per nares ingeritur. Aut foci cinis in duo-
bus ſextarijs vini linteo colatus datur. Præfertur ro-
boreus cinis aut iligneus. Item edule pumicum vnciatim
datur, in ſeſquiſextario vini dimiſsum. Si ſtatim equus
q̃ prouolutus eſt, aluum exoneret, infundere quicq̃, alie-
num erit, cum amplius viuere nullo pacto queat. Si cal-
citroſus in alterum ſæuiat, aut ſe mutuis calcibus impe-
tant, commodum erit farinæ erui, fœnograeci et lupinorū,
ſingulos ſextarios exhibere. Verum hæ prius polli-
nario cribro ſuccernuntur & pinſuntur. Dein vini
Italici ſextarius & hemina mellis adijciuntur, ſimulq;
ſubactæ coguntur in offam, quæ ſenis diebus datur.

APSYRTI cohibendis equorū calcitratibus, Cap. LXXIIJ.

EQui infeſtis calcibus interdum inter ſe dimicant
ualidioreq; calcitratu vtrinq; in ilia ferut, unde
contingit ut abdomen rumpatur, iuxta neruos
quibus genitales partes dependent, quos græci crema-
ſteras appellant. Sic in ſcrotum inteſtina deſcendūt

Quem

Quem folliculum Veterinarij appellant, ij confeſtim Viuis excedunt. Hæ tamen notæ repræſentantur. Scrotum intumeſcit: ambulans veſtitat, cibumq; prorſus reſpuit, nec inſiſtere ualet, ſed ſeſe proijcit & ſubinde uolutatur, atq; in tergum nutat, Die uno uel altero Viuit, tertio efflat animam, Non eodem die quo uitium coepit excidunt inteſtina, ſed poſtero. Si tamen placet muriam cum oleo mixtam addita marina aqua & Vino ſufficienti infundes.

HIEROCLES.

SI quem equus ſuis calcibus Vacua Ventris icerit, abdomen fractum diſſilit, iuxta neruos è quibus, teſticuli dependent. Tum periculo locus eſt. Incedēs namq; reſiſtit & conſiſtere nō poteſt, Se ipſe iactat uolutaturq;, et obſtipus ad dorſi ſpinam uergit, Intra triduū q̄ noxam coepit, animam expirat. Tum enī eius inteſtina in ſcrotum, quem uocant folliculum, deuoluūtur, ſed non eodem die. Si alter equus morſu ſæuierit, Vulnus muria perlui debet. Qui in neruis morſus imprimuntur, facile bilem mouent, Sed quemadmodum ſupra propoſuimus althea ſanatur.

APSYRTI DE FRACTIS CAPUT LXXIIII.

APſyrtus Frontoni Epheſio Equorū medico Salutē dicit. Quæ ſub genu in partibus poſterioribus aut prioribus fracta fuerunt, ita ferruminari debet. Ea primum in ſedem ſuam compellenda, ſuccidiſq; lanis inuoluenda, Dein faſcijs lineis oleo acetoq; madentibus deliganda, Quæ ſint longæ, æquales, non contortæ, diſtantes ac raræ. Obijcienda conſimiliter lana, oleo et aceto intincta, ferulæq; ſuper tres accommodandæ, & utrinq; amento quod lycon uocant Vinciendæ, Rectumq; crus quadraginta diebus ſeruandum eſt. Vicenis diebus ter reſoluiſſe ſatis ē. Sed rurſum cōuenit religare. Oleum acetumq; quotidie inſtillandum. Reſoluenda Vincula religandaq;, circundandæq; ferulæ, Exactis quadraginta diebus, Si callus cōcreuit & ferrumen implet, ita ut equus ambulandi compos ſit, ſoluendæ. Tum unctione molli quæ adipibus conſtat, utendū. Sed paulatim equus progrediatur. Quæ uero ſupra genua fracturam ſenſerunt, ut deplorata non continges. Siquidē ea nunq̄ ferruminantur. Si femur fractum ſit, in periculum uenit, ſpeſq; ſalutis in anguſto eſt. Fractis armis nullus medicinæ locus. Nam neruorum diſtentio ſequitur, quæ caput ſcapulis annectat. Si uero fracturæ carnis

Vulnus acceſsit, ſic ut tergus intercidatur, neq; manu admoliri, neq; faſcias ſubter adhibere cōueniet. Siquidem putridū ſub- eſt hulcus. Si coſta frangatur cōſaneſcet. Fracturæ quæ callo- ſo ferrumine coiit, nunq̃ urens medicamentū admouebis. Ex- cuſsis eñ hiis inducentibus cruſtam, tofaceus callus reſoluitur. ac rurſus hæc fracta manum poſtulabunt.

HIEROCLES.

SI in genuū vicinia prioribus pedibus crus fractū eſt, ita ſuccurritur. Primū articulus in ſuā ſede dandus eſt, et in locū recondendus, Crus ſuccido uellere circūuoluendum, Faſciæ aceto et oleo ma- dentes imponendæ, ita ut æquabiliter ſedeant, iterumq; imbu- ta lana ſuperponenda. Cum ad ferulas uentum eſt, eæ pro mo- re ſuo circundandæ. Vtrinq; nodo quē lycon uocant deligā- dæ. Rectum crus quadraginta diebus habendum. Ea ter in uiginti dierū curriculo reſoluenda. Quotidie oleo et aceto perfundendum. Rurſus vinciendum, ferulæq; poſt octauū diem adhibendæ. Tranſactis aūt quadraginta diebus ſi callus concreuit & ferrumen impleuit, malagmate ex adipe pugnandum. Leni progreſsui pecus credendū. Si pro- pe genu femur perfractum eſt, vix unq̃ ſanari poteſt. Si fracturæ uulnus aut luxatio cōiuncta ſit, ſimile peri- culum ſubeſt. Sed ſi coſta perfringatur facilis medendi ratio. Nunq̃ oſsiū fragmentis quæ tofaceo ferrumine coaluerunt, medicamentum candens adhibendum, quando- quidem eo callus diſſoluitur, nec ullam fere medicinam ſen- tit. Siquis pedis poſterioris radium fregerit, præſertim mulus et aſinus, hiis quod medulla careant, q̃uis ſanguis compotes ſint, nunq̃ ſolideſcit. Cum crus quadrupes fre- gerit, euulſaq; cute articulus ſua ſede prouolutus eſt, pelle reducta compellendus eſt, hocq; medicamento nō ad- modum feruente linendus. Sed pecus altius capiſtro ligetur. Pars quæ inflammatione cingitur, oleo vinoq; perungi debet. Medicamentum hæc recipit, picis pondo denariorū uiginti, opopanacis, reſinæ terebinthinæ, viſci quernei, ceræ ſingulorū li- bras decem, bituminis libras quinq;, ammoniaci thymia- matis, reſinæ pineæ, galbani ſingulorū libras ſex, mannæ, bdellii ſingulorum libras quatuor, myrrhæ libras ſex, Bitumen reſina pix et cera ſimul liquantur: ammoniacum igni calfactum extenditur: adiicitur myrrha bdelli- umq; fuſa, poſtremo miſcentur, Opopanax viſcumq; ahe-

no

no conijciuntur, mox galbanū nouiſsime tuſum. Hoc medicamentum linteo agglutinatum adhiberi ſolet.

HIPPOCRATES FRACTVRIS.

SI os in capite fractum eſt, aut cerebrum membranaue eius vulnus accepit, oculi cruore ſuffunduntur: ſanguis per nares exit, et oculos implet: crura tumeſcūt, talis medicamētis nō eſt ſollicitandus cum ſeruari non poſsit.

Hierocleum emplaſtrum, Item barbarū et flauum.

HOc emplaſtrum Hierocli fertur acceptum quod fracturas recreat. Spumæ argenti aceti ſingulorꝝ libra, olei ſeſquilibra, ammoniaci terebinthinæ ſingulorum quadrans, ceræ reſinæ ſingulorꝝ ſextans, bituminis picis æruginis ſingulorū ſelibra. Acetum oleum et argenti ſpuma coquūtur, Cumq; coaleſcere cogiq; cœperūt pix adijcitur, vbi bene ſoluta fuerit, trulleum igni demitur, tum bitumen immittitur, quod agitari nō debet, aut rude moueri. Cumq; liquefactum fuerit, reliqua imponūtur, & coquūtur tantiſper dum in vnitatem coierint: Demū in pila percolantur. Eſt et aliud emplaſtrū quod uocant barbarū, reſarciendis fracturis efficax, quod conſtat acris aceti, olei communis, ſpumæ argenti ſingulorum libra, picis aridæ, ceræ ſingulorum ſelibra, bituminis Iudaici triente, ammoniaci ſextante. Spuma argenti trita ex oleo diutius coquitur, Cumq; ſatis efferbuerit, liqueſcentia primum coijciuntur, moxq; trita pix ubi reſoluta fuerit, ahenum ab igni deponitur & bitumen inditur, vbi reſolutum fuerit, vas igni remittitur. Cum iterum uidebitur conferbuiſse, reliqua demittuntur. Emplaſtrum quod uocatur flauū, fracturas cōmode reficit, ſic temperatur. Picis liquidæ libra, ceræ ſextans, mannæ thuris uncia, ammoniaci thymiamatis triens, aridæ reſinæ galbani ſingulorꝝ vncia, aceti heminæ duæ. Sed acetum prius, et pix coquuntur, Dein ammoniacum igni expanſum & in laminas conformatum cretumq; immittitur, Melius cedet ſi in aceto liqueſcat & infundatur ollæ: Dein reſina manna et galbanum adijciantur. Sunt qui ut fracta ungat, olei veteris ſextariū, axungiæ ſpumæ nitri ſingulorum libram ſimul concoquant donec bullæ feruoribus emerſerint, ut tepens adhuc medicamentum illinant.

Apſyrtus de cholera tam humida q̃ ſicca. Cap. LXXV.

APſyrtus Julio frontoni Centurioni ſalute. Lris me conſuluiſti, quænam indicia ſiccæ choleræ monſtrarentur. Hæc ſolent inueniri. Calor cum corpore toto tum maxime uentre prorumpit: Aluus ſubſtitit: excrementa non niſi ægre fundit, Qua de cauſa ſicca nominatur cholera. Decubitum equus reſpuit: ac uehementes urget cruciatus. Os calidum ſiccumq; ſentitur. Hoc malum præcipue torquet, cum libere bilis per hunc meatum nõ euadit, qui ad fellis cõceptaculum pertinet, nec Vrinæ Vijs fertur. Sed inibi reſidet, Aut ſi itineri creditus aut curſu ſtimulatus fuerit. Huic ita ſuccurritur. Nitrum & oleũ ex aqua ſubter in aluum dantur. Quieti indulgeat, & ab operibus detur Vacatio. Viride fœnum reces paſcitet. Si non adſit, conditiuum nitro paſſo uel poſca conſperſum obijciatur. Maluæ coctæ ius calidum ex Vino dulci naribus infundendum. Sed deiectio prius medicamento petenda eſt & hordeum præbeatur. Olemi madefacti cremor ex nitro potioni detur. Frictione multa utendum. Sit clyſter Vtriculus arundinulam habens illigatam, illitamq; cera, quatenus inditur ano: Verum prius adacta manu obſidens fimum eliciatur. Si cholera uexet humida, notis his deprehendetur. Oculi in luteum languescunt, ſplendentq;: nares diſtractæ patent: Aures & ilia ſudore digeruntur, & ab ore calor erumpit. Venæ quæ linguæ ſunt ſubiectæ, luteo colore ſuffunduntur. Excutiens ſeſe gemitus exprimit, eiusq; crura tumeſcunt. & ſubinde claudicat. Luteam birioſamq; Vrinam egerit. Cum uero decumbens protenditur, ſuſpirium elidit. Fertu potu duarum heminar. poſcæ iuuari. Nos autem hijs ſumus Vſi. Cuminum thymum paribus modis trita, in Vini, et mellis hemina, quibus aqua ſit adiecta per os infudimus: ex ſuffraginibus ſanguinem emittimus, Nonnulli abluendam præcipiunt. Alij tepido ignis halitu fumoq; malunt uti.

HIEROCLES.

SI cholera tentetur humida, venter humore proluitur, & tormina uexant. In equile ſe recipiens parieti pectus affricat, ac ſe difficilem exhibet, ſicut accedentes calcibus ſæpe perturbet. Craſſum nigrumq;, lotium excernit. Folia itaq; ſyluestris braſſicæ trita in Vini Veteris ſextario ferueſacta per

os infunduntur. Idem opopanax et piper detrita, ex
vino vetere ſuffuſa præſtant. Solito cibatu ſed paulo par-
ciore ſuſtineatur. Cæterum ſiccam choleram tollit braſsicæ
ſylueſtris nitriq3 in vino cōtritorum infuſio. Sed frigida
aqua umbilicum perfundere prodeſt. Stratonicus præce-
pit infundendum per os mellis acetabulum, ſeminisq3 ſem-
culi tantundem, cum ſerulæ campanæ tritæ drachma,
atq3 cum vini hemina & ſemis aquæ ſextarys. Si
venter equo ſubſtitit, indito clyſtere ſpiritus excutiatur
aut manu per anum inſerta fimum extrahatur. Egeli-
dam bibat aquam, cui paulum nitri ſit adiectum. recen-
tiq3 fœno victitet. Sunt qui echij radicis minæ quar-
tam partem tuſam tritamq3 cum vino infundant. Alij
hederæ frondes ex vino nigro miſtas præbent. Alij ma-
licorium aut ſylueſtrem oleam tuſam & vino madefactā
ori ut devoret admouent. Si hys morbus non levetur,
venas ſupra narem ſitas ſcalpello reſoluunt, ut ſanguinem
detrahant. Si equum humidā cholera male habeat,
torrefactum triticum dabis triticeamq3 farinam. Item
herbam quæ heraclium uocatur tritam cum lacte &
vino per os demittes. Sed cum cholera pecus infeſtat,
ſibi ſomnum conciliare non poteſt. Quare ſylueſtrem myr-
thum tritam vinoq3 miſtam in utramq3 narem infundes.
Fœno minime paſcatur. Alte ſubſternendum quo mollius
incubet. Sæpe nigram hederam tritam cum vino fu-
diſſe profuit.

Eumelus ad infeſtam bilem.

AT ſi bilis moleſta iumento eſt venter intu-
meſcit, nec emittit ventos. Tum manus uncta
inſeritur aluo, & obſeſsi naturales exi-
tus adaperiuntur, exemptoq3 ſtercore cumla
bubula et herba pedicularis cum ſale trita, decocto mel-
li miſcentur, atq3 ita facta collyria ſubijciuntur, quæ
ventrem mouent bilemq3 omnem deducunt. Quidā myr-
rhæ tritæ quadrantem cum hemina vini faucibus in-
fundunt, et anum liquida pice oblinunt. Alij marina
aqua lauant aluum: alij recenti muria. Sunt qui ca-
pita porrorum tuſa cum hordeo viridi decoquant, te-
pentemq3 ſuccum præbeant potandum. Iumenta tam
liquidam & aridam bilem ſuapte natura creant.
Sed ea lues maxime mulorum aſinorumq3 proge-

mem labe proſternit. Igitur aridæ bilis notæ ſunt, Omnia
corporis membra conuelluntur. Equus unguibus præſepia
ferit tanq̃, metu quodam perculſus. Oculi ſic perturbati
caligant, ut obuerſum hominem contueri nequeat; ad ſe
capiſtrum allicere conatur, & ſubinde uolutatur. Ea res
non aliter accidit, q̃ cum præcordia bilis impleuit. Itaq;
ſanguis ex tendine colli temporibusq; dimittatur. Ani=
mal defricetur. Deinde quatuor ſextarij uini per na=
res ingerantur. Sed hac opplente redundantia, et perfa=
cile uomitus elicitur, & aluus quoq; reſolui poteſt.
Quæ ſi nõ reſpondet, ſubducenda eſt. Quare ueratri nigri
drachma, et ſeminis lini tantundem trita cum uini duabus
heminis per os demittuntur. Si uero lini ſemen nõ inue=
niatur, ſcammoniæ drachmas duas dediſſe ſatis eſt,
dein abſinthium & centaurium quæ in aqua mulſa madu=
erint per nares infundantur. Uniuerſim frigida lauetur
aqua. Aut pollinis thuris mannæ myrrhæ portiones ex
æquo teruntur: medicamen per os immittitur. Aut mus
araneus cum hemina uini albi tritus et calfactus, per
ſiniſtram narem inſeritur. Cum humida bilis exercet,
eius hæc ſunt indicia. Iacens quadrupes nõ facile poteſt
excitari. Tremit autem erectus labatq;. Hoc eueni=
re ſolet cum recens hordeum ſiue maceratum ſiue tuſu
deuorarit: Aut ſi uehementiore motu concitatus, adhuc
æſtuans aquam frigidam hauſerit. Cui ſic ſubuenitur.
Gallæ quadrans, pinus uncia, rhus qua coriarij utu=
tur tantundem, corticis mali rubri par modus, trita
adiecta uini hemina tepefactaq; per ſiniſtram narem
induntur. Pecus cogitur progredi. Uerum ij quos
male habet cholera, ſingulis pedibus claudicant, cutem
habent prætentam. Venæ ſanguinis plenæ prominent,
undiq; multus calor erumpit. Hac ratione curari
debent. Sanguis à ceruice demittatur, poſteroq; die
ſcalpello uena reſoluatur. Sed habitus colorq; eſt
attendendus. Namq; ſi uitioſus liuidusq; ſanguis
exierit, tantiſper profluere ſinatur, dum purus ema=
net. Aqua mulſa per os inijciatur, & uiridi pabulo
farinaq; cui nigellum uinum ſit adiectum, alatur. Ter=
ga manu ſubigere proderit, atq; partes externas fricti=
onibus nutrire, quo cutis aliquãtum laxetur. Aliqui folia
hederæ trita uino miſcuere, tepefactaq; per nares infudere.

HIEROCLES DE CARCINOMATE.

CArcinoma veſcindi præcipit Hieronymus, ſi locus patiatur: Sin recuſet, cancros fluuiatiles crematos illinc iubet, & cum acida fece tritum ſubactūq; pinus corticem imponi, & crematum pumicem cicutæq; ſemen atq; radicem ſylueſtris cucumeris tuſam cū aqua frigida et aceto perlini. Si ſentiatur hulcus, aqua nō eſt admouenda, ſed vino perluendum. Hoc utendum medicamēto. Plumbago atramentum ſutorū tuſa, cinisq; calcis æquis ponderibus miſta debent imponi. Locus carcinoma cingens oleo circumlinendus. Alij cum partem animalis occupauit, hoc circuncidi opus eſſe tradunt; Dein Vinotenus aduri, tritasq; cantharides ex alumine et cyprino oleo ſuperponi.

HIPPOCRATES.

CArcinomatis optimum præſentiſſimūq; remediū eſt malagma quod cicuta reſina uiſco galbanoq; conſtat, Quæ ſimul coquuntur. Sed hoc auxilio calido utendum, modo locus nō refragetur; Sin reclamet, ſiccis cataplaſmatibus & liquidis eſt pugnandum. Cancros fluuiatiles uſtos tritosq; cum acida fece ſuperpones. Item pineum corticem tuſum, pumicem crematum et cicutæ ſemen. Sylueſtris etiam cucumeris radicem frigida ex aqua et aceto tritam illines. Rurſumq; vino fouebis. Hoc aūt uteris medicamento. Candidam fecem cū plumbagine atramentoq; ſutorio tuſam, addito calcis cinere perq; ſicca admouebis. Circundantes partes oleo perunges. Si medicamentum obduruit, eruū & mel illines. Si carcinoma oculos occupat, eruum pinſitum ex roſaceo & ouo inſtillatur. Sed poſtq; vulnus purgatum fuerit, ſtatico melle nutriendum, ut inducta cicatrice coſaneſcat.

HIEROCLES MELICERIDIBVS.

HVlcera quæ à faui ſimilitudine melicerides nominatur, reliquasq; bullantes puſtulas quibus cutis ſcatet, Hieronymus urendas conſulit, ferramētis candentibus rectis donec aduratur cutis, Sed tunicæ parcatur, Omnis exprimatur humor, ita ut nullum eius ueſtigium ſuperſit. Hulcera igne facta curari iubet cera oleo et adipe liquefactis: marina ſi adſit elui: Sin deſideretur, frigida perfundi. Quibuſdam placuit melicеridas laminis æreis candentibus non ferramentis Vri.

Habes aduerſus huiuſcemodi fauos, emplaſtri compoſitionẽ quæ in calce huius libri inter medicamentorum facultates ſubiungetur. Sunt et hulcera quædam crebris tumoribus exaſperata, parapriſmata inde uocant aut quod in faui ſpeciem concreta ſunt, meliceridas appellant. Aly quod per foramina fertur humor, hydatides uocare maluerunt, In talis et calcibus naſcuntur: nec Vrens medicamentum poſtulant, cum plane Varices iudicentur. Quamuis et alterum ſit genus Varicum quod cæcum fallit. Quæ res ita deprehenditur. Cum pecus in ſtabulo decumbit, et ſolito diutius mihi iacet. Nam exurgere nõ poteſt, niſi quis ei ferat opem. Surrectus femur & crus extendit parumq; contrahit. Hoc Vitio hyems equos implicare conſueuit. Priſtinæ ualetudini reſtituitur pecus, ſi agatur & inambulet.

HIPPOCRATES EISDEM.

MEliceris tumor eſt in articulis naſcens. Cui ſubeſt humor glutinoſus, mellis craſſitudinem coloremq; referens, Inde nomen accepit. Hoc medicamento curatur Quod habet olei libras quatuor, ammoniaci thymiamatis, plumbaginis ceruſæ ſingulorum libram, æris combuſti ſemunciam, æruginis beſſem. Omnia ſimul miſcentur. Cum uſus requirit, Quo feruentius illinetur medicamentum, eo maturius Vitium diſcutietur.

HIPPOCRATES.

SI meliceridas equus aut aliud iumentum cõtraxit, genubus ſanguis detrahatur. Spongia cũ poſca cui mel ſit adiectum, ſuperponatur. Si permaneant, nec ſub hys aliquid proficitur, utrunq; genu ferramento aduri conuenit, nec alte tamen imprimi, ſed quaſi tranſcurrere, ne compages reſoluatur. Sed non plus q̃ opus eſt: neq; coagmentum etiam contingatur. Tum hulcera ut reliqua igne facta curari et faſciari debent. Auxiliatur quoq; fauis medicamentum, Quod recipit olei libras duas, ſalis ammoniaci ſextantem, plumbaginis beſſem, æris combuſti, ſquamæ æris ſingulor̃ ſextantem, ſpumæ nitri quod ſit ſatis, mannæ thuris ceruſæ ſingulorum quadrantem, Omnia miſcentur ut in uſum Veniant. Præſidio eſt medicamentum quod habet nitri quadrantem, foliorum rhododendri ſiccorum, axungiæ ueteris bituminis ſingulorum quadrantem, Aut ſalis ammoniaci plumbaginis ſpumæ argenti ceruſæ ſingulorum

Vnciam

Vnciam, æris uſti, æruginis ſingulorum ſextantem, olei ſelibram, Cum omnia miſcueris utitor. Si melicerides equũ infeſtent, medicamentis quæ agglutinando reprimũt ſubuenies. Primo quoque die locum ſale et oleo defricabis. Sequutis diebus calida aqua perfundes. Vnges anſerino adipe, & butyro nutries.

VARICOSIS.

SI varices noxij ſunt, hac ratione tolluntur. Scalpello cutem aperies, & candente ferramento adures. Tum ſale et oleo decem diebus infricabis. Quod ſi adhuc non ſummoti fatigent, ſanguinem ab variculis euocabis, & ſanitati reddentur. Interdum varices ſic pecus male habent, ut cum ſomno excitum ſurgit, protendat pedem, quaſi quandam luxati artus imaginem exhibeat. Sed opus eſt preſſa manu terga ſubigere, dareque operam, ut ſi quid luxum eſt, ſtatim in ſuam ſedem reſiliat.

PELAGONIVS hulceribus in faui modum concretis.

ALumen pingue cum aceto & acerrimo pedibus infricatur continue. Eundem effectum præſtant ſalis foſsitij, veratri ſingulorum drachmæ duæ, chalcitidis torreſactæ totidem, auripigmenti drachma. Sed melle excipiantur. Vt è fauus purulentus humor citra ferrum effundatur, acaciæ botryidis cadmiæ cobuſtæ, æruginis veratri nigri, bituminis Iudaici, nitri rubri, atramenti ſutorij cremati, axungiæ ueteris, olei, ſalis ammoniaci, chalcitidis. Hæc omnia ponderibus æquis ſicca tundũtur, et cum bitumine cernuntur, prætritaque axungia liquidis adijciuntur, ut miſta ſimul utraque in emplaſtrum coëant. Quod linteo agglutinetur, ipſique ductus lanæ flocco circulus circumagitur, medicamentum illigari debet, & alternis diebus reſolui, quoad locum inueneris multis cribri modo foraminibus exaſperatum. Quibus perinde quaſi emiſſarijs vicinus humor feratur, expreſſoque ſinu deſiccetur. Barbara, quæ aceto, oleo, ſpuma argenti, pice, bitumine & ammoniaco conſtat. Vbi purulentum humorem melicerides profuderint, ſuper hulcus dandum eſt emplaſtrum, Quod habet olei uulgaris libras quatuor, ammoniaci, plumbaginis, atramenti ſutorij cobuſti ſingulorum ſeſquilibram, æruginis ſelibram, admiſta ceruſæ ſeſquilibra, ea coquuntur. Malagma ſequens ad Elenum artis veterinariæ prudentem refertur. In

ahenum olei paulum mittitur. Vbi concaluit, argenti ſpumæ ſelibra conijcitur, axungiæ tantundem. Quibus colatis adduntur ceræ ſeſquilibra, reſinæ pondo, gummis ſelibra, chalcitidis uncia, myſis liquefacti ſelibra, pſilotri tantundem, opopanacis libræ quatuor, galbani triens, ſalis paulominus hemina, aceti ſelibra. Hoc malagma meliceride laborantibus opitulatur. Oleum in aheno cum efferbuit cōijcies, ceræ libram, plumbaginis, propolis, argenti ſpumæ ſingulorum ſelibram. Ea in lutra ferrea labelloue concalfacta ſuper genu induces. Recentes meliceridas digerit ac diſſipat medicamentum inſequens. Aceti cyathi tres, ſalis ammoniaci ſelibra, corymborum hederæ triens, ſeminis roſmarini quod cachri dicitur ſuſi triens: Omnia hæc mittitur in ollam, ſed primū acetum, deinde ammoniacum, reſina, poſtremo reliqua. Cumq; cocta fuerint, ab igne ſubmoueri vas debet, Sed malagma linteo illitum imponitur, & faſcia ligatur. Poſt quinq; dies ſoluitur. & calida perfunditur. Rurſus ex eodē medicamento feruente portio ſupponitur. Sic equus depulſo uitio ad ſanitatem perducitur.

Prægnotio ac remedium puſtularum quas paraprismata uocant.

PRimum ſupra talum et coronam pedis erumpunt nonnullæ papulæ grani ſinapis magnitudine uel paulo maiores, quæ tandem in vnam coëant puſtulam. Ex curſitatu, itinere longo, geſtatis oneribus ſolent prouenire. Remedium eſt ſtilo uel acu tranſigere, et capax humoris uaſculum reſcindere: oleo et ſale defricare: poſtea fomentum adhibere: cerato munire. Hoc etiam medicamentū puſtulas abolet, chalcitis æruginis æris ſingulorū quadrās feniculi nigri, myſis liquefacti ſingulorum triens, atramenti ſutorij, gallarū nigrarum, fecis vini, pſilotri, ſingulorum quadrans, floris cymini Alexandrini ſingulorū quod erit ſatis, mittuntur in acre acetum, atq; teruntur in pila, Dein in collyria formantur, quibus ſiccatis vtendum.

TIBERIVS AD PVSTVLAS AQVA prægnantes, tollendas.

SI qua pars puſtulis aqua prægnantibus ſcatet, quas uocant hydatides, tum foliorū rhododendri drachmæ quatuor, euforbij drachmæ ſex, fimi columbacei drachmæ quatuor, ſeminis naſturcij totidem, chamæleæ

ſylueſtris

ſylueſtris herbæ drachmæ duæ, adarces drachmæ tres, Omnia
diligenter funduntur, & cum axungia teruntur. Eo medi
camine puſtuloſus locus linitur. Papulæ cum deſunt, calces
hulceribus obſident, quæ copioſum eructent humorem parapriſ
mata uocant, Tum venam quæ ſupra ſuffraginis articulum
fertur reſolues. Sanguinem profluere patieris. Recentes
groſſos minutim tuſas in vino coques, & ex bubulo ſter
core delines. Si nihil hoc profecerit, ſuffraginis venam fe
ries, Sanguis tantiſper profundatur, dum hemmam exple
at, Tum ſalem torrefactum ex oleo ſuperpones, et freſæ
fabæ lomentum, Cui mellis paululum adÿcies.

HIEROCLES de puſtulis.

VEhementi curſu maxime puſtulæ concitantur, taliq;
priores intumeſcunt, ut humore grauidi videantur.
venam igitur ſub ſuffragine ſcalpello ſauciabis, ut
ſanguinem exhaurias. Quod ſi remedium hoc nõ profue
rit, locum puſtulis ſcatentem ſcarificabis. Ubi totum humo
rem effuderit, poſca fouebis, Poſtridie malagmate nutriendũ
Quod galbano conſtat. Sunt qui fimũ euocent, eiq; ægy
ptiæ mori tenera cacumina aut tuſam radicem adÿciant, In
vinoq; pari aqua diluto feruefaciant. Deinde candens ferra
mentum acetabulo coxendicis adhibent, Cumq; melius ha
bere uidetur, calidam aquam præſtant potandam.

HIEROCLES de aculeis qui intus hæſerunt extrahendis.

SI ligneus mucro uel aculeus equo illatus inſedit,
aut os aut teſta in ungulam ſe demerſit, ea protinus
euellenda ſunt, & purgato prius vulnere me
dicamento quod ærugine uel myſi conſtat, aut quolibet
vulnerario linendum. Plaga penicillo replenda. Poſtero
die mero perluenda, medicamentisq; perungenda, Quæ
dehiſcentis ſinus oras committunt. Deinde polenta quæ
ex alumine componitur curari debet.

HIEROCLES DE ABSCESSV. CAP. LXXIX.

SI abſceſſus ſaltu, uolutatione, plaga uel caſu cõ
trahitur, in calcem magnopere tritam, affuſo uino
parem olei modum adÿcito, Cumq; medicamentũ
ſtrigmenti craſſitudinem retulerit, intumeſcentem locum ob
linito: nonnihil etiam ſanæ partis complexus, Aut triti
ceam farinam & puriſſimam infuſo aceto ſubactam,
cui mannæ duum denariorum pondus adÿciatur, ſupra
protuberantem locum agglutinato. Sed aliquid ſanæ

partis comprehendere non erit alienum.

HIEROCLES AD Carides Cap. lxxx.

SI ſquillæ tuberculo prodeant abſceſsus, quos à piſcis ſimilitudine caridas nominant, tenera cupreſsi cacumina, & gallæ libram tundes, axungiæ & ceræ ſingulorum ſelibram adijcies, gallas acerbas inſtar libræ cum aceto ſubigens illines. Apſyrtus utendum præcipit Vrina uernacula, sed abſtergendum eſse prius quotidie, mox nigra calce dum ſaneſcat linendum.

HIEROCLES de ratione Vrendi. Caput lxxxi.

CVm Vrendi pecoris candente ferramento neceſsitas ingruit, friato ſale, & oleo primo die margines hulcerum puluiniq3 proluuntur, Secutis aūt diebus, puerili ſtrigmento delinantur, quo faciliùs emarginari poſsunt cruſtæ decidereq3. Deinde Vetere oleo et calida aqua commiſtis detergeantur. Quibus expurgatis ſtatim Vino et oleo inſparſa erui farina foueantur. Si uero puerili ſtrigmento carueris, ceram, picem liquidam, adipem ſuillum, ſalem, oleum ſimul intrita pinnis perlines. Si intra ſeptimũ diem q̃ illini cœpit hulcus, nõ emarginentur puluilli cruſtæq3 decidant, timor ſubeſt ne quid intus ruptu ſit, & ad ineuitabile periculum Venerit. Vernum tempus maxime æſtiuumq3 huic Vrendi negotio deſtinatur. Aliqui miſcent ceræ libram, propolis ammoniaci ſingulor. ſextante, æſypi unciam, galbani mannæ ſingulorum ſextantem, Viſci trientem, ſpumæ nitri unciam, piperis ſextante. Eo cruſtæ hulceribus obductæ paulatim euelluntur. Aut ceræ libra, propolis uncia, ammoniaci ſextans, æſypi uncia, galbani ſextans, bituminis triens, opopanacis, nitri ſinguli ſextantes, aluminis ſciſsilis uncia, piperis, Viſci ſingulorum ſextans ſulphuris Vncia, commiſcentur.

APSYRTI de mariſca ficoq3 & formicantibus Verrucis quæ in pedis corona naſcuntur, CAPVT LXXXII.

APſyrtus Herodioni Alexandrino equorum medico Salutem. Mariſcas ficos aut Verrucas quæ informicationes dicuntur, Quod punctionis formicæ ſenſum quendam repræſentant, in equis mulis aſinis quacunq3 parte corporis oriantur, præſertim ſi extrema occupant adurere non oportet, ſed reſcindere, intro propius

abradere, crudam chalcitim tritam illigare, Idem quotidie
præſtare, aquam nō admouere, dum ſanitati reſtituatur.
Sed maxime urentibus medicamentis abſtinendum, quoties
pedi iuxta coronam inſederunt, Nam difficillime inibi cica
trices inducuntur.

HIEROCLES.

FIcos formicantesq; verrucas, quæ cum omni parte
corporis, tum maxime extremis oriuntur, Apſyr
tus nequaq̃ vrendas conſuluit, ſed reſecandas, pro
peq; deradendas. Deinde crudam chalcitim tritam imponi
iubet, & alligari, Idq; quotidie facere: aquæ potum nō im
partiri: quoad ex eo vitio ſeſe recollegerit equus. Ignem
itidem interdixit, quoties in ſitu pedis circiter coronam ex
ierunt, Quippe cū hulcera difficulter ibi cicatrices trahant

HIEROCLES de fico in pernis.

IN perna poſterioris pedis iuxta cauū ungulæ hul
cus enaſcitur, quod ab rei ſimilitudine ficum appellat
Id equum infeſtat & claudicationem adfert, doloreſq;
ciet Nec vitiatam partem equus à quoq̃ tangi patitur. Huic
adurentibus cæteriſq; medicamentis q̃ celerrime ſuccurren
dum. Siquidem cū diutius vitium prorogatur, inter ambu
landum radices altius in ungulam exigit, & in vniuer
ſum claudicatio cōfirmatur. Huic noxæ tam aſinus q̃
mulus maxime patet, equus nō facile id incommodi ſentit.

Informicationibus remedia.

SI verrucæ latiſſimis radicibus inhærent et dolo
res mouent, myrmecias uocant, eas tollit medica
mentum, quod habet calcis, ſpecularis lapidis tuſi
ſingulorum unciam, ſtillaticij lixiuij ſextarium vnū,
thuris vnciam vnam, fecis vini combuſtæ cineris ſa
lis æruginis aceti ſingulorum ſextantem. Prodeſt myſis,
atramenti ſutorij, calcis, æruginis ſingulos ſextantes
terere, Cumq;, formicans verruca conſecta fuerit, et
exuſta, medicamentum inſpargere: Si circa oculum aut
palpebram prominet, ex melle triti linere, Sed uer
ruca prius in tres partes diducenda: Ferramentum can
dens adhibendum. Si formicationes in pedibus erum
pant, chalcitidis ſextantem, ſynopidis vnciam, fecis
ſextantem ſumes, Corticem punici mali in aceto coctū,
punicumq;, malum contritum miſcebis: panno colatū
infundes. Dein vteris medicamine vulnerario. Sut

Qui primum verrucam formicantem reſcindant, poſtea mel, calcem viuam & ſaligneũ corticem tuſum cretumq; ſuperponant, & ita ad ſanitatem perducunt.

HIEROCLES.

In formicationes ferro reſcindantur. Deinde uulneri ſulfur infriatur, Bitumen, aut cucurbitæ ſiccæ crematæq; cinis inſpargitur. Uſta filix tuſaq; & incerniculo creta formicantes verrucas abolet Barbulæ hircinæ cocta in aqua radix eundem præſtat effectum, ſi trita linatur. Habes etiam alia remedia aduerſus informicationes, Quæ inter compoſita medicamenta paulo poſt ſubÿcientur. Eaſdem tollit hoc medicamentũ. Aluminis optimi, cadmiæ, botryidis, myſis ſingulorum ſextãs, chalcitidis triens, gũmis ſextans, lixiuÿ liquoris qui è cinere partim viuam calcem excipiente ſtillauit, protoſtacton uocant, quod ſatis eſse uidebitur quo ſubacta cætera digerantur in paſtillos. Auxilio eſt medicamentum quod cõtinet calcis candidæ fecis vini, columbacei fimi, auripigmenti ſingulorum vnciam, chalcitidis ſemunciã, lixiuÿ quod è cinere calcariam glebam continente manauit, quod ſatis eſse uidebitur. Ea teruntur & eo excepta formicationibus linuntur. Sed antea verrucæ capillo aut neruulo vinciantur, Sed cum exciderint, ſicu hoc medicamen inſpargatur.

APSYRTI de neruicis, Cap. Lxxxiiij.

Neruici dolore ceruicis laborant, et caput extendunt. Labia in rictum cõtracta ſurſum uerſus ſpectant, nec hiſcere poſsunt. Quapropter neq; potionẽ neq; cibum capiunt. Exerto genitali vrina paulatim fertur. Aluus nihil niſi coacta reddit. Accidit fere ut in progreſsu uacillent, obſtipiq; ceruicem proclinent, Quod interi nerui diſtenti rigeant. Verum tales ſtatim viuendi finẽ faciunt.

HIEROCLES.

Qui neruicis affectibus tentantur, nullum auxiliari poteſt medicamentum. Signa tamen explicare bonum erit, ne quis neruicum putans, altero uitio correptum, cum remedium adhibere nõ poſsit, erroris inſimuletur. Neruorum itaq; cauſarius ceruice diſtẽdit, caput extollit, ut ſurſum uerſus pertineat. Labia in rictum contrahuntur, ut os non poſsit aperire.

quare

Quare nec esse nec bibere ualet, genitaleq; promittens sensim meijt. Ventre excrementa nõ emittit. Incedens equus uacillat, & in ceruicem obstipus concidit, quod nerui præter modum distendantur. Qui uti proposui breui mortem oppetunt.

APSYRTI ad neruorũ uulnera. Cap. lxxxv.

Optimum equis aduersus neruorum uulnera amurcam ueterem instar trientis heminæ, & corticem radicis ulmi coxisse. Cuius siquamimis hemina. fellis taurini cyathi tres, aristolochiæ tenuis stateres quatuor miscentur. Si taurinum fel desit, in uicem eius syluestris hirci fel sufficiatur. Ea in uase cõfunduntur. & sub dio coquuntur. Cum abunde cocta uidebuntur per tegetes aut sportulas instillentur in fictile. Quod si picatum fuerit, confestim eximendum est. Eo medicamento cum res postulabit utendum. Si nerui sentiunt exhulcerationem, ceræ libram, olei bessem, æruginis quadrantem, aridæ resinæ libram, mannæ quadrantem aceti Quod erit satis. Mannam cum ærugine acetoq; teres, permiscebis, illines. Si nerui dolorem experiuntur, ceræ libram, styracis sesquilibram, æruginis libram, propolis ceræ candidæ, papaueris singulorum sesquilibram, baccarum lauri libras quatuor cum semisse imposuisse satis est.

HIPPOCRATES DE UERMIBUS.

Solent etiam uermes nocere. Quod uitium nõ facile medicamentis expugnatur, sed potius inuictum remedijs nõ cedit. Quorum signa sunt Se in solum equus abijcit crebroq; uolutatur, & admouet caput utero. Caudam sæpius ictat, atq; solito frequentius hinnit. Succus igitur brassicæ cum oleo utroq; per os & nares infunduntur. Aut squamæ æris cauicarum et atramenti sutorij, singuli trientes semissime teruntur & in collyria formantur magnitudine qua nares sunt capaces, per quas mijciantur.

DIDYMUS de phthiriasi & Ricinis.

Si ueterinum pediculis obsitum est, aut ricini hæret aceris radices tusæ in aqua coqui debent, & decocti iure tepido perfundi, sic ut imber totũ corpus proluat. Sed uilli prius à capite ad dorsi spinã detrudendi. Sunt qui solo cedriæ liquore utantur. Alij mandragoræ radicis decocto consimiliter irrorant, sed

cauendum ne eam deguſtent quippe cum periculum adferat.
Aliÿ cyperi radicem decoquūt, & iuris imbre lauāt. Ricini
quoq; pice liquida, cum ſuilla adipe cocta decidunt, qui manu
non ſunt euellendi, ne faciant hulcera.

PELAGONIVS pediculis.

SI uel venter uel anus, pediculis ſcateat, mora cru-
da hordeo quo equus ueſcitur inſpargenda. Com-
plures radice mori cocta in aqua ventrem et anū
fouent. Si uulnus intulerunt, ſiderite herba, et porri ſuc-
co miſtis, addito ſale, oleo, & pice ſanatur. Si pediculi
iubam aut corpus totum obſident, viridem cicutam trita
opus eſt illinere, aut tuſam ciclamini radicem offuſo
oleo pediculoſis partibus conuenit illinere. Ea namq; hu-
iuſcemodi animalia necat. Si quid equis aut iumentis
aliÿs pediculos creauit, totum corpus expurgandum
eſt. Dein tuſa ciclamini radice, expreſſus ſuccus ad-
iuncto oleo illinendus, poſtero die lixiuio feruente pe-
cus elui debet medicamentoq; rurſum illini.

Didymi de tabanis qui etiam oeſtra dicuntur. Item de muſcis vulnera infeſtantibus.

TAbani ſuo aculeorum ſtimulatu equos reliquasq;
pecudes in amentiam præcipitant. Compertu igitur
habemus eas ab ÿs infeſtis uolucribus nō attingi
ſi quis tuſas lauri baccas in aqua coxerit, & iure de-
cocti iuris imbre locum in quo paſcuntur aut incubant
reſperſerit. Quippe cum cæca naturarum diſcordia, antipa-
thiam nominant inſtincti tabanum fugiunt. Quod ſi præuen-
tæ iam ictum acceperint, ceruſſam ex aqua circūliniſ-
ſe ſatis eſt.

Africanus ne veterina muſcis infeſtentur. Item ne hulcera ab hÿs facta uermibus ſcateant.

MVſcæ nulla afficient moleſtia, ſi tritis lauri bac-
cis & in oleo coctis veterinum illinatur. So-
lent etiam muſcæ uulnera infeſtare, quas ſum-
mouebimus pice & oleo uel vnguine miſtis et infuſis.
Quod ſi quæ partes hulceribus præoccupatæ fuerunt, co-
ctam picem liquidam ſuillæ adipi uulneribus ſtillari co-
ueniet. Sed quotieſcunq; mel remediÿs adhibetur, cauen-
dum erit ne pars a muſcis infeſtetur. Nam ad mellis
dulcedinem non hæ ſolæ ſed apes aduolant. Quæ ubi hul-
ceribus inſederunt vermes creant. Quare purgatis ÿs
confeſtim

confeſtim adhibenda ſunt linamenta cum pice & oleo vetereq; axungia, & extra vulnera eodem medicamento circumillinenda. Solent neglecta hulcera ſcatere vermibus, qui ſi mane perfundantur aqua frigida, rigore cõtacti decidunt. Vel ſi hac ratione non poſſunt eximi, marrubium aut praſsium conteritur, & admixto sale imponitur. Id celerrime necat dicta animalia.

APSYRTVS de ijs quos ſerpentes momorderunt. & ad ictus ſerpentis.

APſyrtus Julio Saturnio Decurioni Salutem. Petis quænam ſigna viperarum ictus sequatur. Hæc utiq; ſunt. Corpus horrore cõcutitur: Oculi tument: Ore et dentibus infrendet equus. Pili iubæ et caudæ etiam interdum defluunt. Papulæ etiam quædam corpore toto prorumpunt, quæ graue virus olent. Succurritur hac ſorbitione, piperis candidi aut nigri grana triginta cũ vino detrita per os infunduntur. Aut thymum ex vino tuſum: Aut roſaceũ cum mero, aut ruta cũ vino trita, creticumq; ſeſeli quod tordilion uocat, ex vino, vel artemiſia. Sed pecus in periculum venit.

HIEROCLES.

MVlti ſermonem quem de demorſis à vipera ſcorpionibus phalangijs aut araneo mure habuerunt, ſimul promiſcue confuderunt. Nos autem, cum diſtinctione quandam deſiderent, de hijs ſigillatim diſſeremus. Cum ergo vipera morſum impreſsit, horror totum corpus percurrit. Intumeſcunt oculi: Dentibus iumentum infremit. Pili iuba delabuntur. Equum papulis quibuſdam foedis vulnus obſidet. Hæc ratio curandi ſequenda. Triginta candidi piperis grana cum vino tuſa per os demittuntur. Aut thymum ex vino, aut artemiſia cocta cum vino. Nonnulli plagam prius incidentes aduerendam cõſulunt. Poſtea medicamentum infundunt. Vulnus abſtergere vrina oportet, & vnctione molli nutrire.

Pelagonius ad ictus ſerpentis, muris aranei & phalangiorum.

SI ſerpens aut araneus mus morſum intulit aut phalangium ictu ſæuit, terra e formicarũ latibulis petita prodeſt, ſi cum vino infundatur, eaq; vulnera defricentur. Si in itinere contingat equum virulentum vulnus accipere, vbi accõmodata remedia

non licet offendere, piperis albi grana triginta cum vini veteris ſextario, per corniculum faucibus inſeres; Vel, thymum herbam tritam ex vino præbebis. Fertur cõtra ictus omnegenus animalium, quæ noxium virus eiaculatur, auxilio eſſe radix haſtulæ regiæ cum vino vetere, trita, & indita vulneri. Idem præſtant diſſecti hirundinũ pulli, & plagæ admoti. Hirundinis nidum cum vino vetere tritũ locis quæ dentium iniuriam ſenſerunt, imponi prodeſt. Morſibus phalangiorum aut muris aranei, tuſa malua tritaq; imponitur.

Apſyrtus ictis à ſcorpione.

Ictos à ſcorpione ſequitur crurum cõtractio, claudicatus, faſtidia cibi, ſaniei viridis è naribus profuſio, ſpirandi difficultas, et ægra ſuſcitatio. Curantur non aliter q̃ demorſi à ſerpentibus, ut antea propoſuimus.

HIEROCLES.

SI ſcorpius ictum adegit, equi ſubſtrahunt pedes et claudicant, atq; cibum averſantur. Virens ſanies è naribus profluit, ſpirandiq; difficultate vexantur. Eandẽ quam à ſerpente percuſsi curationem deſiderant.

Anatolius ad ictum ſcorpionis et ſerpentum.

SI ſcorpius ictum attulit, aut ſerpens aliqua momordit, læſa pars ſuillo fimo linitur, aut ſolano tuſo, vel marina lactuca, quam græci tithymallon vocant, aut apollinari herba, aut lini ſemine, aut torrefacto alumine, aut ſpuma nitri, aut foſsili ſale, Singula hæc illita præſenti ſunt auxilio.

Eumelus ad omnes ſerpentũ ictus.

VUlnera quæ per ſerpentum ictus inferuntur, arundine compungas, aut eiuſdem deuſtæ cinerem infrices, Artemiſiam cum chamæmelo trito addito vino des potandam. Venena depellit radix herbæ quã vocant perſonatam trita et cũ vino data, Quaternĩ ficulnæ radicis ſcrupuli cum vini tepentis ſextario per nares ingeruntur, creta cum oleo aceto et laſere, Aut pullorũ hirũdinis venter, aut nidus eorũdem intritus vulneri ſuperponitur. Crematarum arundinum cinis vino reſolutus potui datur.

Apſyrtus de phalangiorum venenis.

PHalangiorum genus latitans in fœno ſubinde non aliter q̃ araneus parit. Quorum progeniem ſi pecus improuide deuorarit, in diſcrimen adfertur, ſæpeq;

ſibi

ſibi mortem hoc eſu conſciſcit. Remedio eſt vinu infuſum cum pipere, vel thymum cum vino, aut cervi coagulũ ex eodem. Si phalangium nocuit, hÿs notis deprehenditur. Intabeſcit corpus, papulæ quædam proſiliunt furunculis nõ diſſimiles. Urina fertur araneas quaſdam oſtendens, Cibum faſtidit, ac exiguũ admodum capit. Præſens eſt remediũ in omnibus ſerpentum ictibus, læſum locum qua punctionis ſenſus repræſentatur, inurere.

HIEROCLES.

Phalangiorum progenies araneorum more in fœni faſcibus, ſuos ædunt partus. Si ergo proles per imprudentiam deuoretur, vel phalangium morſus infixit, non exiguam perniciem molitur. Cognoſces aũt virus irrepſiſse, cum corpus inflammatur, eruptionesq; papularum à furunculis non abhorrentes, prodierunt: Si vrinæ telas araneorum quaſdam repræſentant. Si cibi faſtidium torquet, aut parum pabuli ſumitur. Subueniendum itaq; infuſo pipere cum vino, aut thymo uel ariſtolochia craſſiore. Item cerui coagulo. Probant aliqui locum qui dentium iniuriam ſenſit, circuncidi, Deinde vulnus ignẽ experiri: poſtremo infuſionibus uti. Si phalangiũ morſus impreſſit piperis, herbæ pedicularis ſingulor̃ vncia, pyretri ſeſcuncia ſemiſsime teruntur & faucibus inſeruntur.

Hierocles de iumentis à phalangio aut vipera demorſis.

Si iumentum phalangium deuorauit, aut morſu uulnus intulit, genitalia tument, vrinaq; araneoſum quid uidetur referre, Quinetiam totum ſudore digeritur. Curandi ratio hæc eſt. Si uulnus fecit, id circuncidendum, Quo virus ex eo deſtillet, Dein adurendum. Si deuorauit ÿs remedÿs pugnandum, quæ etiam ualebunt, ſi phalangiũ morſicus inuaſit. Ariſtolochia cum vino trita infunditur. Itidem ſylueſtris apÿ ſemen. Si nõ extat, in eius locũ ſatiui ſemen ſubſtituatur. Baccæ lauri tritæ in duabus heminis vini affuſo roſaceo per os demittuntur. Calido diuerſetur equili, Dein in balneum deſcendat, et calida perfundatur aqua. Cremor ptiſanæ pro cibo cedat, aut teneræ lauri frondes pabulo ſint: Fœnum optimũ miniſtretur. Calida detur potanda, quoad dolor ſe remiſerit. Qui poſtq̃ conquieuit, tum ambulationibus committatur. Vulnus uti dictum eſt adurendum, medicamen infun-

dendum, donec ad ſanitatem peruenerit. Si quem Vipera
percuſsit, eius morſus ſuppurationē molitur, examat
Vulnus, eoq; pus atrum exit, indeq; Virus manat. Si
muliebrem ſexum pecus referat, ſic ei ſubuenitur. Vulnus
mordicus factum, ſcalpello reſcinditur. Poſtmodum debet
aduri, & ea quæ in phalangijs propoſuimus infundi. Rup
ta ſuppuratio detergetur, Vnctioneq; molli nutrietur.

Ad ictus Viperæ et cecilie.

Vipera & cecilia ſæpe cum equus improuide ſupercu-
buit, laceſsita onere morſum imprimit. Venena Vi-
peræ depellit ſuper ſcarificationem ferro factam,
herba quam Vocant perſonatam, trita & cum ſale impo-
ſita. Plus etiam eiuſdem radix contuſa prodeſt. Vel trifo-
lium quod in fragroſis inuenitur locis, odoris grauis, neq;
abſimilis bitumini, Idcirco græci eam aſphaltion Vocant.
Latini propter figuram appellant acutum trifolium. effica-
ciſsimum traditur. Nam longis & hirſutis folijs uiret,
cauleniq; robuſtiorem facit q pratenſe. Huius herbæ ſuc-
cus Vino miſtus infunditur faucibus, Atq; ipſa folia cū
ſale trita malagmatis more ſcarificationi intenduntur.
Vel ſi hanc herbam Viridem tempus anni neget, ſe-
mina eius collecta & leuigata cum Vino dantur po-
tanda, radiceſq; cum ſuo caule tritæ, farinæ uel ſali
commiſtæ ex aqua mulſa ſcarificationi ſuperponuntur.
Eſt etiam præſens remedium, ſi conteras fraxini tenera
cacumina quinq; libras cum totidem Vini, & duobus
ſextarijs olei, expreſſumq; ſuccum faucibus infundes.
Itemq; cacumina eiuſdem arboris cum ſale trita læſæ par-
ti ſuperponas. Cæciliæ morſus tumorem ſuppurationemq;
molitur. Sed eius ſanatur noxa, ſubula ænea ſi locum
læſum compungas, cretamq; cimoliam ex aceto linas.

Bupreſti et phalangio.

Si bupreſtim aut phalangiū eſitauit equus cum fœno,
Venter incenditur. Cibi faſtidium Vrget, ac
totus hoc pabulo diſtenditur, Item crebrius alui re-
crementa feruntur, paulatimq; ſpiritum elidit. Cui
ſic ſuccurritur. Illigatum caput reflectitur, Venæ
quæ ſupra nares tendunt reſcinduntur, quo ſanguis
extra per os profluat. Braſsica cocta cum garo
& oleo datur, Voranda.

HIEROCLES de ſerpentū morſu.

Si equo

SI equo ſerpens dentes adegit, primũ ſanguis mitten-
dus eſt: millio & tritico die bis linendum: hoc
triduo faciendum. Si vipera morſu ſævierit,
ictus tumorem corpore toto mouet: Oculi tument & cruo-
re ſuffunduntur. Conuerſio ſedis exercet. Genitale quoq;
procidit, et frigus offunditur. Itaq; vini ſextarium
faucibus ingerito: Laurum dato uorandam, pulticulã ue
vino & oleo baccisq; laurus coctis linito. Sanguinẽ
à ceruice mittito. Deinde polemoniæ herbæ & ariſto-
lochiæ ſingulas ſemuncias adiecto vini ſextario in-
fundito. Si vipera morſum intulit, radicum echij
herbæ & polemoniæ ſingulorum ſemuncia trita ex
vino commiſta per ſiniſtram narem demittuntur.

APSYRTVS ad morſum muris aranei.

MVs araneus ſi morſum infixit, locus tumore
cingitur: gemitus quoſdam exprimit, ſed par-
cos interpellat. Remedio eſt locum læſũ acu-
leo compungi: braſſica trita cum aceto illini, alliis item
ex aceto tritis. Fertur terra quæ eruitur ex orbita
aceto ſubacta, illitu auxilio fore. Si uero ventrem feres
aſina ab araneo mure feriatur, interitus periculum ſub-
eſt. Accedit ergo febris: cibi faſtidium mediaq;. Cui
cyclamini cremati cinis aceto mixtus efficax eſt. Ap-
penſus ipſe etiam collo mus araneus, ſui veneficij
amuletum eſt.

HIEROCLES.

SI mus araneus morſum impreſſit, intumeſcit
animal totum, oculiq; collachrymant et ex-
ſaniat tumor, ac virus à ventre deſtillat:
pabulum reſpuit. Locum igitur læſum ſubula compũ-
gas, pulvereq; qui in orbitis ſub ueſtigio rotarũ inuenitur,
acri aceto perfuſo linas. Aliqui quibus Tarantinus
aſtipulatur, tradunt allia tuſa eſſe imponenda. Suffi-
endumq; cornu ceruinum, ut huius nidore peſtis hæc
ſubmoueatur. Apſyrtus uero melius eſſe putauit, ſi
læſa pars vratur. Simulatq; dentium iniuria ſenſit,
Stratonicus ſcarificandum vulnus conſuluit: præſertim
quod inflammatione cingitur, & ſale et aceto cõſpergi.
Poſtero die equum per aquam dulcem in curſum concita-
ri: cretaq; cimolia aceto ſubacta lini: vulnus balne-
arum ſtrigmentis nutriri. Sic dari ſanitatem. Si quod

animal à mure araneo demorſum eſt, triti gith acetabulum
in vino odorato per nares indidiſſe proderit. Proderit et
plagam camino ſtercore lini, quod idem hominibus ſalutare ẽ.

HIPPOCRATES.

Accidit autem equũ in ſtabulo ſæpius impeti morſu. Cũ
enim decubuit ipſe, ſenſim ad ilia mus araneus ir-
repit, Qui interdum equi motu laceſſitus, ſubiectæ
parti uulnus imprimit, tumorq; oſtendit iniuriam dentium.
Cui ita ſubuenies, Triti gith acetabulum ex vino infudes,
tritas allij ſpicas, ſalem & cucuminũ paribus ſingulorum
menſuris vino miſtis illines, Aut terram orbitæ vrina
ſubactam, aut intritum murem araneum cum ſextario
vini faucibus infundes. Sin murem araneum nõ inuene-
ris, creta figulari perlines. Apij etiam ſemen coctum in vi-
no & oleo demittes, ac tumentem locum ſcalpello diſcin-
des, Quo virus euocetur, & uellicatum punctim vulnus
recrudeſcat. Si per inflammatio magis excandeſcat, in
orbem teretibus ferramentis igni flagrantibus exhul-
cerabis, ſanæ partis aliquid deprehendens, rectis quoq;
ferramentis quo ſanies emanet, redhulcerabis. Quod ſi pars
ea per exhulcerationem intumeſcat, hordeum crematum
tritumq; conſparges. Sed antea vetuſtum adipem inun-
gere conuenit, Hulcus nõ excitabitur, niſi prægnans
mus araneus morſum attulerit.

PELAGONIVS.

Mus araneus perniciem quam intulit ſuo corpore
luit. Nam animal ipſum oleo merſum neca-
tur, & cum imputruit conteritur, eoq; me-
dicamine morſus muris aranei linitur, Sic
illius ſanatur noxa. Vel ſi non adeſt tumorq; oſtendit
iniuriam dentium, cuminum conteritur, eiq; adijcitur
exiguum picis liquidæ & axungiæ ut lentorem ma-
lagmatis habeat. Id impoſitum perniciem commouet.
Vel ſi anteq̃ tumor diſcutiatur in ſuppuratione con-
uertitur. Optimum eſt ignea lamina cutem ſummam
reſecare, & quicquid vitioſi eſt inurere, Atq; ita
liquida pice cum oleo linire. Solet etiam ipſum animal
viuũ creta figulari circundari. Quæ cum ſiccata
eſt, collo ueterinorum ſuſpenditur. Ea res innoxium
pecus à morſu muris aranei præbet, & ab hac peſte
vindicat. Mus araneus pro ſua corporis magnitu-
dine

dine uehementes morſus adigit. Qui quanto fuerit exilior, tanto celerius vulnuſculum dentibus infert. Sed id facilius medicamentis expugnatur. Deterrimam omnium peſtem prægnans ſuo dente molitur. Sed iniuriæ diſcrimen tumoris moles oſtendit. Auxilium adferre ad hunc modum oportet. Trito allio cum nitro, uel ſi nō adeſt, ſale cuminoq; partem ictam defricare. Sed cum rupta iam inflammatione tumor in uulnus degenerauit, tum munde perlui debet, crematiq; hordei cinere conſpergi. Nec aliud quicq; eſt tentandum. Nanq; cæterorum auxiliorum uſu, magis atq; magis gliſcit uulneris iniuria; Dandaq; ſorbitio ex anetho, triticea farina & vini ſextario conſtans. Cui cedrini liquoris momentum fuerit adiectum.

Hierocles ad ictus paſtinacæ.

SI marina paſtinaca percuſſit equū, graue periculū adfertur. Centaurium igitur oportet admouere, ruentiſq; ſanguinis impetum infrenare, per os paſtinacæ iecur infundere tritum in hemina vini.

De morſis à rabioſo cane.

CAnis in rabiem efferatus ſiquépiam momordit, caprini fimi, ſalſamenti ueteris, ebuli ſingulorū ſelibram, iuglandis nuces quadraginta, ſimul omnia cōteres, et loco cui dentem impegit admouebis.

APSYRTI de hirudinibus Cap. LXXXVIII.

APſyrtus Bedio decurioni Salutem. Te certiore facere uolui quod cum armenta ad bibendum appelluntur, maxime obſeruare cōuenit, ſi quæ vadis hirudines ſidunt. Siquidem hauſtu raptæ, ſubq; lingua & labijs implicitæ figuntur, quod minorem noxam infert, Nam inclinantes equum eas citra negotium eximunt. Cum vero altius deſcenderunt, exugentes animal extenuant. Si complures hæſerint, maturius in mortem præcipitant. Cum igitur ad præſepia ſe receperint, oleum corniculo ſuffundendum cuius contactu confeſtim decidunt.

HIEROCLES.

HIrudines cum bibendi poteſtas datur, in os irrepere conſueuerunt, Quas aperto ore conuenit extrahere. Si plures raptim hauſtæ fauces obſideant, pericula minantur. Tum igitur infundere aquam et oleum opus eſt, easq; ſic excutere. Sunt qui ſalem

conſulant infriari. Alij ariſtolochiæ craſſioris radice in aceto quam acerrimo trita, ita ut mellis craſſitudinem referat, affuſo oleo locum ubi inſidunt affricant, lingua pecudis extrorſum deprompta. Sed conuenit eos qui gregibus præficiuntur, pecudumque magiſtros, aquis attendere, obſeruantes ſi quæ ibi hirudines deliteſcant, ne ſub lingua labriſue bibentium equorum inuolutæ cohæreſcant. Quod ſi in ore ſuffigi ſentiuntur, equu inclinare neceſſum eſt, & adhærentes euellere.

Remedium ad hauſtam hirudinem. Pelagonij.

Magnam etiam perniciem ſæpe adfert hirudo hauſta cum aqua. Ea adhærens faucibus ſanguinem ducit, & incremento ſuo tranſitum cibis præcludit. Si tam difficili loco eſt, ut manu detrahi nō poſſit, fiſtulam uel arundinem inſerito, & ita calidum oleum uino miſtum infundito. Nam eo contactu animal confeſtim decidit. Poteſt etiā per fiſtulam deuſti cimicis nidor immitti. Qui ubi ſuperponitur igni fumū emittet. Conceptum nidorem fiſtula uſque ad hirudinem perfert. Iſque nidor depellit hærentem. Sunt qui in naribus cimices enecent. Sic enim caduca confeſtim exanimatur. Quod remedium bobus cæteriſque pecudibus prodeſſe tradunt. Si tamen hirudines uel ſtomachum uel inteſtinum tenent, calido aceto per cornu infuſo necantur.

APSYRTUS ſi ad præſepia gallina prorepat. CAPUT LXXXIX.

Si ad præſepia gallina perrepat, nonnunquam intus parit. Nam quod aluo liquidum excidit, immiſtū pabulo ſi deuoret equus, negotium exhibet, adfertque periculum. Cuius ſignum eſt: tenuis mucoſaque uentris proluuies exit. Remedium eſt gallinaceum ſtercus candidum cum adipis drachma, additis octo polentæ ſextarijs ex uino ſubigere, & in offas cogi, quæ dantur uorandæ. Sed uinū auſterum nigrumque debet eſſe. Si gallinarum ſtercus eſitauit equus, ſeminis apij cyathos quinque cum uini ſextario & hemina mellis infundito. Sed exerceatur ambulatione, dum motus aluū cieat. Si uero quis horror accedat pilique ſubrigantur, baccarum lauri modum qui tibi faciet ſatis, ac nitri ſelibram, aceti oleique ſingulos ſextarios, miſcebis, calido loco ad quem nullum frigus aſpiret, per triduum illines. uel ſylueſtris fici folia confuſa totidem diebus ex egelida præbebis.

Hierocles.

Hierocles.

Gallinis cum in præſepibus oua ponunt, ſæpius accidit ibi fimum ponere; Quod non parum equo deuorati periculum affert. Ea res deprehenditur, Si mucoſa ventris proluuies effluat. Stercus itaq; quod durum figuratumq; candicat, adipis drachma, polentæ modus qui octo ſextarios impleat ſimul in vino ſubiguntur, & in offas formantur Quæ faucibus impingantur. Sed vinũ ſit nigrum & auſterum.

APSYRTUS de ſylueſtri braſsica.

Equis qui ſylueſtrem braſsicam cum fœno uel reliquo cibatu depauit, hoc ſubuenitur remedio. Satiua braſsica tunditur, & infuſo lacte ſuccus hinc elicitur. Qui extracta lingua per os ingeritur. Aut aquã immiſsam braſsicæ, aut fici in aqua coctæ, eidem decocto miſcentur. Fertur cancros marinos detritos ſucco braſsicæ permiſtos opitulari. Sed triduo præbeantur, donec aluo pabulum deijciat. Sed hijs notis deprehenditur deuoraſse, q̃ is cibus corpus infirmat, & poſteriora reſoluit, ſic ut progredi nõ poſsit, Sed nutans concidit, ac rurſum excitatur, quouſq; braſsicam excreuerit.

HIEROCLES.

Est etiam grauis pernicies ſylueſtris braſsicæ, Quã ſi cum fœno depaſtus eſt equus, vires carpuntur: poſteriora ſic contrahuntur, ut ne pedibus quidem niti poſsit: labatq; corpus, donec braſsicam per aluũ egerit. Oportet itaq; ſatiuam braſsicã tuſam affuſo lacte ex vino odorato colare, & per os infundere. Aut ficos coctas braſsicæ iuri adijcere, et item inſerere. Aut marinos cancellos detritos braſsicæ ſucco miſcere, & bis die fundere donec aluus reddiderit.

Hierocles de aconito Cap. XC.

Si aconitum quod myophonon uocant mandit equus, ueluti uertigine correptus concidit, corpuſq; totum reſoluitur. Tum venam in temporibus ſolues, atq; ſemen apij ſylueſtris aut ſatiui ex vino fundes: Aut rutam tuſam cui vetus vinũ ſit affuſum ingeres.

Eiuſdem de cicuta Cap. XCI.

Si cicutam equus deguſtauit, caput ſopore grauatur, ita ut in parietes illapſus titubet. Cui ſanguis à ceruice mittendus. Seſquihemina vini ueteris impingẽda. Quod

ſi ſemel et iterum factum eſt ſanitati dabitur.

HIEROCLES de erucis. Caput XCII.

SI ſuper erucas equi ſeſe uolutarunt, aut arbori eiſdem ſcatenti ſe ſcabant adfricentq;, ſtatim vibices aſſurgūt, Tumet cutis & occaleſcit, Item oculi cauantur. Oportet igitur aceti q̃ acerrimi ſelibram cum atramenti ſutorij quadrante conterere, & hijs corpus illinere. Cauendum eſt ne quippiam huius in oculos delabatur.

APSYRTVS ad hirſutos equos, remedia. Cap. XCIIII.

SI corpus equi pilis horret, cicera candida inſtar ſemodij macerantur, additis vuarum paſſarum paribus modis, Trigintaq; diebus cum hordeo præbentur. Ea namq; horridum villis tergus leuigant. Equus uberiore hordeo firmandus, eoq; præſtabitur ut ad planiciem pili redigantur.

HIEROCLES ad eadem.

SI corpus equi pilis hirſutum riget, opus eſt cicera candida quæ ſemodium impleant, madefacta, paremq; vuarum paſſarum menſuram cum hordeo triginta diebus miniſtrare. Ea ſubigent pilos, & ad equū leuorem reducent. Cæterum cum ſanguis fuit miſſus, eo qui defluxit, totum corpus illinamus, per triduumq; cohærere patiamur. Die tertio pectine cruor reuellatur, piliq; coëuntes explicentur, Ita depexi leuorem conciliabunt. Quidam acri muria hordeum fœnumq; conſpergunt, eoq; cibatu vitiū diſcuti promittunt.

De pediculoſis animalibus Cap. XCIIII.

SI ſylueſtres pediculos necare uelis, primum ſi interna hiſce ſcateant, ſandarachæ liquorem inſtar heminarum duarum infudiſſe ſatis eſſe uidebitur, ex oleo limas aut fracibus calidi olei in ſole perungas. Hoc unguine contacti pediculi decident.

APSYRTI de dentitione Cap. XCV.

APſyrtus Menecrati Clazomenio ſalutē. Te ſcire velim in equis & cæteris animantibus quæ vngulas indiuiſas habent, quoad dentium exortus & ætatem pertinet, cognoſcendi ratio hæc eſt. Cum pullus anniculus & ſex menſium eſt, primum dentes medios quos ſectores uocant amittit duos ſuperiores, & totidem inferiores. Qui facile principes & maiores habentur. Vbi quartū agere

annum

annum cœperunt, ſemeſtri ſpatio proximos abijcit, nec eodē in quadrimatu multo poſt ſuperiorem vnum & inferiorem alterum vtrimq; proijcit. Quo tempore caninos ædit, eoſq; ſequutis duodecim menſibus complet. Intra ſextum deinde annum molares ſuperiores cadunt. Sexto anno quos primū mutauit exæquat. A ſeptimo ad octauum omnes explet æqualiter. Iis maiores qui ſunt intelligi negant poſſe. prǽterq̃ cum dentes ſunt facti brochi, & ſupercilia caua, & ſub ea lacunæ, Ex obſeruatu dicunt eum equū habere annos decem & ſex. Ab complemento uiribus pollet equus ānos octo, qui molli conſtitit pede, ſed qui duriore nititur decem. Quoniam ſi uehementiore motu concitaueris, poſt hoc tempus male ualebit, Impatiens itinerum, nec par erit labori. Nam in prioribus pedibus coronæ et ſuffragines quas meſocnimia uocant, à maleolis dimittuntur, nec ingredi poſtea, nec pedibus inſiſtere ualet, Seq; ipſe proijcit. A primo lucis rudimento ad ſeniū ſolido pede fultus octo & uiginti annos, uel undetriginta viuit. Nec facile trigeſimum implet. Porro molli pede præditus, quatuor et uiginti annos degit. Sunt qui æditis primis dentibus interiecto octimeſtri ſpatio ſecundos proferant, & emittentes ultimos pari mora dentitionem interpellant. Cæterum tempora prima ne ullus quidem eorum, qui primores amittit dentes, pertranſit neq; linquitur. Cæterum nō omnes ſors eadem manet, nec ſimile tempus obſeruatur, verum ſecundi primos anticipant, ultimiq; ſecundos præoccupant. Exploratum habemus eos, qui primorum iactura faciunt, eodem tempore columellares anterius vnum ſuperiorē & inferiorem alterum emittere vtrimq; primores cum ſuis agnatis mutare. A complemento cum reliquum trimatu agunt dens diſſilit, ruptuſq; rotundatur, & in triangularem figuram exit, Quo tempore defluxio in ora veterinorum decumbit. Habet autem equus in anteriori parte ſuperiores octo & totidem inferiores, cum caninis, molares in maxilla ſuperiore ſenos, & inferiores totidē & in altera inferiore nō pauciores. Itaq; præter agnatos quadraginta dentes equus poſſidet. Aſinus muluſq; ſex & triginta cum annexis.

De notis annorum, Pelagonij.

AEtas agnoſcitur equorum & fere omnium qui ungulas habent, atq; etiam cornutarum. Quod equus triginta menſium primum dentes medios dicitur amittere

duos ſuperiores & totidem inferiores. Incipientes Quartũ agere annum itidem eijciunt, & totidem proximos eorum quos amiſerunt, & incipiunt naſci quos uocant columellares. Quinto anno incipiente item eodem modo amittere binos quos caninos habent, Tum renaſcentes eis ſexto anno impleri, ſeptimo omnes habere ſolent renatos, & completos. Sic igitur ãnorum notæ cum corpore mutantur. Nam cum bimus eſt & ſex menſium medij dentes ſuperiores & inferiores cadunt. Sexto anno quos primos mutauit exæquat. Septimo omnes explentur æqualiter, & ex eo cauatos gerit. Nec poſtea quot annorum ſit manifeſto comprehendi poteſt. Decimo tamen anno tempore cauari incipiunt, & ſupercilia nonunquam caneſcere, & dentes prominere. Hæc quæ ad equorum ætatem pertinent dixiſſe ſatis habeo. Nunc ſequitur curam, recte ſi labant dentes, uel minus ualent, demoſtrare. Tiberius aduerſus dentes defluxionibus oportunos repellens adhibet medicamentum, Quod & hominibus quoque prodeſſe pollicetur. Recipit autem pulegij ſiccati, iris Illyricæ, foſsilij ſalis torrefacti ſingulorum Vnciam, oſsis ſepiæ cremati duellam, teſtæ buccini combuſti quadrantem, piperis et myrrhæ ſingulorum ſcrupulum. Habetur & medicamentum quod aſtrictione ſua dentem iam æditum, ne labet ſeſquiannum firmet. Continet turionum rubi, acerbæ gallæ ſingulorum quadrantem, pumici mali, ſciſsilis aluminis, ſory, æruginis myſi ſingulorum Vnciam, acanthij Alexandrini quadrantem. Ea teruntur, & aceto excepta ſuperponuntur.

APSYRTVS de ratione Vrendi. Cap. XCVIJ.

Apſyrtus Ruffo Octauio Salutem. Cum medicinæ Veterinariæ usquequaque tuũ naues ſtudiũ, meque de ea parte conſuluerís, quæ ad urendi modum pertinet, morem tibi gerere uolui, ſimul ut et tam peritis quam rudibus res haberetur explorata. Si febris equum male habet, in capite a capronis conuenit oblongas rudes igni candentes, clauoſque in virgas cõformatos admouere. Secundum iubam alterno utique rudicularum uirgatorumque clauorum applicitu. Qui ad originem neruorũ pertineant. Namque ſi princeps rectrixque facultas corporis inuicta ſuperſit, nec uitio occupata cedat, animal in perniciem non agetur. Si ſcapulis obſtipi colla connectunt, aut ceruicem rectam & immobilem intendunt, Illos græci

opiſthotonicos

opiſthotonicos : hos tetanicos appellant, eaſdem urendi rati-
ones ſequi oportebit, Sic uitium auertetur in contraria ſedem
abſtractum . Si renes negotium exhibent, iuxta clunium
& ueſicæ compaginem, clauis rectis adurimus, qui quatuor
et uiginti non debent excedere; Ita ut eius numeri dimidium
in ſpina utrinqꝫ triplici uerſu imprimatur, intercapedine
quaternũ digitorũ intercedente. Quũ per foramina fertur hu-
mor glutinoſus, Id hulceris genus quod manantibus lacunis cre:
mulatim exaſperatur, paraprisma ueterinarij græca uoce no:
minant, hoc iuxta poplitem candenti ferramento, ſi recens,
adhuc et molle ſit, exhulceramus. Quod ſi callum iam co:
traxit, aut in tofaceam duritiem coaluit, tum inibi nullus
uſtioni locus eſt; Verũ talos et genua per ſumma vitij can-
cellatim uel decuſſatim adurimus, Quod is locus glaber ſit
& neruis ſcateat. Cæterum quoties factis itineribus, aut
oneribus geſtatis, in genua defluxio decubuerit, aut offenſis
patens dolores ceperit, longoqꝫ temporis interuallo claudi:
cauerit; Vel labans, aut uia lubrica concidens, oſſiũ diuor:
tia fecerit, aut calces ſarcinis onuſtus, aut laboribus itiner
confectus laeſerit, & ob dolorem nerui arteriæqꝫ in eis in:
tumuerunt, ſic ut hac ratione tali inflammationibus occu:
pentur, uſtionem inibi tentare oportebit. Si defluxio cal:
ces collectionibus obſidet quas à faui ſimilitudine meli:
cerides, aut paraprismata, aut quod per foramina aquoſus
feratur humor, hydatidas nominant, Vel ad genua pro:
fuſio decumbat, ignem experiri non licebit. Simili mo:
do committendum nõ eſt, ut luxata in pedibus uſtionẽ ſen:
tiant. Siquidem affixis candentibus ferramentis ſupra
coronam, aut ungulæ originem, abſtructio modioli ſequitur.
Quare nõ parum errare mihi uidentur, qui hoc uſtionis
genus moliuntur. Quippe cum nõ alia poſſit ungula deſcẽ:
dere; Indeqꝫ claudicatio concitatur. At uero cum tubercula
proſiliunt, quæ Romano ſermone falcimina nominatur,
Sũt autem exeuntes membratim obſceſſus, furuncu:
lis non diſsimiles, & aliquanto maiores, Qui uentricu:
lum ſuũ in pus vertentes aperiuntur, & ſponte ſua
matureſcentes erumpunt, Quos uſtionem noſse nõ ex:
pedit, Cum articulariæ luis quã malidem uocauimus, quæ:
dam emergens profuſio ſit, Quam foras oportet euocari,
Si uero hæ collectiones aburantur, neceſſum erit exi:
tuum ſpiracula quibus illuuies euadit, in anguſtiã con:

trahi, atq; cum ad alias corporis ſedes, tum maxime ad ar-
ticulos ſe conferre, inibiq; et claudicatus et tumores creare.
Horum tamen curatio non negligi debet, ſed calida foueri,
aut medicamento perlini quam uocant liparam. Aduſtorũ ſa-
nandi ratio hæc eſt. Primo quoq; die p̃nnis tenui ſale et oleo
intinctis, hulcerum igni factorum puluini proluuntur. Con-
ſequentibus uero diebus ad ſeptimum uſq;, puerili ſtrigmẽto
perfunduntur, ut quæ ex igni occalluerunt cruſtæ decidat.
Deinde uetere vino calida diluto detergentur. Poſtq̃ elutum
hulcus fuerit, vinum et oleum inſtillantur: erui farina inſpar-
gitur. Sequentibus quotidie bis calida utendum; farina ſi-
militer ingerenda. Si uero ſtrigmentum defuerit, tali medi-
caminum miſtura pugnandum, Ceram, picem liquidam, salẽ
& oleum unà contere oportet, et p̃nnis hoc unguine
delibutis illinere. Eos autem quos renum dolor excru-
ciat, nephriticos dicunt. Si ſeptimo die illitus officio, cru-
ſtæ non exciderint, ſcire licet in interaneis fractum ali-
quid diſsiluiſſe. Quare diu ſupereſse nõ poteſt, ſed deſpõ-
dens animum trahit ſupplicia uitæ. Tempus vernum et
æſtiuum adurendis conuenientiſſimum.

Theomneſtus de adurentibus.

MElicerides fauiq; cruribus poſtremis nonnunq̃
naſcuntur. ſed qui deſiderent uſtionem, uel etiam
auerſentur, nunc eſt dicendum. Ignem poſtulant qui
recenter concepti ſunt. Si uero iam in hĳs tumor
occaluerit, ſcarificatu ſanguinem elicimus. Maleolis genu-
bus ſociſq; proxime neruos ſitis parcemus, internis prorſus
abſtinebimus. Namq; nerui qui ignem ſunt experti claudica-
tionem adferunt. Cæterum cum curſitationibus aut itinere,
genua in rugas contrahuntur, aut occurſu noxio incurueſcũt.
Si dolorem tactu fateantur cum diutius claudicarint, aut
cum iter faciunt forte fortuna prolabuntur, tergotenus
candentibus ferramentis exhulceramus. Sepe ueterino-
rum calces uel ſarcinis uel itineribus grauati, dolores cõci-
piunt. Inde conſequitur, quod nerui laborent, & arte-
riæ tumeſcant, magisq; q̃ per naturam liceat, calces
progreſsu temporis diſtenti turgent, ea vocant anima-
lia quod tumor talos ambiat, paraſphyra. Hæc par-
cius ſunt rectis ferramentis candentibus adurenda.
Si defluxiones in genua uel calces irruunt, melice-
ridas pariunt, quas & hydatidas aliqui nominãt.

Hæ

Hæ candens ferrum reſpuunt, nec ſecus luxa. Etenim iactu-
ra fiet ungulæ quæ fuerit ignem experta, nec decidua poſt
modum renaſcetur. Reddetur hinc animal ad obeundum
opus inutile. Si corpore toto collectiones erumpant ſimiles,
furunculis, hæ non ſunt adurendæ, quoniam malidis quædã
reſtagnans offuſio eſt. Quæ candentibus medicamenta coër
cita, introrſum conuertitur, animaliq; negotium faceſſit.
Poſtremo quæ articulis inſident hulcera glutinoſo humore ma-
nantia, uſtionem aſpernantur. Veruntamen cruſtæ, quas
adurentia crearunt, calida foueantur, dum emolleſcant,
& ſipara liniantur. Aduſta primo die pennis ſale minuti
trito & oleo imbutis, inducantur. Sequutis diebus, me-
dicamento illini debent, quod conſtat cera, liquida pice, ſu-
illa adipe, ſale & oleo, ita temperatis in ſtrigmenti craſſi-
tudinem referant; Vbi poſt dies ſeptem exciderũt cruſtæ
calido oleo aqua diluto bis dies perfundantur. Erui farina
infrietur. Poſtridie calida bis eluantur. Quin et medica-
mento quod adipe confectum eſt, uti ante retulimus utendũ.
Qui ob renum dolorem uertibulo uel clumbus uſtionẽ ſen-
ſerunt, Si nõ infra ſeptimum diem cruſtas excuſſerint,
eos haberi deploratos, ægreq; ſeruari poſſe certum eſt.
quod si interaneorum ruptum aliquid dehiſcat, aut renes
ipſi conuellantur, medicamentum temperatur, quod inductum
parti, comburendi licentiam ſortitur. Gleba calcis viuæ,
& fecis vini crematæ par modus, lixiuio iuncis aut fa
barum ſtipulis aut oliuarum oſſibus facto ſubiguntur: ſed
eo recenti vtendum eſt. Hoc idem præſtat capparis recens
trita ſi ſuperponatur. Telephi folia trita & ficulneo lacte
et aceto rigata linuntur. Quinetiam calcis viuæ drachma
ſpumæ nitri quadrans, fecis aceti crematæ quod ſicilicum
pendit, coquuntur in acri lixiuio, & cum uſus poſtulat,
adhibentur. Cæterum cũ in artubus, aliiſue locis tu-
mores aut duritiæ melicerides vel ictu ſponte, uel alia
quauis cauſa concitantur, ea erit curandi ratio. Bi-
tuminis pondo ſtaterum octo, colophoniacæ reſinæ picis
aridæ, ſingulorũ pondo ſtaterum quatuor, ceræ põdo
ſtaterum ſex, galbani, calcis ſingulorum pondo ſta-
teris vnius. Omnia ſimul inferueſcunt uſq; dum poſ-
ſit manus tolerare. & ita linuntur. Aliud urens ha-
betur medicamentum, quod etiam neruorũ labores laſ-
ſitudineſq; reficit, Galbani, ſtyracis, bdellij, pollin

thuris, picis brutiæ, bituminis pares ſingulorum portiones
aſſumuntur, ſiccaq; trita liquidis commiſcentur. Aliqui auri-
pigmenti vnciam, viuæ calcis ſemunciam ſigillatim terunt,
& commiſta linunt. Aliud ad idem præſtandum efficax.
Reſina colophoniaca, bitumen Iudaicum, ſulphur viuũ, pix
noua, ceraq; ponderibus æquis cum hircino adipe decoqui-
tur. Eſt & aliud quod nõ parum hulceribus opitulatur.
Atramentum ſutorium drachmæ duæ, ſciſſilis aluminis,
æruginis raſæ ſingulorum ſemũcia, ſimul tunduntur, &
ex q̃ acerrimo aceto detrita æneo vaſe concoquuntur
dum ſemel efferbuerint, Deinde tereruntur, adiectaq; myr-
rhæ drachma reconduntur ad uſum. Medicamentum hoc
ex aceto linitur. Eſt et quod nõ diſſimilem vrendi fa-
cultatem poſſidet. Recipit autem propolis ſextantem,
galbani vnciam, reſinæ libram, bituminis bdellij ſinguloꝝ
quadrantem, picis brutiæ ammoniaci ſingulas libras.

Coxarijs & neruoꝝ doloribus adurentia.

ADuerſus coxendicum cruciatus utendũ die-
bus octo illitionibus, & ſi neceſſitas urge-
at, ſanguis erit mittendus. Deinde remedium
id adhibendum, Quod habet euphorbij, ſalis
communis ſinguloꝝ trientem, picis liquidæ ſextulam
Ea ſimul incoquũtur. Aliud adurens medicamentum
quod ad Apſyrtum autorem refertur, coxarijs perq̃
utile, galbani lachrymæ panacis, medullæ ceruinæ, te-
rebinthinæ ammoniaci bdellij propolis crocomagmatis
aceti picis tam aridæ q̃ Liquidæ. bituminis Iudaici
olei cyprini, ſpumarum reſinæ, quas apophyſemata quaſi
bullantes flatus appellant, taurini adipis ceræ ſinguloꝝ
binæ libræ miſcentur. Aliud ad hoc efficax habetur,
chalcitis axungiæ ouillæ ceræ ſingulorum libra vna,
mellis, aloës, roſarum ſingulorum ſelibra, aceti ſexta-
rius vnus ſimul temperantur. Pollet aduerſus neruo-
rum labores, Quod capit ſtyracis libras duas, galba-
ni, bdellij, propolis, colophoniacæ, æſopi, ammoniaci thy-
miamatis picis aridæ, baccarum lauri ſingulas libras
bituminis, aceti ſingulas ſelibras. Auxilio eſt &
compoſitum medicamen adurens, quod habet ceræ libras
quinq; propolis Atticæ ammoniaci ſingulorum libras
Quatuor, galbani libram vnam, picis berytiæ libras
decem, ibiſci libras duas, reſinæ pini, reſinæ aridæ, ſin-
gulorum

gulorum libras quatuor, ſtyracis libras duas, bdellij libras quatuor, medullæ cerui libram, adipis taurini ſelibram, lachrymæ papaueris ſextantem, ſulphuris uiui libras duodecim, mellis heminas duas, Vini veteris ſextarios duos, chamameli triti unciam. Hæc ſimul teruntur ut in Vnitatem coëant. Dein æneo uaſe medicamentur reconditur. Prodeſt aduerſus recentia hulcera Hieroclis Vnguentum Vim Vrendi præbens. Recipit aut reſinæ nauibus deraſæ, Item et aridæ, bituminis Iudaici, picis, ceræ Viſci ſingulorum libram, ammoniaci ſelibram, thuris trientem, galbani ſucci panacis ſingulorum ſextantem. Vbi quæ liquari queunt, reſoluta fuerint, panacis ſuccus antea tritus in trullam demittetur, & reliqua ſimul rude uerſabuntur anteq̃ linantur. Quod ſi medicamentum iam duratum coijt, axungiæ ueteris reſolutæ, & ammoniaci quod ſatis fuerit admiſcebitur. Si uiſcum medicamento detrahatur, longe magis ualebit. Quod ſi poſteq̃ uſtionem attulerit non reſoluitur, picis nauibus eraſæ ſelibra adijcienda erit, poſtea medicamen illinendu. Sin nõ nruematur deraſa nauibus reſina, lanuginis uetuſtæ quam anthelen uocant triens adijcietur. Unguentum hoc adurendi Vim optimam repræſentat. Aburitur etiam pars Vnguine delibuta ſequenti, Quod continet bituminis Iudaici ſiſsi aluminis ſingulorum ſelibram, axungiæ ueteris libram, argenti ſpumæ quadrantem, galbani, lachrymæ panacis ſingulorũ Vnciam, aceti ſcyllini ſextarium, olei heminam, Quæ ſimul miſcentur dum in Vnũ corpus coaleſcant. Medicamen quod Pelagonio autori nuncupatur capit argenti ſpumæ libram, ammoniaci quadrantem, ſquamæ cypriæ reſinæ areſactæ ceruſæ ſingulorum ſelibram, ceræ libram, æris cremati quadrantem, olei ſextarium Vnum. Eſt & aliud Vrens medicamentum, Quod armis peculiariter & coxendicibus auxiliatur, galbani ſelibra, ãmoniaci bituminis ſingulorum triens, picis brutiæ ſcrupula quinq̃ abſinthij ſextans, bdellij ſeminis papaueris, propolis farinæ thuris, baccarum lauri, reſinæ colophoniacæ ſingulorum ſextans, dictamni, reſinæ gaſtricæ ſinguli quincunces, ceræ pondo duo, Omnia promiſcue ſubiguntur Vt in Vnum coëant. Eſt et aliud non inefficax, Quod habet bituminis, reſinæ terebinthinæ ſin-

gulorum pondo libram, ammomaci pondo ſelibram, bdellij æſopi ſingulorum pondo unciam, galbani ſtyracis ſingulorꝝ pondo quadrantem, mammæ thuris pondo unciam, ſciſſilis aluminis pondo quadrantem, aceti pondo trientem, olei iuglandibus expreſſi, quod caryinon nominant, olei ueteris, nitri ſingulorum pondo Vnciam, piperis Viſci propolis ſingulorum pondo dextantem, petroſelini pondo Vnciam. Confert ad idem officij medicamentum, quod conſtat ceræ libra, ſiccatæ reſinæ ſelibra, ammomaci triente, pineæ nucis quadrante, bdellij Vncia, bituminis Iudaici uncijs ſemis, Vini cyathis tribus. Nec parum auxilij adfert ijs quæ poſtulant aduſtionem medicamentum quod ſequitur. Aceti ſcyllini, aridæ reſinæ ſingulorꝝ ſextarius, ſynopidis ſextans, pollinis farinæ ſextarij Italici dimidiū. Acetum ex pice concaleſcet, & ubi abunde pix efferbuerit, reliqua adijciuntur, & inclinato calore ſinuntur. Deinde tuſa canabis in elychnia turundaſue digeritur. Quæ ſuperpoſita locum Vinciant. Alia adurentis medicamenti ratio. Beta in aqua diſcoquitur, Succus decocti cum nitro & hemina olei miſcetur, ut adurendi facultatem ſibi Vendicet.

APSYRTVS Quomodo Veterina conueniat farragine recreari.

APſyrtus Orioni Marcello Salutem. Lris quas ad me dediſti, rogas quanam ratione equis oporteat farraginem miniſtrari. Eſt autem id genus pabuli, ſeges Viridis diſſecta anteq̄ gerat ſiliquas. Ea equi et iumenta uerno tempore purgantur ac ſaginantur. Quippe cum ſit maxime neceſſaria primaq; equino pecori curatio. Vbi equū priuatim locauerimus, farraginem dabimus, nec patiemur alium ullum cibum degustare. Maxime probatur triticea: ſin deſit, hordeacea farrago præbenda eſt. Eadem diebus quinq; danda. Inde iam diebus decem alijs obijcienda. Longe melius cedet ſi iuxta mare ſata farrago fuerit. Qua conditione ſi non poſſit inueniri, ea quæ præſens apud nos erit utemur. Indies ſextarium Vnum hordei priori modo adiecisſe ſatis eſt, quoad Ventum erit ad conſtitutum modum in quo morabimur. Viride fœnum quandiu ſuppetit ſine intermiſſione dantes. A primis quinq; diebus equū ad aquas prodigemus, totumq; ſic

Vndis

Vndis proluemus ut natandi detur poteſtas; Dein omni diſtricta cutis illuuie, oleum & vinum oportet inſpirare, & manibus preſſis terga ſecundo pilo ſubigere, dum inſidens humor prorſus abſtergatur. Reliquis diebus ut paulo ante ſcripſimus, hordeum vna cum farragine dandum erit. Quod ſi per calamitatem fuerit farraginis penuria maior q̃ ut decem diebus poſſit offerri, quinqȝ illis diebus dediſſe ſatis erit. Dies tamen qui menſem finiant, huic negocio deſtinabimus, ita ut quinqȝ dies illi ad triceſimam uſqȝ diem ſupputemus, & a Calendis reliquos hordearij pabuli dies auſpicemur, Id obijcientes ad decimũ uſqȝ inchoati menſis. Veruntamen anteq̃ farraginem præbeamus, ſanguinem mitti neceſſum eſt, ſectis in pectore venis, ſauciatiſqȝ palati toris, Vt qui præfuerat ſanguis vna cum ſanie a ſolidis ſuffundatur, nouuſqȝ puras impleat uenas, & in palatum feratur. Hac ratione uiuendi firmatus equus, nõ facile aduerſis valetudinibus patebit, & obeundis par erit laboribus. Cæterum equo qui viridi paſcitur herba, ſalem præberi perq̃ utile fuerit, ne os manantibus hulcuſculis, quæ veterinarij ſigriaſes, nonnulli aphthas uocant, obſideatur. Non eſt committendum ut equus qui malide iam implicatur, ſub dio paſcat. Nam facile lues hæc tergus ſubtercurrit et ſcabiem creat, ex qua flagrante ſolis æſtu furor uel inſania concipitur. Oportet ergo clauſum intra tecta cõtinere, & ita cibum obijci. Porro longe optimum ante fuerit alui deiectionem moliri, dato cucumere et nitro, q̃ uiridi ſegete genus equinũ exhilaretur.

HIEROCLES DE FARRAGINE.

INcidi equidem alias in probatiſſimũ Dioclis commentarium, quod de ſalubribus præceptis inſcriptum, cuidam regi & ut arbitror Antigono nuncupauit, Quibus qui fuerit uſus perpulchre nomen ac famam aucupabitur. Operæpretium ergo fuerit, quonam pacto verno tempore farragine quã graſtin græci nominant, oporteat equos roborari, obiecta viridi ſegetum herba. Nanqȝ rectum paſcendi genus ſequuti, vix erunt morbis oportuni, qui robur ac vires infirment. Cum viridis pabuli tempus appetit, dabis operam ut vno die ſyluestri fœno ueſcatur; poſtridie in nares medicamen inſpirabis, quod cocci radice, iris

folio, coſto & pipere componitur, confeſtimq; ad paſcua diebus binis aut ternis emittas, ut rapto naribus medicamine, caput humi deflectentes, omnem ei inſidentem humorem excutiant. Ubi ſic triduo paſcitauerint, in equile reducas. Syluestre fœnum quatriduo repræſentes. Quinetiam farraginem imprimes triticeam, Si deſideretur, hordeaceã quinq; diebus miniſtrabis. Deinde ſanguinem detrahes, & cũ eo qui profluxit, nitrum & acetum, additis ouis & oleo miſcebis, ac totum animal oblines, & tantiſper in sole continebis dum omnis illitio reſiccetur. Farragine uti ante diximus triticea maxime: Sin carueris, hordeacea quinq; diebus utitor. Quibus exactis ſtabulo educens equũ, lauabis & ſtragulis deterges, ut omnis exhauriatur humor, & ſpurcitia radatur. Dein ubi equili ſe receperit, triduo farraginem obijcies, & ſi fieri poſsit cõplurimum diebus quatuordecim, ſed ne paucioribus quidem q̃ ſeptem uel nouem, quo præpinguis & obeſus euadat. Porro ſalem equo qui viridi pabulo recreatur exhibere commodum eſt, quo minus manantia oris hulcera, quas appellant aphthas, innaſcantur. Quapropter aliqui prodiderunt longe meliorem eſse farraginem, quæ maritimis tractibus ſata prouenerit. Quod ſi malide corripiatur equus, quo tempore luem hanc experitur, ſub diuo paſcuæ nõ credatur. Facile enim tergus vitiũ ſubiens percurrit, quod nonnunq̃, cum æſtus incommodis expoſitum eſt animal in inſaniam præcipitat. Oportet itaq; farraginem intra tecta conſerre, ventremq; antea purgatione ſollicitare, dato cucumere & nitro. Hic Hierocles ſui uoluminis finem fecit, Auxilia tamen permulta ſubiunxit, ut omnibus liceat noſse, & qualiter ſingula componantur..

Theomneſtus de farragine & ocymo.

Qui recte cupit equis & mulis ſecundam ualetudinem tueri, eorumq; ſaluti proſpicere, non hos quomodocunq;, ſed ex quadam induſtria farragine uel ocymo ſollicitare debent. Quippe cum verno tempore naturalis ad huc modum purgatio moueri conſueuit, cum tempus anni viride pabulum ſubminiſtrat, circiter Apriles Idus ſereno die cum cœlum ſilet, equos & cætera id genus animalia ſtabulis exiges, & ſylueſtribus

herboſisq;

herboſiſq; ceſpitibus vno die paſces: Poſtero in nares huc puluerem inſpirabis. Cuius componendi ratio eſt. Radicis cocci piperis pulegij origani ſingulorum vncia. foliorum iris coſti radicis cucumeris erratici q̃, tenuiſsimæ. ſingulorum ſemuncia. Omnia ſimul tunduntur, & cribro tenui farinario creta, per arundinem in nares inſpirantur. Caput ſemiſsem horæ ſuſpenſum extollitur, Inſequentiq; triduo paſtioni ueterinum indulgere ſinitur, ut omnis pituitoſus humor Qui frigoribus hyemis in cribro coierat, capitis depreſsu cum incumbit paſcuæ deſtillans ruat. Ea res omnem pituitam per nares elicit, et pecudem expurgat. Ita enim neq; malides neq; tonſillæ neq; ſtrumæ ijs animantibus enaſcentur, Dein in equilia relegentur. Agreſte fœnum diebus quinq; obijciatur, Sexto incipias farraginem præbere, Triticeam dari commodius eſt: ſin defecerit, hordeaceam, Dumq; eam quinis diebus obtuleris. tum ſanguinē dimittes, collectoq; toto qui profluxit, oleum acetum nitrumq; commiſcebis, & animal. à vertice capitis ad calcem ſecundum pilos illines accurate in ſole defricans tantiſper habebis. dum prorſus, ea ſanies reſiccata cohæreſcat, Poſtea remittes in ſtabulū Rurſum alijs quinq; diebus farraginem obijcies, in quibus ne ullis quidem corpus ſtrigilibus demulceas, Sexto præſepibus emiſsum elues, & q̃ aſperrimis exterges ſtragulis, ut omnis humor exancletur, Receptumq; præſepio quatuordecim diebus farraginē firmabis. Hoc mangonio politos, altiles et venuſtos tibi vendicabis, ſtrigoſiſq; maciem lætiore ſagina reſarcies. Quæ uiridibus pabulis aluntur, continuo ſalem ueluti cibi condimentum opus eſt miniſtrare, ut ligneis aſſeribus aut tabellis impoſitum cum è potu redierint quantum uelint libere citra neceſsitatem lambant, eodem os totum manu mulceatur. Hoc enim affectu ſalis occurritur, ne vitium Quod aphtham uocant os hulceribus obſideat.

EVMELVS.

Equulis poſt trimatum farrago dari ſolet. Hæc enim purgatio maxime neceſſaria equino pecori, Quod diebus decem facere oportet nec pati alium uelim cibum deguſtare. Ab undecimo uſq; ad quartum decimum dandum hordeum Quotidie adijciendo mi-

nutim. Quod quarto die feceris, In eo decem diebus proxis manendum. Ab eo tempore mediocriter exercendum, et cũ ſudauerit oleo perungendum. Si frigus erit, in equili faciẽdus ignis. Ea etiam bubus cæterisqꝫ pecudibus optime diſsecta præbetur, & ſi depaſcere ſæpius uoles, uſqꝫ in menſem unum ſufficit.

APSYRTVS oppletioni & cruditati.

APſyrtus Papiæ Antiocheno Veterinariæ medicinæ prudenti Salutem. Oppletionis & cruditatis auxilia pleriqꝫ literarum monumentis tradiderunt. In quo affectu ſanguinem è cruribus mitti ſaluberrimum eſt. Cum animãs calidam nacta ſit conditionem, celeriter à diſtributione ciborum cruditatem trahit. Quare ſicuti ſupra ſcriptum eſt, detrahere ſanguinẽ expedit. Etenim ex hoc uitio tranſit equus in febrem, quæ ægre medicamentis diſcutitur.

THEOMNESTVS.

OPpletio cum cruditate uitijs acutis annumeratur. Accidit aũt cum animalia nouos fructus attigerit, Qui nondum temporis ematuruerant. Hæc nouitas pabuli nocet, cum primitiuis frugibus illecta uentres infarciant diſtentosqꝫ ſæpenumero rumpant. Oportet itaqꝫ parcius recentes cibos deguſtare, et aqua quidem prius maceratos, Quo turgido humoris coitu foras euocato, tumorem deponentes, in qua maduerint aqua cruditatem relinquant, Citraqꝫ periculum maneant illæſa, nec non alimentum inde ſentiant. Quod ſi uel inuito uel hallucinante paſtore pecus frugibus in aceruũ congeſtis, uel per areas extructis in metas ſeſe ſatiant, clyſteribus in aluũ inditis, & miſſo à cruribus ſanguine, mederi conueniet, quando partes has primum cruditas conſueuit infricare, earumqꝫ partium tentare neruos. Quapropter cum detracto ſanguine locum inanieris, occurres, manentemqꝫ membrum hoc noxam amolieris.

Quod remedium adhibetur Veterino cruditate laboranti. Africani.

CRuditatis ſigna ſunt, crebri ructus, ac uentris ſonitus, faſtidia cibi, neruorum intenſio, hebetes oculi. Remedio erunt calidæ aquæ duo congij & mox triginta braſsicæ caules modice cocti et ex aceto dati. Sunt qui feruefactas braſsicæ cymas ex oleo terant, & corniculo in os infundant.

& ueſtimentis opertos curſim agant alio cibo. Quidã clau=
ſum intra tecta continent, ne paſci poſſit, Tum ſentiſci olea=
ſtriq; cacuminũ pondo quatuor, & libra mellis una trita
permiſcent aquæ congio, quã nocte una ſub dio habent, atq;
ita faucibus infundunt. Deinde interpoſita hora macerati erui
quatuor libras obyciunt: alia potione prohibent, hoc per tri=
duum fieri dum omnis cauſa ſanguinis diſcutiatur. Nã ſi
neglecta cruditas eſt, inflatio uentris & inteſtinorũ maior
dolor inſequitur. Qui nec capere cibos ſinit: gemitus ex=
primit, locoq; ſtare nõ patitur: ſæpe decumbere et agitare
caput, caudam crebrius agere. Manifeſtum remedium eſt
proximam clunibus partem caudæ uinculo uehementer ob=
ſtringere, uiniq; ſextariũ cum uini hemina faucibus in=
fundere, atq; ita citatũ per mille & quinquaginta paſſus
agere. Si dolor permanet, ungulas circũſecare, & uncta
manu per anũ inſerta fimũ extrahere, rurſuſq; agere
currentem. Si nec hæc profuit res, caprifici aridæ cõte=
runtur, et cum dodrante aquæ calidæ dantur. Ubi nec
medicina profecit, myrti ſylueſtris foliorum duæ libræ de=
ligantur, & totidem ſextarij calidæ aquæ miſti per
uas ligneum faucibus infunduntur, atq; ita ſub cauda
ſanguis emittitur. Qui cum ſatis profluxit inhibetur pa=
piri ligamine. Tum concitate agitur pecus eouſq; dũ
anhelet. Sunt & ante detractionem ſanguinis illa re=
media. Tribus heminis uini tres unciæ pinſiti allij per=
miſcentur, & poſt eam potionem currere cogitur,
Vel ſalis ſextans cum cepis decem cõteritur, &
admiſto melle decocto collyria immittuntur aluo, atq;
ita citatum pecus agitur.

APSYRTUS DE RATIONE CASTRANDI.

APſyrtus Eudoxo lectori Salutem. Te qui
alendis equis tuam impendis induſtriam, ſcire
perq; utile duxi, quibus temporibus &
quonam pacto equos caſtrare deceat. Caſtra
tionis autem in hoc animali duo tempora ſeruantur, ueris
& autumni. Æſtate tamen quibuſdam uirilitatem dem=
pſimus, nec ulla prorſus hos affecimus iniuria. Admini=
ſtrandæ caſtrationis ratio ita ſe habet. Oportet deiectũ
equum pedibus comprehendere, exceptoſq; tes tes
ſtricta pelle claudi, aut duabus anguſtis lineis, ueluti
forcipibus uinctos teneri folliculum ſolum ambien=

tem ue cuticulam no latius reſcindi, q ut per impreſsu uul nus exprimantur teſticuli. Cum uirilem partem ferro reſectam detraxeris, binas utrinq fibulas lineas aut canabinas adhibuiſse ſatis eſt, Tum mediam quaſi tunica quæ interuenit duobus membris genitalibus expreſsam reſcindito. Teſtium neruos, quos græci cremaſteras ab eo appellant, quod ex illis genitales partes dependent, qua par te teſticulis adhærebant, ferramento candente reſecato, admo uens à poſteriori parte, non per anteriorem. Sed maxime fer rum igne incandeſcat, ut vno, ſin minus altero detraxeris. Namq ſi plures ardentis ferri acies imprimantur, inflam mationem mouebunt. Linamenta lanarum ue flocci oleo & pice imbuti vulneribus induntur. Fibulæ colligantur. Veru linamenta tertio die reſoluenda, hulceraq oleo pennis & pice intinctis quotidie linenda quousq cicatricem ducat. Abſtinendus quo die caſtratus fuerit omni cibo, poſtreo ad li beraliorem potum ſenſim muitandus, ciboq indies largius obiecto alendus. Horis quæ nonnihil refrigerationis præſtant paulatim agatur: per æſtum equitio manere melius eſt. Hac ratione curabis eum qui intra præſepe continetur. Quod ſi in armentis equum caſtraueris, candenti ferramento uti ſupra ſcriptum eſt excides: pice & oleo vulnus in unges, & ad paſcua relegabis. Sed id tempore verno tantum gregatilibus fieri debet. Si ei qui præſepio recipi tur, uulnus per inflammationem intumeſcat, cimoliam cre tam ex aceto linere conueniet. Qui uno teſte prædtti ſint, non oportet reliquo dempto cantherios facere. Namq fa cile iniurijs patent & caſtratione periclitantur. Cum aut ſtatim à diſſectu conſurgens equus hinnitum ædiderit, non facile ſoſpes euadit. Fama eſt eum qui ſecundos dentes eijcit caſtratum reliquos no mutare, neq cani nos emittere grandes. Horum qui pullinam adhuc æta tem agunt, teſticuli nobis vix conſpici poſsunt. Non eſt tamen ignorandum, caſtratos maxima ex parte malidis lue no implicari, neq deſtillationibus quæ ad crura decumbant facile torqueri, Addiderim neq ſtrumus in hijs erumpere.

HIEROCLES.

Equum quonam pacto caſtrari oporteat, abunde nos Apſyrtus docet. Tantum hoc loco dixiſſe ſat eſt, tempus veris et autumni adimendæ viri

litati

ſitati perq̃, idoneum haberi. Unico teſte donatis, reliquũ ex-
cidi nõ expedit. Aliis caſtraturæ vulnus periculum adfert.
Si amputatis teſtibus, erigens ſeſe confeſtim hinniuerit,
hoc ſignũ eſt de equo actum eſſe, nec facile ſuperſtitem poſ-
ſe ſeruari teſtatur. Ferunt ſi caſtretur, qui ſecundos emittit
dentes, reliquos poſtmodum nõ demutare, nec quos caninos
habebit, longos expromere. Aſinus bimus melius q̃ amicu-
lus caſtratur. Ratio caſtrandi hæc eſt. Teſtes funiculo di-
ſtricti vinciuntur, & per obliquam partem expreſſi re-
ſecantur. Verum ne inflammatio ſubſequatur, flagrante
igni ferramento teſtes erunt reſcindendi. Nam hoc modo ſan-
guinis eruptione nõ periclitatur aſinus. Verum uulnera
ſarmenticio cinere cum argenti ſpuma linenda ſunt. Abſti-
nendus eo die ab humore, & exiguo cibo alendus.
Sequenti triduo uelut æger viridi pabulo oblectandus,
prohibendusq; multa potione. Placet etiam pice liquida
et cinere cũ exiguo oleo, hulcera poſt triduum linire,
quo celerius cicatricem ducant, nec à muſcis infeſtentur.

De alia caſtrandi ratione.

Si pecus caſtrare uoles, menſe Maio cum aquilo
uentus aſpirat foſſam excauabis, & compe-
dibus vinctum in eam ſupinum inijcies, ut nõ poſ-
ſit renitens exurgere, diſtrictisq; vinculo te-
ſtibus, & exerta acie ferri q̃ celerrime pellem ſecabis.
Cumq; teſtes per impreſſum vulnus exierint, reſcindes,
omnem adhibens diligentiam, ne ſimul radices eorũ ſuſtu-
leris. Deinde ſale uulnus implebis ne per inflammationem
intumeſcat. Dein excitum educes. Poſtridie cum ſan-
guinem uideris nõ exire, inculcatum ſalem reſolues: oleo
piceq; renes caput & nares pecudis recte lines. Nec
patieris multum progredi, quoad ſanitati reſtituatur.
loco calido & à perfrixionibus tuto ſtabuletur. Vni-
uerſum corpus vino ex thure et manna delibutũ mul-
ceatur: Sago bene contegatur. Si uero ſanguinem ad-
huc uulnus eiaculetur, ammoniaci unciam ſucci marru-
bij cyathum admiſto melle perunges.

APSYRTVS DE FRACTIS.

APſyrtus Damæ Laodicenſi Salutem. Nolo te latere
Quoties equus iter agens ſummo poſtremi pedis
ungue initur, ungulaq; ſentitur calida, fractum inibi
nonnihil reſidet. Oportet igitur circiter ungulam iuxta

ſummum cornu pedem ſcarificare. Sic inuenies humorem ſubeſſe. Quo emiſſo confeſtim incolumis euadet. Verum cum eodem in loco contigerit aliquid frangi, nec inde claudicatio fuerit excitata, quietus & reſes humor pus creabit. Quod cognitu q̄ facillimū fuerit. cum contenta ſanies ſatis oſtendet iniuriam, tum locum aperire conueniet. Sed in anterioribus nō celeriter inuenitur. Quare ſtercus bubulū recens ex origano in oleo & aceto feruefactum loco ſæpius inducitur. Aut craſſulentum triticeæ farinæ poſtq̄ in aceto ferbuit, ſimiliter. Vel fici cum ſale tuſæ ut cataplaſmatis lentorem referant, imponuntur. Atqui uitex in aceto coctus et tritus obducitur, ſiquidem humores diſpeſcit & ſpiracula laxans aperit, ut ad inferna pedis foramina tota uis erumpat. Cum uero ſuperius emerſit, tum adeps & reſina ſimul liquefactæ, in amfractum & inferioris pedis cauernas inſtillatur. Item malagmate quod aduerſus luxationes paratum eſt, erit pugnandum, ita maturius ungula deſcendet. Hijs ad hunc modum intricatis venam ſcalpello ſoluere nō oportet. Quod ob hoc erratū tubercula in marmoris ſpeciem concreta prodire cōſueuerunt. Quando uero nō in vno pede ſed et in altero uel omnibus equus quippiam fregit, humiq; procumbens nec cibum nec potum capit, ſed tamen ueterno preſſus ſomnos captat, lethargo corripitur. Cui poſcæ nō acris hemina per utraq; narem impingenda eſt. Caput recenti uulpis ſanguine perlinendum. Eundem effectum caſtorium præſtare creditur. Fracta maxime iumenta vectarioſq;, mulos uel aſinos male habent. Quæ in tubercula palmularum imaginem exhibentia, phoenicas nominant, perq̄ facile degenerant.

HIEROCLES.

Si quid fractum ſubeſſe ſentiatur, ungula feruore uitium fatebitur, animalq; ſummo cornu pedis quo dolet graditur. Tum hordeum incoctum ſubligatur, & affuſa hordeo calida aqua ſemel & iterum, ſed longo tempore fouetur: præſertim cū crebris fomentis fractum digeratur. Sin minus hoc accidat, certe prorſus perducetur ad maturationem, farina hordeacea cocta & vino ſubacta circumducetur. Columbaceum fimum illinetur. Quod ſi cedens ematuruerit quonam modo fractum cōſueuit, aperiatur, ut quæ inibi coyt ſanies exeat. Penicillus medicamento imbutus quod

atramento

atramento ſutorio componitur, impreſſo uulneri inditur.
Hoc tantiſper agendum, donec ex morbo ſe recolligat, &
ſuæ ſanitati reddatur. Si uero medicamenti non deſit occaſio,
elychnium oleo et aceto maceratum ſuper uulnus quod apertum
hiat imponitur. Hoc quouſq; ſaneſcat efficacia pollebit. Quod
ſi fractum ſurſum uerſus, Id eſt qua effunditur ungula, prorum-
pere contingat, Id quod præduris Veterinorum pedibus ſolet
euenire, imprimis oleum aceto dilutum in elychnio receptu
adhibebis. Si uero quantum fieri poteſt dolor leniatur, me-
dicamine quod lacertis conſtat erit utendum, Hoc aut un-
guine delibuta tota ungula ſuccreſcit & augetur. Sic depul-
ſum ſenſim apparens diſruptionis uitium abigitur. Ratio
medicamenti hæc eſt. In fictile nouũ terni conijciuntur ſextarij
Lacertæ uirides in oleum merguntur, inditoq; cooperculo tan-
tiſper coquuntur, dum in oleo crematæ contabuerint. Dein oſſi-
culis earum exemptis, triti bituminis ſelibra, et liquidæ
picis hemina, cum adipis ſuilli ueteris libris duabus adij-
ciuntur. Hæc omnia recte coquuntur, & cum poſtulat
uſus ungula perungitur. Hoc quantum maxime fieri po-
teſt ungulam durat, firmioremq; animantis pedem præbet.
Sed ne pecus interdum perfringat ungulam cum a Vi-
ridi pabulo redit, palmulaq; relinquitur ſolibus exco-
quenda, phenicobalanũ uocant, oſſiculum eximitur, ceruſſaq;
Ventris ſinus completur, & inditur ori, Sic ſanum &
incolume reuocatur pecus. Hoc per temporum Viciſſi-
tudines faciundum.

HIPPOCRATES.

SI fractum extra pedem promineat, curandi ra-
tio hæc eſt. Vngulam ſcarificando circũciſam co-
cto in aqua hordeo linito, Aut calidos furfures
ſubactos miſto pauco uetere fimo inducito. Si in cauo pe-
dis quam hirundinem Veterinarij nominant oſſiculum
apparuerit, oleo & aceto imbutum linamentum triduo
inculcato. Deinde cupreſſi folia ex aceto trita ſuperindu-
cito. Aut myricæ folia ſimiliter imponito, Aut mali-
corium in aceto decoctum tritumq;, aut aridum in fa-
rinam redactum inſpargito. Item atramenti ſutorij, &
gallæ pares portiones tuſæ eundem exhibent ef-
fectum, ſed prius aceto locus eluatur.

PELAGONIVS.

SI cornu perfractum fiet, callos ſalis ex aceto in
patentem ſinum adhibebis, furfuribus calidis

Vnguem fouebis, poſt triduũ q̃, profluxiſſe ſanies deſierit, alumen ſciſsile cum ſynopide & aceto permiſtum impones, Ubi calor conquieuerit, ſuilla ueſica dehiſcentem locum indues, & ubi non amplius claudicavit, reſolues, ita periculo tutus euadet. Cæterum cum pus fracto ſubeſſe ſentitur, ungula alte ſcarificatur: Apertus ferro locus poſca fouetur. Vulnus medicamento cui hygræ cognomentum eſt nutritur. Penicillus qui ſuillo adipe & ouillo maduerit obducitur. Fimum equinum quod maduerit ſupra deligatur, Sic rec te valebit.

ANATOLIVS.

SI frigoribus conceptis ungula rimulatim findatur ſcalpello circumcirca leniter aperito, Vetereq; lotio affectam partem foueto. Deinde ſalem infriato, ſpongiaq; uel panno detergeto. Poſtremo candenti ferri lamina caprinum adipem aut bubulum ſeuum inſtillato. Si ungulã uomer læſit, picem duram & axungiam cum ſulphure & lana ſuccida inuolutam candente ferro ſupra uulnus inurito. Quod idem remedium optime facit exempta ſtirpe, Si forte ſurculum calcauerit, aut acuta teſta clauo uel lapide ungulam pertulerit. Quæ tamen ſi altius uulnerata eſt, latius circunciditur & ita inuritur. Deinde ſpartea calceata per triduũ effuſo aceto curatur. Quod ſi ſubeſt aliquod hulcus, cera ex oleo vetere melle et erui farina liquefacta imponitur, faſciaq; trito malo punico et ficis illita, diligenter ne quid ſubeat, obligatur quouſq; poſſit pedibus inſiſtere. Sic tertio die ſanabitur. Cæterum cum malum non inueterauerit, & iam uulnus impletum eſt, lilij folia aut ſcylla cum sale, vel ſanguinaris herba quam polygonon græci appellant, vel marrubium tuſum inditur.

APSYRTVS de furore et rabie.

APſyrtus Gaio Alexandrino medico equor. Sal. Dediſti lr̃as ad me percontatus quibusnam remedijs uti conueniat aduerſus equos furore percitos, & efferatos in rabiem. Auxilium ſentient, ſi vinculo et ligamine cohercitis duo vini nigri auſteriq; ſextarij per nares infundantur. Aut ſi radix erratici cucumeris cocta in duabus heminis vini addito nitro ſaliuati more demittatur. Veratrum nigrum ſemel in aceto ferueſactum, cum corpori toti, tum ma-

xime

xime capiti delinendum. Frictione robustiori utendū. exercitationi frequentius credendi. Sanguis è cruribus mittendus: Hordeum ijs non est obijciendum, quousq; iam ad se redierint modestiores. Quieto ut quibusdam placet & tenebroso loco continendi. Quod si fecerimus aut uehementiorem ciemus furorem, aut necem adferemus. Porro vnum superest præpotens remedium, quū quis equū corripi senserit, & sustollens ipsum humi deiecerit, testiculos excindere. Contrahi solet uitium feruentissimo æstu exuperantiq; insolatione, aut largioris eruiliæ pastu, uel sanguine in cerebri membranas irrumpente, aut flaua bili in venas sanguinis duces illapsa. Vel aquatu uitioso.

HIEROCLES.

Furoris & rabiei uitium equis maxime solet euenire. Vel ob æstus inclementiam, cum soli diutius fuerunt obuersi, aut ob erui largioris cibatum, aut magna sanguinis vi in membranas cerebrum uestientes se conferente: aut flaua bile in venas sanguinis ministras proruente: aut cum aquatu improbitate tentantur. Cum sic afficiuntur, importune hinnitus edunt, & sæuiunt morsu atq; in homines incursat. Remedio erit vinum nigellum, austerum, instar quatuor heminarum faucibus infusum. Verum opus est eos tuto vinculis obligari, & radicem erratici cucumeris coctā in vini sextario permisto nitro, saliuati more demittere. uel ruta cum menta tusa. Totum corpus ueratro nigro delinatur, quod semel in aceto ferbuerit, Caput præsertim multa ualenti frictione subterendum. Cæterum ad exercitationem crebrius perducatur. Sanguis è cruribus detrahendus: hordeo pascere nō expedit, donec ad se reuertatur. Tradunt eos aliqui loco tenebrosiore, & à strepitibus silente cohercendos. Quod esse auxilio Apsyrtus it inficias. Maxime tamen probat, cū primū quis furoris initia senserit, deijciendam rescindendamq; virilitatem, ita furorem finiri pollicetur. Si furore corripi ceperit equus, oculos habet incauos: rectioresq; nares: aures surrigit. Si itaq; mordere quempiam conetur, hanc medendi rationem sequi debebis. Sanguinē vtrisq; cruribus demittes. Eodem die cibo omni equū abstinebis. Postero paulum offeres. Tertio cicutæ uncia dabis in aqua commistam.

EVMELVS.

SVbinde furor animantem corripere cõſueuit. Quibis
notis intelligitur. Præſepia morſibus diffringit. Suũ
exeſt corpus. In ſe conuertens dentes. Homines effe:
ratus adoritur, ac aures aſsidue mouet. Oculis fixis &
emicantibus cernit. Spumam ore demittit. Is equus diligẽ:
ter vinculis cohibendus. Sanguis è cruribus et vertebra
trahendus, eoq; & vino corpus fricandum. Venter &
tempora crebro candentibus laminis punctim exhulcerã:
da. Si geminis teſtibus eſt præditus caſtrari debet, &
tenebroſiore loco concluſus tantiſper detineri, dum cibũ
appetat, inibiq; cum depoſito paulatim furore manſueuerit
hac ratione curandi erit utendum. Cicutæ ſemen inſtar
acetabuli in aquæ ſextario tritum per os infundendum.
Aluus ducenda aceto feruente. cum ueratro nigro detrito
Caput inungendum. Pellibus ouillis integendum. Dein ru:
tã trita caput itidem illinendum. Calido contineatur
equili. Quapropter ſi animal tanto percitum eſt furore,
ut uelut efferatus in ſe ſæuiat, fimum humanum q̃ opti:
me tritum, in chydeo vino per corniculum triduo fauci:
bus infundendum.

HIPPOCRATES RABIOSO.

RAbioſum equum hæc ſigna portendunt. Oculi
cruore ſuffuſi procidunt. Venæ ſublimiores mi:
cant. Eius corpus inedia conficitur, metuſq;
ſollicitat. Ratio curandi hæc eſt. Vbi ueſtimento faci:
em obduxeris, quo minus accedentes intueatur, et me:
diam ceruicem obligaueris, ſatis venas ſoluito, et ſan:
guinem profluere ſinito, donec animus cum deficiat. De:
inde reſolutis colli vinculis, ruentem ſanguinem ſiſtes,
et obſcuro caligantiq; ſtabulo continebis, quod nullo con:
ſtrepatur murmure, nullumq; cieat tumultum, quo poſſit
conquieſcere. Appetente uero ueſpera, vnum aquæ congium
præbebis potandum. Poſtridie ſimiliter ſubſtrahens cibos
& potus ad tres uſq; dies, dein ad conſuetam uiuendi
rationem reduces.

PELAGONIVS.

EQuus imprimis obſcuriore loco ſtabulari debet,
& molliore cibo ali taliq; medicamẽto ſali:
uari. Apij uiridis triti quantum manu prebẽ:
di poteſt, mellis probi triens, cardamomi triti cyathus

Hæc

Hæc in duobus cyathis vini albi trita faucibus impin-
guntur. Quod si ita morbus nō abigatur, caput semper
adurendum, calfacientibus unguentis linendum, quæ in opi-
sthotonicorum mentione rettulimus: Oculi quoq; collyrio per-
ungendi. Sed antea sanguis à temporibus eliciatur. Deinde
potio hæc præbeatur. Seminis apij, spicæ nardi, petroselini ma-
cedonici, seminū lactucæ, papaueris singulorū pares modos
cum hydromelite miscebis, & quinq; diebus propinabis.
Caput lanata pelle uel oleo delibuta conteges. Sunt qui pur-
gatas lauri baccas in oleo detritas addito calido vino per
nares infundant.

Alia curandi ratio.

Oculi truces lumen eiaculantur, uersiq; subinde
micant: Venæ eorum ex candore in puniceum
rutilant: maxillæ ciuntur: Seipse uel p̄stans uel
etiam reuolutus morsu lacessit: nec secus ut mordicus
impetat, in alios propter astantes irruit: Corpus sudore di-
geritur. Quapropter à cruribus sanguinem sextariorum
trium instar detrahes, nullum obijciens cibum ne sanguis
ruat: Secundum solis occasum farinam hordeaceam in-
star chenicis offeres, infusis duobus aquæ tepidæ sex-
tarijs, nec ullus alius cibus dabitur. Secundo die cre-
mor eiusdem recentis: Sin desit, aridæ, quæ binos impleat
pugillos, propinetur. Postea modicæ credatur ambulationi.
Pallio contectus intra tectum contineatur. Largius obijci-
atur foenum. Sed parcior aquæ potestas fiat. Exiguū
& paulatim hordeum, ne in eundem morbum recidat,
præbendum. Ore demisso progrediatur equus. Quod si hijs
sanitati nō reddatur, testiculi sunt rescindendi, venæq;
eorum excludendæ, Pice sale et oleo uulnus nutrien-
dum: Cinis inspargendus. Cæterum quotidie fomentum
adhibeatur, donec conualuerit.

APSYRTVS de insiticijs et bigeneris qui debent ad iuga destinari.

Apsyrtus Apollophani Amico Salute. Te equos enu-
trientem, & eorū conditionis studiosum, qui diuer-
so parentum semine procreantur, à corporū notis
nosse commodū est. Qui ad iuga capessenda sint habiles
& idonei, tali habitu constare debent. Pectore Lato.
ampla similiter ceruice: naribus apertis: prominenti-
bus armis: cruribus rectis: suffraginibus eorundem nō
magnis: pedibus nō uaris neq; extrorsum intortis:

vaſto uentre, ſpina nō incurua. Talibus meritis ualidum et ad obeunda munia robuſtum tibi comparabis.

De defluxionibus à capite.

Apſyrtus Paſicrati Alexandrino veterinaria artem callenti Salutem. Te rei huius gnarum eſſe uelim. Quod cum defluxio à capite prodit, ſi uel ſponte uel exercitato equo excretio procedat, nihil mali pollicetur: Sin minus, deſtillationibus reddet oportunum, ita ut erumpente vomica purulentũ extuſſiet humorem: craſſa candidaq3 ſanies virus olens profluet: Tuſſi quoq3 laceſſitus nihil emolietur: Atqui faſtidio correptus vim cibi non ſentiet: Se ipſe volutatus nō extendit, nec caput ſuccuſſat, utpote quod grauitate prematur. Quin et venarum tori in eo facieq3 diſtenti prominent. Is ſanatur exercitatione, curſu tollutim facto, ſed non longo: & tam calidæ fotu q̃ capitis ſuffitu baccarum lauri nidore ſubditis carbonibus, ore et naribus hauſto, frictioneq3 corporis totius citra caput, ne obturata cutis ſpiracula nimis pateant. Oportet etiam infuſis medicaminibus alui deiectionem moliri, præcipue ariſtolochia, ex vino naribus impreſſa, vel nitro ex ſale conſimiliter indito. Item alumen primi meriti ſicilici pondo, ex pari ſale cum hemina vini cōuenit infundere. Quod ſi hijs adhibitis vomica pus nō eructet, ſequenti utendum erit compoſitione. Tauri ſanguinis, ſi deſideretur, iunioris bouis acetabula duo, thuris acetabulum vnum, ſalis huiuſmodi dimidium, ſingula teruntur. Deinde in eodem vaſe omnia infuſo q̃ acerrimo aceto reteruntur, & in ſole ſiccantur. Vbi uero concreuerit, digeruntur in paſtillos qui magnitudine iuglandem æquent, hijq3 ſiccati reconduntur. Vnus quotidie tritus in aceto infunditur in os. Verum ſi vires infirmentur, teretur in vino, ſed anteq̃ medicamentum præbeatur, calida multa proluere cōuemet, poſtea ipſum ſuffire, & os eius adaperire. Cũ uero nidorem naribus rapuerit, os deprehendere.

Eumelus dolori capitis.

Equus qui capitis dolore cruciatur, hæc indicia monſtrat: Oculi inflammatione turgent: ſiquidē quid ore fertur. Tum caput feruente aqua fouere conuenit, & molle lætamen ſubſternere, quo ſomno poſſit indulgere. Sanguis à ſupercilijs mittendus, folia

dus, folia triſolij contrita potioni indenda. Si intentos habeat oculos, ſanguis ceruice & caluaria detrahendus. Deinde ſalis aqua diluti quadrans infunditur. Si hoc nō habeatur, Vermes quos inteſtina terræ uocant, & vrinæ uetus inſtar ſextariorum duū per ſiniſtram narē induntur.

Doloris capitis curatio.

Capitis dolorem indicant lachrymæ quæ profluunt, auresq; flaccidæ, et caput cum ceruice aggrauata & in terram ſubmiſſa. Curandi hæc eſt ratio. Reſcinditur uena quæ ſub oculo eſt, & os calida fouetur. Ciboq; abſtineatur primo die. In poſtero autem potio ieiuno aquæ tepidæ præbeatur, ac uiride gramen, tū uetus fœnum, uel molle ſtramentum ſubſternitur, crepuſculoq; aqua iterum potanda datur, paruumq; hordei cum uicialibus, ut exigua portione cibi ad iuſta perducatur. Sūt qui caſtorij ſextantem, baccarū lauri ſemiſſem, nitri brutiæ mannæ thuris ſingulorum ſextantem, olei veteris ſelibram, amararum nucum ſemiſſem contundant ac miſceant, prælutumq; lotio colliniant. Capitis pituitam elicit gari hemina per nares infuſa. Cum caput equi dolore conflictatur, hoc medicamento perfunditur, ceruſæ ſtateras duodecim aqua nocte diuq; nouo fictili macerabis, & excolata aqua ceruſam tantiſper in pila teres donec in tenuiſſima digeratur: Tum mellis pondus adijcies quod dimidium impleat cyathum, & cum reliquis ſubigas. Manu ſumens oleum temporibus & ſedi admouebis, Cerati modus ſit ſtaterum quinq;. Id medicamētum quoq; hominibus omnem laſſitudinem leuat, & laborem reficit.

Deſtillationis notæ & remedia.

Si ad caput ſanguis concurrat, deſtillationem mouebit, Quæ uel ocio uel labore concipi ſolet. Cuius indicia ſunt, aures frigidæ ſubriguntur. Oculi per nares ſtillatim pituitam reddunt totumq; corpus exteriori parte friget, Tum caput ueſtimentis fouere cōuenit, alumine ſicco ſuffire, triticum vino rigatum dabis edendum, Si nihil profuit, ſanguinem ab ore uel ceruice mittes.

APSYRTVS dolori caluariæ.

Si dolor occupet caluariam, ſigna hæc notantur. Aures iactat, caputq; degrauatur, ſibum eſſe

non poteſt atq; pabulum faſtidit. Curandi ratio hæc eſt. Veratrum nigrum detritum & in cerniculo cretum, cum uino oleo et nitro teres, eoq; caput, nares & auriculas perunges. Sed calido utitor medicamine. Aut laurus baccas viginti, eiuſq; teneræ frondes turionesq; modo qui manu prehendi poſsit, malicorij æqualis menſura, myrrhæ quod ternas fabas magnitudine peræquet, ſucci Cyrenaici quod binas. Ea tenuiter intrita, & in vini atri odoratiq; ſextarijs duobus immiſsa in narem ſiniſtram funditur. Inſuper ſanguis naribus detrahendus. Proderit quoq; ptiſanam bene decoctam in os dare.

EVMELVS capitis dolori.

Capitis dolor, quem aliqui quod caluaria male habeat, catacramon appellant, creatur, cũ crudum adhuc animal non idoneo tempore cibum concoxit. Oportet itaq; ab temporibus ſanguinem mittere, quousq; languoris cauſa diſcutiatur. Vbi ſanguis ſyncerus manabit, celerrime ruentis impetus ſiſti debet. Fomenta loco adhibenda. Acus paleaue tenuiſsima in acri aceto oleoq; ſi fuerit æſtas, coquitur: Sin hyems in uino & oleo. Hoc iure decocti utendum. Aut atri ueratri nitriq; cum vino & oleo pari vnciatim miſcentur. & vna teruntur. Hijs caput oblinitur, ut noxius excoquatur humor & noxa digeratur.

Theomneſtus in dolore capitis p̃ſagiũ et remedia.

Equus qui capitis dolore uexatur in terram prorſus deſpicit, nec caput exercere poteſt, eiq; caligo ſemper offunditur: Lachrymæ oculis exciuntur: horret quod eiſdem obijcitur, Ideo cõmuet & ægre contuetur. Cui ſic mederi conueniet. Patente oris rictu à pala ſanguis emittitur, quod non recta ſcalpelli acie ſed obtuſa icitur. Eæ potiones quæ urinæ mouendæ ſunt, infunduntur. Quare ſeminis apij libra, iuris porrorum decoctorum quaterni ſextarij, olei vino diluti ſextarius Italicus miſcentur, & per os inſtillantur. Equus ſummiſse cogatur incedere, paulisperq; conquieſcere ſinatur. Deinde in aqua refrigeretur, nõ ſecus atq; qui hordeatione torquentur. Si foria vel alui profluuium ſuccedat, morbo liberatur. Quin et oculoſ candor ſubinde decolorat, qui melle et feniculi ſucco linantur, et ocyſsime reddentur ſanitati.

PELAGONIVS.

Capitis dolorem oſtendunt fluidi lachrymis oculi.
flaccidæ aures: Ceruix in terram ſubmiſsa,
viſus euarians. Cui ſic affecto ſanguis ab ore
dimittendus, Indendaq; potio quæ ventre ſubi-
gere poſsit. Is morbus ſubinde redux, & hordeatidis
modo certis circuitibus repetit. Sed imprimis caput ani-
mantis, tali modo inaniendum eſt. Euphorbium centauri-
um farina thuris olla fictili coquuntur diu cum vino
in feruenti ſole per nares inferuntur. Item paulum ace-
ti ex oleo uetere & ſpuma nitri auribus inſtillatur.
Aut vermes arcuati repentes, qui manus contactu
contrahuntur in orbem, oniſcos quaſi aſellos uocant,
Nos quod multis innituntur pedibus, millepedas, ex
butyro & rutæ manipulo in oleo conferueſcunt, et poſtq̃
intepuerint in aurem dantur. Itidem gallinæ adeps ex
nardo dimittitur in auriculam. Si vitio cerebrum af-
ficiatur, animal in alea uitæ eſt, Quare danda eſt
opera ut circumagatur. Indicia huiuſce languoris
hæc ſunt. Oblique graditur pecus, & pedibus aberrat.
ac ſic offenſis patet, ut continuo ſe lædat, ſuaq; conuel-
lat crura. Oportet igitur animal ſub iugum mitti, ut ſu-
dore & labore languor omnis depellatur. Sed quo me-
lius poſt laborem poſsit circumduci, hoc utendum præſi-
dio. Lauri baccæ uiginti, nitri libra minutim tundun-
tur, Viridis rutæ quantum manu poteſt capi, cum
aceto & laurino oleo conferueſcant, Quibus caput inter
aures ungitur, Lauato tergore, hoc unguine delibuto,
caput obligatur, Aut farina hordeacea reſinæ commiſta
ſuperponitur. Verum hac potione ſaluandum Septẽ
fluuiatiles cancelli tunduntur, caprilli lactis ſextarius
rius & olei cyathus adÿciuntur, colatiq; linteo
mundo in os dantur. Si hæc non adſint treis hydro-
melitis cyathos & candidi piperis obolum, croci
ſcrupulos duos, ſimul in vino tritos, in os indidiſſe
ſatis eſt. Sunt qui ut detergeant caput mandragoræ
malum in multas parteis conciſum, in ſole uel furno
deſiccent, ut eo caput repurgent. Si caput oppletione
grauetur, poſteaq̃ ſanguis uel ex temporibus vel
ore dimiſsus fuerit, cretæ portiones duæ, cum vna
ueteris acaciæ in uino ſubactæ ferueſcunt igni, &

calidæ capiti ſuperponũtur. Si capitis grauitas ſentiatur, copioſus per nares humor fertur. Cui hac potione medeberis. ſinapis mundę pertritæ acetabulum, cum pari menſura mellis in hemina vini quotidie octo dierum ſpatio dabis prælibandum. Cæterum roſa caſtorium nuces amaræ, ruta viridis ex aceto imponuntur.

Siquis doloris ſenſus in capite ſit.

ANimalibus quæ morbis acutis torquetur, deiectionibus aluum ſollicitare conuenit. Siquidem niſi impendentibus vitijs occurratur, ea iumenta uel malidis lues manet, uel ſuppurans vomica fatigabit, quæ difficile cedunt remedijs. Quare oportebit hoc uitæ genus ſequi. Oua duo, bacculæ piperis viginti, mellis uncia ſubiguntur, vnà, & per corniculum infunduntur. Sed poſtea caput eius in pedes inclinandum, Ita ſemiſſem horæ continendũ quoad præceps ſanies deuoluatur. Deinde acopum quod quia ignea vi flagret, pyroticum appellant, imponendum, ut morbi reliquiæ digerantur. Poſtremo merum & optimũ in nares inſpirandum. Dein pecus ambulationi credendũ.

APSYRTVS de notis eorum qui pedibus ualent aut pedum mollitie præditi ſunt.

CVm ſelectas quaſdam notas indices corporis animorumq; in equis mihi conſtituerim Domine Galle, Id quod primum & caput eſt in eius animantis cõſtitutione, Indicare tibi volo quinam bonis pedibus: qui mollibus præditi ſunt: qui boni, qui praui habeantur. Equi qui albam habent ungulã, cuius cauũ quam hirundinem uocant, prælongum, hij & molles habentur & improbi. Qui ſiccam fragilem albamq; poſſident ungulam, & molles & peruerſi traduntur. Si cauitas ſubdita eſt, paruaq; fuerit hirundinis forma, hij pedibus ualent, et bonis ſunt moribus. Sin prælonga ſubijcitur, mali & inutiles iudicantur. At tabellares & longa hirundine, et molles et praui ſunt. Quod ſi parua fuerit hirundo, frugi exiſtimãtur. Qui nigram ferunt ungulam, pedibus pollent. Improbantur qui candidam præmonſtrant. Qui nigras in ea tenias habent pedibus & moribus præſtant. Qui uero rotundam, præſertim ſiquid ſupra unguem ungulæ occalluit, molles et praui repudiantur. At qui hirundinem adeo paruam habent, ut eſſe uideantur

ſine

ſine infimo diſcrimine pedis. ij et pedibus ualent & probi-
tate laudantur. Qui introrſum flectuntur, validis con-
ſtant pedibus, ſed praui notantur. Qui quadrata habent
ungulam, no altam quidem ſed atram, parua intus hi-
rundine, pedibus excellunt. Qui rotundam & ima
parte cauam pullamq; ferunt, boni ſunt & pedibus uiget.
Qui pedes duri longi non lati etiam probantur. Nigrã
habentes ungulam & promiſſam damnantur. Hoc
pugnat cum eo quod ſuperius dixit. Qui in exteriorem
partem torquentur, molles quidem ſed nõ peruerſi. Qui
humili ſunt ungula, retro molles ſunt, & hirundinem
procalcant. Qui pullo cernuntur cornu, ſi candida fe-
mina cingat, plus ingenio & pedibus ualent, q̃, quibus
atræ intercurſant feminæ. Sed ungulam qui altius promũt
pedibus laudantur, ſed indolis malæ ſunt. Qui lato ſũt
cornu et teſtaceo, ſi hirundo parua cruentaq; ſubeſt,
molles habentur. Qui lene ferunt cornu, & aſsiduis in
protritionibus verſantur, ingenio & pedibus ut antea
ſcriptum eſt, ualent. Qui cauam poſsident ungulam, &
cornu craſſum, ſi inter ambulandum ſtrepitum moueant,
curſuræ inhabiles ſunt, nec calcariũ ſentientes. A primis
autem vitæ rudimentis ad perfectam usq; ætatem mo-
rati ſunt, & boni, ſed ab illo ſtatim flexu euadunt
peruerſi & mordaces à coloribus: deterrimi aliorum
omnium intelliguntur, qui in pedibus aut in cruribus cã-
didam notam aut lituram præmonſtrant, aut fronte alba
aut roſtrum exhibent, præſertim ſi ſpadices quicq̃ harũ
macularum retulerint.

APSYRTI mollium pedum procuratio.

Apſyrtus Marco Mario Decurioni Salutem.
Literis ad me datis rogaſti quonam remedio
aduerſus pedum molliciem opus eſſet. Difficile
id uitij corrigi poteſt, ſimul quod natiua
conditione ſit inſitum, ſimul quod in agendo itinere dã-
num è diurno detritu maius ſit, q̃, ut per noctis quiete
tantum renaſci poſsit quantum die ſubteritur. Sic quæ
facta eſt interdiu cornus iactura, noctu non reſarcitur.
Vndiq; calor ungulam ambit. Quæ attritu conficitur,
continenterq; in ſegmenta fatiſcit. Solet tamen magoni-
zari quo uitium occulatur, & venuſtior ad vſus
placeat. Quare cupreſsi fruticibus in aqua coc tis

pedes fouentur, aut ſimiliter rubi coliculis. Decoctum abſinthium eundem præbet effectum. Acida quoq; muria perfundi prodeſt. Ungulæ per hyemem oleo perungendæ, ſub æſtatem axungia foueri melius eſt. Mangones ſuis fucis ungulæ detrimentũ metiuntur. De ratione urendi, multa multi memoriæ mandauerunt. Longe tamen omniũ fuerit optimum ſuccendere bitumen, & eius pingue facibus inſtillare. Cæterum ſi eius qui firmo ſtabilitur pede ſubtrita ſit ungula, ſanguis è ſuffraginibus mittendus, ne ſenſu inflammationis circumrupta corona dehiſcat. Improbantur in ea ſcalpellorum ictus impreſſi, Siquidem ungula uitiat.

Eumelus ſubtritis pedibus & intertrigini.

Subtriti pedes commode fouentur calida, Dem axungia cornua linuntur, feruentibusq; teſtis animal cogitur inſiſtere, Sed modo qui poſſit ab eo leniter perferri. Cæterum ſpicis alliorum cum ſulphure tritis utendum, candenteq; ferro tridui ſpatio ſuccendendum. Hoc idẽ bubus auxiliatur. Intertrigo bis in die ſoluitur aqua calida, mox decocto ac trito ſale cum adipe defricatur. dum ſaniei uis emanet.

THEOMNESTVS ſubtritioni.

Si pedes itinere ſubtriuit pecus, Dem neglecta febricitarit, laborantem celeriter uitium rapit, niſi confeſtim auxilijs occurratur. Oportet itaq; calida aqua, in qua radix altheæ, quam aliqui ſylueſtrem appellant maluam, incocta ſit, pedes perfundere, uſq; dum mollior reddatur ungula. Poſtea uitiatum cornu ſubſtrahere, & quæ in profundo ſubditur fragmenta, quo pateant aperire, ſparteam ſoleam, & aſperas faſcias in promptu habere. Quibus pes induatur. Sed anteq̃ ſpartea calceatur, et ſeorſum & ſimul allia & axungia uetus redacta in lentorem cataplaſmatis, faſcijs induci debent. Si concitata inflammatione ſuppuret pes, aut exaniet, ſuffraginibus ſanguis emittatur: tepido quieſcat equili, in quo per hyemem ſuccendatur ignis: fimo ſubſternatur nõ admodum arido, ne duro rerum occurſu gradiens, pedes offendat. At cum nulla peruaſit inflammatio, mane diebus octo procuretur. concluſuſq; mandre ſupra ſterquilinium iaceat, mibiq; potus offeratur, ne uia dum itur aquatum, ungula deteratur. Verum ſterquilinij ſpurcitia uel ſorde nu-

trita

trita ſuccreſcat, ut incrementum cornu capiat, axungia
vetuſta, allio, bitumine, ſulphure vivo, cum pice & oleo
tuſis perunges Vndiq; corollam & circuncides, ductis
in orbem vulnuſculis, Equus ſicce ſtabuletur. Vt ungu-
la quoq; duretur, proderit ceram ſulphur igne nō ex-
pertum, reſinam, picem & oleum, & axungiam ſubige-
re, ut in Vnum coëant corpus & diligenter linere. Aut
piceam præpinguem in aſſulas digeſtam axungia intinge-
re, et reſupinis Vnguibus inſtillare in omnes parteis
quæ ungulis ſunt ſubditæ. Hoc triduo faciundum, Quo
tempore neq; equus pedem in aquam mittat, neq; humete
loco ſtabuletur. Poſt exactos ſex aut ſeptem dies,
hoc idem iterum eſt repetendum. Vel baccarum hederæ
partes duas, aluminis rotundi partem Vnam Vbi contri-
veris, unguibus miſturam admovebis, quandiu erit ſeredo
malo. Dein allium bitumenq; pertrita ſuper cornu canden-
te ferri lamina per triduum inures. Hoc idem bubus
auxiliatur. Aut liquida pice & axungia pes calceatur
& exponitur calori, deterſoq; prius exacte cornu,
tum baccæ lauri tuſæ inſparguntur, dum totum implea-
tur. Dein induatur pes calceo. Sed poſt triduum cornu
depleatur. Si tertio hoc tentatum fuerit, ſanitati red-
detur.

PELAGONIVS Incremento ungulæ.

Vt ungula capeſſat incrementum, Alliorum capita
tria, rutæ manualem faſciculū, aluminis tuſi ſeli-
bram, axungiæ ueteris libras treis, fimi aſinini
quantum tribus digitis capi poteſt, Vnā ſubiges ut in Vnita-
tem coëant, hoc quotidie utitor. aut fabam in aqua deco-
ctam ex melle teres & faſciis inductam involves.
Sic ſanitati dabis. Proderit quoq; calido aceto cornua
perfundere. Deinde marrubio & ſylueſtri abſinthio cū
axungia Veteri miſtis infricari. Ait ungulam pel-
matici miſtura, quæ recipit galbam Vnciam, caſto-
rÿ ſeſcunciam, adarcæ ſemunciam, ſiccæ reſinæ tan-
tundem, reſinæ liquidæ, gallæ Alexandrinæ ſingulorum
ſextantem, bituminis Iudaici ſemunciam, chalciti-
dis, picis ſingulorum Vnciam, axungiæ libram,
aceti ſemiſſem, ceræ dupondium, olei ſeſquiſex-
tarium, miſcentur omnia Vt in medicamentum
cogantur.

APSYRTVS de equo qui cæca occaſione prorumpit in ſudorem.

SI contingat conquieſcentem equum, nulla uel æſtus uel caloris oblata ſuſpitione, particulatim aut uniuerſim ſudore diffluere, corpuſq; uaporem uel aura expirare, ſcire licet, bilem eo loci ſubductam irrepſiſse, aut ſuffuſam membratim prodijſse. Quapropter paſso tales ſunt infundendi.

APSYRTVS ijs qui compedibus aut uinculis colliſi uitiantur.

VSuenit, ut ſuffragines quas meſocyma uocat, tricis, pedicis, uinculiſq; quibuſdam loro uel fune diſtrictis plerunq; laceſsantur. Quibus corium procidit, ſic ut neruuli huiuſce partis aperiatur ac nuclei pateant, id quod uitæ diſcrimen adfert, præſertim ſi in utroq; flexu articulorꝝ euenerit. Imprimis igitur opus eſt uino uel aceto aut muria ſubſtringere, Dein lipara & alborum emplaſtrorum tripheris uitiatam partem alere, Cæterum ceruſſæ pars una, ammoniaci dimidia portio, myrti quod ſatis eſſe uidebitur, præſenti ſunt auxilio. Ammoniacū itaq; teritur in aqua & ceruſſæ permiſcetur, et baccæ myrti profunduntur.

APSYRTVS ijs qui perfrixionis iniuria ſenſerunt.

EQuum qui frigoris offenſæ patuit, cibi faſtidium urget. Quare macie conficitur. Cum mandit labia non mouet. Paulatim cum incedit progreditur. Cumq; ſurrigit caput gemitus exprimit. Deorſum flecti non poteſt, quod interiores nerui contenti rigeant, Sed qui ſumma facie ſparguntur noxa uacant. Cui ad hunc modum mederi licebit. Piperis grana triginta in uini candidi odorati hemina trita faucibus infunduntur, Aut rutæ feruefactæ ius, aut ſaluiæ, aut artemiſia cum uino, aut poliophyllum inditur ori. Tolutari curſu, ſed indies uolubiliore exerceatur, Quoad cibo uideatur indulgere. Frictione permulta quæ pilos ſubigat utendum. Sed cum per oportunitate licebit incumbat paſcuæ Sic recreabitur & perducetur ad ſanitatem.

HIEROCLES aduerſus pecudis perfrixionem.

RVtam et maſticen ex oleo exiguo et melle cocta adhibito pipere defundes ut perfrixionem pecoris diſcutias.

Eumelus equorum morbis Jmbecillitate æſtu et frigo-
re contractis.

Plerūqȝ iumenta morbos concipiut laſsitudine &
æſtu nonnunqȝ et frigore, & cū ſuo tempore uri-
nam nō fecerint, vel ſi ſudant & à concitatioe
confeſtim biberint. Vel ſi cum diu ſteterint, ſubito ad curſu
extimulata ſunt. Laſsitudini quies remedio eſt, ita vt
in fauces oleum uel adeps vino miſta infundantur.
Frigori fomenta adhibentur, caputqȝ & ſpina tepenti adipe
uel vino liniuntur. Si urinam nō facit eadem fere re-
media ſunt. Nam oleum feruens vel adipi miſtū ſupra
lumbos & renes infundatur caputqȝ defricetur. Per-
frixionem tollit ſuillus ſanguis ex vino faucibus īfuſus.

APSYRTVS de ſyderatione & comitiali morbo.

Apſyrtus Tiberio Claudio Heraclide Clazomenio
Salutem. Te nō lateat uelim, quod in equis
ſyderatio naſcitur. Cuius indicia ſunt: Pecus
ſubito concidit, & partim cum reſolutione mem-
brorum, partim cum diſtentione neruorum prolabitur: To-
tum corpus micat et quaſi uibratū ſubſilit. Interdum ex
ore ſpumæ mouentur, Sed interpoſito tempore ad ſe
redit. Jd morbi genus in hominibus comitialis nominatur.
Huic pabulum obijcimus proluentes nitro & potioni re-
ſpargentes. Conuenit aluum ducere dato cucumere et nitro
Quæ ſeptenis quibusqȝ concita iumamentum præbebit,
nec etiam continenter repetat. Fertur auxilio fore te-
ſtudinis marinæ ſanguis, ſi inſtar trium cyathorū ex
pari aceto vinoqȝ permiſta. Cyrenaici Lactis drachmia
naribus inſtilletur. Cæterum corpus totum illini nitro et
oleo cum aceto proderit & abunde confricari.

APSYRTVS ijs qui cornua calcando proterunt.

Qui ſecundum vnguem cornu calcant aut ſuopte
ingenio vario pede vel ex certa cauſa diuer-
ſis ungulis conſtant. Aut quibus ſic in poſterio-
ribus infringuntur ſuffraginum artus, ut terram contin-
gant. Jtem qui ſurſum trahunt cornua, claudicant &
quoniam imbecillitas ilia & lumbos infirmat curſui fe-
rendo nō ſunt.

Apſyrtus defluxionibus hulceru, et ijs quos aper dente percuſſit.

Hulceribus quæ ſunt oportuna defluxioni, calida nō opor-
tet uti ſed frigida, tam æſtate qȝ hyeme. Facile enim

inter venandum, equus ab apro interno poplitis ſinu, aut interiori crure vulnus accipit, Quod in hulcus defluxionibus ſcaturiens degenerat, Tumor ſequitur cui frigidam obijcere conuenit. Quod ad medendi rationem pertinet, medicamento quod atramento ſutorio conſtat, diachalcantis nominatur, illini debet, Aut canis caput exempta lingua crematur & redacta in puluerem ſuperinducitur.

Strangulatus auxilia.

SI quando contingat equũ pabulo diſtentum, aut cibo refertum in curſum excitari, facile ſtrangulatus inuadit. Succurritur odorato vino candido ſi inſtar heminæ cũ nitri drachma per nares infundatur, Aut cummũ et galbanũ ternũ obolorum pondere trita cũ uino propinantur, Aut lauri baccæ ex vino. In frigidã equus nõ deſcendat. Calidos potus ſequatur. Totum corpus ex oleo defricetur, Ad hoc vetus eſt præſtantius.

APSYRTI ſi quid in inguine ſit uulſum.

SI conuulſionem inguen concepit, eius ſinus intumeſcit. Equus progredi non poteſt. Quare in equili conquieſcat. Calida largiore, Item ſpongijs calido vino imbutis, inguina foueantur. caprina adipe trita, cerato & torrefacto nitro cũ aceto ſedes affecta perungatur.

APSYRTI omnibus coronæ duritijs quæ tofacei calli nominantur.

APſyrtus Poſthumio Daci Equiti Salutẽ. Ad me ſcripſiſti in anteriori pede equi tui, uerſus interiorem ungulæ partem qua prodit corona, durum tumorem ac magnum erupiſſe, eaq; occaſione nõ parum claudicare. Cognoſcito itaq; ſua ſponte prodijſſe ægrius tamen anteriores hoc uitium tentat, Quod poros grecis quaſi tofaceus callus appellatur. Ratio curandi talis. Similago in lentorem cataplaſmatis intrita linitur. Hederæ frondes ſimili modo paratæ ſuperponuntur, Vitiligineus cinis ex aceto ſubactus itidem efficax eſt, atq; inter valentia remedia eſt. Alij cupreſsi frutices ex aceto tundunt et ita utuntur. Alij rhum adhibent, Nos hoc uti ſolemus auxilio. Salem cum melle terimus dum ſtrigmenti craſsitudo fiat, & callum reſcindimus, illitumq; linteo medicamentum bis die deligamus, Sed prius calida fouemus aqua. Hoc uitium armenta præſertim implicat, exoriturq; prægrandis callus qui pedem deformitate vitiet, præ

ſextim

ſertim cum nulla præbeantur remedia; Nec incedere, nec alios ſequi poteſt equus, ſtansq; nõ paſcitur, ſed mœret gregem requirens. Seipſe iactat, nec erigere poteſt. Quapropter facile deſpondet. Hos igitur paluſtribus uliginoſis aut riguis impaſci locis nõ expedit, ſed uertere ſolum, & in eum ablegare locum ubi nullus ſcaturit latex, ſed puluerulenta tenuis ſabuloſaq; ſubeſt humus. Si hinc alio quis poſsit amandare, ſanabit pinnis ſale & melle imbutis, aut pice ex eodem ſale.

APSYRTI Qua ratione pecudibus armentitiis alui deiectionem moliri conueniat.

APſyrtus Marco Laurino Salutem. Te equinũ pecus enutrientem certiorem facere uoluimus quod armentis et gregibus ad hunc modũ mederi ſolemus. Tuſam in tenues particulas ſylueſtris cucumis radicem, inſolamus dum flacceſcens mareſcat, rurſumq; ut in tenuiſsima leuigetur contundamus, adiecto tuſi nitri pari modo, ſaliq; permiſcentes vorandam obiicimus. Porro grauidis & uentrem ferentibus iumetis abſtinemus. Lactariis tamen interdum damus. Siquidem qui matribus ſubrumantur equuli, hac ratione purgabũtur. Salem huius gratia permiſcemus, ut animal hoc illectum condimento, deiectorium medicamen nõ aſpernetur. Melius cedet ſi ſalis furfuroſa ſordes adiiciatur. Sic Vt à quinta decima rem auſpicati, quinto quoq; die, quod eſt ter in eo ſpatio temporis præbeamus, dum per intermeſtruũ luna ſileat. Quod ſi fuerit ita factum, nec pſora nec ſcabies inuadent, cæteræq; ualetudines arcebuntur.

APSYRTI de ſpecie equorum oracula.

DE equorum ſpecie multi perpulchre ſua placita memoriæ mandauerunt. Longe tamen optima Simo & Xenophon Viri Athenienſes. domituram equuleorum diligentius cæteris Xenophon proſequutus eſt. Quare tibi qui alendis equis tuũ impendis ſtudium, neceſsarium putaui & genus eorum et rationem noſse. Parthi corporis magnitudine præſtant, animoſiq; generoſam faciem præ ſe ferunt, ac pedibus eximie valent. Medi grandiore præcellunt forma. Armenii Cappadocesq; à Parthis genus ducunt, capitis tantum grauitate cedentes. Hiſpani magno ſunt corporis habitu concinno & arrecto eleganti capite compage corporis lucu-

lenter diuidua, ſed aſtrictis clunibus, itineribus obeundis pa-
res et robuſti, corpore nec gracili nec ad maciem oportuno.
Cæterum ad curſuram inhabiles, & in equitatione calcaribus
non incitantur. Qui & ab ortu ad integram usq; ætatem mo-
rati & obſequentes. Deinde improbi & mordaces euadunt.
Græcanici pedibus bonis fulti ſunt uaſto corpore, capite ve-
nuſto, ardua antica parte ſtatura, concinnoq; hactenus cor-
pore, ſed clunium compage incommoda nec reſpondente, per-
nices & animoſi. Cæterum in tota Græcia Theſſalici præ-
feruntur. Epirotici mordaces & peruerſi. Thraces qui-
dem deformi ſpecie, rigido corpore: prægrandibus armis,
gibbere ſpina, vari atq; ideo ingreſſu uacillante curſuq;.
Cyrenaici magnitudine pollent, ilibus ſubſtrictis & paruis,
ideo ad curule certamen idonei, pedum bonitate præſtantes.
Inter equitandum longiore animæ uel ſpiritus ductu valent,
peroq; proceri, turpes, indiuidua ſpina canaq; ſed curſu
pernici. Sarmatica natio nõ iniucunda, ſuiq; generis cõcin-
nitate prædita, ad curſuram idonea, grandi corporis habitu
ceruice decora. Argolici ut pedibus præſtant, ita clunium
commiſſura cedunt. Venuſto capite, indiuidua ſpina, gran-
di ſed curta. Quoſdam equos aetogenes uocant a genitura
quadam nota in armis & clunibus quos ſibi probos ad-
ſciſcunt, apud quos cũ reliquis de pernicitate certant. Qua-
re hijs ad bellicas excurſiones utuntur. At uero qui
aquilinam notam pone ferunt contra clunem et caudam
ij ab ipſis improbantur. Quin & obſeruatum eſſe apud
ſe tradunt, neq; ab is prælientur. Quippe aut equitem
facile hijs inſidentem præire, aut in quippiã moleſtiæ in-
currere. Cæterum quæcunq; ſic naſcuntur in veterino gene-
re, ut notam eam habeant quam leporinũ dentem uocãt,
ſubrumari nõ oportet, ſed nuper in lucem edita reijcere
aut ab armento ſegregare. Scientes utiq; huiuſcemodi
fœturas veluti adulterinas eſſe naturæ & portento-
ſas. Maxime autem gignuntur in hinnis & bigeneris
animantibus. Qui in ſuffraginum articulo recta oſſa
continent, ij peſſimo greſſu utuntur, rectoremq; con-
fundendo fatigant. Hy quod ceruino pede conſtant, ela-
phodes nominantur. At qui eiſdem in locis breuia con-
dunt oſſa & humilia, ob idq; cynobatæ uocantur,
ij ungulas ad internam calcium partem ſeu malleos
potius uocare placet adferunt ac pedes tractim agunt

et claudi-

et claudicant in eis, ſunt ab ijs qui facile ungulis aberret. Probantur ad equitationem qui genubus lentis & facile flexibilibus conſtant. Siquidem ij minus cæteris errat nec vectori periculum adferunt, minuſq; fatigati in obeundis operibus elaſſeſcunt, q̃ qui duris genubus nõ ſecus atq; qui uallis & pallis interentur. Qui uaſtis ilibus turgent, ij imbecilliores viribus & deformes intelliguntur. ijſq; moleſte uector inſidet. Omnibus præſtantiores habetur qui originem armorum ſublimiorem prætendunt Non enim modo vectoribus tuti, ſed firmioribus armis ſtabiliti putantur. Suſpicaces & meticuloſos ſupra modum optimum eſt non poſsidere, cum nos non fugiat plerũq; ſarcinas & onera quæ ſubnectant pernicioſe deturbare; qd minori vitio verteretur niſi uectorem excutientes, male ſæpius afficeret. Equinũ genus proſpicuam præſefert ſuſpitionem, ſic ut inſides tuto hæreat. Aſininum vero pecus & bigenerum repentino rerum conſpectu conſternabile nouitatiſq; verens in diſcrimen adfert.

APSYRTVS de exercitatione militaris equi & domitura pulli.

APſyrtus Getullio Seuero Salutem. Te qui eques haberis optimus, de equulorum domitura certiorem facere uolui. Res ita ſe habet. Pullum bimum ex armentis accerſunt, huncq; gregibus excitum domant. Optimũ quotidie aut certe diebus alternis conſueſcere manu tractari, quo facile vectori pareat. Tum modicis ac mitibus exercitijs indies docent dimoueri plerũq; ad trimatum usq; Dein ualidioribus excitari, ſed tempori nonnihil laboris continuo ſuccreſcat, dum ſextum attigerit annũ. A quo tempore nec exercitationes nec miniſteria, diutius interpellari placet, cum liquido conſtet equũ ineundis certaminibus idoneum fore, diutiuſq; poſse bellicis inſultibus reluctari. Pullo qui committitur exercitationi, præſertim ineunte ætate, ſolum nõ alta profũditate ſubijciatur. Quippe cum facile tibiæ radium hinc contingat abſcedi, Id quod pedis articulos ac ſuffragines infirmat. Quod ubi fuerit obortum, equus claudicabit. Molli pede equum ad hoc adduci munus alienum eſt, eoq; uehente bellum gerere. Siquidem in ipſis congreſſibus non ſe facile ab hoſtili concurſu euadens explicat, quod

pedibus laboret. Sic vſu uenit, ut nec vector ſibi fuga co=
ſulat, nec ſuæ proſpiciat ſaluti. Eodem modo calcitroſi, &
in alios ſæuientes equi, negociu exhibent.

De luxatione in pedibus eorum qui vngulam indi=
uiſam habent. Item de cornus incremento.

SI luxum in articulo pedis aut corona fiet, hoc erit
utendum remedio. Primũ ſanguis ab articulo ſuffra=
ginis mittendus, quem appellant meſocymium: Coro=
nam quam cynoplon nominant, ſcalpellum experi=
ri non oportet. Quippe cum vena quæ feriretur nervoſa ſub=
ijciatur copula. Deinde lineam faſciam aceto & oleo im=
butam conuenit obligare; Coronam eadem perſtringere, ex=
plicitamq; faſciam ungulæ ſubijcere, oleo & aceto perfun=
dere: Sanum pedem ad genu deuincire. Porro pede qui
ſenſit ictum, tres horas ſines inſiſtere, reſolutiſq; faſcijs
calida perfundes aqua, & cerato confricabis: bulbiſq;
cum ſale tritis, dum in cataplaſmatis lentorem redeant,
illines. Hoc triduo procurabis. Tum malagmate quod
aduerſus luxata compoſitum eſt pugnabis. Cuius etiã
ſiccati farina nõ modico luxis eſt auxilio. Cum uero
ſupra modum ſuccreſcunt ungulæ, nihil ab eis eſt detra=
hendum, ſed idem obeundum munus, & aliquantiſper
deferendum, niſi exortus ungulæ pedis afficitur iniuria.
Quod cum adfuerit, incedens equus retrorſum inflectet
vngulam, & in exteriorem partem diſtrahit. Optimus
locus ut ab equiſone tolutim doceantur incedere, quæ
ſolidas gerunt ungulas, eſt rigidus, terreus, æquabilis,
nec lapidoſus, nec aſper, nec ſalebroſus. Improbantur
læti tractus grammoſi, ſtercorati, quod expeditum nõ red=
dant equũ, nec corporis agilitate præſtantem. Porro durũ
ſolum ſcabrumq; non erit eis alienum.

EVMELVS LVXIS.

ACidam fecem cum cineribus calidis & axungia
uetere permiſtam illinens obduces addito ouo
& cum tempus poſtulabit impones.

HIPPOCRATES Luxatis.

LVxationis eæ ſunt indices notæ. Pes in oſſium
coitu ubi pyxidatim cohærent, qui modiolus
appellatur, non perſiſtit, ſed ſubterfugiens la=
bitur. Partes unguibus vicinæ ſublimes prominent.
Quod ad curãdi rationem pertinet, circũ ſcarificata prius

vngula

Vngula, pineas aſsulas, & ſpongiam ex aceto ſeptem
diebus obligabis. Si nō in ſedem reſtituatur, ſemgræci
quod buceron nominant, ſextarios quatuor in vino in
quo maduit effuſo, foenūgræcum tundes, inditumq3 fictili
cum melle coques. Sic diebus ſenis illines. Veteres luxa=
tus cancellatim ſunt adurendi.

Luxatis pedibus.

SI quæ pedibus luxata dehiſcant, ſic noſſe licebit.
Manibus ungulam diſtringes. Sic excitatus
appreſsu dolor oſtendet iniuriam, eoq3 argumē=
to pecus luxatum cornu fatebitur. Hoc vitium cōti=
nenter equi curribus iuncti, cum certamen initur, cōtra=
hunt. Cui ſic ſuccurritur. Sanguis ē parte coronam cin=
gente, quam ideo periſtephanida uocant, elicitur, &
ſale & aceto defricatur perfuſa. Dein oleum vino dilu=
tum & exceptum uellere ſuperponitur compagini un=
guis. Identidem calida fouetur. Hæc curandi ratio ad
duodecim uſq3 dies adhibetur. Si nihil hijs proficitur
tum vnguis ubi neceſsitas urget, ſcalpello deorſum ſuc=
ciditur, dupla ſeſtercij nummi magnitudine. Quod ſi
eminentius propendeat, vivotenus reſecatur, ſed oſsi
parcendum, ne forſan acies ferri penitus adacta, con=
tingat. Si copioſus profluat ſanguis, oleum ex aceto
& ſale tenuj, ac ſtercore huius equi inducitur linteo,
Quo cum ungula pes totus induitur. Poſtridie calida
perfunditur. Quod ſi luxurians caro ſuperexcreue=
rit, adſtringentibus & vulnerarijs auxilijs cohibetur,
Crebrius cornu repurgatum ſcalpro circuncidatur. Vt hoc
æqualiter undiq3 ſuccreſcat, malagma quod ignem non
fuerit expertum, anephton uocant, ſenſim applicatur.
Si hijs remedijs equus non eſt adiutus, adurere ne=
ceſsum erit.

Luxati pedis præſagiū et medela.

PRimum vngue ſummo graditur, articulusq3
micans inſilit, & pedem ad ſe trahit. Tum
ſanguis à luxata parte inſtar duarum he=
minarum extrahitur. Vinum & oleum inſpiratur.
Reliqua quæ cōueniant adhibentur. Lana fouetur.
Offunditur calida. Cum melius habuerit luxatum
confricari debet, & ſuccida lana ſordidaq3 vino
& oleo cum tenuj ſale rigata circumuolui, loroq3

Vinciri. Cæterum pes obductus faſcijs calceatur, ſem-
terq; ſubſtringitur, ne vehementior perſtrictio moueat in-
flammationem, aut ſubditas abſcindat venulas. Ea quo-
tidie debent admoueri, niſi quo die detrahitur ſanguis, quo-
ad reddatur ſanitati. Si medicamentis nõ finitur noxa
vrens medicamentum poſtulabit. Hulcus igne factum
ut reliqua ſanabitur.

Lepræ curatio.

Lixiuio acri copioſa adiecta calida proluito, ſinitoq;
reſiccari. Deinde ſulphuris viui minam vnam, atra-
menti ſutorij tantundem, lachrymæ papaueris drach-
mam contundito dum in minuta digerantur. Picis & olei
ſingulos ſextarios, acris aceti heminam miſceto. Deſignati
prius medicamenti inſtar acetabuli adijcito. Dein in oleũ et
acetum miſceto, tepefactamq; miſturam linito. Sub tectum
equus molliter ſtabuletur, Cumq; hoc iterum tertio aut
Quarto feceris, calida lixiuiũ eluito. Quando recte habue-
rit, vinum et oleum tepens inſpirato: Sin minus, medi-
camine perungito, reliquamq; adhibeto curationem.

DE PASTINACA.

Paſtinaca beſtiola ei non diſsimilis eſt verticillæ q
domibus noſtris aberrat, ſed paulo maior. Ea in
agris ubiq; gignitur, & exerta cauda ſerpit
Hanc ſi uel improuide paſcitur equus inſidentem gramini,
uel hians mandit confeſtim cibum reijcit: acriter anima
foetet: ſames ſerpentis virus olens deſtillat: totũ intumet
corpus, & prægrandibus obſidetur puſulis. Primũ equus
medicamine quod alijs infundi ſolet, ſaluatur. Deinde ca-
lida aqua largiore perfunditur, fouetur, fricatur. Ad hæc
acida fex in fictile mittitur, Linum tenuiter tuſum ſeci
mergitur. Quibus ubi in aqua conferbuerint, totum illi-
nitur corpus. Statim atq; medicamentum accepit, calido
molliq; ſubſtrato ſtramine reſideat ſtabulo, contectus
pallio, Perpetuus ſuccendatur ignis ut diluculo ſocreſcẽs
in fictilis teſtæ modum illitis, inueniatur occaluiſ ſe.
Tertio die ruſſus multa proluitur calida fouetur q;, &
ſub tectum defricatur. Si uel labia uel præſertim, ocu-
los tumor obſedit, cataplaſmatis non erit pugnãdum.
Quod nonnunq; ſolet euenire. Nam continuo uitiũ
abigitur, equusq; reſtituitur ſanitati.

De equorum reliquorumq; iumentorũ media.

Si equus

SI equus uel aliud quoduis iumentum nullo cor-
reptum Vitio laborauit media, ſic ut nihil eſſe
contigerit, id erit argumento: Toruli in uerſus dige-
ſti ſuſtolluntur in palato. Os feruidum ſentitur, pituitaq;
ſcatens reſeritur. Quod ad curandi rationem pertinet, a
tertio palati uerſu ſanguis inſtar hemminæ mittitur. Sale
cum cunila bubula trito os perfricatur. & ſinitur profflu-
ere: frigida proluitur: nihil ad horam uſq; ſextam
datur edendum.

De conuerſione Veſicæ Caput.

SI ueſica ſeceſſerit à ſede, Vrinam equus facere nō
poteſt: Coxendices & ungulas attrahit. Quod ubi
contigit, nullus medicinæ locus. Si uero ſupra ſe-
dem ueſica decubuit, uel alio ſe recepit, hanc ad hunc mo-
dum eximere & forfice prehenſam emittere, productaq;
conuenit excindere, Vt q̄ puriſſimum feceris locum: ubi
reſecueris, ſalem & oleum inicies & emplaſtris illiga-
bis. Poſtridie calida perfundes. Vbi et ſanguinem deter-
ſeris, lycio nutries, turūdamq; è ſuccida lana mollem
imbutam Vino indes, hancq; die bis inculcabis.

De rimis quas uocant rhagades.

SI retro pernas rimæ dehiſcunt, ex diſtentione uel ſaltu
contrahuntur. Quas oportet ita ſanare, adipis Vitu-
linæ libra, roſacei ſelibra, coquuntur Vnà adiecto ceru-
ſæ exiguo. Hoc unguine delibuta pars linatur.

Vngulæ productionem moliri. Caput.

SI ungula anterius nō prorumpente claudicet
equus, in terramq; ſubmiſſus nutet atq; pun-
ctim unguis lancinetur, hæc tentari debent reme-
dia. Equus primum exungulatur, Viuoq; tenus ſubra-
ditur. Verum de cornus ſuccremento faceſſat omnis ti-
mor. ferrum alit ungulam. Præterea ficorū libra, ceræ
ſelibra tunduntur Vnà, triduoq; ligata nō reſoluuntur.
Deinde uino et oleo fouentur. Sic breui prodibit in antiqua

Qua ægrotanti pecori aut fame Confecto
ratione uictus ſit opus.

SEminis apij ſextarius Vnus, ſeminis lini drachmæ
tres, fenigræci ſextarij duo, erui libræ tres, radicis
panacis, iris Illyricæ, herbæ ſabinæ ſingulorum ſelibra.
axungiæ libræ ſex. Vino excipiuntur uetere, &
coquuntur in paſtillos, Qui ſiccantur in umbra: Datur

iuglandis magnitudine, cum mellis tribus Vnciis et Vini ueteris Vno ſextario reſoluuntur. Nihil per triduum infunditur. Canis caput efficaciter ſuffitur, sic ut nidor naribus hauriatur.

Theomneſti ambuſtis glacie.

HYbernis itineribus glacies equos reliquaq; iumenta ut fors fert torquet. Quod uitium medicorum natio pogoplexiam, quaſi à gelicidiis torporem appellauit. Iis intument calces, & cum ungulis aburuntur frigore. Curandi modus exigit, ut oleo tepente aqua diluto perfundatur. Sed prius in ſcyphum oleum cum aqua calidum mittatur, præduriſq; detergeantur linteis, & faſciis loca diligenter obſtringantur. Si uero uehementer intumuerint, ſcalpello ſcarificentur, hordeaceaq; farina in q̃ acerrimo aceto decocta delinantur, dum pedum tumor euaneſcat, & feruor leniatur. Siquidem neglecta ueterina ſubinde redduntur inutilia.

DE ILEOSIS.

ILeoſum gignitur cum ad ſatietatem ſe compleuit animal, nec inculcatum cibum concoxit. Ideo nonnihil in inteſtino quod appellant colon cõcreſcit et ut lapis duratur. Quod deterrimis morbis annumeratur. Diſrumpit ſeſe. Plerũq; ſuſcitatur et progreditur, iterumq; proiicit, in ſpinamq; & ilia decumbit. Gemitus ob inteſtinos infractus cogitur exprimere. Sic ope ferre conuenit. Vncta manu & per anum inſerta fimum quod apponitur extrahere: molli frictione ſcortu demulcere, quo ualeat Vrinam facere. Neq; ut ferunt ueſica conuertitur, ſed foramen quo meat urina præcluditur. Itaq; braſſicæ ſuccus, Vna olei hemina, apii cyathus in hemina Vini decocta per os infunditur. Vino et oleo calido perungitur. Stabulo cogatur cõquieſcere, et oleum calidũ Vino dilutum ſubter in aluum detur. Cliuoſis quo ſusq; deq; feratur inambulet, ut noxii ſpiritus poſsint deflari. Qui ſi egeratur, tumor reſidebit, & tormento leuabuntur. Poſtea paleæ calida aqua maceratæ, & exceptæ ſacco ilibus ſubligantur. Quippe cum excalfaciant flatuum reliquias digerunt. Si animus equum deficiat, confeſtim cibus obiiciatur, auena, Viride gramen, uel aridum aqua conſperſum. Liberalior aquæ poteſtas fiat. Signa tamen ſalutis erunt, ſi flaccent aures. Si

ſpiritus

ſpiritus feruẽs ac intentus ore prorupit. & uenter ſubdicitur
Deplorati notæ ſunt, coles prociduus, ſudor in ilibus frigidus,
rarior ſpiratio, priora crura cõtenta frigidaq3, concretũ cer:
uix ac rigida, nares frigidæ.

Ad Ileoſos remedia.

ILeoſis betarũ decoctum ex nitro et bdellio trito ſubter
in aluũ oportet indere & lauare, Quin et ſtragulis et
ephippijs operire, ignẽ prope ſuccedere, Cum reliquũ pabulum
tum maxime farragine obijcere uel uiride gramen, Si uero
alui excrementa quæ moleſtiã inferũt non reddatur, uncta
manu per anũ inſerta debent elici: betæ ſemen ex olei &
uini ſextarijs tribus infundendum. Sin hijs equus non
eſt reſtitutus, deraſa ab ungulis anteriorũ pedum ſcobis,
cum ſeſquiſextario uini per nares inditur.

De tuberculo in mori ſpeciem concreto.

SI tuberculum mori referẽs imagine equus cõtraxit, auri
pigmẽti partes quatuor, calcis uiuæ pars una, ãmonia:
ci partes duæ, aloë pars una, mellis quod ad ea ex:
cipienda ſatis eſt una teruntur dũ ſtrigmẽti craſsitudinẽ ex:
hibeant, Dein cineribus calidis rudicula mouẽdo tantiſper coquũ:
tur dum miniato colore rutilent, Medicamẽ tepidũ inducendum.
Sunt qui ſciſsilis auripigmenti & calcis uiuæ nõ præmacera:
tæ portiones æquas in garũ cõcipiant, et fermẽteſcãt, ijsq3 locũ
affricent, Sic incolumitati reddunt. Optimum fuerit ſubula uel
acu tuberculum perforare, & ueratrum inſerere.

De fiſtulis Hierocles.

SI in armorum cõmercio uel alio quouis loco fiſtula de:
hiſcat, affectam parte diuides et adures: Deinde medica:
mento quod calce compoſitũ eſt uteris, quouſq3 cruſta
deciderit, Quippe cũ ambiens callus emarginabitur, confeſtim
explebitur hiatus. Quod ſi uitiũ ijs nõ ceſſerit, rectis fer:
ramentis candentibus exhulcerandum, aſtringentiq3 me:
dicamento dum ſanetur utendum.

Hippocrates fiſtulæ.

SI in equo fiſtula fiet, atramentum ſutoriũ aceto q̃ a:
cerrimo miſtum reſiccatumq3 ſinu reſpergitur, Aut
ſyluestris cucumis uehementer detritus, et cũ lacte
marinæ lactucæ quã uocant tithymallon ſubactus inditur
cuniculo. Apſyrtus raſilis æruginis, æris uſti, myſis, gallæ
acerbæ ſingulorum trientem, gummis dodrantem
miſcebat, & anfractui fiſtularum
inſinuabat.

ARTIS VETERINARIÆ LIBER III.

De compoſitis infuſionibus.

APSYRTVS.

CVM operis comme= xio Domine Celer efflagitat ut medicamentaria ſubijciamus remedia, tibi primum demō ſtrare propoſuimus quæ alijs autoribus referuntur, Sed quæ mandantes nō poſſimus non illis referre gratiam, ſimul quod ab hijs prima rudimen= ta hauſimus: Simul quod ab eiſdem verum peritiam ſumus aſſequuti. Si tamen quippiam ſilentio prætermiſerint, nos fideliori iudicio freti, poſteritatis memoriæ prodemus. Primum de deiectorijs in, fuſionibus eſt diſſerendum. Catulum lactentem iugulatū degl ubunt, & viſceribus & extis exenteratum elu= unt. Dein ollæ fictili mandant, ut aquæ tantiſper incoqua= tur, dum corpus oſſa relinquat. Cuius iuris adiecto melle per triduū heminas binas infudiſſe ſatis erit. Decocto ſuillæ pernæ itidem præſtant, aut candidi gallinacei iure. Ea maioribus noſtris memoriæ tradita ſunt. Nos ijs vſi fuimus infuſionibus, tenue tithymallum incoquentes in aqua aut peucedanum aut abſinthium, aut minus centaurū, aut ariſtolochiæ radicem eodem modo decoctam, aut ſylueſtris cucumeris radicem ex nitro ut prius ſcriptum eſt. Aut colocynthidis ægyptiæ ſemen cum pulpa cruda reſiccatum. Sit aquæ modus ſextarius, quotidieq; ſeptem dierum ſpatio per os infundatur. Optimum fuerit ſylueſtre cuminū ex nitro defudiſſe. Simplex & lenis habetur infu= ſio, quæ conſtat meraci vini ſextario, olei & mellis ſin= gulorum ſelibra, aquæ modo qui uidebitur ſatis. Infuſio calfactoria recipit vini probati ſextarium, piperis, rutæ viridis ſingulorum unciam, olei tragacanthæ mellis ſin= gulorum ſelibram, adiectis ſex ouorum liquoribus. Infuſio ſuccata quam diachylon uocant capit fœnigræci, ſextarium, rutæ, betæ ſingulorum manualem faſciculū, pinguium ficorum, olei, lactis ſingulorum libras quatuor.

Odorata inſuſio habet yſſopi petroſelini croci piperis cādidi
thuris piperis cōmunis myrrhæ ſingulorum vnciam . cos ti
tragacanthæ quod ſufficiet. Calocherma cōſtat croci exa
giis duobus , tragacanthæ hyſſopi ſampſuci myrrhæ thuris
ſacharis ſingulorum vncia . Hæc in ſtillaticio roſarū liquore
Quod rhodoſtagma uocant macerantur . Tertia pars medi:
caminis datur potanda. Infuſio cum viridi pabulo ue:
ſcitur pecus , epichloam appellant , habet vini Italici , olei,
ſingulorum ſextarios tres , mellis ſextarium vnum ,
oua duodecim , piperis unciam .

Compoſitio quæ excalfacit & vrinam ciet.

CAſiæ ſextans , nardi ſpicatæ , cyperi ſingulorum
uncia , yſſopi Cretici abſinthij pontici ſingulorū
ſelibra , myrrhæ uncia , Eæ in aqua coquuntur
& triduo faucibus infunditur. Ventris animalia pellit
et rigores neruorum diſcutit . Hæc tuſſim abigit , ſimulq;
totum corpus vegetum reddit , Sed tertio die dandū
eſt oleum , quo munde leuigata ſoluatur.

Compoſitio infuſionis aduerſus æſtuationem.

SI ex itinere reuerſus equus , & ilia vibrat , ci
bum faſtidit , & ſubinde gemitus ædit , ſecundum
horam arundinis folia uel gramen uiride , uel lactu:
cas aceti rorabis imbre & indes oui , ut æſtus refrigeretur .
Poſtea tragacanthæ croci ſingulas uncias , & pineorū nu:
cleorum ſextarium a ueſpera in craſtinum aqua macera:
bis , priuatim leuiſsime teres , & ita rurſum commiſcebis
Paſſi caryini uel ſcybelitici ſingulos adijcies ſextarios .
& ſucci portulacæ quadrantem , aquæ frigidæ quod eſſe
ſatis uidebitur . Per tres dies infundes : hordeum parcius obij:
cies.

Remedia ad hauſtam hirudinem.

EA ſi adhæreat magnum ſæpe periculum adfert .
Hirudo rapta cum aqua , ficulnea fronde . aut
aſpero ramo deturbanda eſt . Si faucibus una
uel plures implicitæ figantur , aut ſtomachum uel inteſti
num teneant , animantem exugunt , & ducentes ſan
guinem ad maciem ilico perducunt . Quibus nō proſunt
quæ funduntur auxilia . Siquidem pecus in perniciem
agitur . Id vnum nobis præſens uidetur remediū , oleū
in fauces inſtillare . Nam eo contactu depelluntur hirudi
nes , & confeſtim necantur . Quæ ſi ſolum affigutur ori
tritos in manu quinq; cimices agglutinaſſe ſatis eſt .

Sic ſtatim decidunt. Si faucibus adhæreant cimices ſuperponuntur igni ut fumū emittant, conceptuſq; deuſtorum nidor per fiſtulam uſq; ad hirudinē delatus, depellit hærentem. Si tamen equus uel aliud iumentum hirudinem deuorauit aut in nares conſcendens irrepſit, Sanguis ex eo loco ruens manabit, Tum ſalem & oleum inſpirabis, & omnes forfice reuelles, aut adolebis candente ferramento. Dein uſtum pannū minutim tritum Vini rorabis imbre, & ubi in cataplaſmatis lentorem coierit illines.

Pecudi cruditate laboranti remedium.

PEcus crudum hiſce cognoſcitur ſignis. Eius labia tumeſcunt, corpuſq; totum puſtulis ſcatet, Lingua turget caputq;, grandius cernitur magno effectu Hoc remedium adhibetur. Sanguis primo quoq; die mittitur à ceruice; Viride pabulum offertur, ſi tempus ſuppetit, lactuca, gramen, aruncinis folia ſolum, Secundo die ſanguis detrahitur à temporibus, ac pecus eodem fulcitur cibo. Tertio ſi hyems inceſſit, medicamentum, quod excalfacit, & urinam mouet, antea ſcriptum infundetur. Si æſtas ingruit, refrigeratoriū, quod tragacantha & paſſo conſtat indetur.

Potio quæ febricitantem pecudē infuſu refrigerat.

ACeti unciam, roſacei tantundem, ſimul agitans infundito. Dein interpoſito breui tempore, mellis roſacei ſingulos quadrantes, lactis libram, Vini heminā Italicam ubi miſcueris ingerito. Viridi pabulo ſi tempus non deneget utitor.

Potio quæ calfacit & vellicat.

GEntianæ piperis candidi ſeſelis ſingulorū ſextans miſcetur, aut abſinthij pontici ſextans, lupinorū amarorum piperis albi caſtorij ſinguli quadrantes.

Vt ſomnus pecori concilietur.

SOmnum hoc medicamentum acceſſit. Lac papaueris inſtar oboli, anethi quod tribus digitis carpi poteſt teruntur ſemiſsime, Dum in Vnū coaleſcant corpus, & addito prius olei cyatho dantur potanda. Sin lac papaueris deſideretur, eius ſemine erit utendū Quod triplum lactis modum æquet, cum Vna uini hemina.

Medicamentū quo ſaliuatur equus, propotiſma Vocant.

CRoci ſelibra ſampſuci hyſſopi ſingulorum triens, ſertulæ campanæ ſelibra, coſti, myrrhæ, aloë. iris,

abrotani

abrotani dulcis radicis ſingulorum triens, caſiæ abſinthij Cretenſis, folij calami odorati ſingulor. ſelibra, cyperi, piperis ſingulorum triens, tragacanthæ libræ quatuor, ſarcophagi, cardamomi, petroſelini, gentianæ, centaurij, opopanacis ſingulorum quadrans, betonicæ triens, ſalatici quadrans, herbæ ſabinæ, ſextans, Celticæ ſelibra, caſtorij tantundem, porrorū tres. Ea tunduntur & cribro cernuntur, adijciuntur mellis heminæ tres, cum ouorum duum liquore, roſacei modus qui tibi faciat ſatis, Vini ſextarius unus. Medicamentum infunditur. Alia ſaliuandi ratio, ſpicæ nardi, folij ſinguli quadrantes, coſti agarici ammonij myrobalani ſinguli trientes, iris Illiricæ caſiæ caſſami ſinguli ſextantes, croci ſextula, Vini & mellis ſextarij xxvij. cariophili triens, Vnciuq; animali hemina datur.

Hæc infuſio refertur ad Hieroclem.

Mellis olei quod acerbę oleæ fuderunt, omphacinū uocant, ſingulorum ſextans, porrorum anethi pulegij ſingulor. manualis faſciculus, apij tantundem, Omnia ſimul coquuntur, & cum ſimilaginis cremore miſta propinantur. Aut hordei cremor cum hircino adipe coquitur, His additur foenugræcum. Vbi fuerit incoctum animalis faucibus infundunt. Verno tempore ſic pecus ſaliuatur. Oua quinque in aceto quam acerrimo à ueſpera in matutinum macerantur, & equo potanda datur. Æſtiua infuſio capit nucem defruto maceratam, aut croci ligulam Vino madefactam, tragacantham quæ in aqua tepida maduerit, aut pineos nucleos Vino maceratos. Omnia detrita extracta equi lingua faucibus inſtillantur.

Infuſio recreans Vires.

Svmes apij manipulos duos, porrorum braſsicæ ſingulorum manipulos treis, baccarū lauri ſextarios duos, ſuillæ carnis pondo quatuor, piperis opopanacis ſingulorum ſextantem, cremoris hordei ſextarios nouem, mellis ſeſquiſextarium excoques, apium braſsicam, porrum cum carnibus hordeo & baccis lauri, & ubi reliqua addideris infundes.

Medicamentum quod Verſatilibus ueterinis ſomnū accerſit.

Cardamomi, ſeminis apollinaris, quæ hyoſcyamos uocatur, ſtyracis ſinguli trientes, myrrhæ ſextans, piperis ſelibra.

Pecudibus quæ uertigine correptæ concidunt.

Seminis longarum ceparum aloë ſingulorum uncia, piperis candidi quadrans, mellis triens.

Paſtillus.

Hyſſopi unciam, pyrethri rutæ uiridis croci gummis ſingulorum ſextans floris aloë quadrans, mellis tertia pars.

Paſtillus Archelai.

Myrrhæ ſextans, abrotani triens, croci tantundem, pyrethri rutæ recentis, cumilæ bubulæ hyſſopi ſingulorum ſextans, aceti quod ad ea excipienda ſit ſatis.

Puluis.

Caſiæ uncia, Indicæ nardi triens, croci, iris Illyricæ, cardamomi petroſelini piperis candidi, porri cum fibris, centaurij, panacis, iunci odorati, amomi ſingulorũ uncia.

Medicamentũ reficiendis laſſitudinibus, acopũ uocat.

Ceræ ammoniaci baccarum lauri, reſinæ aridæ, olei lixiui. Id eſt ſponte ſua deſtillantis nõ tortiui ſingulorum libra, opopanacis, bdellij ſingulorum libræ duæ, ſampſuci libræ quatuor, terebinthina ſelibra, piperis uncia, mannæ tantundem, cyprini olei ſelibra, Vini ueteris ſextans. Aduerſus coxendicum cruciatus prodeſt euphorbij zonæ Sardianæ, ſpumæ nitri, gleucini Vnguenti pares portiones impoſuiſſe.

Potio quæ mordentium ſæuitiam infrenat.

Croci duellam, myrrhæ tantundem aloë ſelibra, coſti ſemunciam, pridie detrita, Vino macerata, tragacanthæ ſextantem priuatim in aqua madefacito, poſtridie in aquam miſſum terito quoad reſoluatur, Vinum paulatim adijcito, quod nouem ſextarios Italicos impleat, mellis libras duas infundito. Cum omnia diligenter ſubacta fuerint, fictili calfacito: momentum farinæ piperis inſpargito. Sextam partem potandam præbeto, hyeme tepidam, æſtate frigidam. Non deſunt qui commiſceant hyſſopi, gentianæ, opopanacis ſingulos ſextantes, ſagapem, myrrhæ, ficorum pinguium, Zinziberis, petroſelini coſti, acori ſingulas uncias, iunci odorati ſextante, rutæ quantum manu carpi poſſit, ſeminis apij ſextantem, marrubij ſelibram, dauci Cretici triente, panacis, caſiæ ſingulos ſextantes, calcis Viuæ, aprici ſingulos trientes.

Pelagonius ad coriaginem.

Si animalis alicuius pellis reſiccata ſic tergori adhæreat, ut prehenſa nec reuelli poſſit, nec alimenti ſen-

tiat

tiat profectum Veterinarij coriaginem appellant. ea res acci-
dit quoties æstui magno multaq3 insolatiom diutius iumentu
patuit. Cui sic succurritur. Oleo rufaceo corpus imbutum pri
us mulcetur, dum delibuto tergore medicamen ebiberit. Deinde
sequens mistura datur potanda, pastinacæ tragacanthæ rutæ
syluestris mentastri sescunciam, apij sertulæ campanæ ab-
sinthij pontici singulorum pares modi miscentur, tritaq3 si-
mul omnia in aqua coquuntur, potioq3 calida faucibus infertur.

PELAGONIUS contra colicos cruciatus, & his Qui putri fœno noxam conceperunt.

PElagonius Lucio Salutem. Colicorum indicia
no omnibus habentur conspicua, quando non hijs
dissimile quiddam intestinis ualetudinibus acci-
dere solet. Hoc uno tantum dissidere uidentur
quod sine ulla doloris intercapedine grauioribus molestijs
afficiuntur, & qui cardiaco morbo languent, aut tormi-
nibus excruciantur, quorum sequaces notas ab hijs edo-
cti subinde cognouimus. Stans pecus subito concidit.
perinde quasi comitiali morbo corripi putant, Interposito tem
pore ad se redit, Dein nec multo post recrudescit dolor &
languor refrigatur, seseq3 proiectans decumbit. Cu frigida
ebibit aquam tremore concutitur, & sudore diffluit. Spi-
ritus ægre eliditur, & quasi per angustias euadens ani-
mantem angit. Quibus insequenti potione ut Celsus est au-
tor auxiliari conueniet. Radicis ponticæ piperis petroselini
seminis fœniculi, piperis nigri marrubij abrotani singulorum
uncia, anethi scrupulus, libystici centaurij singulor uncia,
ajugæ semuncia, eupatorij sextula, pulegij puri rutæ semi-
nis apij singulorum uncia, Zinziberis semuncia mellis
primi meriti libræ duæ. Sicca tunduntur, & incerniculo
creta melle excipiuntur. Cum necessitas uocat auellanæ
nucis tuberculo cum sextario tepidæ aquæ medicamentu
ingeritur. Aut mellis quaternæ ligulæ, farinæ thuris un-
cia, aceti cochlearia quina, Vini ueteris hemina, Omnia co-
trita in tres portiones digeruntur, ut triduo per os indan-
tur. Sed stragulis opertum pecus cogatur dimoueri.
Sunt qui corticem capparis in summo pensum desiccent,
Dein ex pipere et Vino tritum propinent. Siequis fœ-
no putri noxam contraxit, primum inconstans spiritus
erumpit, semperq3 prosiliens vibratur. Debili utitur
gressu. Huic e ventre & armis sanguis emitten-

dus. Defruto pecus ſaliuetur. Hordeo abſtineatur. Remedijs eſt utendum quæ urinæ ciendæ ſunt.

PELAGONIVS lethargicis.

Mihi nunciaſti tuos equos grauiſsimo morbo conflictari. Tradis enim hos uelut ueterno preſſos conſidere, & identidem in ſomnum, & inexpugnabilem pene dormiendi neceſsitatem prolabi. Huius gratia cibum nō capere, ſed in ſtrigoſam maciem perduci. Hoc morbi genus niſi ſuccurritur celeriter iugulat. Quapropter ne quando in id equus incidat multam obſeruationem requirit. Quod ſi morbus peruadat, eis quæ prius expoſuimus remedijs erit pugnandum. Hoc uitium medicinæ profeſſores lethargum appellauerunt. Cui & ijs quæ antea memorata ſunt, & quæ modo ſubijciemus ſubuenietur. Imprimis molliter ſtabuletur equus, pauimentum equilis palea uel fœno recenti ſubſternatur: manibus ſubinde uellicetur, quo poſsit expergiſcere, nec continenti ſomno grauatus obdormiſcat. Proderit quoq; identidem proculcare, pedesq; quatuor aceto & furfuribus calidis defricari, potioq; furfures triticeos capiat & ſalem, exq; poſcæ ſextarijs duobus miniſtretur. Artemiſiæ flos tritus cum oleo & momento ſtillaticiæ myrrhæ, quam uocant ſtacten, per corniculum infunditur. Imprimis quos lethargus opprimit, abſtineantur hordeo. Fabalibus ſiccis ueſcantur, quæ ſextarium impleant. A uertebris ſanguis detrahatur. Sub hæc tale medicamentum infundatur. Radicis ponticæ quadrans, calami odorati, radicis capparis ſinguli quincunces tunduntur, & crebro creti aquæ ſextario miſcentur. Ex eo modus qui tres ligulas capiat indatur. Potio præbeatur egelida quidem ſed exigua. Continuo ſineq; ulla temporis intercapedine aut humana uoce, aut uirga uel flagello excitandus eſt. Tali adhibita diligentia reuocatur, & morbus abigitur.

Potio neceſſaria omni tempore prælibanda.

HÆ quæ mox ſubijcientur ſpecies in pollinem digeruntur. Sed eas ſimul contundi cōmodius eſt. Gentiana ariſtolochia myrrha baccæ lauri, eburnea ſcobis, omnes æquis ponderibus cōtra quæcūq; uitia tali modo propinantur. Acuti iunci et marrubij radices in uino ferueſcunt, in excolatum uinū prædictæ farinæ plenum cochlear coijcitur, & per triduum præbetur potandum.

Potio quæ apud Romanos Quadrigaria vocatur.

TRagacanthæ petroſelini ſingulorum uncia, bettonicæ ſelibra, ſarcophagi, caſiæ cui fiſtulæ cognomentũ eſt, iris Illyricæ ſingulorum uncia, hyſſopi duo faſciculi manus plenæ, euphorbij thuris mannæ gentianæ ſingulorum uncia, perdicij herbæ libra, piperis coſti ſertulæ campanæ, opopanacis, ſpicatæ nardi, iunci odorati ammomiaci cynamomi ſeminis rutæ, baccarum myrthi ſingulorum uncia, nuces pineæ paruæ virides viginti quinque, radicis dulcis vncia. Hæc omnia tunduntur in farinã & tenui cribro cernuntur. Porro cũ neceſſitas poſtulat medicamentum ex vino datur.

Potio omni tempore conueniens.

COſti, ſertulæ campanæ, hyſſopi ſicci, iris Illyricæ ariſtolochiæ myrrhæ troglotidis dracunculi, ſpicæ nardi ſingulorum uncia, Omnia tuſa cribrataque redigito in polentam, & æſtate adijcito croci unciam, tragacanthæ tantundem, mellis quod ad excipiendum ſit ſatis, vini ſenos ſextarios, Sic infundito hyeme. Prædictis omnibus farinæ piperis quadrantem admiſceto & infundito cornu.

Potio agglutinans.

Myrrhæ tragacanthæ cumini croci ſingulorum uncia cum tepente vino datur.

Æſtiua potio.

CRoci uncia in vinum, tragacanthæ quadrans in aquam calidam mijciuntur. Ubi trita fuerint, miſcentur ijs caput porri cum fibris viride apiũ rurſumque teruntur una, ſucci lactucæ paululum, Lac caprillum ex oleo roſaceo, mellis triens adijciuntur. Sapæ ſextarius unus, vini ueteris quod tibi fuerit ſatis. Omnia per corniculum in os triduo dantur.

Potio quæ epichloes cognominatur.

BVtyri mellis ſingulæ unciæ, axungiæ ueteris libra, palmulæ duodenæ, vuarum paſſarũ ſextarius, bulbi idem, ſeminis lini tuſi hemina, fenigræci triti tantundem allij gallici modus qui tibi placebit, croci uncia tragacanthæ quadrans. Ea omnia trita cũ melle ouis & oleo et ſapa ſubiguntur menſura quæ tibi faciat ſatis, & triduo dantur potanda.

Potio hyberna.

VIm ueteris ſextarius, olei primæ notæ ſelibra, piperis uncia, rutæ uiridis dextans, tragacanthe ſelibra, mellis tantundem, oua quantum uoles, defruti quod eſſe ſatis uidebitur.

Potio ad omnia efficax.

CRemoris hordei ſextarius, fœnigræci tantundem betæ faſciculus manualis, pingues fici uiginti, olei dupondium, lactis aſinini ſextarius miſcentur, & continuo propinantur.

Potio refrigeratoria.

VIni ueteris ſextarius, olei primi meriti cogius uuarum paſſarum quantum uoles, aquæ frigidæ quod erit ſatis.

Potio hyberna.

CRoci coſti petroſelini Macedonici, myrrhæ thuris maſculi tragacanthæ triſſaginis vettonicæ cumini alexandrini mamæ piperis ſingulorum uncia. Hæc omnia tunduntur, & uncia ex uino & oleo ſufficienti ueterino dantur. Miſcebis ſi placet ptiſanæ cremorem, palmulas uiginti, ficos pingues uiginti quinque, caprinum adipem. & catuli lactentis in aqua feruefacti ius, omnia permiſta cornu dantur.

Potio refrigeratoria.

MAnnæ thuris ſcrupulus unus cum uino albo tepente per ſiniſtram narem inijcitur.

Potio calfactoria.

REſinæ colophoniacæ triens, hyſſopi ſextans medullæ ceruinæ uncia, opopanacis ſemuncia, galbani tantundem, olei laurini ſelibra, olei libra, olei lentiſco temperati lentiſcinum uocant tantundem, Ea cõmiſta in æneum uas mittuntur. Vbi igniculo molli fuerint concocta ſumuntur. Et poſtquam denſata concreuerint uſui ſeruantur. Frons animalium illini debet hyeme. Efficax etiam eſt hominibus qui luto refrigerati e coxendicibus laborant, nihil æque hyemis tempore, pecudes a noxa uindicat, ſi cõtinuo per cornu conditũ ingeratur.

Potio. Compoſitio mirabilis effectus.

HÆc animalia recreat. Ad omnem curandi rationem pollet, tuſſim ſanat, omniq; tempore ueternis opitulatur. Capit autem tragacanthæ dextantem opopana-

cis

cis galbani ſingulorum ſextantem, gummis alexandrinæ beſsem, ſertulæ campanæ quincuncem, roſarũ aridarũ caſiæ ſingulorum tantundem, nardi gallici quadrantem, ſampſuci quincunce, carpobalſami trientem, ſpicæ nardi quadrantem, iunci odorati quincuncem, amomi unciam, myrrhæ taurini adipis ſingulorum quincuncem, farinæ fœnigræci ſextarios tres, palmulas in uino maceratas uiginti, bulbos nouem, mellis primæ notæ libram, ſapæ ſextarios treis, uini ueteris ſextarios uiginti quinq; galbanum opopanacem tragacantham uino macerata deteres, et cum reliquis medicinarum generibus incoques, donec ad tertias redigantur, uinum et ſapam moderate coicies.

Æſtiua potio.

SEminis ormini heminam, petroſelini tantundem, baccarum myrthi, ſeſelis gallici, ſingulorũ ſextarium, ſeminis apij heminam, iunci odorati quadrantem in farina conteres, & cum aqua mulſa colabis & in fauces inſtillabis. Habetur & alia potio quæ dolorem omnem lenit. Herbam quæ heraclea dicitur aut panacia cum ueteri uino teres, & in aqua calida præbebis. Efficax eſt & inſequens compoſitio. Panacia & triticeam farinam ex æquo terunt, & cribro pollinario cernunt; uinoq; ueteri excipiunt, & in orbiculos colligunt. Qui diluti dantur potandi. Hij ſi inteſtinum uulnus animal inueniatur accepiſſe perſanant.

Hyberna potio.

COſti caſiæ quæ fiſtula cognominatur, petroſelini britannicæ & dulcis radicis ſampſuci ſpicæ nardi ſarcophagi, ſertulæ campanæ, ammomaci, iunci odorati, tragacanthæ ſingulorũ ſextans, nardi gallici uncia, iris Illyricæ, gentianæ, ariſtolochiæ, croci ſingulorũ triens, centaurij, dracunculi ſingulorum uncia, abſinthij pontici pugilli tres, opopanacis quadrans. Ea potio omnibus animalibus auxiliatur.

Apſyrti malagma quod ex bdellio conſtat.

HAbet picis pondo ſtaterum nouemdecem, ceræ ueſtinæ ſingulorũ totidem, galbani opopanacis, ſtyracis bdellij ſingulorũ pondo ſtateris unius. Ea ſimul miſcentur ut in malagma coëant. Quod in reficiendis laſsitudinibus fungitur. acopi uice cyprino dilutum, aduerſus hominum perfrixiones efficax eſt.

Acidum malagma quod oxyron appellant.

REcipit picis aridæ pondo ſtaterum xxiiij. ceræ pondo ſtaterum xx. ammoniaci pondo ſtaterũ quatuor, galbani pondo ſtateris unius, mannæ pondo ſtaterum duum, acris aceti candidi heminam. Ea dum fictili uaſe coquuntur aceti dimidiata portio conijcitur, Cumq; ferueſcens bullauerit reliquæ portionis imbre roratur. Malagma etiamnum quo ſolemus uti, hominibus etiam auxilium adfert. Ceræ pondo ſtaterum xvi. maceramus & ſubigentes in ſole folia vel lamnas fingimus, quæ cyprino ſubijciantur. & modo eodem inſolamus dum cyprinum omne perdiderint. Id autẽ cyathos binos compleat, & proterentes ammoniaci pondo ſtaterum xxiiij. operoſe cum acris aceti candidi modo parciore referimus, ne humore liberalius imbuatur, tum ceram inijcimus, & commiſcentes in malagma cogimus.

Malagma quod adipe ceráq; conſtat.

HAbet ceræ pondo ſtaterum xvi. adipis ceruini uel bubuli renibus extracti, aut caprini æquale pondus, mannæ pondo ſtateris unius reſinæ colophoniacæ pondo ſtaterum duum, galbani pondo denariorum duum, olei cyathum. Omnia in fictilem ollam demittuntur, & ſimul ſubacta ubi in unitate coierint confeſtim eximuntur: manna et galbanum reſperguntur. Aliud habetur quod vim habet emolliendi. Cuius temperandi ratio hæc eſt. Axungiæ pondo ſtaterum xxiiij. reſinæ colophoniacæ totidem, ceræ pondo ſtaterum xvi. acopi ceruſsæ ſingulorum pondo ſtaterum duum, nouo fictili noctu diuq; in aqua macerata & excluſa colis aqua ceruſam pila [illegible], leniſsime terito, ita cogens in ceratum commiſceto, totamq; diem ut in farinam fatiſcat terito, mellis dimidiatum cyathum admiſceto. Modus adhibendi talis. Sumes oleũ manu reſoluito, in tempora equi, et anum indito. Simili modo hominibus ad diſcutiendas laſsitudines hoc ceratum efficax eſt.

Alterius malagmatis compoſitio.

CApit ceræ reſinæ aridæ ammoniaci cicutę floris ſalis taurini adipis ſingulorum libram, picis nauibus deraſæ dupondium, opopanacis ſelibrã myrrhæ ſextantem, thuris tantundem. Quod ſi aſtri-

gendi

gendi uel glutinandi facultatem placet aſſequi, pingue
taurinum eximes, & adijcies bituminis Iudaici li:
bram, aceti duas heminas. Malagma cereum conſtat
ceræ libra terebinthinæ ſelibra, colophoniacæ reſinæ, picis
pini ſingulorum ſelibra, opopanacis galbani ammoniaci
ſagapeni bdellij thuris croci ſingulorum uncia.

Aureum malagma.

Opopanacis floris ſalis ammoniaci ſagapeni gal:
bani ſingulorum uncia, colophoniacæ aridæ
terebinthinæ thuris ceræ ſingulorum ſelibra
coguntur in malagma. Malagma quod in:
flationes oculorum diſcutit, habet bituminis Iudaici, ceræ
ſingulos dodrantes, picis aridæ ſextantem, reſinæ ſic:
cæ thuris ſingulas libras, ſquamarum æris, cypri æris,
quaternas libras. Malagma quod callos, qui in quandã
marmoris duritatem concreuerunt, diſcutit, collectionesq;
tollit, habet argenti ſpumæ, olei laurini, ceruſæ ſingulorum
libras quatuor, terebinthinæ colophoniæ ſtyracis, iridis
Illyricæ, propolis, bituminis Iudaici ſingulorum libras duas
galbani libram unam, hyſſopi Cretenſis ſelibram, myſi
aureum colorem referentis ſextantem, ammoniaci ſelibra.
Malagma quod neruorum dolores ſedat, laſſitudines
articulorum reficit, & citra candens ferramentum, quæ
decubuerunt extrahit uitia: Mentæ miſij ſulphuris
terebinthinæ ſtyracis bdellij, galbani, picis, ſingulorum
ſelibra, Omnia contunduntur, & quatuor uini ſex:
tarijs miſcentur. Poſtea coquuntur. Igni medicamentum
priusq; calorem exuerit inducitur. Malagma quod
uulgo ăblamula uocabatur, recepit opopanacis bitumi:
nis galbani, ſagapeni uiſci quernei ſingulorum quadran:
tem, floris ſalis ſemunciam, caſtorij ſextantem, hyſſopi
ammoniaci thymiamatis ſingulorum unciam, thuris ma:
ſculi ſeſcunciam, terebinthinæ trientem, bdellij quadrã:
tem, ſtyracis ſextantem ſemunciam, propolis unciam,
reſinæ pineæ ſextantem ſemunciam, ceræ ſemunciam,
picis berytiæ ſeſquilibram. Opopanax cum ſalis flore
teritur operoſe, & cum reliquis omnibus ubi fue:
rint eliquata, ea trita ſubiguntur.

Archedemi malagma pullare.

Picis nauibus deraſæ trepondo, ceræ propolis ſin:
gulorum ſeſquilibra, reſinæ pineæ, terebinthinæ

ſingulorum libra, viſci guernei galbani floris ſalis, Alij
quem appellant ſymphyton ſingulorū ſelibra, caſtorij eupa-
torij ſingulorum quadrans, euphorbij ſextans, ſertulæ
campanæ ſelibra. Aliud malagma capit bituminis
ammoniaci ſingulos ſextantes, myrrhæ galbani ſingu-
las uncias, euphorbij caſtorij opopanacis, adarcæ cala-
mularis ſingulas ſemuncias, picis nauibus deraſæ quã
apochyma nominant quadrante, colophoniæ ſelibram,
ceræ dupondium. Malagma quod ficis conſtat diachylō
appellant, ficæ aphræ galbani picis brutiæ ſulphuris
nitri ſingulorum libram conteres, & pici & galbano
miſcebis. Hoc malagmate utendum quouſq; dolores fi-
nierit, Deinde crudum malagma quod omon cognominat
eſt inducendum.

Malagma quod omon id eſt crudū nominant.

HOc neruos firmat et robore eoſdem recreat Homi-
nibus quoq; podagricis plurimum auxiliatur.
Ceræ dupondium, hyſſopi libras ſex in pilum co-
ijcito. Poſtq; operoſe cōtriueris, ex eo quod ſelibrã pen-
dit in mortarium mittito: piſtello plumbeo tantiſper terito
dum ex tritura ſextans ſuperſit. Dein adijcito mellis
tripondium, aceti quod eſſe ſatis uidebitur. Poſtea fari-
næ triti marmoris ſextarium vnum ammoniaci ſeli-
bram imponito. Hæc contrita cribro cernito, & adiecto
naſturcij ſextario fictili ſartagine coquito: Poſtremo
galbani libram dum molleſcat terito, Omnia ſimul pilæ
mandato, Ubi diligenter cōtriueris, pila trituram ex-
trahito, & adiecto ceruinæ medullæ quadrante et olei
ueteris ſemiſſe commiſceto exacte. Demum in offas
cogito. Hominibus linteolo inducendum medicamentum,
equis panno affigendum. Malagma articularijs morbis
conueniens. galbani, ſtyracis, opopanacis, maniæ ſingu-
lorum libra, ſynopidis libræ ſex.

Hippocratis malagma.

SPumæ aceti nucis pineæ, pares vtriuſq; portio-
nes vnà colliguntur.

Malagmatis quod bdellio conſtat miſtura.

BDellij galbani ammoniaci bituminis taurini glutinis,
reſinæ ponticæ ſingulorū uncia, medullæ ceruinæ tantu-
dem, nucis pineæ ſelibra, maſtichæ ſextans, thuris uncia
ceræ opopanacis aloë myrrhæ ſingulorū vncia.

Malagma trypherum. Hieroclis.

CEræ propolis ſingulorum ſelibra, thuris ſtyracis
cypryj æris combuſti, medullæ ceruinæ galbam ſin:
guli trientes. reſinæ colophoniacæ libra, opopanacis
uncia. veteris olei, argenti ſpumæ ſingulæ libræ.
Spuma argenti in oleo teritur. & in ollam mittitur, donec
reſoluta fuerit. Poſtea opopanax in vino tritus reliquis im:
miſcetur. Aliud malagma capit ammoniaci thymiamatis
quadrantem, aridæ picis libram, ceræ ſelibram, reſinæ tere:
binthinæ trientem, mannæ galbani ſingulorū beſſem ſemūciam
Ammoniacū & manna cum aceto teruntur, & liquefacta li:
miuntur. - Emplaſtrum quod axungia cōſtat, habet axū:
giæ ceræ reſinæ colophoniacæ pares portiones tritas. Alia
malagmatis compoſitio. Olei ſextarius, picis nauibus deraſæ
aſſipondium. opopanacis, galbani, reſinæ terebinthinæ bituminis
Iudaici ſingulorum ſelibra. reſinæ colophoniacæ libra, ceræ ſelibra.

Malagma quod extendit, extenuat, concoquit

BItuminis ſextula, ceræ libra. reſinæ, nucis pineæ ſingu:
lorum ſelibra. Oportet exitu ueris ferulæ radicem.
erutam terra ſiccare, & tritam immiſcere. Aliud
cataplaſmatis genus, continet euphorbij, opopanacis, caſtorij
galbani ſingulorū ſextantem, ſagapeni, ſtyracis ſingulorum,
unciam, ammoniacæ guttæ quam thymiama nominant libra
ſiſyphi terebinthinæ ſeſquilibram, picis nauibus deraſæ, libras
treis, propolis quadrantem, bdellij quincuncem, mannæ qua:
drantem, ceræ libras duas, aridæ reſinæ dupondium, bitu:
minis Libras ſex, viſci libram vnam.

Malagma quod ad Pelagonium autorem refertur.

CEræ reſinæ punicæ olei ſpumæ argenti ſingulorum
trepondo. Omnia miſcentur, ut in vnum coëant cor:
pus. Alia componendi unguenti ratio. Ceræ ſeli:
bra. Zizyphi nigri purgati triens, picis aridæ libra
baccarum lauri triens, reſinæ aridæ ſelibra. piperis uncia,
laſeris thuris maſculi ſingulorū ſextans, olei primæ notæ
ſeptans, olei cyprini ſextans. Omnia ſimul coquuntur. Dein
in aqua frigida tantiſper immoratur. dum in unitate coierit.
Ubi uero cerati craſſitudinem retulerint eximuntur.
Mali cortex in aqua coctus ambuſtis medetur. Medi:
camentum agglutinans quod etiamnū refrigerat. &
fluxiones ſuſpendit, anacollema nominant, habet croci ſe:
libram, pollinis thuris minij, cochlearum africarū, bul:

borum punicorum ſingulorum ſelibram, ſmilaginis hemi-
nam, aceti quod ad ea excipienda ſit ſatis. Aliud agglu-
tinans medicamentum, armis equorum & lumbis utile. Re-
cipit ſimulæ ſcrupulos duos, farinæ thuris unciam unam,
duum ouorum luteos liquores. Ea ſubiguntur una, & armis
et lumbis agglutinantur. Sequens malagma neruorum
dolores lenit. Ceræ libra, medullæ ceruinæ ſelibra, myrrhæ
quadrans, teruntur, ut in farinam redigantur. Huius ligulę
duæ coquuntur, & uſui ſeruantur. Aliud malagma conſtat
ceræ ſemiſſe, argenti ſpumæ libra, olei libris quinque, reſinæ li-
bris duabus, galbani opopanacis myrrhæ thuris ſingulorum
ſextante, uino quod ad ea excipienda ſatis ſit.

Aliud, recipit pollinis thuris, medullæ ceruinæ, uiolarum al-
barum, reſinæ terebinthinæ ſingulorum ſeſquilibram, adipis
taurinæ, lachrymæ papaueris, iridis Illyricæ ſingulorum li-
bram, ariſtolochiæ ſemunciam.

Aliud malagma capit adipis colatæ, reſinæ terebinthinæ, olei
ſingulorum binas libras, plumbaginis libras quatuor, galbani
æruginis ſingulorum unciam.

Aliud malagma neruorum dolores leniens, Ceræ, uiolæ can-
didæ ſingulorum pondo, ſtyracis, propolis, ceræ candidæ, pa-
paueris, baccarum lauri ſingulorum ſeſquilibra.

Aliud malagma continet ceræ libras duas, opopanacis,
ſtyracis baccarum lauri, adipis caprini ſeminis papaueris
ſingulorum libram, galbani ſextantem, reſinæ colophoniacæ
ſemunciam, Irini olei ſelibram.

Malagma quod aduerſus uaria uitia, & ictus membrorum
compages efficax eſt. Ceræ flauæ quadrans, galbani du-
pondium, ſtyracis reſinæ colophoniacæ, olei Irini ſingulorum
ſelibra, uiolæ candidæ, baccarum lauri, adipis caprillæ
reſinæ aridæ, ſeminis papaueris ſingulorum libra.

Aliud. Pinguis taurini libræ duæ, uiolarum albarum,
ammoniaci, iridis Illyricæ, ſpumæ nitri, adipis anſerini,
adipis ceruini ſingulorum libra, piperis candidi uncia.

Malagma armis et ſcapulis dolentibus idoneum.

Spumæ argenti, galbani, candidæ uiolæ marinæ
thuris ſinguli ſextantes, reſinæ terebinthinæ, re-
ſinæ colophoniacæ, opopanacis afri, propolis At-
ticæ, iridis Illyricæ, lachrymæ papaueris aſſici ammo-
niaci ſingulæ libræ binæ, uiſci cardamomi ſingulæ ſeſ-
quilibræ, pinguis taurini triens, ceræ treſſis.

Malagma durum. Ceræ fuluæ ſemuncia, hyſſopi attici
libræ duæ, papaueris ſeſquilibra, ſtyracis propolis medul:
læ cerui candidarum violarum ſingulorum ſelibra.
Malagma Creticum capit ceræ ammoniaci ſingulas libras,
picis aridæ, iris Illyricæ ſingulas ſelibras, reſinæ ſeſquilibra
galbani deuncem, terebinthinæ quincunce, aceti quod eſſe ſatis
videbitur.

Malagma ficulneum quod diaſycori uocant, recipit dulciū fico:
rū libras binas, nitri triente. Ficos diligenter terito, nitrum tri:
tum adijcito.

Malagma quod conſtat axungia diaxungion cognominant,
axungiæ veteris libra contunditur, & calcis viuæ portio
quæ uidebitur ſufficere adijcitur: Medicamentum triduo
imponitur ligatum.

Malagma quod tribus coſtat medicinis, ideo tripharma:
cum appellant, habet ammoniaci ceræ ſingulas libras, et acetū
quod uidetur ad excipiendum ſufficere.

APSYRTI malagma.

Capit ceræ libram, guttæ ammoniacæ ſelibrā, olei
cyprini, olei irini, olei laurini ſingulorū paria pon:
dera, adipis taurini ſextantem, medullæ ceruinæ
trientem, ſtyracis ſemunciam, laſeris, galbani, ſingulorum
unciam, reſinæ terebinthinæ, maſculi thuris ſingulorū ſemun:
ciam, piperis nigri untiam, opopanacis ſextantem.
Aliud malagma continet ceræ libram, bdellij ammoniaci ſuf:
fimenti quod thymama nominant, mannæ thuris, gaſtricæ
ſingulorum ſextantem, terebinthinæ, galbani, opopana:
cis ſingulorum ſelibram, reſinæ libram, Omnia pila tundito.
Aliud malagma recipit ceræ ammoniaci ſingulas libras,
galbani terebinthinæ ſingulos ſextantes, olei cyprini qd
ſatis fuerit. Omnia præter ammoniacum decoques, quod
eſt terendum: reliqua adijcies. Poſtq, incocta fuerint pi
la refrigerabis, Poſtea manu ſubiges, & in offas conglo:
merabis.
Aliud malagma recipit ceræ trepondo galbani ſextan:
tem, terebinthinæ trientem, adipis taurini quadrantem,
œſypi ſextantem, bdellij quadrantem, ammoniaci ſemun:
ciam, piperis albi ſpumæ nitri ſingulorum ſeſcuncia, iridis
Illyricæ ſextantem, adipis anſerini, medullæ cerui, ſingulo:
rum ſextantem.
Malagma durum habet ceræ ſextantem, opopanacis

bdellij, viſci Quernei par pondus, iunci odorati, reſinæ terebinthinæ ſingulorum Vnciam.

Aliud malagma, Spumæ argenti triens, bdellij ſextans, papaueris Quadrans, baccarum lauri uncia, opopanacis ſemuncia, olei Laurini ſelibra.

Malagma ad Luxatos artus & dolores efficax.

SEminis menthæ, reſinæ terebinthinæ, ſtyracis, bdellij, galbani, picis aridæ ſingulorum ſelibram, mellis ſemiſsem, ſimul omnia concoquito, Oua quatuor adijcito, & vinū quod ad excipiendum ſatis ſit. Dein medicamen linteolo illitum inducito.

Cataplaſma ad ictus & ad dolores neruorum.

CAtaplaſma aduerſus ictus & ad articulos recenti cicatrice contractos, Quas ancylas græci uocant, habet ammomaci, picis bituminis, galbani ſingulos treſses, bdellij terebinthinæ, propolis ſingulorū dupondium, ſtyracis uiſci pondo.

Cataplaſma ad tumores articulorum.

BItumen ceram & acetum ſubiges, & tumenti articulo perlines. medicamen quod agglutinando reſtrictit et defluxionem ſuſpendit, anacollema nominant. Valet aduerſus omnia neruorum uitia. Ammomiacum ſuffimentū ſupramodum teritur, acetum additur & in ceratū cogitur.

Eumeli cataplaſma ad palati dolorem

ACaciæ ſelibra, picis libra, cretæ cimoliæ libræ duæ ſimi bubuli libra, Omnia ſimul teruntur, et calſacta ſuperponuntur, Sed locum prius aqua maris egelida ſouere conuenit.

Eumelus palati doloribus.

PAlati doloribus emiſsus loco ſanguis medetur, aut thuris maſculi uncia, ſeminis apij acetabulum teruntur, et aquæ permiſta per nares induntur. Cæterum oportet ſubinde prope coſtas, utrinq; ferramento candenti, laborantis veterni ſcapulas leuius adurere, Sed ne longius quidem digito acies impreſsa trahatur.

Hieroclis medicamen ad genuū dolores.

GEnibus quæ dolore vexantur, rutam oleo ferueſactam illinito

Malagma Pelagonij ſi rota pedem percuſsit.

BVlbum rubram mannā thuris conteres et impones Poſt triduum medicamen reſolues. Rurſum idem auxilium adhibebis. Deinde malagmate utitor. Tumores pe-

dum

dum diſcutit hoc remedium. Euphorbij ſextans ſalis communis triens, picis liquidæ ſextula. Coquuntur ſimul om̃ia & tumenti parti linuntur. Si uero dolor in armis pertinaciter inſideret, aut noxius humor ibi coijſſet, bubulum ſtercus articulis illitum proficiet.

Agglutinans medicamen armis cruribus et fauis coueniẽs.

GAlbani ſtyracis papaueris bdellij reſinæ terebinthinæ gummi ſingulorũ libra, ſimulæ ſextarij duo. Hæc omnia coquuntur ut in unitatem coeant, & prædictis vitijs agglutinantur. Aliud armis conferens, croci, pollinis thuris, ſynopidis, ſingulorum ſelibra, ſimilaginis hemina, bulbi punici triti viginti, menthæ ſelibra. Omnia ſimul tunduntur & aceto miſcentur.

Apſyrti emplaſtrum calcibus & talis utile.

CAdmiæ ſelibra, veratri nigri quadrans, floris æris bituminis Iudaici, cremati æris ſalis ammoniaci, atramenti ſutorij, fecis combuſtæ, æruginis ſpumæ nitri ſingulorum quadrans, veteris axungiæ, olei quod ex Ancone Picentinorum agro Bithyniacæ defertur, ſingulorũ ſelibra.

Compoſitio Emplaſtri quod ab herbis diabotanon inſcribitur.

GAlbani, myrrhæ, aloë, ceruſsæ, æruginis, mannæ propolis atticæ ammoniaci, reſinæ Bithyniacæ ſingulorum ſextans, ceræ ſelibra, picis nauibus deraſæ, olei ueteris, ſpumæ argenti ſingulorum libræ duæ, ariſtolochiæ, marrubij ſingulorum ſextans, cedri quadrans, picis brutiæ ſextans, cyperi ſelibra, cyphis quadrans, centaurij, iridis Illyricæ, radicis trifolij, artemiſiæ ſingulor. quadrans, ſpumæ nitri, piperis candidi, baccarũ lauri ſingulorũ triens. Omnia ſupradicta coteruntur, & cribro cernuntur. Poſtea pilæ mandantur, & cum oleo vetere tunduntur dum malagmatis lentorem adſciſcant. Emplaſtrũ ad uſus uarios venit, ſed hyeme vinũ & oleum adijci debent, & calidum illini. Reconditur calido loco contectum operculis. Emplaſtrum quod cicatrices ducit & vulnera ſtatim implet, habet ceræ butyri reſinæ ſingulorũ libras duas.

Vulnerarij emplaſtri miſtura.

CEruſſæ ſpumæ argenti, pares portiones teruntur in ſole, acetum et roſaceum miſcentur. Si roſaceum for-

ſitan nō adſit, oleum duntaxat immittatur.

Hieroclis emplaſtrum

Picem nauibus deraſam, aridam reſinam ſimul in pila moueto, poſtea ceruſſam exiguam & aqua & oleo tritam adÿcito. Quæ poſſunt eliqueſcere unà mittito. Si uoles ut emplaſtrum puri mouendo ſit, paulū opopanacis dilutum vino miſceto. Simplex emplaſtrū conſtat ceræ libra, reſinæ aridæ, terebinthinæ ſingulorū ſemiſſe. Ea ſimul ubi ferbuerint, igni deponuntur. Tum bituminis Judaici triti quadrans adÿcitur, Deinde ammoniaci tuſi & cribrati ſextans additur, Rurſum igni ſuperponitur, & lignea rude continuo mouetur. Tum mannæ ſextans inſpargitur & galbani tantundem, Vbi ab igni demptum fuerit, opopanacis antea detriti ſextans additur. Aliud habet ſpumæ argenti libram, ſtrigmenti balnearum recentis colati libras duas reſinæ terebinthinæ vnciam.

Emplaſtrū quod ſtrigmētis balneatū cōſtat diaglion uocant.

Strigmenti libras duas, ſpumæ argenti aut plumbaginis unciam, picis nauibus deraſæ, aridæ reſinæ ſingulorum quadrantem comparabis. Strigmentū itaq; decoques, et argenti ſpumam, Cumq; coierint, reliqua adÿcies.

Emplaſtrum melinum.

Habet ceræ pineæ reſinæ ſingulas libras, terebinthinæ ſextantem, ammoniaci quadrantem, galbani opopanacis ſingulas uncias.

Emplaſtrū quod cruentis vulneribus inÿcitur, enæmon uocat.

Aceti, ſpumæ argenti ſingulorum libram ſimul incoquito & utitor.

Emplaſtrum ruptis efficax.

Spumæ argenti aceti, ſingulorum libra, olei ſeſquilibra, ammoniaci quadrans, ceræ, reſinæ ſingulorū ſextans, terebinthinæ quadrans, bituminis, picis, æruginis ſingulorū ſelibra. Acetum oleum ſpuma argenti percoquuntur. Vbi concreſcere cœperunt, pix additur. Cumq; fuerit reſoluta, ab igni detrahitur, Tum bitumen quod agitari nō debet inÿcitur. Cumq; fuerit reſolutū, reliqua miſcetur, et dum coaluerint coquuntur, Poſtremo demptum igni emplaſtrum in pilam excolatur.

Emplastrum quod eliquat, emollit & laxat.

PIcis ceræ reſinæ ſingulorũ pondo denarij vnius, ammoniaci triens, opopanacis in aceto pertriti pondus q͞d tibi fecerit ſatis.

Emplaſtrum ſiccũ quod uocat xeron.

RVentis ſanguinis impetum cohibet: ſinus explet: ad exiccandum & glutinandum efficax. Recipit plumbaginis, acris aceti, comunis olei ſingulorum librã, picis nauibus deraſæ, æruginis ſingulorum unciam. Acetũ oleũ plumbago coquuntur donec mutari cœperint. Tum pix nauibus eraſa additur, & iterum coquitur. ærugo pila ſeorſum ex aceto teritur, & poſtea conijcitur.

Emplaſtrum tryphærum.

CApit ſpumæ argenti libram, olei tantundem, ammoniaci libras treis, ceræ quadrante. Oleum & ſpumã argẽti coques. Deinde cum cogi cœperint ammoniacũ et cerã conijcies.

Emplaſtrum melinum aureum.

MElinum aureum neruis & articulis auxiliatur, perfrixiones diſcutit, efficacius ſi irino uel cyprino diluatur, Conſtat ceræ reſinæ aridæ ſingulis ſelibris, reſinæ terebinthinæ et opopanacis ſemuncia, galbani myrrhæ troglotidis pari pondere, ammoniaci, thuris, pinguis taurini ſingulis uncijs, floris ſalis quadrante. Quæ liquari poſſunt, eliqueſcant igni. Opopanax intritus vino, cũ myrrha & flore ſalis thureq; tantiſper coteritur, dum omnia in vnum coaluerint corpus.

Lipara quæ pelmatica cognominatur.

RObur firmat & recreat imbecillas partes. Cedri bituminis pares portiones vnà ferueſcunt, & ita linũtur. Alia ad idem ualens, ſpumæ argenti ſelibra ceruſſæ libra, aceti Italicus ſextarius, irini triens. Spuma argenti teritur, Item ceruſſa, pars aceti cum aceto oleo & vino adijcitur, impoſitaq; ligula, manu iterum deteritur dum ſtrigmenti craſſitudo fiat. Hoc medicamentũ ad deſquamata & recentia hulcera pollet. Eſt et alia, quæ ammene leuce quod diſſoluta candicet appellatur, ad defluctiones ambuſta deſquamata, et ad ea quæ ſponte ſua naſcuntur hulcera valens. Spumæ argenti ceruſſæ ſingulorum libra, olei comunis, aceti quod ad ea excipienda ſit ſatis. Alia recipit ſandycis ceruſſæ ſingulas

libras, argenti ſpumæ ſelibram, roſacei & acris aceti quod ad
excipiendum ſit ſatis. Aut ſandycis ſelibra, ceruſſæ, roſacei
pares portiones miſcentur.

Lipara ammene adſtringens.

SPumæ argenti ſelibra, ceruſſæ libra, vini veteris,
olei communis ſingulorum Italicus ſextarius
olei myrtini triens.

Lipara omnibus ambuſtis efficax.

CEruſſæ ſelibra, ſandycis tantundem, decem ouorũ albu-
mina, roſacei quod eſſe ſatis uidebitur. ſucci ſolam
conſimilis modus.

Pelagonij emplaſtrum viride.

HAbet ceræ libram, olei myrtini libras duas et ſemiſſem,
pinguis anſerini, æſypi ſingulorum ſextantem, æruginis
galbani ſingulorum quadrantem, reſinæ terebinthinæ
ſextantem, farinæ thuris quod ſit ſatis. Aheno coquuntur oĩa,
& ab igni ſubmouentur.

Aliud emplaſtrum habet nitri, æris combuſti, axungiæ ſingula
dupondia, bituminis Judaici trepondo, atramenti ſutorij, laſer-
pitij ſingulas libras.

Alia medicamenti miſtura. Picis aridæ, reſinæ pini, picis be-
rytiæ, opopanacis ſingulorum libra, galbani propolis ſulfuris
ignem non experti, quod apyron uocant, mannæ, croci, ſtil-
læ ammoniaci, myrrhæ troglotidis, ſtyracis ſingulorum un-
cia, bituminis Judaici, ceræ ſingulorum ſelibra, medullæ cer-
uinæ ſextans, colophoniæ radicis panacis ſingulorũ uncia.
Hæc omnia molliuſculo igni coquuntur, ut dum oportunitas
urgebit, medicamentum adhibeatur.

Emplaſtrum aliud habet æruginis, æris combuſti, nitri cre-
mati, ſalis ammoniaci, fecis uſtæ quam uocant pheclen, ve-
ratri nigri ſingulorum ſelibram, axungiæ libram, gal-
bani ceræ ſingulorum ſelibram.

Emplaſtrum aliud habet etiam cadmiæ, bituminis Judaici,
æris ambuſti, atramenti ſutorij, quod appellant chalcantem
nitri & axungiæ pares modos.

Unguentum trypherũ quod plaſtycon cognominãt, cõtinet
fecis vini aut ſapæ ternos ſextarios, ſampſuci baccarum
lauri, ſeminis lini, nitri maritimi, ſeminis viticis, olei
partes quæ ſibi faciant ſatis

Apſyrtus foedis narium hulceribꝰ quas uocat oſenas.

VIſci quadrans, aluminis libra cum quadrante,
ſideritis herbæ ſelibra, aceti quod eſſe ſatis
videbitur.

Hieroclis ad idem.

SCopa qua furnus euerritur in labello lauatur, collecta
aqua colliniтur in ſole. Sed prius locus eſt eluendus
& aceto detergendus.

Eumeli medicamentū ad idem valens.

FIcos pingues in aceto ſcyllino per quatriduū mace-
rabis, Poſtea tantiſper teres, dum ficaria grana in
farinam reſoluantur. Tum adiicies candidum ce-
parum quod proportione reſpondeat. Deinde ſalſamentum
miſcebis purgatum, carneſq; detractis ſpinis ac pelle, teres
omnia diligenter, & ſupra laneam faſciam cataplaſma du-
ces, & animalis pedes calceabis. Sic tamen ut prius pāno
pillis uel ſetis texto defricentur & aceto detergeantur.
Ita impones emplaſtrum, Sed biduo animal, cui remediū
hoc adhibetur maneat quietum, nulloq; motu citatu. Sic
ut in equili et potum & cibum capiat. Poſt triduū medica-
mentum reſolues, & ſanitati redditum inuenies.

Medicamentum Pelagonij ad idem ualens.

ATramentum ſcriptorium gallas & alumen æquis
ponderibus tuſa cū axungia miſceto, Corticis
mali ſalis nitri quod ſufficit imponito.
Aliud ad idem efficax, ficus & ſinapi tundes, acetū
cum liquido alumine addes, & parti impones, Tertio die
reſolues. Si nō præſtiterit auxilium, renouabis, rurſumq;
poſt triduum eximes. Cum melius articuli ualuerint,
vino lauabis, ſolutum elues equum.
Aliud continet opopanacem cum hordeacea farina coctum,
ita ut emplaſtri craſſamentum reddatur, Dein articu-
lis medicamentum inducitur.

Quid cruda pollenta quam vocant omen lyſim.

POlenta cruda, quæ græcis ome lyſis nominatur, mi-
ſtura æqualis eſt fœnigræci, Seminis lini, &
farinæ hordeaceæ.

Puluis quadrigarius.

AMomi cynamomi moly ſeminis lini, ariſtolochiæ ſingu-
lorum uncia, croci iunci odorati, roſarum ſingulorum
ſelibra, iris Illyricæ libra, aſari dodrans, petroſelini

amſi ſingulorum ſextarius, crocomagmatis libræ duæ, radicis ponticæ, caſiæ, thuris maſculi, calaminthæ ſingulorũ quadrans, nardi ſpicæ, nardi gallici, piperis nigri, coſti, panacis, piperis longi, piperis candidi ſingulorũ triens.

Vnguentum quadrigarium.

TAurini adipis, caprini & ceruini ſingulorũ libræ binæ, anſerini pinguis, ceræ Tyrrenaicæ, reſinæ terebinthinæ ſingulorũ libra, olei ueteris ſextarius.

Unguentum calfactorium.

HAbet ceræ, reſinæ pini, reſinæ terebinthinæ ſingulas libras, axungiæ binas, galbani nitri, ſulphuris viui, baccarum lauri, cyperi ſingulas vncias.

Pelagonij allimanticon.

REcipit reſinæ terebinthinæ, reſinæ aridæ, reſinæ colophoniacæ, reſinæ pineæ, ceræ, medullæ cerui, olei laurini, galbani, opopanacis æquales partes, quæ in ollam conijciuntur & leniter ſubditis prunis incoquuntur. Igni detrahuntur cum in unitate coierint, et a refrigeratione concreuerint. Tunc animaliũ tempora reneſq; defricãtur.

Apſyrti unguentum neruorũ perfrixionibus utile.

CEræ uncia, reſinæ terebinthinæ triens, opopanacis, medullæ cerui ſingulorum ſextans, ſtyracis, olei ſingulorum quadrans, cyprini olei uncia. Omnia ſimul coquuntur. Partes quæ perfrixionem ſenſerunt, hyeme calido loco ſinuntur, æſtate ſub dio.

Aliud Vnguentum.

VNguentum hoc armorum coxendicum languores lumbaginemq; diſcutit, tumores digerit, neruorum rigores ſanat. Baccarum lauri, ſampſuci ſingulorum ſextarius, ſulphuris ignem nõ experti quadrans, mannæ puræ, reſinæ pineæ ſingulorum libra, cumini æthiopici, olei cõmunis ſingulorũ quadrans, vini meraci ſextarij terni. Ea ſimul coquuntur, dum ſtrigmenti craſſitudo fiat. Vaſe medicamen reconditur. Quo ſubcalfacto cum neceſſitas uocat utendum.

Apſyrti unguentum quo perfunduntur opiſthotonici.

BAccarũ lauri, cumini ſingulorũ ſextarius, ſulfuris igne nõ experti, galbani ſingulorũ quadrans, reſinæ terebinthinæ libra, olei ſextarij tres. Omnia ſimul coquũtur, totumq; pecus oblinitur. Sed tum pabulis ſiccis

&

& vitiligineis palmitibus ſuſtineatur.

Eiuſdem ad artiũ compages perfundendas.

CEræ picis reſinæ aridæ ſingulorũ libra, opopanacis uncia, galbani tantundem, caſtorij ſemũcia, pinguis taurini ſelibra, picis nauibus eraſæ, pineæ reſinæ aridæ ſingulorum triens, terebinthinæ ſampſuci ſingulorum ſextans, olei ſextarius. Caſtorium tunditur et cribro cernitur, & cum reliquis ut in Vnitatem coëant miſcetur.

Medicamentum quod iumẽtorũ pedes ſanat.

IN fictile nouum olei ſextarios tres mittito, lacertas uirides duas fere uel tres indito, et operculato uaſe tantiſper coquito in oleo, dum crematæ cõtabuerint. Vbi oſſicula detraxeris, bituminis triti ſelibram addito, & picis liquidæ heminam, adipis ſuillæ ueteris libras duas. Omnia ſufficienter concoquito. Hoc durat ungulam, pedemq; reddit duriorem ſi cornu perungatur.

Hippocratis Vnguentum.

FErmentum ſalem miniũ ouum in aceto terito & linito. Aliud. Reſinæ quadrans, ceræ tantundem, terebinthinæ uncia, axungiæ libræ duæ, erui ſextarij quatuor, aceti diluti et lixiui ſextans, picis heminæ dimidium, ſalſamenti ueteris libræ duæ, mellis hemina. Salſamentum cum omnibus teritur, & in mortariũ mittitur. Aliud, amurcæ ueteris cedri quod eſſe ſatis uiſum fuerit, antiquæ axungiæ par modus cum Vino & uiua calce teruntur & ſeorſum & cum amurca.

Aliud. Alliorum ſelibra, ſulphuris triens, iris quadrãs, axungiæ ſuillæ libræ duæ In aceto coquuntur, Euphorbij ſeſcuncia, caſtorij uncia, bdellij ſextans, galbani opopanacis ſpumæ argenti ſingulorum ſextans, bituminis ſelibra, mannæ triens, aridæ reſinæ ſelibra, ammoniaci ſuffimenti ſextans.

Apſyrti medicamentum ijs quibus ſanies liquida naribus fertur.

BVtyrum uel oleum cũ garo et melle mixta naribus infunditur. Deinde caput pedibus alligatur. Sic emittitur ad paſcua.

Theomneſtus aduerſũ humores qui frigore concreti naribus deuoluũtur.

SAnguis à temporibus mittitur ut capitis emiſſaria

laxentur, Quibus humores poſsint ruere, & om̄is pitu
ita quæ frigoribus in cerebro coierat ſoluta præceps per na
res delabatur. Verum ante ſanguinis detractionem cali
do oleo animalis ſynciput oportet perfundere. Siquidem hu
iuſcemodi fotus ad hoc adiumentum præſtabit. Ut occluſa ex
plicentur ſpiracula, conditum quod eutrygon cognominant per
os & nares infundatur. quo piperis calor obſtruentes inſer
tus expediens ſternutamentum elidat, eo quod neceſsum
eſt excuti quod officiebat. Quod ſi hijs admotis vitium
nō finiatur, opopanacis drachmam & vini nigelli aut co
diti ſextarium Italicum ſemel infudiſse ſatis eſt.

Aliud Pelagonij.

HUmor qui naribus deuoluitur, euariat, Aut itaqꝫ pellu
centes muci quotidiana conſuetudine deſtillant, Qui
nihil prorſus adferunt noxæ. Si craſsiores fuerint
atqꝫ candidiores, à cerebro defluunt. Qui uero tenues fulueſ
cunt, antiqua perfrixione ſunt cōcepti. Quapropter febrim
minantur. Pingues & ſpumoſi pulmonibus extunduntur.
Denſiores à glandijs deſcendunt. Ea ſunt quæ couenit
obſeruare & memoriæ tradere. Veterinis quæ naribus
purulenta reijciunt, opus eſt thuris maſculi unciam cū
attica vini hemina tritam tepefactamqꝫ, per nares infu
dere. Deinde frondes lauri ſuffire, ſic ut nidor nari
bus rapiatur.

Apſyrtus ad ardorem capitis quam uocat ſiriaſim.

AEruginis ſelibra calcis viuæ quod eſſe ſatis fue
rit viſum. Item fauis hordeacea farina ax
ungia & acetum imponuntur.

Aduerſus Phalalam.

PHalalam morbum equis mare rubrū introgredien
tibus peculiarem, ita digerunt. Calcis viuæ libra
floris hederæ tantundem, nucū auellanarū ſex
tarium, olei lentiſcini libram, axungiæ ueteris dupondiū,
florum fabarum libram vnà conterunt, & locum viti
atum illinunt. Aliud quod aſtringendi vim ſortitur,
æruginis ſelibra, chalcitidis myſis acaciæ ſingulorum
libræ duæ, malicorij ſextarius, aceti tres ſextarij.

Aduerſus dracunculum.

DRacunculum ijs cognoſces ſignis. Puſtulæ toto ambi
tu corporis erumpunt, animalqꝫ clamitans obſtre
pit.

pit. Cui ſic ſuccurritur. Rutæ roſarum & caſtorij pares modos ſumes, & in vnum miſcebis. Sed primum, puſtulas adures Deinde puſtuloſum corpus illines du ſanitati reddatur.

Vulnerarij mixtura.

Chalcitidis uſtæ, myrrhæ troglotidis, myrrhæ proſpirantis aloë ſinguli quadrantes cũ mellis libra in pila teruntur, & accepto vulneri delinuntur.

Hieroclis agglutinam͞eti compoſitio.

Thuris ſextans ſapæ ſeſquiſextarius maſtichę quadrans, roſacei ſextarius pollinis tritici ſeſquiſextarius bulbor̃ ſextarius, oua quindecim, cochleæ uiginti quinq;.

Pelagonij lipara.

Spumæ argenti ſelibra, ceræ dupondius, ceruſsæ quadrãs thuris maſculi triens, medullæ ceruinæ ſextans, olei libræ duæ. Ea omnia vino mixta coquuntur.

Apſyrti piſſera id eſt picata mixtio.

Aridæ reſinæ ſeſquilibra, picis aridæ libræ duæ, ceræ libra, olei duæ libræ, ſextulæ campanæ ſextans vini ſemuncia.

Piſſera Azamitæ.

Picis aridæ ſextans, ceræ quadrans, adipis ſuillæ ſelibra, æſypi quadrans, reſinæ pinus quincunx, ſepi taurini ſelibra. Contra peruerſa hulcera quæ cacoëthe græci nominant, Azamites magnus autor condidit hoc medicamentum, quod recipit picis aridæ quincuncem, ſeui taurini libram, adipis ſuillæ ueteris ſemunciam, ceræ dupondium et ſemiſſem, æſypi ſemunciam, reſinæ pinus libras duas, medullæ cerui quadrante, adipis gallinæ ſelibram, terebinthinæ unciam, pinguis anſerini quadrantem, galbani tantundem, butyri ſemunciam.

Chlora id eſt viridis mixtura.

Aeruginis ſextans, reſinæ dupondius, olei per hyemem quadrans, per æſtatem vncia, ceræ quadrans, aquæ quod ſatis fore uidebitur.

Eromene id eſt amata compoſitio.

Habet ceræ libra, adipis ſuilli inſulſi ſextante, aridæ reſinæ pondo, thuris myrrhæ ſingulor̃ triente, rumicis toſti libras duas. Rumice in charta ſubinde uerſans calidis cineribus coquito, tritumq; conijcito & in ceratum cogito.

Aphroditarium.

PInguis taurini adipis ſuilli recentis ſingulorum libram, hircini ſepi ſelibram, adipis ouilli ſemunciã reſinæ pinus ceræ ſingulorũ libra liquefacito et excolato.

Parygron.

Ceræ libræ duæ, ceruſſæ triens, ſpumæ argenti quadrans vna liquantur.

Medicamen è mandragoræ ſucco.

ADipis ſuilli ueteris, picis berytiæ ceræ aridæ olei communis ſingulorũ libræ binæ, ſpumæ argenti ceruſſæ aluminis ſciſsilis ſingulorum quadrans, myſis gallarum chalcitis ſingulorũ ſextas, lachrymæ papaueris opopanacis aloë iocineris imaginem ſuo coalitu referentis quam uocant hepaticen, myrrhæ thuris ſingulorũ vncia, ſucci mandragoræ quadrans, aceti q̃ acerrimi quod fore ſatis videbitur. Quæ liquari poſſunt in pilam demittuntur, arida adijciuntur, inibiq; ſinuntur fermenteſcere. Quod ſi reſoluere medicamen in animo ſit, ea erit ratio prædictæ mixtionis. Libra ceræ, picis berytiæ paria pondera ſenis olei communis libris diluuntur.

Barbara Hieroclis ſuffitionibus dicata.

BItuminis Iudaici picis aridæ ceræ reſinæ ſingulorum libra, terebinthinæ ſextans, ſpumæ argẽti vncia, ceruſsæ ſeſcuncia, mannæ opopanacis ſingulorum ſextans, myrrhæ vncia, olei quadrans, aceti quod uidebitur ſatis.

APSYRTVS, de macerata fruge quam ſtrigoſis equis Cappadoces exhibent.

HOrdei modios ternos, fabæ ſextarios ternos, ciceris ſextarios octenos, faſiolorum totidẽ, erui ſextarios binos, vini totidem. Ea in ueſperam macerant, & appetente diluculo cõmiſcent, paulumq; reſiccant. Huius maceratæ frugis veſperi ſemodium & mane tantundem præbent, ut interdiu modium pecus deuoret. Si uero ſtrigoſum pecus fuerit, hoc pabulum diebus uiginti continentibus eſtur. Si gracile nõ eſt ſed obeſum, quindenis aut ſeptenis dediſſe ſatis eſt. Sed quo tempore ueſcitur, ſtabulũ nequaq̃ exeat, ſed ibi potum capiat. Syri miſturæ huic nucum pinearũ & vuarũ paſſarum ſingulos adijciunt ſextarios, dantq; diebus ſeptenis

et

& tenebroſis continent equilibus, Quorum perſiccũ nullaq; perfuſum uligine uel obſitu aſpergine fuerit pauimentum.

Remedium varijs accommodatum vitijs, & ut umbræ ſtabulis abigantur

MAgnetis gemmæ uncia, ſolomoniaci calculi ſextans, panacis uncia, bituminis ſelibra, ſulphuris uncia, peucedani ſelibra miſcetur unà & reſina terebinthina excipiuntur, & ad uſum aſſeruantur.

Ad faſtidia ciborum & nauſeam.

INterdum faſtidio ciborũ elangueſcit pecus. Eius remedium eſt genus ſeminis quod gith appellatur. Cuius duo cyathi triti adiunguntur olei cyathis tribus et uini ſextario, atq; ita faucibus infunduntur. Nauſea diſcutitur etiam, ſi caput allij tritum cum uini hemina per cornu præbeas potandum.

Eumelus articularijs doloribus.

SI dolores articulos excruciant, miſsio ſanguinis mirum in modum prodeſt. Si ad internodia diſcubuerunt, & nonnihil puri ſubeſse ſentiatur, ſic erit ſuccurrendum. Iris tuſæ farinæ thuris gallæ rubræ radicis panacis ariſtolochiæ ſingulæ libræ cōtunduntur et illinuntur.

Ad ſigulam.

SI ligula pecus male habet, vena ſub lingua ſoluitur acetoq; laſerpitiato & furfuribus in cataplaſmatis lentorem congeſtis illinitur: Pabulum obijciatur, et tepida aqua detur potanda.

Hippocrates interciſæ linguæ.

SI linguam contingat interſcindi gallam uino nigro incoctam adhibebis, aut centaurium tuſum illines.

PELAGONIVS.

IRim cum melle ſubactam imponito linguæ, eamq; vino proluito. Poſtridie eadem medendi ratione utitor, & conſequenter dum et ad iuſta perducatur.

Eumelus gingiuarũ collectionibus quas appellãt parulidas.

SAnguinem à ſuperiore meatus aut emiſsarij parte trahes, et gingiuas aculeis compungi iubebis, ſaleq; usq; dum ſaneſcat fricabis.

Eumelus procidentiæ ſedis et uitijs eiuſdem.

SI procidat anus, ipſam oleo ouillo adipe et tepida aqua fouebis, paulatimq; in inferiora repelles: reſinam aridam cũ ſupradictis medicaminibus inſeres ſedi

Si ex multa humorum acrimonia aut prurigine intiu circa sedem trahatur, curandi ratio haec erit. Quinquefoliu herba & allij capita quindecim teruntur. & in pastillos digesta mellis selibra et olei sextario excipiuntur. Dein per sinistram narem inijciuntur. Aut stillatitij lixiui sextarij duo cum vna vini hemina faucibus inseruntur.

Si excrementa nō reddat aluus.

SI non possit venter excernere nitrum oua quatuor olei quatuor heminae cum aquae calidae sextarijs duobus subter in aluū per sedem funduntur.

Si collisa sit anus.

THus in vino odorato coctum inditur. Deinde ubi fuerit oleo perlita iris & redacta in cinerem inspergitur.

Eumelus ut aluū quis purgatione sollicitet.

SI deiectionem alui moliri cordi sit, radicis syluestris cucumis modus qui tibi fecerit satis, laseris scrupula sex, mellis sextarij quatuor, aquae calidae sextarij octo teruntur. & calefacta per anum liberalius inseruntur. Hoc utendum auxilio dum haerentia uetris recrementa, remoratumq3 fimū deuoluatur. Sed progrediatur tantisper equus dum coactus venter recrementa reddiderit. Aqua quoq3 mulsa adiuncto melle & veratro detur potanda.

Eumeli quae medicamenta cient aluum.

CAtulum qui iam cibum coepit esse iugulatū glabrumq3 postea omnia proieceris interanea decoques, & iuri sextarium vini odorati misce bis, et ubi redditum ius totum ne qua remanserint ossa linteo colaueris, in lebete sex heminarū capaci ex hocq3 per triduum animali binas heminas nitro instar plenae manus addito faucibus infundes. Si catellus tum nō offendatur, suis pinguissimi truculus vnus aut alter cum crure coquitur, & eisdem adiunctis impingitur. Nos uero uti consueuimus candido tithymalo aristolochia tenui & centaurio paruo Quorum decocta linteis colata addito melle solemus infundere.

Purgationi.

SI quae peperit equa oneribus vteri non expurgetur, aut secūdae nō respondeant, aut aliquis morbus aluum occupet, olei uino diluti liquore roratum

tithymalu

tithymali & axungiam per os infundito, aut folia brassicae tusa imponito.

Eumelus tergo transuerso.

POlenta oleo vinoq; rigata agglutinatur. Si pulmonem affecit alta plaga rescinditur. Equi fimū ex aceto oleo et crudo sale trito imponitur vulneri & ita morbo se recolliget.

Surculis haerentibus & clauis refigendis.

CLauos & surculos corpori defixos extrahunt, chalcitidis floris aeruginis fecis ustae nitri salis aceti aequae portiones mixtae et contritae.

Eumelus ut animalia feritatem exuant.

FEritatem animans deponet, si gallinae fimi dura pars quo placebit modo detur deuoranda.

Scabritiei gutturis.

SI pecudi fauces exasperentur, nec pus inde feratur, tragacantha in aqua resoluta, & glutinis Rhodiaci uncia in vini selibra trita infunditur.

Medicamentum emolliens.

CErae pondo staterum senum, olei heminam, resinae colophoniacae pondo staterum ternum vnà subiges in uase recondito et utitor.

Sternutamentum mouens.

NItrum crematum, radiculam & piper candidū, irim Illyricam & nigrum veratrum tusa cribrataq; in nares inspirabis.

Medicamentum quod corpus exest, septicon appellant.

VT cavo luxurians erodatur, auri pigmenti triens, squamae aeris quadrans veratri nitri sextans cū ficis pinguibus funduntur & oleo miscentur.

Odoratum medicamen

CAsiae cynamomi singulorum quadrans, zinziberis triens costi libra amomi quadrans, calami odorati iunci odorati singulorum selibra, crocomagmatis libra, croci uncia, myrrhae troglotidis, xylocynami singulorum triens, piperis selibra, opopanacis gentianae iridis Illyricae singulorum libra aristolochiae paeoniae singulorum selibra.

Hieroclis odorata mixtio.

FOlij costi amomi spicae nardi casiae iunci odorati singuli besses, iridis cardamomi singulae selibrae, sertulae campanae hyssopi singuli sextarij, nardi gallicae petro-

ſelini xilobalſami ſinguli beſses, laſeris calami odorati, grani cnidij ſingulæ ſelibræ, ſampſuci roſarum ſiccarum ſinguli ſextarij, ariſtolochiæ gentianæ dulcis radicis peucedani centaurij croci piperis tragacanthæ ſinguli ſemiſſes palmulæ quinquaginta, mellis ſextarius, olei idem ſextarij oua quindecim, vini primæ notæ Megarenſis ſextarius.

Hippacopum.

MEllis ceræ ſingulorum vncia plumbaginis vncia, æris nigri ſemuncia. Hæc ſubiguntur vna agitanturq; dũ puniceum colorem cõtrahant, additur aceti cyathus. Tertia pars infunditur. Hæc & hominibus efficax eſt. Quod equorum leuet laſsitudinẽ, ideo hippacopum nominant.

Hieroclis hippacopum.

OPopanacis galbani caſtorij ammomaci euphorbij pyrethri terebinthinæ ſingulorũ triens, ſampſuci medullæ ceruinæ ſingulorũ ſelibra, myrrhæ pomphyligis ſingulorũ triens, ceræ libræ quinq; olei ſextarij octo.

Hippaſij Heliæ medicamentum.

AXungiam ouillam argenti ſpumam oleũ vinũ vna ſubiges. valet aduerſus exhulcerationes recentes tumores præſertim ſi in uertebras boum decubuerunt.

Hippocratis agglutinamentum.

SApæ tragacanthæ croci nucis pineæ chalcitis ouorum ſufficientes partes miſcebis ad uſum.

Hieroclis agglutinamentum.

THuris quadrans aut ſextans, maſtichæ ſextans cummi quadrans, defruti ſeſquiſextarius, roſacei ſextarius bulborum ſeſquiſextarius, oua quindecim.

Eiuſdem tetrapharmaci compoſitio.

TEtrapharmacum quatuor conſtat medicinis, ariſtolochia rotunda gentiana, bdellio, baccis lauri Inde nomen.

Albæ uitiligini citra ſcalpellum mederi.

RAdix uerbaſci tuſa ſinitur parti quæ uitiliginibus ſcatet. Dein reliquæ hanc labem nõ expertæ chamæleuce inducitur tuſa, & agglutinata ligatur.

Erigeron ſeu Senecionis mixtura recenter uulneratis conferens.

GAlbani quadrans, picis nauibus eraſæ reſinæ aridæ ſelibra, terebinthinæ quadrans, ceræ olei ſucci ſenetionis qui erigeron græcis dicitur, ſingulorum libra coquitur.

quitur, & oleum cum ſucco donec in unitatem coaluerint. Dein reliquæ quæ in liquorem reſolui poſſunt eliqueſcut & immiſcentur.

Liparæ compoſitio.

SPumæ argenti quincunx, plumbaginis treſsis ceruſſæ ſextuſsis, ſarcocollæ bes, mannæ triens, ceræ tredecuſsis, axungiæ recentis decuſsis, roſacei ſeptuſsis oua quinquaginta, uini ueteris quod fore ſatis uiſum fuerit.

Pelagonij lipara

SPumæ argenti ceruſſæ thuris maſculi æquales modi teruntur, & adiungitur croci olei mellis quod ſatis eſſe conſtabit.

Si nariu ſeptum reſciſſum eſt.

CUm narium pars quæ græcis triganū dicitur, cōſciſa eſt, uis magna ſanguinis exit, nec uentis impetus facile ſiſti poteſt. Tum penicillus imbutus aceto cum polline thuris inditus ligatur quandiu uulnus hiat Cui uulnerarium emplaſtrum poſtea medebitur.

Si equus ſuum pedem coepit mandere.

Liquidum canis ſtercus ex aceto acerrimo cōtinue linitur.

Tetrippi puluiſculus.

ACori pontici uncia, myrrhæ quadrans, piperis ſemuncia, crocomagmatis ſextans, iris Illyricæ quadrans, hyſſopi uncia, malagmatis allij ſalis pontici ſingulorum ſextans.

De holeraceo cibatu.

SI cum inceſsit hyems animal holeribus ueſci placet, ſed pridie diligenter holus excoques, & in offas agglomerabis, addito oleo & trito ſale petroſelino et cumino illo die. poſtridie ſiccius offerri condimētum procurabis, axungiam adijcies & exhibebis.

De danda adipis offa.

OPtimum aduerſus inteſtinas ualetudines auxiliū cum hyems adeſt offas axungiæ cum pice liquida & oleo præbere. Sed cum æſtas acceſsit axungiam ex melle butyro porris & roſaceo dediſſe ſatis eſt. Verum hoc medicamē ſubinde repetens animal aſſumat.

Tetrippi alias quadrigarij dicti cōpoſitio.

NArdi Syriacæ uel Indicæ, croci Siculi myrrhæ

troglotidis, iunci odorati, piperis nigri, piperis albi, caſiæ nigræ auigæ nardi gallicæ cynamomi, ceparum Indicarum agarici Pontici, thuris maſculi, Iris candidæ calaminthæ laſeris pontici gentiane petroſelini ſucci caſiæ cui fiſtulæ cognomentum eſt. Omnia ponderibus æquis tunduntur. & cribro cernuntur.

Indicia reſolutionis nervorũ.

HÆ ſunt reſolutionis nervorum notæ. Labia deformia in mollitiem fatiſcunt. Lingua vitio victa torpet. Alter oculorum minor cernitur. & una auricularum flaccida. Quod ad curandi rationem pertinet. Primum ubi labia uellicaueris, tali illitu cõuenit uti. Olei ueteris bituminis reſinæ pineæ ſingulorũ ſelibram, ammoniaci libram, galbani unciam, propolis tantundem, mannæ ſelibram, medullæ ceruinæ unciam. ſimul incoques et uteris.

Cataplaſma coxendicibus utile.

ACetum & aqua ex æquo cum reſina coquuntur, hordeacea farina adiungitur ut lentorem cataplaſma cõtrahat. Quod calidum laborantibus coxis affigitur.

Contra tumorem omnẽ, præſertim qui igneo feruore nõ flagret. Quod et hominibus quoq; prodeſt.

CEræ picis reſinæ colophoniacæ, ammoniaci ſingulorũ ſelibra, adipis ſuillæ ſextans, nitri calcis uiuæ bulborum, fimi columbarum ſingulorum uncia cedriæ ſemuncia, aquæ & ſtillaticiæ myrrhæ quam uocant ſtacten, paulum.

Emplaſtrum aduerſus omnia cacoëthica vulnera, phagedenas hulcerũ diuturnas increis tibiarum et abſceſſus ano pſertim erupentes.

CEruſſæ ſpumæ argenti maſticæ, ſucci apollinaris myrtini olei ſingulorum pares modi. Ceruſſa argenti ſpuma cum maſticha teruntur. Myrtaceũ oleũ ſuccus apollinaris guttatim inſtillantur. Ubi in emplaſtrum coierunt, plumbaceo uaſe reconditur. Si vero progreſſu temporis induretur. anteq; ueniat in uſum, myrtino oleo & exiguo uino ſubactum molliatur.

Equo hordeatione laboranti caduco cubitoriq; qui nec progredi nec exurgere poteſt.

SEcta fici ſylueſtris folia magnopere tunduntur, atq; in egelidam conyciuntur, & colata cornuq; concepta præbentur iterum aut tertio bibenda. Deinde ue-

hementi motu pecus concitetur. Sic ſanitati reddes.

Emplaſtrum dictamneum.

Spumæ argenti pondo denariorum ſexaginta, colophoniacæ pondo denariorũ quinquaginta. ceræ pondo denariorum XXV. ammoniaci thymiamatis ariſtolochiæ ſingulorum pondo denariorum XVI. mannæ galbani pond. denar. XII. æruginis æris combuſti dictami aloë propolis ſingulorum pond. denar. VIII. ſquamæ æris diphrygis gentianæ ſingulorum pondo denariorum VI. olei vnciæ XIIII. Spuma argenti & oleum coquuntur quousq; nulla polluantur labe. Dein ærugo mittitur & eodem coquitur modo. Poſtremo reſina ammoniacũ cribro cretum adiungitur, poſtea diphryges, iterumq; coquuntur, tuncq; cera conijcitur. Vbi vas fuerit ab igni demptũ galbanum cum propoli ſubactum additur. & paulum coquitur. Vbi deferbuerit & redierit ad teporem aloë manna ariſtolochia gentiana ſparguntur. & ſi ſorde coinquinentur, molliuſculo igni debent incoqui. Præſtabit paulum aquæ fundere, ne ſpuma argenti concremetur.

Emplaſtrum varijs vitiorum generibus artificio conſtructum aduerſus vetuſta et recẽtia hulcera

Olei probati dodrans bituminis Iudaici, ceræ pinguis reſinæ aridæ picis mundæ ſingulorum libra, argenti ſpumæ ceruſſæ æruginis raſæ ſingulorum pondo denariorum decem, aluminis ſciſſilis atramenti ſutorij chalcitis croci ſingulorum pondo denariorum quatuor. ammoniaci thymiamatis, thuris maſculi aloë in iecineris ſpiſſitudinem concretæ, myrrhæ troglotidis, lachrymæ papaueris Thebaici quam uocant opion pond. denar. XVI. aceti quod tibi faciat ſatis.

Emplaſtrum quod dolores ſopit, & incandeſcentes inflammationes diſcutit.

Succi haſtulæ regiæ ſucci perdicij ſingulorum triens, ceræ butyri recentis inſulſi axungiæ calcis uiuæ medullæ vitulinæ ſingulorum quadrans, ſpumæ nitri, cimoliæ cretæ, fecis vini crematæ nitri ſingulorum pondo denariorum XII. decocti glutinis è triticeo polline coacti pondo denar. XII. ſeminis ſertulæ campeſtris tuſi et cocti pondo denariorum XII. olei probi treſsis. Omnia in emplaſtrum coguntur.

Aliud ad idem valens.

Ceræ colophomacæ adipis anserini cerussæ singulorum pondo denariorum XVI. picis pond. denar. iiij. succi braſsicæ ligulæ dimidium, seminis lini tantundem, succi militaris herbæ ligulæ mensura, succi serfulæ campanæ tantundem, lactis bubuli par modus. Oua Quatuor, olei dupondius.

Paſtillus Gregorij dysentericis et foriosis pecudibus aluũ tenet.

Amyli acaciæ singulæ unciæ, licij ſescuncia, croci myrrhæ thuris singulæ semunciæ, lachrymæ papaueris quadrans. Singula teruntur operose. Dein in unum corpus coguntur, rursumq; feruefactæ rosæ vel salicis aut myrti viridis iure teruntur per biduum in pila, postea siccantur ad usum. Sed aliquid prioris iuris adijciendum est. Quod si longius vitium inualuit, primum succus salignus subter in aluum detur. Si uero cita uentris proluuies non restiterit, cruentaq; ab aluo strigmenta ferantur, æmatiten gemmam pastillo colligi couenit. Possunt & prælongæ glandes subdi. Is pastillus ventrem tenet & profluuium supprimit, si umbilicus, stomachus, aut aluus illinatur.

Epithema coeliacis utile.

Humilis radiculæ grana urticæ mastichæ ceræ singuli sextantes, mellis uncia, scammonij sextans. Cera cum melle resoluitur. Reliqua in pollinem redacta sparguntur. Hoc illitu ventrem ciet. In Cyrno insula linguas equorum disse-cant, ne hinnitu suo tædium adfe-rant. Sunt qui per Græciã uinculis huius grã linguã coherceant.

FINIS.

[illegible]

Joannes kelebaert heeft dit ghescreven
om den tijt passeringhe ende om den
tijt verdrijf en niemant met quaetheit

Pieter de haze of by Joannes kelewaert Jan
ende Jan de haze

Mater dei memento Joannes keelbaert

1503

1500

11